བོན་ཆོས་དཔྱད་བསྡུར།

རྒྱ་ཤོད་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས།

ཚངས་སྲས་འཕྲུལ་དེབ། ༢༠༡༧ ༡ ༢༨

·meitu·

༄། །བོན་ཆོས་དཔྱད་བསྡུར།

རྩོམ་པ་པོ།

རྒྱ་ཤོད་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།

ཚངས་སྲས་འཕྲུལ་དེབ།༢༠༡༧ ༡ ༢༨

སྔོན་གྱི་དོན།

འོ་སྐོལ་ན་གཞོན་ཚང་མས་མ་འོངས་མིག་རྒྱང་རིང་བའི་མདུན་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་བ་ལ། འདས་སོང་གི་ཉམས་མྱོང་ཕྱོགས་སྡོམ་བྱས་ཤིང་ལོ་རྒྱུས་བདེན་དོན་ལ་ཕྱིར་མིག་གིས་ལྟས་ཏེ། མ་འདངས་བའི་ཞན་ཆ་རྣམས་ལེགས་བཅོས་བྱས་ནས་བསམ་གཞིག་ཟབ་ནན་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་གཏད་ན། ད་གཟོད་ཞིན་ཕོག་སྙིང་རུལ་ལྟ་བས་རང་སྟོབས་གསལ་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་རྨི་ལམ་འཛིག་རྟེན་ཁྲོད་དུ་ཁྲིད་པ་ལས་ཕྱིར་ཐོན་བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཨུ་ཅག་རྗེས་ལུས་མི་རིགས་རྣམས་ལ་མདུན་བསྐྱོད་བསམ་བློའི་གོ་རྟོགས་སད་ལ་འོད་སྟོང་འབར་བའི་གཟི་བརྗིད་མངོན་ཡང་སྲིད། དེས་ན་འདས་དོན་ལ་དཔྱད་འཛོག་འཁྲུལ་མེད་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་གི་མཐར་སྡོམ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་དུ་ཇི་ལྟར་དྲང་བདེན་འགོད་ཐུབ་པར་བྱུང་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་བློ་སྐྱེ་སྤྲོད་པ་དང་ཤེས་རྒྱ་བསྐྱེད་ནུས་པ་ཡིན། དགོས་གནད་དེ་རིགས་ལ་བསམས་ནས་རང་ཕྱོགས་གྲུབ་མཐར་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་དྲག་པའི་ སྔར་བྱུང་མཁས་པ་དག་གི་མཁྲེགས་འཛིན་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཁྲུངས་བརྩུན་ལུང་རིག་དང་། རྒྱ་མཚན། རྒྱུས་ཡོན་མེད་པ་རིས་སུ་བཅད་དེ། གང་བྱུང་གཏམ་དུ་སླེང་བ་རྣམས་རིམ་པས་དཔེ་ཚོགས་ལོ་རྒྱུས་གསེབ་ཏུ་བཀབ་ནས་འཁོད་པའི་རིགས་ནི། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདི་ནས་མཚམས་འཇོག་གནང་བའི་དམིགས་འདུན་རེ་སྨོན་མངོན་གྱུར་བྱུང་ཆེད། ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་ལ་གཞི་བཅོལ་དང་ཡིད་རྟོན་མི་བྱེད་པར་གྲུ་ཡངས་བསམ་བློས་དངོས་

ཐོག་དྲང་བཞག་ལམ་ནས། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་ཕན་ཚུན་དཔྱད་བསྡུར་དང་གནས་དོན་ལོ་རྒྱུས་འཚོལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཆེས་གལ་གནད་ཆེ་བར་བརྟེན། ཀྲུང་གོ་བོད་བརྒྱུད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་（སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ།） སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ལོའི་མཐོ་རིམ་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཡོན་གནས་དཔྱད་རྩོམ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར། བོན་གྱི་《ཁམས་ཆེན་》དང་བན་དེའི་《ཡུམ་འབུམ་》གཉིས། 《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུག་》དང་《ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་》གཉིས། བོན་དང་ཆོས་པའི་འདུལ་གཞུང་གཉིས། གསོ་རིག་《འབུམ་བཞི་》དང་《རྒྱུད་བཞི་》གཉིས་བཅས་གཞུང་དངོས་ལག་ཏུ་བླངས་ནས་དཔྱད་བསྡུར་རིག་པས། རིས་འཛིན་མཁྲེམས་བཟུང་གི་ལྟ་གྲུབ་ངོར་ཞེང་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བ་པོ་ནའི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་ལ། དད་འདུན་ཕྱག་ཟུང་གི་ཐར་མོ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་ལུགས་པའི་དགོངས་ཚུལ་གཅིག་པུར་ཧྲོས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེས་ན་དངོས་ཡོད་དྲང་བདེན་དང་རྒྱུ་མཚན་གནས་ལུགས་ལྡན་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ཁྲུལ་གྱིས་ཆེད་རྩོམ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་ཞེན་པ་ངན་གོམས་དབང་གིས་ཕྱོགས་སུ་ཤོར་བ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་འཐུས་སྒོ་མ་ཚང་བ་ད་དུང་ཏན་ཏན་དུ་ཡོད་སྲིད་པས། གཞོན་སྐྱེས་ཤེས་ལྡན་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བསམ་བློའི་གོ་རྟོགས་སད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པ་ཧུར་ཐག་གིས་གནས་ཚད་མཐོར་འདེགས་བྱེད་པའི་རྨང་གཞི་ཙམ་དུ་དམིགས་ཏེ་བཀོད་པའོ།།

དཀར་ཆག

བོན་དང་ཆོས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྐད་འཕེལ་རིམ་ལ་དཔྱད་པ། 1
ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་ལ་དཔྱད་པ།................................... 6
གཅིག མཚན་ལ་དཔྱད་པ། 7
གཉིས། པོ་ཏི་དང་ཤོག་གྲངས་ལ་དཔྱད་པ། 11
གསུམ། ལེའུ་དང་བམ་པོ་ལ་དཔྱད་པ། 11
བཞི། གསུང་གནས་ལ་དཔྱད་པ།...................................... 16
ལྔ། གཞུང་མཛད་པ་པོ་དང་ཞུ་འགྱུར་ལ་དཔྱད་པ། 21
དྲུག ལྟ་བ་ལ་དཔྱད་པ།.. 28
བདུན། སྤྱོད་པ་ལ་དཔྱད་པ། 35
བརྒྱད། འཁོར་འདས་འགྲེས་རྐང་ལ་དཔྱད་པ། 41
དགུ། ཐེག་པ་ལ་དཔྱད་པ།.. 49
བཅུ། མཚན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་ལ་དཔྱད་པ།........................... 52
བཅུ་གཅིག མཆོད་རྫས་ལ་དཔྱད་པ། 57
བཅུ་གཉིས། སྲོག་ཆགས་ལ་དཔྱད་པ།................................. 60
བཅུ་གསུམ། དཔེ་འཛོག་ལ་དཔྱད་པ།................................. 61
བཅུ་བཞི། ཐུན་མིན་བརྡ་སྐད་ལ་དཔྱད་པ། 63
བཅོ་ལྔ། དོགས་གནད་འགའ་ཤས་ལ་དཔྱད་པ།........................... 67
བཅུ་དྲུག ཡི་གེ་ལ་དཔྱད་པ།... 72

བཅུ་བདུན། པོ་ཏི་རྫོགས་མཚམས་ལ་དཔྱད་པ། 74

ཁམས་ཆེན་སྤྱི་ཁོག 76

གཅིག ཁམས་ཆེན་ཀ་ཡོད། 79

གཉིས། ཁམས་ཆེན་ཁ་ཡོད། 79

གསུམ། ཁམས་ཆེན་ག་ཡོད། 80

བཞི། ཁམས་ཆེན་ང་ཡོད། 81

ལྔ། ཁམས་ཆེན་ཙ་ཡོད། 82

དྲུག ཁམས་ཆེན་ཚ་ཡོད། 83

བདུན། ཁམས་ཆེན་ཛ་ཡོད། 85

བརྒྱད། ཁམས་ཆེན་ཉ་ཡོད། 86

དགུ ཁམས་ཆེན་ཏ་ཡོད། 86

བཅུ། ཁམས་ཆེན་ཐ་ཡོད། 87

བཅུ་གཅིག ཁམས་ཆེན་ད་ཡོད། 88

བཅུ་གཉིས། ཁམས་ཆེན་ན་ཡོད། 89

བཅུ་གསུམ། ཁམས་ཆེན་པ་ཡོད། 90

བཅུ་བཞི། ཁམས་ཆེན་ཕ་ཡོད། 91

བཅོ་ལྔ། ཁམས་ཆེན་བ་ཡོད། 92

བཅུ་དྲུག ཁམས་ཆེན་ཨ་ཡོད། 93

བཅུ་བདུན། ཁམས་ཆེན་བརྡ་སྙིང་དང་ཞང་སྐད་ཐ་སྙད་བྱུར་བཀོད། 94

ཡུམ་འབུམ་སྤྱི་ཁོག 96

གཅིག ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ། 97

གཉིས། ཡུམ་འབུམ་ཁ་པ། 98

གསུམ། ཡུམ་འབུམ་ག་པ། 99
བཞི། ཡུམ་འབུམ་ང་པ། 99
ལྔ། ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ། 100
དྲུག ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ། 101
བདུན། ཡུམ་འབུམ་ཇ་པ། 102
བརྒྱད། ཡུམ་འབུམ་ཉ་པ། 103
དགུ། ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ། 104
བཅུ། ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ། 105
བཅུ་གཅིག ཡུམ་འབུམ་ད་པ། 106
བཅུ་གཉིས། ཡུམ་འབུམ་ན་པ། 107
བཅུ་གསུམ། ཡུམ་འབུམ་བརྡ་སྙིང་ཐ་སྙད་བྱུར་བཀོད་པ། 109
བོན་ཆོས་མཛོད་གཞུང་དཔྱད་བསྡུར། 110
གཅིག བོན་ཆོས་མཛོད་གཞུང་ལས་ཕྱི་སྣོད་བསྟན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ། .. 111
གཉིས། བོན་ཆོས་མཛོད་གཞུང་ལས་ནང་བཅུད་འཕེལ་རིམ་བསྟན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་
དཔྱད་པ། 126
གསུམ། མཛོད་ཕུགས་དང་མངོན་མཛོད་ཕོག་ཤིང་། 135
བོན་ཆོས་འདུལ་གཞུང་དཔྱད་བསྡུར། 136
གཅིག རབ་བྱུང་བའི་འཕེལ་རིམ་ལ་དཔྱད་ལ། 137
གཉིས། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་དང་འདུལ་བརྒྱུད། 140
གསུམ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་དང་འདུལ་བརྒྱུད། 144
བཞི། བོན་དང་ཆོས་པའི་སོ་ཐར་སྡེ་དང་འདུལ་ཁྲིམས་དབྱེ་གཞག 159
ལྔ། བོན་དང་ཆོས་པའི་འདུལ་གོས་ལ་དཔྱད་པ། 165

གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་དཔྱད་བསྡུར། 172

གཅིག མཚན་བྱང་དང་བསྡོད་ཕྱག་དཔྱད་བསྡུར། 172

གཉིས། ས་བཅད་དང་ལེའུ་དཔྱད་བསྡུར། 174

གསུམ། གཞུང་ཚིག་དཔང་པོར་སྟོན་པ། 175

བཞི། ནད་བཅོས་ཐྱགས་ཡིག་དཔང་པོར་སྟོན་པ། 178

ལྔ། ཐུན་མིན་ཟ་སྣད་དཔྱད་བསྡུར། 181

དྲུག གཉེན་རབ་མི་བོ་དང་འབུམ་བཞི། 182

བདུན། བེ་རོ་ཙ་ན་དང་རྒྱུད་བཞི། 193

བརྒྱད། འབུམ་བཞི་ཤོག་དབུབ། 198

དགུ། རྒྱུད་བཞི་ཤོག་དབུབ། 200

མཇུག་གཏམ། 203

ཁུངས་འདྲེན་ཡིག་ཆ། 204

བོན་དང་ཆོས་ཞེས་པའི་བརྡ་སྐད་འཕེལ་རིམ་ལ་དཔྱད་པ།

སྤྱིར་བོན་ཞེས་པ་ནི་འདྲ་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་བརྡ་ཞིག་ཏུ་འཇོག་པ་སྟེ། གོ་དོན་དངོས་གནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའམ་[1] རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ལ་གོ་བས་ཡོད་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་བོན་དུ་[2] བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་བློ་འཕེལ་རིམ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་དུ། ཡིན་ལུགས་བདེན་དོན་སྐྱོང་བ་པོ་དང་ངག་ཐོག་ནས་བློ་བ་པོ་རྣམས་ལ་བོན་པོ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་། ཁད་ཀྱིས་བདེན་དོན་སྐྱོང་མཁན་ཁྲིད་དུའང་བོན་པོ་ཞེས་མིང་ཙམ་བཟུང་བ་ལས། དོན་དངོས་ལོག་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བས་བདུད་བོན་དང་བཙན་བོན་ཞེས་པ་སོགས་སུ་གྲགས་ལ། མི་རྣམས་ནང་སེམས་གོ་རྟོགས་མཐོན་པོར་བསླེབས་པའི་སྐབས་དེར། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་མཛད་དེ། བདུད་བོན་གྱི་དམར་ཐབ་ནི་དཀར་མཆོད་འབྲུ་རིགས་རྣམ་ཅན་དུ་[3] བསྒྱུར་

1 བྲུ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་།《སྐོར་བཅུད་སྣང་སྲིད་གསལ་བྱེད་ལྡེ་མིག》[ཀ]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་།༢༠༠༨.༩༠༣ "བོན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བོན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བོན་གཉིས་སོ། །"

2 བླ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《གབ་འགྲེལ་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ》[ཀ]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༩༥ "སྣོད་བཅུད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བོན་ཐམས་ཅད།"

3 《སྲིད་པ་སྤྱི་མདོས》གཤེན་ཆེན་པོ་གཙོ་འོད་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སངས་པོ་ཁྲི་ནི་ཁོད་ཀྱིས་ཡི་གེར་

བཅོས་གནང་བ་མ་ཟད། གཏན་བདེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཟབ་མོ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ནང་དུ། ཡ་ཐོག་ཐུ་སྲོལ་ཐ་སྙད་གཞི་རྩ་བྱས་ཤིང་ཚིག་དོན་གང་ཐད་ནས་ཏ་ཙང་ཇེ་ཟབ་བཏང་སྟེ། ཡིན་ལུགས་བོན་གྱི་རང་གཤིས་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ཀ་རང་ལ་བོན་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད། གཞི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཐོབ་འབྲས་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ལ། བོན་སྐུ་ཞེས་སུ་མཚན་དོན་སྦྱར་བ་སོགས་བོན་གྱི་ཐ་སྙད་འཕེལ་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱུང་འདུག རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་འདིར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མ་དར་ཡར་སྔོན་དུ། ཆོས་ལུགས་པ་ཡོད་ཚད་ལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོན་པོ་ཞེས[4] འབོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་ནླནྡྷ་ནས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་ཆོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི། བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་རིམ་པས་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་གནང་སྐབས། དྷརྨ་ཞེས་པའི་ནང་དོན་ངོ་མ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ[5] ལ་གོ་བར་བརྟེན། ཐད་ཀར་བོན་ཞེས་བསྒྱུར་ཚིག་ནའང་སྐབས་

བཏབ་པ། ཁྲིམ་མ། ཤོག་ངོས་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། "བདུད་བོན་གྱི་དམར་ཐབ་ལ། གཤེན་རབ་ནི་ཅི་བགྱིས་(དགྱེས་)ཏེ། ཁྲབ་པ་ནི་ཆམ་ལ་ཕབ། འབྲུ་ཀར་(དཀར་)གྱི་གཏོར་མ་བཀང་།"

[4] སྟག་ལ་མེ་འབར།《ཕྱུར་པའི་དོན་བསྡུས་རྩ་བའི་འགྲེལ་ཆེན།》[ཚ] 《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༨.༣ "དེས་དབལ་ཡུལ་འོད་མའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ། དབལ་བོན་སྟག་སླག་ཅན་ལ་བཤད། དེས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་སྟོད་དུ། གྲུ་གྲུའི་བོན་པོ་ཁ་ལ་མེ་འབར་ལ་བཤད། དེས་འོལ་ཡུལ་འོལ་མཁར་དུ། འོལ་བོན་མིག་གཅིག་ལ་བཤད། དེས་མུ་སྟེག་ཁ་ལ་མེ་འབར་གྱི་ཡུལ་དུ། མུ་སྟེགས་བོན་པོ་ཏེ་ཏེ་མེ་སླག་ཅན་ལ་བཤད། དེས་བྲམ་ཟེ་ཐེབས་གཙོན་གྱི་ཡུལ་དུ། བྲམ་ཟེའི་བོན་པོ་ཁམས་པ་མེ་ལྕེ་ཅན་ལ་བཤད། དེས་རྒྱ་གར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་བོན་པོ་ཨ་ཀུ་ཏུ་ནག་ལ་བཤད། དེས་བལ་ཡུལ་ཐང་པ་ཐང་ཤོད་དུ། བལ་བོན་ཙན་ཙན་ལྡེ་རིངས་ལ་བཤད་པའོ། །དེས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ། དེས་ཁ་ཆེའི་བོན་པོ་དབལ་འབར་གྱུང་ཏེ་གསས་ལ་བཤད། དེས་ལི་ཡུལ་ལྷུང་ར་སྨུག་པོ་རུ། ལི་ཡུལ་བོན་པོ་སྤྱངས་རྒྱུང་མཐུ་ཆེན་ལ་བཤད། དེས་ཞང་ཞུང་ལྷའི་ཡུལ་དུ། ཞང་ཞུང་གི་བོན་པོ་ཏེ་གསས་ཛའུ་ཆུང་ལ་བཤད། དེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ། སྣྲ་བའི་བོན་པོ་རྐོ་ལོང་ལྷ་གསས་ལ་བཤད། དེས་ཡར་ལུང་ལྷའི་ཐང་ལ། བོད་ཀྱི་བོན་པོ་གསས་མཁར་མེ་འབར་ལ་བརྒྱུད་ཅིང་བཤད་དོ། །"

[5] 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥. ༤༢༥ "དྷརྨ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་

དེའི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཆོས་པ་དག་གིས་བོན་ཞེས་བསྒྱུར་བར་ཐུགས་འདོད་མེད་སྟབས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་[6] བཀོད་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་འཆོས་པས་བོད་སྐད་དུ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བ་ཡིན། དོན་དངོས་སུ་ཆོས་ཞེས་པ་ཐོག་མར་ལས་ཚིག་ཙམ་དུ་གོ་བ་ལས་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཡང་། བོན་དང་རྡྲམའི་ཚབ་ཏུ་ཆོས་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་དུ་[7] བཞག་སྟེ། ཡོད་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཞེས་[8] བཤད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་སྐུ་སོགས་སུ་གྲགས་པར་སྣང་། ཡང་གོང་གི་བོན་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཟླ་བ་དང་བཤད་པའི་དོན་ལ་གོ་བ《སྲིད་པ་སྤྱི་མདོས》[9] ཀྱི་ཡིག་ཆུང་དང་སྨྲ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི《ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མའི་རྣམ་

དོན་ནོ།”

[6] གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ《མངོན་པ་མཛོད་འགྲེལ་གཞུང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ།》དྲ་གནས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཁང་།www.tibetanebooks.com “ངེས་ཚིག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས།” www.tibetanebooks.com “ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འཆོས་ཤིང་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་དང་སྲིད་པ་ལས་སྐྱོབ་པས་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ‘《རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།》ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་།’ ཞེས་གསུངས་སོ། །”

[7] གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ《མངོན་པ་མཛོད་འགྲེལ་གཞུང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ།》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཁང་།www.tibetanebooks.

[8] བཙོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི།《མདོ་སྡེ་རྒྱན།》དྲ་གནས་ཧི་མ་ལའི་རིག་མཛོད། www.himalayane.com “འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད།”

[9] 《སྲིད་པ་སྤྱི་མདོས།》གཤེན་ཆེན་པོ་གཙོ་འོད་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སངས་པོ་ཁྲི་ནེ་ཁོད་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཏབ་པ། ཁྲིམ་མ། ཤོག་ངོས་བརྒྱད་པ་ལས། “འདི་བོན་པ་ན། དཔོན་གསས་ལུས་ལ་མི་སྟུག་འཕྲོ།”ཡང་ཤོག་ངོས་དགུ་པ་ལས། འདི་བརྒྱ་སྟོང་བོན་པས་མི་ཐུབ་པ་གང་ཡང་མེད།

ཐར་》[10] གཉིས་ལས་བཞེད་ཡོད་ལ། མཁས་དབང་ནམ་མཁའི་ནོར་བུས་གོང་གི་བོན་གྱི་ལུང་དོན་དག་ལ་གཞི་བཅོལ་མེད་ནའང་། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་《ཞང་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཧི་སེའི་འོད་》[11] ལས་ཀྱང་བཟླ་བའམ་འདོན་པའི་དོན་དུ་བཞག་སྟེ། བཞེད་དགོངས་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་གྱེར་བ་དང་འདོན་པ་[12] གནད་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གོ་བ་བཙན་གྱིས་ བླངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གྱེར་བ་ནི་དཔེར་ན་དབྱངས་སུ་གྱེར་བ་དང་གླུ་རྩ་གྱེར་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྔན་མོ་དབྱངས་འགྱུག་བྱས་པ་ལ་གོ་བ་ཙམ་ལས་འདོན་པར་བཞེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མངོན་དུ་མེད། འོན་ཀྱང་ཞང་སྐད་ལ་གྱེར་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྐད་དུ་བོན་དང་གཅིག་པར་《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་》[13] སོགས་ལས་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད། དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་བཟུང་གཤེན་རབ་དང་ཤཱཀྱའི་རྗེས་རབས་པ་རྣམས་ལ་བོན་པོ་དང་བན་དེ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་། ད་ལྟ་ས་གནས་འགའ་རེས་སྔགས་པ་ལ་[14] བོན་པོ་དང་གྲྭ་བ་ལ་བན་དེ་ཞེས་ཡུལ་སྐད་དུ་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར།

---

10 སྨྲ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད་སྟོད་ཆ་ལས་《སྙན་རྒྱུད་བརྒྱུད་པའི་བླ་མའི་རྣམ་ཐར།》[ꝗ]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༣ "སྟོན་པས་གསུང་（གསུངས་）པ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྙན་དུ་བོན་པས་བོན་ཞེས་བྱའོ། །"

11 མཁས་དབང་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ།《ཞང་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཧི་སེའི་འོད།》ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[M] ༢༠༠༩.༡༨༠ "བོད་སྐད་བརྡ་རྙིང་གི་རྫོད་ཚིག་"བོན་པ་"དང་"གྱེར་བ་"འདི་གཉིས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་སྐད་ལུགས་སུ་"བཟླ་བ་"དང་"འདོན་པ་"ཞེས་པ་གཉིས་ལ་ ཁྱད་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐོག་ནས་གཞི་རྩའི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།"

12 ཨང་མཚན་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གཟིགས།

13 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས།》[ꝗ]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༢ "མ་མིག་དྲུང་མུ་གྱེར་མུ་ཡེ། མུ་མེད་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དབྱངས།"

14 རབ་གོང་ས་ཁུལ་ནས་བོན་གྱི་སྔགས་པའི་སྡེ་ལ་བོན་མང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྔགས་པའི་རིགས་ལ་བོན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་ལས་མཆེད་པར་ཤེས་ཐུབ།

གངས་ཅན་བོད་དུ་བོན་དང་ཆོས་གཉིས་ཐོག་མར་མཉམ་པོར་བྱུང་བའི་སྐབས་དུས་སུ། གཤེན་རབ་རྗེས་འཇུག་པ་མང་ཤས་སྔགས་པ་ཡིན་པས་བོན་པོ་དང་། ཤཱཀྱའི་རྗེས་འཇུག་པ་མང་ཤས་གྲྭ་བ་ཡིན་པས་བན་དེ་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག ཡིན་ནའང་མཁས་པ་ལྡེའུ་ཁོང་གིས་བོད་ཁུལ་དུ་རྒྱ་གར་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་བྱུང་སྔོན་ནས"བན་བོན"ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བརྡོག་པར[15] བཞེད་འདུག་ལ། ནམ་མཁའི་ནོར་བུས་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཐུགས་འདོད་མེད་པས་ཚིག་དེ་རང་རྗོལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་དེ་དུས་བན་ཡོད་པའི་དོན་མིན་པར[16] བསྟན། རེད་དེ་མཁས་པ་ལྡེའུས་བན་དེ་ཞེས་པ་ཚིག་སྟོད་བྱས་ནས"བན"ཞེས་གླེང་བ་ནི་དབང་མེད་རང་རྗོལ་དུ་ཐལ་བ་གཏན་ནས་མིན་ཞིང་། དེང་དུས་ང་ཚོའི་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་བཞིན་བན་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་དག་ལ་མི་གོ་སྟེ། རབ་བྱུང་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ[17] གཞུང་དངོས་རང་དུ་གཟིགས་པས་གསལ་བྱེད་ཐུབ་པ་

---

[15] མཁས་པ་ལྡེའུ། རྒྱ་བོད་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༧༥ "སྤྲུ་བོའི་ཡུལ་གྱི་བན་བོན་ནུས་མཐུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་བྲང་སྐྱུས་འདེབས་བྱས་ནས་བོད་དུ་བཤུགས་པ་ལ། དེར་བོད་ཀྱིས་མི་རྗེ་འཚོལ་བ་དང་ཕྲད་(འཕྲད་)ནས་ཁྱོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བྱས་པས། ང་སྤུ་བོའི་ཡུལ་གྱི་མི་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བས། འོ་ན་ཕྱག་སོར་དང་ལྤེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་གཅིག་འདུག་པ། ཁྱོད་ལ་ནུས་མཐུ་འདྲ་བ་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། ཁོ་ན་རེ་ནུས་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་དྲགས་པས་བཤུགས་པ་ཡིན་ཟེར། འོ་ངེད་ཀྱི་རྗེ་བཙོལ་ལོ་བྱས་ནས། གཉའ་བའི་ཁྲི་ལ་བླངས་ནས། འདི་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ཡིན་བྱས་ནས་རྗེ་བཙོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གདའ་སྟེ། དེ་ནི་རྗེའི་ཇན་ནམ་མཚང་ལགས་སོ། །"

[16] མཁས་དབང་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ།《ཞང་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཏི་སེའི་འོད།》ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[M] ༢༠༠༩.༢༢༠ "ལྡེའུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་'བན་བོན་'ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་འདི་ནི་ཆོས་འབྱུང་གི་གཞུང་འདི་དག་གི་མཛད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་ཡིན་སྟབས། ཚིག་འདི་རང་རྗོལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དེ་དུས་བན་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ག་ལ་ཡིན།"

[17] མཁས་པ་ལྡེའུ། རྒྱ་བོད་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༢༩ "འདི་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱ་བ་ཡིན་བྱས་ནས་སྤྱན་དྲངས་སོ། །དེ་ནས་ཤེས་པ་མཐའ་མི་བཅུ་གཉིས་ནི། ཨ་མི་སྟེ་རེ། ཨི་མི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཡང་དགོངས་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མཐའ་མི་བཅུ་གཉིས། ཡབ་འབངས་ཐུས་དྲུག་ལ། བཙན་པར་བྱེད་པ་ལྗོ་དང་སྣགས། བརྩན་པར་བྱེད་པ་ཁུ་དང་སྣུབས། གཉན་པར་བྱེད་པ་སོ་དང་

ཡིན། 《འབུམ་བཞི》[18] དང་《རྒྱུད་བཞི་》[19] གཉིས་ལས་ཀྱང་བོན་པོ་དང་བན་དེ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་། གཤེན་རབ་མི་བོ་དང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱེས་བ་མིན་ལ། སྔགས་བཙུན་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་གནང་དགོས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཤེས་མི་ནུས་པ་དེ་ཙམ་མེད་དོ།།

ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་ལ་དཔྱད་པ།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས།

ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་པོ་ཏི་དང་། ཤོག་ངོས། ལེའུ། བམ་པོའི་གྲངས་ཚད་བཅས་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་ལུགས་གཉིས་ལས་བསྟན་པའི་ལྷ་སྐོར་དང་། རང་རང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་དཔྱད་བསྡུས་བྱས་པ་ཞིག་གོ།

བརྗོད་ཚད་གཙོ་བོ།

ཁམས་ཆེན། ཡུམ་འབུམ།

སྒྲོའོ།།”

[18] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༣༥༧ “གདུ་སྨུག་ནག་པོའི་འཁོར་ལོ་དང་། བན་ཧྲེ་(བཙྲེ་)བཤད་པའི་མཁྲིས་པ་དང་། བོན་པོ་བསྒྲིགས་ཐལ་ཐང་ཆུ་དང་།”

[19] བི་རོ་ཙ་ན།《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༣༩༨ “གདུ་སྨུག་འཁོར་ལོ་བན་ཧྲེའི་མཁྲིས་པ་དང་། བོན་པོའི་ཐལ་བ་འདྲེ་གཟིགས་ཐང་ཆུ་དང་།”

གཅིག མཚན་ལ་དཔྱད་པ།

ཡོངས་གྲགས་སུ་བོན་གཞུང་ཁམས་ཆེན་དང་ཆོས་གཞུང་ཡུམ་འབུམ་པར་འབོད་པའི་མཚན་གཉིས་བློ་བུར་ཐོས་ན་དེ་ཙམ་འདྲ་མཚུངས་མིན་ནའང་། རང་རང་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་དང་གོ་དོན་ནི་གོང་དུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབོད་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཞིགས་ན་གཅིག་མཚུངས་ཆ་གྱུར་མང་པོར་སྣང་སྟེ། ཁམས་ཆེན་རང་གཞུང་ལས་"ཁམས་བརྒྱད་གདན་ལ་ཕབ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ"དང་། ཡུམ་འབུམ་རང་གཞུང་ལས་"ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ"ཞེས་པའི་མཚན་བྱུང་ཡོད་ལ། ཁམས་བརྒྱད་གདན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་པའི་ཁམས་བརྒྱད་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཁམས་བརྒྱད་རེར་བཤད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ལམ་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཙུང་ཟད་གསལ་ཁར་བྱས་ན་ལམ་འབྲས་མངོན་རྟོགས་རིམ་པ་བརྒྱད་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ་ཡུམ་ཞེས་པའང་《ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་》[20] ལས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་པས། དོན་དངོས་

20 པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས། 《ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་སྟོད་ཆ།》 [M]མཚོ་སྔོན་ནང་བསྟན་རིག་གནས་སྐྲུ་རྩལ་ཞབས་ཞུ་ཉེ་གནས་ཞབས་ཞུ་ཁང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༣ "ཡུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།"

གཞུང་དོན།

སྲུ་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བྱང་དང་པོ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ནས་བཏགས་ཤིང་། མཚན་བྱང་གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་གཞུང་ཚིག་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་བཏགས་ཏེ། རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོས་༡༠༢༩-༡༠༩༧[21] ཤད་བར་བཞིས་བཅད་པའི་གཤེན་གྱི་སློམ་ཚིག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་བཞུགས་པས་ཁམས་ཆེན་ལ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་འབུམ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་[22]》ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པས་ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའམ་འབུམ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བཞེད་འདུག་གོ །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བོན་ཆོས་གང་གི་དགོངས་པ་ལ་དཔེ་གཞུང་དེ་གཉིས་ནི། ཚིགས་བཅད་དམ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཙན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ང་ཚོས་མིག་སྔར་མཐོང་བའི་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ཆ་ནས་ཚིག་ལྷུག་ཙན་དུ་གནས་པ་ལས། ཚིགས་བཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་[23] ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྩི་ཐབས་བྲལ་བས། གོང་གི་གནད་དོན་དེ་ཀ་བདེན་མིན་ལ་སོམ་ཉི་ཞིག་དང་གིས་འཆར་ནའང་། བོན་ཆོས་མཁས་པ་གང་གིས་དོགས་གནད་དེ་ཉིད་སེལ་བའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ད་ཕན་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས། ང་ཚོས་

21 རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com “གཤེན་རབ་ཀྱི་སློམ་ཚིག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བཞུགས་པ་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱའ་ལ་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ། ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པ་ན་འབུམ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཤད་བར་བཞི་ལ་སློམ་ཚིག་གཅིག སློམ་ཚིག་སུམ་བརྒྱ་བམ་པོ་སྟེ། སློམ་ཚིག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་འབུམ་མོ། །”

22 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༢༥༨༥“ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའམ་འབུམ་ཞེས་བྱའོ། །”

23 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༨༢ “གཤེན་རབ་བླ་མ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ནི། ཐར་ལམ་བདེ་འབྱེད་སྟོང་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལམ་ནས་ཤོག་ངོས་གཅིག་ཙམ་ཡོད།”

ཀྱང་དངོས་དཔང་ལྡན་ཞིང་མངོན་གསལ་ངེས་གཏན་དུ་བསྟད་པར་ཧ་ཅང་དཀའ་མོད། ཁོ་བོས་ཆེད་དུ་ཟླ་ངོ་གསུམ་ལྷག་ལ་གཞུང་གཉིས་ཕན་ཚུན་དཔྱད་བསྡུར་བྱས་མཐར་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། ཐོག་མར་དབུ་ཡི་མཚན་དོན་འདོགས་ལུགས་དང་། དངོས་གཞི་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁོག་གཏན་ལ་དབབ་སྟངས། ལེའུ་དང་བམ་པོའི་སྡེ་ཚན་གཅོད་ཚུལ། ཚིག་དོན་གང་ལ་དཔྱད་ཀྱང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེས་མང་བས་རྩ་བའི་རྙིང་གཞི་གཅིག་ཏུ་སེམས། ཡིན་ནའང་ཁོ་བོས་སྔོན་ཆད་གཞུང་ཁག་གཉིས་ལ་རྒྱུས་ཡོན་མ་བྱས་གོང་དུ་གོ་ཐོས་རྫེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། གཞུང་གཉིས་ལས་བསྟན་པའི་རྙིང་གཞི་རྙིང་སྙིང་དང་། སྟོན་པ། ཞུ་བ་པོ། བོན་ཚོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་རེ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་ཚིག་ཤས་ཆེར་ཁ་བསྒྲིགས་ནས་གློག་ཏུ་ཡོད་པར་སྣམ། རེད་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ནན་ཁྲུལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་དངོས་ཐོག་བརྒྱུད་ནས་དཔྱད་མཐར། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར་རྗེས་ནང་དོན་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ཏེ། ཐ་དུས་ཞང་སྐད་དང་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཐོག་གི་མཚན་དོན་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བར་ཁམས་ཆེན་[24] དང་ཡུམ་འབུམ་[25] རང་རང་གཞུང་ལས་གསལ་བོར་གསུངས་འདུག་པས། ཞང་ཞུང་དང་ལེགས་སྦྱར་དཔེ་གཞུང་ཐོག་ལ་ཚིགས་བཅད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཙེ་ནས

---

24 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༢༨-༢༩"ཞང་ཞུང་སྐད་དུ། གུ་གེ་འགྲོ་སྒྲི་སད་ལྷེར་རྡངས། སུ་ཡེ་ཞི་ལ་ཕྱོང་ཅེ་ནན། འགྲོ་སང་སངས་ཏེ་ཨེ་མ་ཧོ། བོད་སྐད་དུ། འཕྲུལ་གྱི་ཡི་གེ་སུམ་བཅུས་མན་ངག་གི་དོན་བསྟན་པ། ཁམས་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ།" (མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། 《ཤེར་ཕྱིན་སྐབས་པོ།》[g]༢༠༡༠.༣༡འདི་ནི་ཐང་ཡོག་ཏུ་བཅེབས་པར་བཞེད)

25 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པོད།》[g]ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢ "རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲི་ཀ་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ།"

ཀྱང་ཡོད་སྲིད་པ་ལས། བོད་ཡིག་དཔེ་གཞུང་འདི་ལའང་མཚན་བྱང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་བོན་ཆོས་བོད་ཡིག་དཔེ་གཞུང་གཉིས་ལ་བསམ་ན་དཔྱད་དུ་མེད་པར་སྣང་། གཞན་ཡང་ཆོས་གཞུང་ཁག་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་དུ་བཤད་པའི་ཚིགས་བཅད་ཤད་བར་གཅིག་ལ། ཚིག་ཁྲིམ་གྲངས་ཚད་འཇོག་ལུགས་ཡོད་པར་བདག་གིས་མཐོང་སྐྱོང་མེད་མོད། བོན་གྱི་《ཁམས་ཆེན་ཨ་པོད་[26]》མཇུག་ཏུ་ཚིག་བར་དགུས་བཅད་པའི་ཚིགས་བཅད་འབུམ་ཕྲག་ཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོས་[27] མིག་སྔར་མཐོང་དུ་ཡོད་པའི་ཁམས་ཆེན་གཞུང་ཚིག་བཞིན་ཚིགས་བཅད་དུམ་བུ་འགའ་ཤས་ངོས་བཟུང་སྟེ། ཁམས་ཆེན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བའི་ཚིག་ཁྲིམ་གྲངས་ལ་ངེས་གཏན་མེད་པ་རབ་འབྲིང་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཚིག་འགྲོས་ལ་གཞིགས་ན། བོད་ཡིག་ཁམས་ཆེན་དཔེ་གཞུང་འདིར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

---

26 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཨ་པོད་》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༢༩༧ "ཚིག་[ཚིག]བར་དགུས་བཅད་པའི་ཤོ་ལོ་འབུམ་ཕྲག་དག་པར་གཏུགས་སོ། །" (ལུང་ཚིག་དེ་ནི་ཁམས་ཆེན་མཇུག་བྱང་ཙམ་ལས་གཞུང་ཚིག་མིན་པར་སེམས)

27 རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》 གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "ཁམས་རང་ལས་ཚིག་ཤད་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་བྱུང་སྟེ། རབ་ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རིག་པའི་ཁམས་ནས། རིན་ཆེན་གཅལ་བཀྲམ་ཁྲི་ལ་སྟོན་པ་གཤེན་རྒྱལ་བཞུགས་ཞེས་དང་། འབྲིང་ཚིག་བར་དགུ་པ་ནི། སྲིད་པའི་ཁམས་ལས། གཤེན་རབ་ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་ནི་ཞེས་དང་། ཐ་མ་ཚིག་བར་བདུན་པ་ནི། རིག་པའི་ཁམས་ནས། མཐོ་རིས་ངན་སོང་གར་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དེས་རིགས་སོ། །"

གཉིས། པོ་ཏི་དང་ཤོག་གྲངས་ལ་དཔྱད་པ།

ཁམས་ཆེན་ལ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་ཡུམ་འབུམ་པར་སྟོས་ན་པོད་གྲངས་བཞིས་མང་ནའང་། ཡུམ་འབུམ་པོ་ཏི་རྐྱལ་པོར་ཤོག་ངོས་(༡༠༠༠)ལྷག་ནས་(༡༡༢༧)མན་ཆད་དང་། ཁམས་ཆེན་པོ་ཏི་རེར་ཤོག་ངོས་(༧༥༠)ལྷག་ནས་(༡༡༩༣)མན་ཆད་ངེས་མེད་ཡིན་སྐབས་མང་ཉུང་དེ་ཙམ་མེད། ཡུམ་འབུམ་ལ་སྤྱི་སྡོམ་ཤོག་ངོས་(༡༢༨༦༢)ཡོད་ལ། ཁམས་ཆེན་ནང་དུ་རྒྱབ་ངོས་སྟོང་པ་ཅན་གྱི་ཤོག་ངོས་འགའ་ཤས་བདོག་པ་དེ་དག་དོར་རྗེས་སྤྱི་སྡོམ་ཤོག་ངོས་(༡༩༣༨༨)ཡོད་པར་མངོན་འདུག ཁོ་བོས་གོ་བསྡུར་བྱས་པའི་དཔེ་གཞུང་གཉིས་ལས་ཁམས་ཆེན་མ་ཕྱི་བྲིས་མ་བསྐྱར་དཔར་དང་། ཡུམ་འབུམ་མ་ཕྱི་ཤིང་པར་བསྐྱར་སྐྲུན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་དང་ངོས་རེར་ཚིག་ཁྱིམ་ཆེས་མང་བའི་རིགས་ལ་༣༠༠ལྷག་བཅས་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་གནས། གནད་དུ་བཟུང་ནས་བཤད་ན་ཡུམ་འབུམ་ལས་ཁམས་ཆེན་ནི་ལེའུ་དང་བམ་པོ་༥༦ཤོག་ངོས་༡༥༢༦གིས་བརྒྱལ་ཏེ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ། ལེའུ་དང་བམ་པོ་ལ་དཔྱད་པ།

གཞུང་དངོས།

ཁམས་ཆེན་ལ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་དང་སྤྱི་སྡོམ་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་ཅིང་ནང་གསེས་ཁམས་བརྒྱད་ལས། ཐོག་མ་སྲིད་ཁམས་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དང་བམ་པོ་ཞེ་གཉིས། རྒྱུན་ཁམས་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དང་བམ་པོ་ཞེ་བདུན་ནམ་ཞེ་བརྒྱད། སྣང་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་དང་བམ་པོ་ཞེ་གཉིས། སྟོང་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་དང་བམ་པོ་ཞེ་བཞི། སོ་སོར་གསལ་ཁམས་ལ་ལེའུ་བདུན་དང་བམ་པོ་བཞི་བཅུ། རིག་ཁམས་ལ་ལེའུ་དགུ་དང་བམ་པོ་ཞེ་གཅིག དབྱིངས་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་དང་བམ་པོ་ཞེ་བརྒྱད། མཉམ་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་དང་བམ་པོ་ང་ལྔ་ཡོད་དོ། །ད་ལྟ་ཕོ་བོས་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་དཔེ་གཞུང་འདིར་མཚོན་ན། ལེའུ་དང་བམ་པོའི་འབྲི་སྟངས་ཐད་ལ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འགའ་ཤས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི། ཕོ་བོས་བྲིས་པའི་ཁམས་ཆེན་སྤྱི་ཁོག་ཏུ་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད་སྟབས་སྐབས་འདིར་བཤད་དགོས་པ་མ་མཐོང་། ཤེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོས་[28] ཁམས་ཆེན་སྤྱི་སྡོམ་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་རེ་རེའི་ལེའུ་[29] དང་བམ་པོའི་[30] རྣམ་གྲངས་འཇོག་ལུགས་རྣམས་ནི། ད་ལྟ་ང་ཚོས་མིག་

28 ཤེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གདུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "བསྡོམ་པས་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས།"

29 ཤེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གདུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "སྲིད་ཁམས་ལ་ལེའུ་བརྒྱད། རྒྱུན་ཁམས་ལ་བརྒྱད། སྣང་ཁམས་ལ་བཅུ་བཞི། སྟོང་ཁམས་ལ་བཅུ། སོ་སོར་གསལ་ཁམས་ལ་བདུན། རིག་ཁམས་ལ་བརྒྱད། དབྱིངས་ཁམས་ལ་བཅུ་གསུམ། མཉམ་ཁམས་ལ་བཅུ་བཞི་བཅས་བཞག་འདུག་གོ །"

30 ཤེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གདུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "བམ་པོ་སྲིད་ཁམས་ཞེ་གཅིག་སྟེ། །རིན་ཆེན་རྒྱུན་ཁམས་ཞེ་བརྒྱད་དོ། །ཡོད་པའི་ཁམས་ལ་བཞི་བཅུ་བདུན། །མེད་པའི་ཁམས་ལ་ཞེ་

སྤྱར་མཐོང་བའི་ཁམས་ཆེན་གཞུང་དང་མི་འདྲ་བ་བཅས་ལ་བསམ་ན། ལེའུ་དང་བམ་པོ་འཇོག་སྟངས་ཐད་ལ་ཅུང་ཙམ་འཕོ་འགྱུར་སོང་བ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཁམས་ཆེན་རང་གཞུང་དུ་གཟིགས་ན་ལེའུའི་གྲངས་ལ་སྤྱིར་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་བསྟན་འདུག་རེད་དེ་《མཉམ་ཁམས་》བམ་པོ་༡༢དང་ཤོག་གྲངས་༣༥ཡ་ལས་ལེའུ་བདུན་ཅུ་རྩ་དགུ་པའི་གཞུང་ཚིག་མཇུག་རྫོགས་ཡོད་པས། ཁམས་ཆེན་སྤྱི་བབ་དང་བསྟུན་ན་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དོན་དགུ་པའོ་ཞེས་འབྲི་དགོས་ནའང་། ལེའུ་དོན་བརྒྱད་པ་དང་བརྒྱད་ཅུ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བར་ནས་དེ་ཉིད་ཆད་པ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་རི་གཉན་པོས་མཉམ་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་བཞིར་བཞག་སྟེ[31] སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་པ་འདི་བགྲངས་པས། ཁམས་ཆེན་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་གྲས་སུ་ལེའུ་དེ་ཡོད་པ་ང་ཚོ་ལ་གསལ་ཁ་དང་གསལ་འདེབས་ཅུང་ཟད་གནང་བར་ཤེས་ཐུབ། གཞན་ཡང་གོང་དུ་རྒྱུན་ཁམས་བམ་པོ་ལ་ཞི་བདུན་ནམ་ཞི་བརྒྱད་ཅེས་གླེང་དགོས་དོན་ནི། གཞུང་འདིའི་སྤྱི་བབ་ལྟར་ན་བམ་པོ་རེ་རེའི་དབུ་ལ་རང་རང་གྲངས་བཞིན་འདྲེན་པ་ལས་མཇུག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ག་པོད་རྒྱུན་ཁམས་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་པའི་དབུ་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་པ་དང་མཇུག་ཏུ་ཉེར་གསུམ་པ་ཞེས་

གསུམ་མོ། །སོ་སོའི་ཁམས་ལ་སོ་དགུ་དང་། །རིག་པའི་ཁམས་ལ་བཞི་བཅུ་གཅིག །དབྱིངས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ལྔ་བཅུ་ཐམ། །མཉམ་ཁམས་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། །"

[31] རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་བཞི། །༡མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་དང་། །༢གསལ་ལ་ར་(རང)བཞིན་མེད་འབྲས་བུ། །༣དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་དང་། །༤རྟོགས་དཀའ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། །༥རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་པའི་དོན་འདུས་དང་། །༦མཉམ་པའི་དོན་རྫོགས་༧བཅོས་མེད་དང་། །༨བ་གའི་ཀློང་དུ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས། །༩སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་༡༠མེ་ལོང་དང་། །༡༡བྱེ་བ་ནན་ཏན་༡༢སོར་རྟོགས་༡༣མཉམ། །༡༤མ་བཅོས་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་བཞག །"

སྣང་བ་དེ་བཞིན་གྲངས་སུ་མ་བརྩིས་ན། སྤྱིར་ཁམས་ཆེན་ལ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བཞག་པ་ལ་གཅིག་གིས་གྲངས་སུ་མི་ཐེམ་པས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པའོ། །

ཡུམ་འབྲུམ་ལ་པོ་ཏི་བཅུ་གཉིས་སྤྱི་སྡོམ་ལེའུ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་དང་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་བཞི་ཡོད་ཅིང་ནང་ཚན་ཡུམ་འབྲུམ་ཀ་པ་ལ། ལེའུ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་བཞི། ཡུམ་འབྲུམ་ཁ་པ་ལ་ལེའུ་ལྔ་བའི་མཇུག་ནས་བདུན་པའི་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་བདུན། ཡུམ་འབྲུམ་ག་པ་ལ་ལེའུ་བདུན་པའི་མཇུག་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་བདུན། ཡུམ་འབྲུམ་ང་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་ནས་བཅོ་ལྔ་པའི་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་བཞི། ཡུམ་འབྲུམ་ཅ་པ་ལ་ལེའུ་བཅོ་ལྔའི་སྨད་ནས་ཉེར་གསུམ་པའི་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་བརྒྱད། ཡུམ་འབྲུམ་ཆ་པ་ལ་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པའི་སྨད་ནས་ཉེར་དྲུག་པའི་དབུ་བཟུང་བ་ཙམ་དང་བམ་པོ་ཉེར་བཞི། ཡུམ་འབྲུམ་ཇ་པ་ཆ་ཚང་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པའི་ཁོངས་སུ་གྱུར་ཅིང་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས། ཡུམ་འབྲུམ་ཉ་པ་ལ་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པའི་མཇུག་ནས་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པའི་མཇུག་མ་རྫོགས་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་བདུན། ཡུམ་འབྲུམ་ཏ་པ་ལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པའི་མཇུག་ནས་སོ་བརྒྱད་པའི་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་དྲུག ཡུམ་འབྲུམ་ཐ་པ་ལ་ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པའི་སྨད་ནས་ང་གསུམ་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་དྲུག ཡུམ་འབྲུམ་ད་པ་ལ་ལེའུ་ང་གསུམ་སྨད་ནས་རེ་གསུམ་སྟོད་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ། ཡུམ་འབྲུམ་ན་པ་ལ་ལེའུ་རེ་གསུམ་སྨད་ནས་དོན་ལྔ་བར་དང་བམ་པོ་ཉེར་དྲུག་བཅས་སོ། །

ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབྲུམ་གཉིས་ཀ་གཅིག་མཐུན་དུ་ལེའུ་དང་བམ་པོ་རེ་རེ་ལ་མང་ཉུང་ངེས་གཏན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཁམས་ཆེན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ལེའུ་དྲུག་པར་ཤོག་ངོས་བཞི་ལྷག་ཙམ་ལས་

མེད། ཡུམ་འབུམ་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པར་པོ་ཏི་གཅིག་ལྷག་ཡོད་ལ་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་པར་ཤོག་ངོས་གཉིས་ཙམ་ལས་མེད་པའང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁམས་ཆེན་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་ཉེར་གསུམ་ནས་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་མན་ཆད་དང་། ཡུམ་འབུམ་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་ཉེར་དྲུག་ནས་དོན་གསུམ་མན་ཆད་ཅི་རིགས་སུ་བདོག་པས་སོ། །

ཁམས་ཆེན་ལེའུ་ཡོ་ལ་བསྟན་དོན་དང་ཞུ་འཁོར་ཅི་རིགས་ལས་བཏྲ་དྲངས་ཏེ་མཚན་རེར་གསོལ་ཡོད་དེ། ལེའུ་ང་དྲུག་པ་ལ་ཀླུ་མོས་ཞུས་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཞུ་འཁོར་གྱི་མཚན་དུ་བཏགས་པ་གཅིག་ཙམ་བྱུང་འདུག་ལ། ཡུམ་འབུམ་གཞུང་དོན་གྱི་ལེའུ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཨང་རིམ་གྱིས་བགྲངས་པ་ཡིན་སོད། ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེའུ་དང་ཉེར་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ་ཞེས་ཞུ་འཁོར་དང་བརྗོད་དོན་ཆ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱང་སྣང་ངོ་། །

ད་དུང་ཁམས་ཆེན་ལ་ཡུམ་འབུམ་དང་འཇོག་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱའམ་མ་འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་སྟོང་དང་རྩ་བརྒྱད་[32] ཡོད་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་བར་གཏོང་མི་ཆོག་པའི་བརྡ་མཚོན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱག་རྗེས་དང་ཕྱག་ཐམ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་གཞུང་འདིར་འཕོ་འགྱུར་གཏོང་མི་ཆོག་ཅིང་དོན་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བཀའ་རྟགས་ལ། ལེའུ་དང་བམ་པོ་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སུ་མ་འདྲེས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསལ་བ། འགྱུར་མེད་གཡུང་དྲུང་གི་

32 རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》 གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "མ་འདྲེས་ཡན་ལག་སྟོང་རྩ་བརྒྱད། བཀའ་རྟགས་ཕྱག་རྒྱ་སྟོང་རྩའོ། །"

མཚལ་རིས་སྟོང་ཙ་བརྒྱད་བཀོད་པ་[33] དེ་དག་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་མིག་སྔར་མཐོང་པའི་ཁམས་ཆེན་དཔེ་གཞུང་དུ། བཀའ་རྟགས་གཡུང་དྲུང་གི་བརྫ་རིས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་སོང་། ཕྱག་རྒྱ་འམ་མ་འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ཁམས་ཆེན་ག་པོད་ཡན་ཆད་སྐབས་འགར་གང་མང་ཞིག་ཏུ་མཐོང་པ་འདེིས། སྔར་གྱི་དཔེ་རྙིང་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་དན་རྟགས་གསལ་བྱེད་དཔང་པོར་བྱས་ཁར། ལྷ་རི་གཉན་པོས་[34] ཀུང་ལོ་ངོ་དགུ་བརྒྱའི་གོང་གི་ཁམས་ཆེན་ཕྱི་མོ་བསེ་གླག་ཅན་དང་། ནག་ཐྲན་མ་དང་། བྱ་བྲ་མ་གསུམ་ལས། ནག་ཐྲན་མ་ནས་ལེའུ་དང་བམ་པོ་འཚང་བ་ཡོ་ན་མཚལ་གྱི་གཡུང་དྲུང་རེ་ཡོད་པར་བཤད་པས་ངེས་པར་འདྲེན་ནོ། །

བཞི། གསུང་གནས་ལ་དཔྱད་པ།

[33] རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "མ་འདྲེས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབུ་བཞུགས་(གཞུག)ནས། དཔེ་(གཤེན་ཆེན་ཀླུ་དགའི་གཏེར་དཔེ་ཡིན་ནམ་སེམས།)རྣན་ལ་མཚལ་གྱི་གཡུང་དྲུང་སྟོང་ཙ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དོན་མི་འགྱུར་བའི་བརྡའ་རྟགས་གཡུང་དྲུང་ཡིན་པས་མ་བཅོས་པ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་བརྡར་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སེམས་སོ་"ཞེས་གསུངས།

[34] རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "ནག་ཐྲན་མ་ནས་བམ་པོ་ལེའུ་འཚང་བ་ཡོ་ན་མཚལ་གྱི་གཡུང་དྲུང་རེ་ཡོད།"

གཞུང་དངོས།

ཁམས་ཆེན་འདི་ལ་ཁམས་བརྒྱད་སོ་སོ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གཞུང་གི་མཚན་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ། སྲིད་ཁམས་དང་། རྒྱུན་ཁམས། སྣང་ཁམས། སྟོང་ཁམས། སོ་སོར་གསལ་ཁམས། རིག་ཁམས། དབྱིངས་ཁམས། མཉམ་པའི་ཁམས་དང་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ཁམས་རེ་རེའི་དབུ་ལ་རང་རང་གསུང་གནས་མི་འདྲ་བ་གོ་རིམ་བཞིན། ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་གྱི་རྩེ་མོ་དང་། རིན་ཆེན་དྲང་མ་སྤུངས་པའི་གླིང་། གཡུང་དྲུང་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་གླིང་། བར་ཧྲི་སྨན་པ་གཡུང་དྲུང་གླིང་། སྨུ་ལེ་ཁྱུད་འགྲམ་སྨུ་ཡང་གླིང་། མཚོ་གླིང་དར་དཀར་གུར་ཕུབ། གཡུང་དྲུང་ཁྲིམ་བདུན་གནས། རིན་ཆེན་འཕྲུལ་སྣང་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྒྱད་དུ་བསྟན་ཡོད་ལ། 《མདོ་འདུས་》[35] ལས་གནས་གཞི་དེ་དག་མང་ཤས་ནི་འོལ་མོ་ལུང་རིང་གི་དབུས་རི་གཡུང་དྲུང་དགུ་བརྩེགས་རི་བོའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་འདུག 《མདོ་འདུས་》ཤོག་ངོས་༡༠༩ལས་གསུངས་པའི་འབྲི་མིག་དགུ་སྐོར་མཚོ་ཡི་གླིང་ཞེས་པ་ནི་གོང་གི་གསུང་གནས་བརྒྱད་དུ་དངོས་ཐད་མི་གསལ་ནའང་། བྲ་བོ་སྒོམ་ཉག་གིས་གཏེར་ལས་དྲངས་པའི་《སྲིད་ལས་ཀྱི་གཏིང་ གློག་གི་རྩ་རྒྱུད་ཀུན་གསལ་ཉི་ཟེར་སྒྲོན་མ་》 (གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། དྲ་གནས་ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན། www.himalayabon.com) ལས། "ནུབ་ན་བྲམ་ཟེ་གཙང་མའི་གླིང་། ཆུ་བོ་གྲིམ་ཤང་རྟ་ཡི་ཁ་ནས་འབབ།

---

35 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་འདུས་》 [g] བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༠༧-༡༠༨ "གཡུང་དྲུང་དགུ་རི་བོ་དབུས་སུ་བཞག་སྟེ། ཤར་དུ། འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན། བྱང་གནོད་སྦྱིན་ནོར་གླིང་གི་གཡས་ན། དྲང་མ་སྤུངས་པའི་གླིང་། ནུབ་བྲམ་ཟེ་གཙང་མའི་གླིང་གི་གཡོན་ན། འབྲི་མིག་དགུ་སྐོར་མཚོ་གླིང་། ལྷོ་ཁྲི་དང་འབྲུམས་པའི་གཡོན་ན། སྲུ་མི་གྲོང་བདུན། ནུབ་ཏུ། མཚོ་སྨུ་ལེ་སྟོང་ལྡན་"བཅས་བསྟན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ཚིག་ཅུང་ཟད་མང་རྐྱེན་གྱིས་ཇི་བཞིན་འདྲེན་ཐབས་བྲལ་བས་གོང་གི་ཤོག་གྲངས་ལྟར་གཟིགས་རོགས་ཞུ།

གཡས་ན་བྲམ་ཟེ་ཧོས་མོ་གླིང་། གཡོན་ན་འབྲི་མིག་དགུ་སྐོར་མཚོ་ཡི་གླིང་། སྟོན་པས་ཀླུ་ལ་བོན་བཤད་ས"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། མཚོ་གླིང་དར་དཀར་གུར་ཕུབ་པའི་རིག་ཁམས་གསུངས་པའི་གནས་གཞི་འདི་ནི། འབྲི་མིག་དགུ་སྐོར་མཚོ་གླིང་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་ངེས་གཏན་དུ་ཡིད་རྟོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་མཁས་པ་དཔལ་གྱི་《ཁམས་འགྲེལ་》[36] ལས་སྲིད་ཁམས་གསུངས་པའི་གནས་གཞི་འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་ལ་བཞག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་རྗེ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོའི་《སྲིད་འགྲེལ་》[37] ལས"ལྷ་གནས་པའི་རི་ཡིན་པས་ན་ལྷ་རིའོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་ལ་སོགས་ལས་སྤོ་མཐོ་བས་སྤོ་མཐོན་"ཞེས་སྲིད་ཁམས་གསུང་གནས་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་ཞེས་པར་ཚིག་འགྲེལ་གནང་སྟེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་ངོས་བཟུང་བར་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཁན་ཆེན་ཉི་མས་མཛད་པའི་《ཞིར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་》[38] ཤོག་ངོས་༣༨ལས། ལྷ་གནས་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་

---

36 རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན། 《ཁམས་འགྲེལ་》[m]ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥.༡༨༠ "གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་ཕོ་བྲང་ཞེས་པ་ནས་རྩེ་མོ་ནི་རི་དེའི་དཔངས་མཐོན་པོར་འདུག་པས་སྐད་བརྗོད་"ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

37 མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། 《སྲིད་དོན་གསལ་འགྲེལ་》 [g]པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་ཧེ་ཞིན་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭ། ༢༠༡༠.༥༨"རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་ཕོ་བྲང་ཞེས་པ་ནས་རི་དེའི་རྩེ་མོ་ན་ཞེས་སྨོས་པའོ་"ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

38 མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། 《ཞིར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་》 [g]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༣༨"ཞིར་ཕྱིན་རྒྱས་པའི་སྡེ་མང་འགྲེལ་ཉི་ཟེར་ལྟ་བུ་ནི། རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་རྩེ་མོ་སུམ་རྩ་གསུམ་ལྷའི་གནས་སུ་འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། 《རྒྱུད་ཉི་སྒྲོན་》ལས། 'རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་ལྷོ་ནུབ་ན། མཚལ་རི་ལྷའི་འདུན་ས། འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་'ཞེས"དང་། ཡང་། བར་མི་ཡུལ་དུ་ཞིར་ཕྱིན་གྱི་བོན་གསུངས་པའི་གནས་ནི། "ཏག་གཟིགས་ལ་འོལ་མོ་གླིང་ཆེན་གྱི་བར་གླིང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་དྲུང་བཀོད་པའི་གླིང་དུ་གསུངས་པར་མངོན་ཏེ། 《བླ་མེད་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་》'ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་དྲུང་བཀོད་པའི་གླིང་ཆེན་ཆུ་བོ་ན་ར་ཛ་རའི་འགྲམ་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་

ནི་རྒྱུད་འདི་སྔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞིར་བཅོལ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་སྡེ་རྒྱས་པ་མང་འགྲེལ་འདི་ཟེར་ལྷ་བུ་གསུངས་པའི་གནས་ཆེན་དུ་བཞག་པ་ལས། ཁམས་བརྒྱད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་གསུངས་པའི་གནས་གཞི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་ནི། ཟླ་མེད་ཡུམ་མདོ་དང་བསྟུན་ནས་འོལ་མོ་ལུང་རིང་གི་ཤར་ཕྱོགས་གཡུང་དྲུང་བཀོད་པའི་གླིང་ཆེན་ཚུ་བོ་ན་ར་ཛ་རའི་འགྲམ་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་དེ་མདོ་འདུས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་གཅིག་མཐུན་སོང་བས་ཡིད་རྟོན་རུང་བར་སྙམ་མོ། །

ཡུམ་འབུམ་གསུངས་པའི་གནས་གཞི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་དུས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག[39] ལས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པའི་བྱང་ཤར་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་འདི་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》ཤོག་ངོས་༢ལས། "རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རི། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་"ཞེས་པས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས། བོན་གྱི་ཁམས་ཆེན་བཞིན་ནང་གསས་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་ཏེ། གསུང་གནས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། ཟས་གཙང་སྲས་པོ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་དང་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་གནས་གཞི་གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བཞེད།

སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་ཚུལ་དུ་ཞུ་དགོས་པ་འགའ་ཤས་འདུག་སྟེ། བོན་གྱི་ཁམས་ཆེན་རང་གཞུང་ལས། སྟོན་པ་མྱ་ངན་འདས་རྗེས་ཁམས་བརྒྱད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བའི་གཞུང་འདི་ས་གནས་གང་ལ་འཕེལ་རིམ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་པ་མེད་མོད། ཡ་མཚར་བ་ཞིག་ལ། 《ཡུམ་འབུམ་རང་གཞུང་ཏ་

ཚལ་གསེབ། འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་གྱི་རྩེ་མོ། འདུན་ས་བཀྲ་ཤིས་གླིང་ཆེན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡུམ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པར་དགོངས་ནས་'ཞེས་"དང་།

[39] དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། 《དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་》[M]ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༢.༥༤༧ "མཉན་ཡོད། གནས་བཅས། ཙམ་པ་ཀ ཝ་ར་ཎ་སི། ཡངས་པ་ཅན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ།"

པ་》[40] བམ་པོ་༢༠༨ཤོག་ངོས་༡༠༢ལས། "ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་" ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཚིག་དེས་ཞིབ་ཕྲར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་གནང་མེད་པ་ལ། རྟོགས་དཀའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གསང་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྲིད། གང་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས། ཡུམ་འབུམ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བའི་གཞུང་འདི། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་ལ་དར་བ་དང་། ཡང་《ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་》[41] ཤོག་ངོས་༡༠༣-༡༠༥ལས། ལྷོ་རྒྱུད་ནས་ཡུལ་བར་ཏ་ནི་དང་། ཡུལ་བར་ཏ་ནི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུར་བྱས་པའི་ཐ་མ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་པ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་བཅས་བསྟན་ཏོ། །

---

[40] སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་》 [ཱུ] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༡༠༢ "ཤཱ་རད་ཏིའི་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་དག་མོས་པ་དམ་པས། ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་འདྲི་(འབྲི)བར་འགྱུར། འཛིན་པར་འགྱུར། འཆང་བར་འགྱུར། ཀློག་པར་འགྱུར།"

[41] སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་》[ཱུ]ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༡༠༣-༡༠༥ "ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ཡུལ་བར་ཏ་ནི་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡུལ་བར་ཏ་ནི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་"ཞེས་དང་། སླར། "ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཕྱི་མའི་དུས་ཕྱི་མའི་ཚེ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར།"

༄། གཞུང་མཛོད་པ་པོ་དང་ཞུ་འགོར་ལ་དཔྱད་པ།

ཁམས་ཆེན་འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་བཀའ་གཞུང་དང་འདྲ་བར་འགོར་གྱིས་ཞུས་ཆོག་དང་བསྡོད་ཆོག་དུམ་བུ། བར་སྐབས་མཚམས་སྦྱོར་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་འབུམ་འདི་ཉིད་འགོར་གྱིས་ཞུས་ཆོག་སོགས་ཁམས་ཆེན་དང་འདྲ་ཞིང་། ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ནི་ཡུམ་འབུམ་རང་གཞུང་ལས་ཤས་ཆེར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་མཛད་པར་བཞེད་འདུག་ཀྱང་། སུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡས་མས་ཤིག་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ཕོ་བོས་བརྩམས་པའི་ཡུམ་འབུམ་སྤྱི་ཁོག་ལ་གཟིགས་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་འཁོར་སྐོར་ཚེ། ཐེག་པ་དང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བློ་དང་འཚམ་པར་བསྟན་པ་བོན་གཞུང་དང་ཆོས་གཞུང་ཀུན་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱབ་ལྗོངས་ལ་གོ་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན《མདོ་གཟེར་མིག》(༡༩༩༡ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་མཛད་པའི་ལྡེབ་ངོས།༧༡༨)ལས། "བློ་ཡི་ཚད་དང་དད་པའི་སྟོབས་དང་སྦྱར"ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་། གཏོ་བུ་འབུམ་སྲས། གསལ་བ་འོད་ལྡན། མེད་ཁམས་སྟོང་པ་རྗེ། འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་། ལྷ་མོ་མ་མ་དེ། གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ། ཚངས་པ་

གཙུག་ཕུད་བཅས་ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་ཡིན་[42] སྟབས། ཞུ་འཁོར་དེ་དག་གི་བློ་དང་དབང་པོར་འཚམ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡུམ་འབུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་འདི་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་སློས་མ་དགོས་ནའང་། དེ་ཉིད་ཞུ་འཁོར་གཙོ་གྲས་ཐམས་ཅད་ཐེག་དམན་ཉན་ཐོས་རིགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》[43] ཤོག་ངོས་ ༥༢༩ ལས། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ལ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་བསྟན་ཡོད་པས། ཐེག་པ་འོག་མའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱིས་བཅིངས་ཤིང་ཉན་ཐོས་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གདམས་པ་ཟབ་མོའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཟུར་ནས་ཉན་འཁོར་ཙམ་རེ་འོས་སྲིད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཞུ་འཁོར་དང་བསྟན་པའི་སྣོད་ལྡན་སློབ་མ་གཙོ་བོ་ལགས་ན། སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་འཚམ་པར་བསྟན་མིན་ལ་ཆེས་ངོགས་གཞི་ཆེ་བས་ངེས་པར་འཐད་མིན་ལ་བསམ་གཞིག་བྱ་དགོས།

སྤྱིར་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁམས་ཆེན་ཞུ་བ་པོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིའུ་ཆུང་དང་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་སོ་སོར་བགྲངས་ཏེ། ཞུ་བའི་གཤེན་བརྒྱད་རང་རང་གིས་ཁམས་རེར་ཞུས་པར་རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོས་[44] གསུངས་ཀྱང་།

---

[42] མཉམ་མེད་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། 《སྡུད་དོན་གསལ་འགྲེལ།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༥༣ "འཁོར་གྱི་དམ་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། གཤེན་རབ་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ།"

[43] སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ།《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》 ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༥༢༡-༥༢༢ "ཀུན་དགའ་བོ། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། མཽདྒལ་གྱི་བུ། རབ་འབྱོར། བཤེས་པའི་བུ་གང་པོ། འོད་སྲུང་བཅས་བསྟན་ཏེ། ཀ་པ་ཤོག་ངོས་༥༢༩ ལས། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་"ཅེས་པས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ངོས་བཟུང་ངོ་། །

[44] རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་

གཞུང་དངོས།

ཁམས་ཆེན་རང་གཞུང་ལས་ཞུ་འཕོར་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་གིས་ཁམས་བརྒྱད་ཀ་ཞུས་པར་བསྟན་ཡོད་ལ། རྨིའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ་དང་སྤྲ་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་འདུས[45] དང་ཁམས་ཆེན་རང་གཞུང་ལས། ཁམས་བརྒྱད་ལ་ཞུ་འཕོར་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་བརྒྱད་བསྟན་པས། ཞུ་འཕོར་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པར་དགོངས་བཞེད་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་བསམ་དགོས་ཏེ། 《མདོ་གཟེར་མིག་》[46] ལས། ཡུལ་ཏོས་མོ་གླིང་དྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་དང་བ་ཡིད་རིང་ཁོང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་མཆོད་གནས་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ། འོལ་མོ་ལུང་རིང་གི་ས་མཚམས་བརྒལ་ནས་ཆུ་བོ་གྱིམ་ཤང་ནག་པོའི་འགྲམ་དུ་བསླེབས་སྐབས། རྒྱལ་པོ་དང་བ་ཡིད་རང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་མཆོག་ལ་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་ཞེས་མཚན་བཏགས་པ་ཁ་གསལ་དུ་གསུངས་ཡོད་པར་ལྟར་ན། དབྱིངས་ཁམས་པོ་ཏི་ལས་བཤད་པའི་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད། ཞུ་འཕོར་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག་ལས་ཆེ། དེས་ན་སྲིད་ཁམས་ཞུ་བ་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་ལས་ལོགས་སུ་དབྱིངས་ཁམས་ཞུ་འཕོར་གྱི་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་

འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.comཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་གིས་སྲིད་པའི་ཁམས་ཞུས། གཏོ་བུ་འབུམ་སངས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱི་ཁམས་ཞུས། གསལ་བ་འོད་ལྡན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྣང་ཁམས་ཞུས། མེད་ཁམས་སྟོང་པ་རྫེས་སྟོང་པའི་ཁམས་ཞུས། གཤེན་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཀྱིས་སོ་སོར་གསལ་བའི་ཁམས་ཞུས། ཐླུ་མོ་མ་མ་དེས་རིག་པའི་ཁམས་ཞུས། གཡུང་དྲུང་གཙུག་རྒྱལ་བས་དབྱིངས་ཁམས་ཞུས། འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་ངང་རིང་གིས་མཉམ་པའི་ཁམས་ཞུས།

45 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《མདོ་འདུས།》བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.(༤༧) "འདུས་པའི་འཕོར་གྱི་ནང་ནས་ཀྱངཿ ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་གཏོ་བུ་འབུམ་སངས་དངཿ མེད་ཁམས་སྟོང་པ་རྫེ་དངཿ གསལ་བ་འོད་ལྡན་དངཿ ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་དངཿ ཐླུ་མོ་མ་མ་དེ་དངཿ གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་དངཿ གསང་བ་ངང་རིང་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིསཿ མཁྲིན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྟོན་པ་ལ། མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་ཞུས་པཿ" (ཞེས་པས་ཞུ་འཕོར་སོ་སོར་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་འདྲའང་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་།)

46 སྟོན་པ་གཤེན་རབ། 《མདོ་གཟེར་མིག》 [M]ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༡.༡༢༠-༡༢༢ལས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

ཞིས་པ་ཞིག་མེད་པ་འདྲ་བས། དོན་དངོས་སུ་ཁམས་བརྒྱད་ཞུ་འཕོར་བདུན་དུ་ངེས་མིན་ལ་དཔྱད་དགོས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདུག དབྱིངས་ཁམས་ལས་ཀྱང་ལན་རེར་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིའུ་ཆུང་དང་ལན་རེར་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་ཞེས་མཚན་བཟུང་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུ་བ་མཛད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་མིན་གྱི་གསལ་ཁ་མེད། དེ་ལྟར་འབོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་འདུག་པས་གཅིག་ཏུ་འགལ་བར་མི་ལྟ་སྟེ། ཞུ་འཕོར་གླུ་མོ་མ་མ་དེ་ལའང་སྐབས་འགར་གཀྣླ་གླུའི་བུ་མོ་འོད་ལྡན་མ་ཞེས་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་པར་རིག་ཁམས་ལས་གསུངས་པས་སོ། །མཁས་པ་དཔལ་ཆེན་གྱི་《ཁམས་འགྲེལ་》(༢༠༠༥ལོར་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་མཛད་པའི་ལྡེབ་ངོས།༡༤༢)ལས། གྲངས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ནས་སྦྲ་མི་བོན་བཅུ་གཉིས་ཡན་ཆད་ན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་གནས་ལ། དེའི་ཁར་ཞུ་བ་པོ་བརྒྱད་བསྣན་པས་གྲངས་ཐེམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། མཁན་ཆེན་ཉི་མས་ཀྱང་དགོངས་པ་དེར་མཐུན་གཞིར་བཟུང་ནས། ཁམས་ཆེན་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡེ་གཤེན་ཐ་མ་བོན་གཤེན་ཊ་ཐོགས་ཡེ་གཤེན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གྲས་སུ་མ་བགྲངས་པ་ནི། ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཡེ་གཤེན་སུམ་བརྒྱ་ང་གསུམ་ཁར། ཞུ་བའི་གཤེན་བརྒྱད་བསྣན་ན་གྲངས་ལྷག་ཐོན་པའི་གནད་ལ་དོགས་པས། དགོངས་བཞེད་དེ་ལྟར་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག མདོར་ན་བློ་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་པ་མི་འོས་ཀྱང་ཕོ་བོས་ལྟ་ཚུལ་ནི《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད་》ཤོག་ངོས་༥༡-༧༢ལས། གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ནས་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་བོན་གཤེན་ཊ་ཐོགས་བར་ཡེ་གཤེན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྟན་པའི་སྟེང་དུ། མདོ་གཟེར་མིག་གི་དགོངས་དོན་

བཞིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིའུ་ཆུང་དང་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ཞུ་འཁོར་གཤེན་བདུན་བསྟན་པས། འཁོར་གྱི་དམ་པ་ཡེ་གཤེན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འདོད་དགོས་པར་སེམས་སོ། །

ཡུམ་འབུམ་ཞུ་བ་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཉེ་འཁོར་བཅུ་ལས་རབ་འབྱོར་དང་། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། མོའུ་དགལ་གྱི་བུ། ‹མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ།› འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། ཀུན་དགའ་བོ། ཀ་ཏྱཱའི་བུ། གང་པོ་དང་དགུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཙོ་བོ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་ནི་ཡུམ་འབུམ་སུམ་ཆ་གཅིག་གི་བྱེད་པོ་ཡིན་པའང་བསྟན་ཡོད། །དེ་མིན་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན། གནྙའི་ལྷ་མོ། དགེ་སློང་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ། ལྷ་བུ་རྣམས་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་བཅས་བསྟན་ཡོད་ལ། ད་དུང་གོང་གི་ཞུ་འཁོར་གང་པོ་དང་《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》༡༡ལས་བྱམས་གང་གི་བུ་དང་། 《ཡུམ་འབུམ་ང་པ་》༡༧༠ལས་བྱམས་མའི་བུ་ཞེས་བསྟན་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གོ་བར་ཡུམ་འབུམ་རང་གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་[47] ལས་གང་པོ་བྱམས་མའི་བུ་ཞེས་པས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། སྦྱིར་བྱམས་མ་ཞེས་པ་ནི་བོན་གཞུང་དུ་ཐ་སྙད་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་ཤེས་རབ་ལྷ་སོགས་འཇུག་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་མང་། འོན་ཀྱང་ཆོས་གཞུང་ཁག་ཏུ་མིང་བཏགས་དེ་ཉིད་ཆེས་བཀོལ་བ་ཉུང་བས་རྩ་བ་གང་ཞིག་ལས་བྱུང་མིན་ལ་བསམ་དགོས་པའི་གནད་ཅིག་མཐོང་ངོ་། །

བོན་གཞུང་ཁམས་ཆེན་དང་ཆོས་གཞུང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་ལ་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》༥༥༤ལས་ཞུ

---

47 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༧༡ "ཚེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་བྱམས་མའི་བུ།"

འཁོར་བསྟན་པའི་གཙྼའི་ལྷ་མོ་དང་། 《ཁམས་ཆེན་ན་པོད་རིག་ཁམས་》༦༢༢ལས་ཞུ་འཁོར་བསྟན་པའི་ཀླུ་མོ་མ་མ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཟུར་སྣེ་འགའ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། 《ཁམས་ཆེན་ཁ་པོད་》ལེའུ་༤

བམ་པོ་༦ཤོག་གྲངས་༣༤༢ལས། གཙྭའི་ཀླུང་གི་ལྷ་མོ་མ་མ་དེ་ཞེས་དང་། 《ཁམས་ཆེན་ཐ་པོད་》བམ་པོ་༡༢ཤོག་གྲངས་༥༦༡ལས། གང་གཱའི་ཀླུའི་ལྷ་མོ་འོད་ཀྱི་མདངས་ལྡན་མ། 《ཁམས་ཆེན་ད་པོད་རིག་ཁམས་》༣༠༥ལས། གང་ག་ཀླུའི་བུ་མོ་འོད་ལྡན་མ། ཡང་《ད་པོད་》༨༤༧ལས།ཀླུ་མོ་མ་མ་དེ། ལྷག་པར་《བྱམས་མ་འབུམ་ལྡེ་》[48] ༨༡ལས། གང་གའི་ལྷ་མོ་ཞེས་འབོད་པ་སྣ་ཚོགས་གང་མང་བྱུང་ཡང་ངེས་དོན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》ལེའུ་༨༣དང་ཤོག་གྲངས་༨༨༢ལས། གཙྼའི་ལྷ་མོ་ཞེས་མཚན་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད་ལ། ཡང་ཐ་པ་༨༥༠-༨༥༥ལས། དགའ་བོ་དང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུ་ལན་མཛད་དེ་གཙྼའི་ལྷ་མོ་གླེང་བ་ལ། སྐབས་འགར་སྲིང་མོ་ཞེས་མིང་བཏྲ་སྦྱར་ནས་འབོད་པའང་ཡོད། གཞུང་གཉིས་ལས་ཞུ་འཁོར་བུད་མེད་དེའི་མཚན་ཟུར་དང་པོར་བསྟན་པའི་གཙྼ་དང་གང་གཱ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ཡི་གེ་དག་མིན་བྱུང་བ་ལས་གནད་དོན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཟད། དཔེར་ན་ཐབ་ལྷ་ཞེས་པ་བཞིན་ཟུར་དང་པོས་གནས་གཞིར་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་མོ་དང་། ཀླུ་མོ། འོད་ཀྱི་མདངས་ལྡན་མ། འོད་ལྡན་མ་ཞེས་པས་ཆེ་བ་བརྗོད་པར་བསྟན་ཞིང་། སྲིང་མོ་ཞེས་པས་གཅེས་མིང་ནས

---

48 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《བྱམས་མ་འབུམ་ལྡེ།》 [M] ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༨ .༨༠-༨༡ "རང་རིག་གསལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནང་ནས་ཞེས་པ་ནས། གང་གའི་ལྷ་མོ་དང་བཅས་ལ་གུས་པས་འདུད་"ཅེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

འཐོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། མ་མ་དེ་ཞེས་པ་ནི་མཚན་དོན་དངོས་གནས་ཡིན་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྲིད་དོ། །ཁམས་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་གནྡྷའི་གླིང་གི་ལྷ་མོ་མ་མ་དེ་ཡིས་འབྲི་མིག་དགུ་སྐོར་མཚོ་གླིང་དུ་དར་དཀར་གྱི་གུར་ཕུབ་པ་ལས། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ལ་རིན་ཆེན་དཀོར་ཆ་ཡོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཕུལ་ཏེ་རིག་ཁམས་སྐོར་ནས་ཞུ་བ་མང་དུ་མཛད་པས། ཁམས་ཆེན་ལེའུ་ང་དྲུག་པར་གླུ་མོས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བརྗོད་བཏགས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡུམ་འབུམ་ལས་བཤད་པའི་གནྡྷའི་ལྷ་མོས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ལ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་སོགས་མཆོད་པར་ཕུལ་ཏེ། ཡུམ་འབུམ་ལེའུ་༤༩པ་ལས་ཞུ་བ་ལན་གཅིག་ཙམ་མཛད་པར་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་ལ། དེ་རྗེས་ཀུན་དགའ་བོས་གནྡྷའི་ལྷ་མོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཞུ་བ་བྱས་པ་ལ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཁོང་གིས་ཞུ་ལན་མཛད་ཚུལ་གྱིས་གནྡྷའི་ལྷ་མོའི་ལུས་འདི་བུད་མེད་ལུས་ཀྱི་ཐ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་འདི་བརྗེས་རྗེས་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱར་སྐྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་བཅས་བསྟན་ཡོད། ཚུལ་དེ་ནི《བརྒྱད་སྟོང་པ》[49] ལས་ཕལ་ཆེར་ཚིག་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཟད། ལེའུ་དེའི་མཇུག་ཏུ་སྲིད་མོ་གནྡྷའི་ལྷ་མོའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ་ཞེས་བཀོད་པར་འདུག་གོ །

49 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ།》 [༨]ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༥༣༧-༥༣༨ "དེ་ནས་འཁོར་དེར་གནྡྷའི་ལྷ་མོ་ཞེས་པས་ནས། སྲིད་མོ་གནྡྷའི་ལྷ་མོའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

དྲུག ལྟ་བ་ལ་དཔྱད་པ།

ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་ཀས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ནི། སྤྱི་ཆ་ནས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཚད་མས་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མཚན་མར་སྣང་བ་ཇི་སྙེད་གཏན་མེད་མིན་ལ། བརྗ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་སྟེང་ནས་དངོས་པོ་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་ངོས་འཛིན་གནང་བ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། 《ཁམས་ཆེན་ཉ་པོད་》ཤོག་ངོས་༣༨༧ལས། "གཟུགས་ནི་རང་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མེད་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་སོ"ཞེས་དང་། 《ཡུམ་འབུམ་ང་པ》ཤོག་ངོས་༥༩༥ལས། "གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ"ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་མེད་དགག་ཅིག་ཏུ་འདོད་མིན་ཐད་ལ། ཕྱི་རབས་མཁས་པས་རང་མོས་དགོངས་བཞེད་སྣ་ཚོགས་འདུག གང་ལྟར་སྟོང་པ་གདམས་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་དེ་ལས་ཇེ་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》ཤོག་ངོས་༢༠༠ལས། "གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ"ཞེས་པས། ཁ་བཤད་ངག་ཐོག་ཙམ་མིན་པ་རྒྱུད་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རྟོགས་པ་

མཐོར་འདེགས་བྱས་ན། ནམ་ཞིག་སྣང་བ་གང་ཤར་སྟོང་པ་ལས་ཡོགས་སུ་མེད་ལ། སྟོང་པ་གང་ཤར་སྣང་བ་ལས་ཡོགས་སུ་མེད་པ། སྣང་སྟོང་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བ། སྣང་བ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་དཔེ་མཚོན་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཐེ་བཞིན་ཉིད་ལ། སྲིད་ཞི་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དབྱེ་དགར་མེད་པ་འོང་བར་བསྟན་ཏེ། 《ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་》ཤོག་ངོས་༡༢༧ལས། "གཟུགས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ"ཞེས་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པར་གནས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོར་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་ལ་དགོངས་པ་[50] ཡུམ་འབུམ་རང་གཞུང་ལས་བཞེད་འདུག དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་བཅས་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་རང་ངོས་ནས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡོད་ལུགས་ནི། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》ཤོག་ངོས་༧༠༧༢ལས། "ཡང་དག་པའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ"ཞེས་དང་། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》ཤོག་ངོས་༧༠༧༢ལས། "ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ"ཞེས་པས་གྲུབ་སྟེ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》ཤོག་ངོས་༢༣༨ལས། "དངོས་པོ་མེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་མཛད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བྱས། དགྲ་བཅོམ་པས་མ་བྱས"ཞེས་གསུངས

50 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༡༨༧ "གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །"

སོ། །

ཡུམ་འབུམ་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནའང་། གཞན་དོན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་[51] དང་། གཞན་དོན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱང་།[52] ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་མ་འཇུག ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སར་ལྟུང་བ་ཡུམ་འབུམ་རང་གཞུང་ལས་གསལ་པོར་བཞེད་ཡོད་ལ། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་འཕྲུལ་རྫེས་སུ་བསྙེགས་ཏེ་གོ་བ་འདྲ་མིན་ལེན་ཡང་སྲིད་སོད། གཞུང་དོན་རྣལ་མའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བསྟན་དུ་མེད། དེར་བརྟེན་ཉན་རང་ནི་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཡ་བྲལ་དུ་སོང་བས་ཐབས་ལ་མི་མཁས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པར་[53] བཞག་གོ །དེས་ན་འདིར་ཡུམ་འབུམ་གཞུང་ཚིག་གང་མང་གིས་ཐབས་ལ་

51 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱམས་ལོ་མི་གསལ། ༩༩ "ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་བྲལ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒོམ་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་མ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །"

52 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱམས་ལོ་མི་གསལ། ༩༥-༩༨ "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་གང྄འི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་། བཟོད་པ་སྒོམ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞོག་ཅིང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་སྨོན་པའང་ཆེ། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་པའང་ཆེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའང་ཚད་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟུང་ངོ་། །"

53 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱམས་ལོ་མི་གསལ། ༩༩ "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་རྣམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒོམ་ཞིང་། ཐབས་མཁས་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

མཁས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཉན་རང་གིས། ཡུམ་འབུམ་དགོངས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་འདིས། ཡུམ་འབུམ་ལྟ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་ཐུར་སྐྱེ་ཞིག་སྟོན་པ་འདྲ་སྟེ། བན་བོན་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གང་ཞིག་ལས་ཀྱང་། བློ་འདས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ། ཐེག་པ་དམན་པས་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ཀུན་ནས་མ་གྲགས། དེར་བརྟེན་ཡུམ་འབུམ་ལྟ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་འདིའང་། དགག་བྱ་བཅད་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མེད་དགག་ཅིག་ཏུ་བཞག་ན་མ་གཏོགས། དེ་གཞན་ཉན་རང་གིས་ཡུམ་འབུམ་དགོངས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཚོལ་དུ་དཀའ་བའོ། །

ཁམས་ཆེན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་སྐེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅིག་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ལུང་ཚིག་བསྐྱར་འདྲེན་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་བཅད་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མེད་དགག་ལྟ་བ་ལས་བརྒལ་[54] ཏེ། 《ཁམས་ཆེན་བ་པོད་》བམ་པོ་༡༠ཤོག་ངོས་༣༥༩ལས། གཟུགས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་མེད་དོ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས། དེ་སྟོན་རང་བཞིན་མེད་པ་གདམས་པ་ལས་ད་དུང་གོ་བ་གཏིང་དུ་སོང་སྟེ། གཟུགས་

ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །"

[54] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་བ་པོད་》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩.༣༥༩ "བོན་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་མ་གཡོས་པ་ནི་བོན་གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། བོན་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་གསལ་བ་ནི་བོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་ནི་དབྱིངས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་མེད་དོ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་"ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། གཟུགས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཀུན་གཞི་[55] རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐད་ཀར་གཅིག་ཤོས་གཅིག་ཡིན་དུ་བཞེད་འདུག་པས། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་ཐ་དད་མིན་པའི་དབྱིངས་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི། དགག་བྱ་བཅད་ཆ་ནས་བཞག་པའི་མེད་དགག་མིན་ཞིང་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲོས་པའང་མིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་འོག་མས་བཤད་པའི་རང་སྒྲོང་བློ་ལ་འདོད་པ་ལྟ་ཞོག མེད་དགག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་རིག་ལའང་མི་འཇོག་སྟེ། 《ཁམས་ཆེན་ཐ་པོད་》ཤོག་ངོས་༥༡༠-༥༡༢ལས། པོན་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུས་པར་བཤད་ཅེས་དང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་མ་བགོས་སྤྱི་ལ་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའོ་ཞེས་པས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མ་བཅོས་ངོ་བོ་གཤིས་ལུགས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ཁམས་ཆེན་གཞུང་འདིར། དབྱིངས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ། ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུས་པ། རིག་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བདལ་དུ་བཞེད་པ་དག་ནི། ཡུམ་འབུམ་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་ནའང་། ཁམས་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་གང་མང་ཞིག ཐུགས་རྫོགས་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་དང་བཞེད་ཕྱོགས་མཐུན་ཆ་ཆེ་སྟེ། 《ཁམས་ཆེན་བ་པོད་》བམ་པོ་༡༡ཤོག་ངོས་༨༠༢ལས། "རྒྱུའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་

[55] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད་》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩.༤༥༠ "ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་ལ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ཉི་མ་འདྲ་བ།"

ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུའོ་[56]”ཞེས་དང་། 《ཁམས་ཆེན་བ་པོད་》བམ་པོ་༧༣ཤོག་གྲངས་༩༡༧-༩༡༢ལས། “རྟག་ཆད་སྐྱོན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་བོན། །ངང་དང་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུམ། །ངང་གིས་མ་བཅོས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས། །[57]”ཞེས་དང་། །《ཁམས་ཆེན་ཐ་པོད་》ཤོག་གྲངས་༥༡༣ལས། “རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལས་རང་འཆར་བ་ནི། གཤེན་རབ་སྣམ་པོས་ཀྱང་མཛད་དུ་མེད་ལ། སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པོས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད་དོ། །[58]”ཞེས་དང་། ཁམས་ཆེན་ཨ་པོད་ཤོག་གྲངས་༦༤༨ལས། “བོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིར་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མ་བཅོས་པའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །”[59]ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་འདི་དག་གིས་བཞེད་ཚུལ་ནི། ཐུགས་རྫོགས་གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ཁྱད་བོན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིན་པས། མཁས་པ་དཔལ་ཆེན་པོ་ཁོང་གིས་

---

[56] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།》[g]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༥༨“རྒྱུ་དག་པའི་དབྱིངས་དེ་དང་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག” (ཅེས་པས་གསང་ཐུགས་ནང་མ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཟབ་པའི་བཞེད་དོན་བསྟན།)

[57] བཀའ། 《སྤྱི་རྒྱུད་ཆེན་མོ་ཡེ་ཁྲི་མཐའ་སེལ།》[m]ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥.༢༢༣ “མ་བཙལ་རང་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བདག་ཉིད་ཆེ། །རང་ལས་འབྱུང་ཞིང་རང་ལས་སྣང་། །རང་གདངས་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་བྲལ། །”

[58] བཀའ། 《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད།》 [g]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༨༤ “རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལས་ཤར་ཏེ་”ཞེས་དང་། ཡང་ཤོག་གྲངས་༡༩༨ལས། “ངོ་བོ་ཀ་དག་འཆར་ཚུལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། སངས་རྒྱས་སྣམ་པོས་མཛད་དུ་མེད། །བཀའ་དང་ལུང་གི་ཐ་སྙད་མེད། །སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པོས་བཅོས་སུ་མེད། །ཀུན་གཞི་རང་འབྱུང་ལུང་མ་བསྟན། །”

[59] བཀའ། 《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད།》[g]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༨༨ “མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་གནས།”

གཞུང་དངོས།

ཁམས་ཆེན་གཞུང་འདི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་ལས་ཁྱད་པར་བླ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ། ལྟ་བ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པ་དང་ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། འདི་ནི་ལྟ་བ་རྫོགས་ཆེན་བྱང་སེམས་གབ་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་བསྟན་ཞིང་། སྤྱོད་པ་བླ་མེད་ཕྱིན་བཅུའི་ལམ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་མར་འདོད་པའི་དགོངས་བཞེད་[60] གནང་འདུག ཡིན་ཡང་ཁམས་ཆེན་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐུགས་རྫོགས་གཉིས་དང་། བོན་སྒོ་རབས་པས་དབུ་མའི་དགོངས་དོན་བཞེད་པ་དང་ཕལ་ཆེར་ཐུན་མོང་ཙམ་ལས། ངེས་གཏན་དུ་ཁམས་ཆེན་ལྟ་བ་རྫོགས་ཆེན་བྱང་སེམས་གབ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་། ལྷག་པར་དུ་ངོ་བོ་ཀ་དག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དང་དུ། འབྱུང་རྟུང་མ་འགག་པའི་ལྷུན་གྲུབ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ལུགས་ལ། ངེས་པ་ཡིད་ཆེས་འདྲེན་པར་མི་ནུས་པའི་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་དགོངས་ཏེ་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་[61] ལས་ཆེ་བས། ཁམས་ཆེན་འདིར་སྤྱོད་པ་བླ་མེད་ཕྱིན་བཅུའི་རྩོལ་བ་རྒྱས་སྤྲོས་སུ་བསྟན། དཔེར་ན་གསང་སྔགས་ནང་མ་ཞེན་དུ་

60 རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན། 《ཁམས་འགྲེལ་》[M]ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥.༡༢༨ "འདི་ནི་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ལས་མདོ་སྡེ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ཞིང་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ་ལྟ་བ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་མདོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་བྱང་སེམས་གབ་དང་ཁྱད་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་། སྤྱོད་པ་བླ་མེད་བཅུའི་ལམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །"

61 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།》 [g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༧༨ "གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སྤྲོས་མེད་པའི་འདོད་པ་ཡང་། ཐར་མ་དག་པ་ལ་ཕྱིན་རྩོལ་བས་དག་པ་དང་། སྣང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟོང་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དང་། འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐོབ་པ་ལ་བསྒྲུབས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རིམ་པར་བསྒྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོལ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་བོན་ཅན། འཁྲུལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཡིན་པ་བོར་ནས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།" (རྫོགས་ཆེན་པས་དབུ་མའི་འདོད་དོན་དགག་པ)

དོན་ལྡན་པས་བཞེད་གཞུང་དུ། ཁམས་ཆེན་བསྟན་དོན་ལས་ལྷག་པའི་བཞེད་ཚུལ་གང་མང་ཡོད་ཀྱང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷུན་གྲུབ་དོན་དེར་མ་རྟོགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་འདུན་པ་དོར་རྐྱེན་གྱིས། ཡི་དམ་ལྷར་བསྐྱེད་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རྩོལ་བ་དྲུག་[62] གིས་ཟིན་པ་ཡིན། དེའི་གནད་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་དོན་ལྡན་ལས་ཁྱད་འཕགས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །

བདུན། སྒྲོད་པ་ལ་དཔྱད་པ།

སྐབས་འདིར་འཆད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་འགྲུབ་ཆེད་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཞིག་ཏུ་འཛོག གནད་དོན་འདི་ལྟར་ལྡན་པ་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབྲུམ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་འགྲུབ་ཆེད་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་

62 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།》[༨]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༧༦ "དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་འདོད་པའི་རྩོལ་བྲལ་དེ་བོན་ཅན། རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཁས་བླངས་ཏེ་རྩོལ་བ་དྲུག་གིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤོག་ངོས་༧༥ལས། ༡རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ༢ཁ་དོག་གྲངས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང་། ༣ཡབ་ཡུམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང་། ༤སྒོ་ཕྱུག་དམིགས་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ༥ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ༦མཆོད་པས་མཐོང་བས་རྩོལ་བ།"

སྒྱུར་ཁྱད་པར་ཅན་ལ། 《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད་》ལེའུ་གཉིས་པ་ཤོག་ངོས་༡༢༥-༣༡༣ལས། "གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་"ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཞིང་། 《ཡུམ་འབུམ་ད་པ་》ལེའུ་ང་ལྔ་བ་ཤོག་ངོས་༤༥༠-༥༡༢ལས། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་"ཞེས་མིང་བཏགས་བྱུང་འདུག དཔེ་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེས་ནས་སྤྱི་བབས་སུ་བསྟན་ལུགས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁམས་ཆེན་ལས་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་མདུང་འདས་འགྲེས་སུ་དྲངས་ཤིང་། ཁམས་ཆེན་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་ནས་སུམ་བཅུ་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རེ་རེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡུམ་འབུམ་ལས་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ནི་མདུང་འདས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་འགྲེས་སུ་དྲངས་ཤིང་། ཡུམ་འབུམ་ལེའུ་ང་གཅིག་ནས་ང་དགུ་བར་དུ་ཙུང་ཟད་རྒྱས་བཤད་གནང་འདུག ཁམས་ཆེན་དགོངས་དོན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་ས་བཅུ་དང་སྦྱར་ནས་སེམས་དཔའ་པོ་ནས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དགོས་པ་ཡིན། ཡུམ་འབུམ་ལས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་དྲུག་ལས་མེད་པས་ས་བཅུར་སྦྱར་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལོངས་ཀྱང་། ཡུམ་འབུམ་ན་པ་ཤོག་ངོས་(༨༡༡[63] ལས། ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ ལན་གཅིག་མཚན་ཙམ་གྲངས་འདྲེན་གནང་ཟེས། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུར་བཤད་པའི་ལུང་ཚིག་འདིས། ཡུམ་འབུམ་དགོངས་དོན་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འདྲའང་། གཞུང་འདིར་ཕར་ཕྱིན་གྲངས་འདྲེན་ལ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

63 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ལེའུ་༧༡བམ་པོ་༣༠༡ཤོག་ངོས་(༨༡༡ "སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ།"

ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་མི་འཆད་པ། ཕར་ཕྱིན་ལ་རྣམ་གྲངས་གཙོ་གནད་དྲུག་ཏུ་ཕྱེས་ནས་གཞུང་གི་སྤྱི་བབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ས་ལའང་ཉན་ཐོས་ས་བདུན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ས། བྱང་སེམས་ས། སངས་རྒྱས་ས་དང་བཅུར[64] བྱས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལུགས་བཅས་ལ་བསམ་ན། ཐེག་ཆེན་གཞུང་དོན་བོར་ནས་ཉན་རང་ས་ལམ་ངར་བས་དང་དུ་བླངས་བར་འདྲ་འོ། །ཡུམ་འབུམ་ལ་མཚོན་ན་ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཡིན་སྟབས། བཞེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་གུས་ཚིག་ཞུས་ཆོ་ཐེག་པ་འོག་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་དགོངས་ཞེས་གླེང་ན་ཆོག གང་ལྟར་ཡུམ་འབུམ་ལས་ཟུར་ཙམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུར་བཞེད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་འདི། ཁམས་ཆེན་གཞུང་ལས་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་བཤད་པ[65] དང་གོ་རིམ་ཐ་སྙད་ཁ་ཤས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བོན་གྱི་ཐེག་རིམ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས[66] གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སྤྱོས་མེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་བཞེད་པ་དང་། གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་༡༣༥༨-༡༥༡༥གྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་

64 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༥༠༧-༥༠༩ "དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྲབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། རང་སངས་ཀྱི་རྒྱས་ས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅས་བསྟན་ཡོད།"

65 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཛ་པོད་》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩.༥༦༨-༧༠༥ "བར་དུ་སྦྱིན་པའི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། བཟོད་པའི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། སྟོབས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། སྙིང་རྗེའི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། སྨོན་ལམ་གྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ། ཐབས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་མ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བླ་ན་མེད་ཕྱིན་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནོ། །"

66 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།》[g]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༥༢-༥༣ "བར་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། ཐབས། སྨོན་མ། སྟོབས། ཡེ་ཤེས་བཅས་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཡོད་དོ། །"

རྒྱན་དང་སེང་གེ་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་བཅུར་གསུངས་པ་[67] དང་གོ་རིམ་ཐ་སྙད་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་མཚུངས། ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མིན་པའི་དབྱེ་འབྱེད་[68] གནང་ཡོད་ལ། ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས་ས་བཅུར་བཞེད་སྟངས་ནི། དམན་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུར་ཕྱེས་པ་རྣམས་ས་དགུ་བའི་གྲས་སུ་བཞག ས་བཅུ་བ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྟན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི། སྤྱིར་ཡུམ་འབུམ་དགོངས་དོན་གྱི་ས་དགུ་བའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་བཞག་ཡོད་པར་བརྟེན། གཡག་སྟོན་ཁོང་གིས་སངས་རྒྱས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱད་འབྱེད་གནང་བའི་དགོངས་དོན་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་སྣང་ཚུལ་འདུག ཡིན་ནའང་ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས་ས་བཅུ་བར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་[69] བརྗོད་པ་ཡོད་དོ། །

---

67 གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ།《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་སྙིལ་བ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༢༢༤-༢༥༢ བར་དུ་བསྟན།

68 གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ།《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་སྙིལ་བ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ།》[m] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༢༥༠ "ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་བ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་མཉམ་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་པོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི། སྟོབས་སོགས་མ་རྫོགས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །"

69 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ག་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ།༥༥༣ "ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་

བོན་གཞུང་ཁམས་ཆེན་ཙམ་དུ་མ་ཚད་མདོ་སྡགས་རྫོགས་གསུམ་གང་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འདི་ས་བཅུ་བར་བསྟན་པའི་རྣམ་བཞག་དེ་ཐོན་ཁོ་ཐོས་མཐོང་པར་མ་བྱུང་སོང་། གཡུང་དྲུང་ས་བཅུར་རིམ་པར་བགྲོད་རྗེས་བགྲོད་མེད་བདེ་ཆེན་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་སྐུ་གསུམ་གསལ་བར་རྫོགས་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ས་རུ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། 《བྱམས་མ་འབུམ་ལྷ་》[70] ༢༩ལས"བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས། །བདེ་ཆེན་བོན་གྱི་སྐུ་གསུམ་ནི། །མི་གཡོ་མཉམ་གསལ་རྫོགས་པའོ། །"ཞེས་པས་གྲུབ་པའོ། །

སྔར་བཤད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཆོས་གཞུང་ཡུམ་འབུམ་གཅིག་པུ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་[71] གྱིས་མཛད་པའི་《རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡི་རྣམ་པར་བཤད་པ་》དང་། སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་[72] ༩༥༠-༡༠༣༠གྱིས་མཛད་པའི་《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ་》གཉིས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཙམ་བཞེད་པ་ལ་སོགས་རྒྱ་གར་དཔེ་གཞུང་མང་ཤས་ལས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་གྲགས་ཆེ་བར་སྣང་། ཡུམ་འབུམ་གཞུང་ཚིག་འགའ་ཤས་ལ་བལྟས་ན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་མི་ངེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་

ཉོ།"

70 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《བྱམས་མ་འབུམ་ལྷ།》 [ཐ] ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༩.༢༩ ལས་བསྟན་ཡོད།

71 འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན།《རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་བྱ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།》 [ཐ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༢༩༠-༤༣༣ བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྟན།

72 སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས།《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ།》 [ཐ]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༢༩༠-༤༣༣ བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་བསྟན།

རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འདྲ་སྟེ། 《ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ་》[73] ཤོག་ངོས་༤༧༢ལས། "ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་བཅས་པ་དེ་དག་གི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་བར་གྱི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ"ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་ལ་དཔྱད་ན། ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཉན་རང་སྡེ་བ་ཤུགས་ཆེ་སྐབས། ཉན་རང་གིས་འདོད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་ལ་སྒོ་བསྟུན་ནས་ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལའང་བཞེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་སླང་ཞིག་དང་གིས་འཆར་རོ། །

[73] སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ་》[ga] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༤༧༢" བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟ་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་བཅས་པ་དེ་དག་གི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་བར་གྱི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འདོད་ན། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །"

བརྒྱད། འཁོར་འདས་འགྲེས་ཀང་ལ་དཔྱད་པ།

སྤྱིར་ཁམས་ཆེན་ལས་འཁོར་འགྲེས་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་བསྟན་པ་ལས་འཁོར་འགྲེས་སོ་ལྔ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་སྐབས་འགར་(ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད་བམ་པོ༡༢ཤོག་ངོས་༧༧༥(ལས་གསལ།)རེ་ཟུང་མ་གཏོགས་འགྲེས་ཀང་དུ་མ་སྦྱར་བས། སྔ་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་འགྲེས་ཞེ་དྲུག[74] བགྲངས་འདུག གཞུང་འདིར་འཁོར་འགྲེས་བསྟན་ཧྲོ་ཙོག་ལ་གཞམ་ངོས་རེའུ་མིག་ལས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་མེད། འཁོར་འགྲེས་དེ་རིགས་ཚན་ཁག་ཏུ་བསྡུས་ན། ཕུང་པོ་ལྔ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག རེག་ཚོར་དྲུག ཁམས་དྲུག རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གཞམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ།།

---

[74] རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ།《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "འཁོར་བའི་བདྲེས་[འགྲེས]ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་མེད་པས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ཡོད་པའོ།།"

གཞུང་དངོས།

ཁམས་ཆེན་ལས་འཁོར་འགྲེས་ཞེ་བདུན་བསྟན་པའི་རེའུ་མིག			
༡ གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ།	༢ ཚོར་བའི་ཕུང་པོ།	༣ འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ།	༤ འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ།
༥ རྣམ་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ།	༦ མིག	༧ གཟུགས།	༨ རྣ་བ།
༩ སྒྲ།	༡༠ སྣ།	༡༡ དྲི།	༡༢ ལྕེ།
༡༣ རོ།	༡༤ ལུས།	༡༥ རེག་བྱ།	༡༦ ཡིད།
༡༧ ཆོས།	༡༨ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༡༩ རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༠ སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
༢༡ ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༢ ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༣ ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༤ མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།
༢༥ རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༢༦ སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༢༧ ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༢༨ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།
༢༩ ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༣༠ རླུང་གི་ཁམས།	༣༡ མེའི་ཁམས།	༣༢ ཆུའི་ཁམས།
༣༣ སའི་ཁམས།	༣༤ ནམ་མཁའི་ཁམས།	༣༥ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༣༦ མ་རིག
༣༧ འདུ་བྱེད།	༣༨ རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༣༩ མིང་གཟུགས།	༤༠ སྐྱེ་མཆེད་དྲུག
༤༡ རེག་པ།	༤༢ ཚོར་བ།	༤༣ སྲེད་པ།	༤༤ ལེན་པ།
༤༥ སྲིད་པ།	༤༦ སྐྱེ་བ།	༤༧ རྒ་ཤི	

ཡུམ་འབུམ་གཞུང་ལས་འཁོར་འགྲེས་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ནའང་། དཀྱིལ་དབུས་སུ་བསྟན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འཛོག་ལུགས་འདྲ་མིན་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི་《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》ཤོག་ངོས་༢༣༧-༢༩༢ལས། ཕྱི་ནང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལ་ཁམས་དྲུག་དྲུག་བཅོ་བརྒྱད་བཞེད་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》ཤོག་ངོས་༣༡༠-༣༡༩ལས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག རེག་པ་དྲུག རྐྱེན་ཚོར་དྲུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འགྲེས་ཀང་སྔ་མ་ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་ལས་ཅུང་ཙམ་འགྲེས་གཞིར་བཙུག་ཡོད་ཀྱང་། འཛོག་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཞུང་འདིར་འགྲེས་ཀང་ལ་སྦྱོར་བ་ཁྱབ་ཆེ་བར་འདུག འཁོར་འགྲེས་དེ་རྣམས་སྡེ་ཁག་ཕྱེས་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། ཁམས་དྲུག རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་སྡེ་ཚན་ལྔ། བཞེད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོར་ཏེ། རྣམ་ཤེས། རེག་པ། རྐྱེན་ཚོར་གསུམ་ལ་དྲུག་དྲུག་ཕྱེས་ནས་ཚན་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་སྔར་བཞིན་གྲངས་སུ་འདྲེན་པས་ཚན་

ཁག་བདུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

༡ ཡུམ་འབུམ་ལས་འཁོར་འགྲེས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོ་བསྟན་པའི་རེའུ་མིག		༢ ཡུམ་འབུམ་འཁོར་འགྲེས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་རེའུ་མིག	
༡ གཟུགས་ཕུང་།	༢ ཚོར་ཕུང་།	༡ གཟུགས་ཕུང་།	༢ ཚོར་ཕུང་།
༣ འདུ་ཤེས་ཕུང་པ།	༤ འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ།	༣ འདུ་ཤེས་ཕུང་པོ།	༤ འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ།
༥ རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ།	༦ མིག	༥ རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ།	༦ མིག
༧ རྣ་བ།	༨ སྣ།	༧ རྣ་བ།	༨ སྣ།
༩ ལྕེ།	༡༠ ལུས།	༩ ལྕེ།	༡༠ ལུས།
༡༡ ཡིད།	༡༢ གཟུགས།	༡༡ ཡིད།	༡༢ གཟུགས།
༡༣ སྒྲ།	༡༤ དྲི།	༡༣ སྒྲ།	༡༤ དྲི།
༡༥ རོ།	༡༦ རེག་བྱ།	༡༥ རོ།	༡༦ རེག་བྱ།
༡༧ ཆོས།	༡༨ མིག་གི་ཁམས།	༡༧ ཆོས།	༡༨ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
༡༩ གཟུགས་ཀྱི་ཁམས།	༢༠ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༡༩ རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༠ སྣའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ།
༢༡ རྣ་བའི་ཁམས།	༢༢ སྒྲའི་ཁམས།	༢༡ ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༢ ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
༢༣ རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།།	༢༤ སྣའི་ཁམས།	༢༣ ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༢༤ མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།
༢༥ དྲིའི་ཁམས།	༢༦ སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༢༥ རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།	༢༦ སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།
༢༧ ལྕེའི་ཁམས།	༢༨ རོའི་ཁམས།	༢༧ ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།	༢༨ ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ།
༢༩ ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༣༠ ལུས་ཀྱི་ཁམས།	༢༩ ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག	༣༠ མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།
༣༡ རེག་བྱའི་ཁམས།	༣༢ ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༣༡ རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༣༢ སྣའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།
༣༣ ཡིད་ཀྱི་ཁམས།	༣༤ ཆོས་ཀྱི་ཁམས།	༣༣ ལྕེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༣༤ ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།
༣༥ ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༣༦ སའི་ཁམས།	༣༥ ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ།	༣༦ སའི་ཁམས།
༣༧ ཆུའི་ཁམས།	༣༨ མེའི་ཁམས།	༣༧ ཆུའི་ཁམས།	༣༨ མེའི་ཁམས།
༣༩ རླུང་གི་ཁམས།	༤༠ ནམ་མཁའི་ཁམས།	༣༩ རླུང་གི་ཁམས།	༤༠ ནམ་མཁའི་ཁམས།
༤༡ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༤༢ མ་རིག་པ།	༤༡ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས།	༤༢ མ་རིག་པ།
༤༣ འདུ་བྱེད།	༤༤ རྣམ་ཤེས།	༤༣ འདུ་བྱེད།	༤༤ རྣམ་ཤེས།
༤༥ མིང་གཟུགས།	༤༦ སྐྱེ་མཆེད་དྲུག	༤༥ མིང་གཟུགས།	༤༦ སྐྱེ་མཆེད་དྲུག
༤༧ རེག་པ།	༤༨ ཚོར་བ།	༤༧ རེག་པ།	༤༨ ཚོར་བ།
༤༩ སྲེད་པ།	༥༠ ལེན་པ།	༤༩ སྲེད་པ།	༥༠ ལེན་པ།
༥༡ སྲིད་པ།	༥༢ སྐྱེ་བ།	༥༡ སྲིད་པ།	༥༢ སྐྱེ་བ།
༥༣ ཀ་ཤི།		༥༣ ཀ་ཤི།	

གཞན་ཡང་ཡུམ་འབུམ་ལས་འཁོར་འགྲེས་འཇོག་སྟངས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁམས་ཆེན་ལ་ལྟོས་ན་དྲུག་ཏུ་ལྷག་པའི་གནད་ནི། འཁོར་འགྲེས་འཇོག་ཚུལ་སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག དང་རེག་ཚོར་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་མ་བགྲངས་ནའང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་དྲུག་ཏུ་བཤལ་ཞིང་། འཇོག་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་པའི་རྐྱེན་རེག་པ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་

པས་དྲུག་ཏུ་བཀལ་བའོ། །

ཁམས་ཆེན་སྐྱང་འདས་འགྲེས་ལ་ཡོངས་གྲགས་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཅུར་བསྟན་པ་ཡིན། རེད་དེ་《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད་》ཤོག་ངོས་༡༢༥-༡༢༨ལས། འགོར་འདས་འགྲེས་གཞི་ཐོག་མར་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་སྐབས་སུ། དངོས་བསྟན་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་གྲངས་སུ་འདྲེན་པས་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་འདོད་པའི་ལུགས་[75] ཀྱང་བྱུང་འདུག ཡིན་ཡང་རྣམ་གྲངས་རེམ་པར་རེ་གཅིག་བགྲང་བའི་ཞེ་དགུ་བ་བོན་གཡུང་དྲུང་གི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ནི། འགྲེས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཞག་ཁོ་བོས་ནན་ཁྱུལ་གྱིས་ཁམས་ཆེན་ཚར་གཅིག་བསླགས་ཀྱང་མངོན་པར་མ་བྱུང་། མ་མཐའ་ཡོ་རབས་དགུ་བརྒྱའི་གོང་གི་ཁམས་ཆེན་དཔེ་རྙིང་བསེ་ལྷག་ཅན་དང་། ནག་ཐུབ་མ། བྱ་བྲ་མ་གསུམ་གྱི་དཔེ་གཞུང་ཁག་[76] ཏུ། སྐྱང་འདས་འགྲེས་རྐང་དྲུག་ཅུར་བཞེད་པ་ལས་སྲིད་ཁམས་སྐྱང་འདས་འགྲེས་ལ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ། ཚད་མེད་པ་བཞི། གཡུང་དྲུང་གི་བོན་ཕྱི་བ་མེད་པ་ལ་མ་འདྲེས་པ་དགུ། ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ཉིད། གཡུང་དྲུང་གི་ཡན་ལག་དགུ

---

[75] རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན། 《ཁམས་འགྲེལ་》[m]ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥.༢༥༨ "འདིའི་གྲངས་ནི་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པར་ངེས་པ་ཡིན།"

[76] རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》 "གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འདྲེས་[འགྲེས]ལ་མ་ངེས་ཏེ། སྲིད་པའི་ཁམས་ནས་སྐྱ་ངན་ལ་[ལས]འདས་པའི་འདྲེས་[འགྲེས]ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་ལེན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ནས་གཡུང་དྲུང་ཡན་ལག་ཡན་ཆད་མེད། རིན་པོ་{ཆེ}རྒྱུན་ཁམས་ལ་ལེན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་བསྟན་པས་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔའོ། །སྣང་བའི་ཁམས་ལ་རྒྱུན་{ཞུགས}བྱུང་སྟེ"ཞེས་དང་། ཡང་། "སྟོང་པའི་ཁམས་ལ་ཚད་མེད་བཞི་བསྣན་པས་ང་བདུན་པའོ། །སོ་སོའི་ཁམས་ལ་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་ཕྱི་བ་མེད་པ་ལ་མ་འདྲེས་པ་དགུ་བསྣན་པས་ང་བརྒྱད་པའོ། །རིགས་[རིག]པའི་ཁམས་ལ་ཡང་དག་པར་[པའི]རིག་པ་ཉིད་བསྣན་པས་ང་དགུ་པའོ། །གཡུང་དྲུང་དབྱིངས་ཁམས་ལ་གཡུང་དྲུང་གི་ཡན་ལག་དགུ་བསྣན་པའི་[པས]དྲུག་ཅུ་ཐམས་[ཐམ]པའོ། །སྤྱིར་ནི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་བརྒྱད་[བརྒྱ]རྩ་དྲུག་གོ །"

བཅས་མེད་པས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི། རྒྱུན་ཁམས་ལ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ། སྣང་ཁམས་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག སྟོང་ཁམས་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྟན་པས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན། སོ་སོར་གསལ་ཁམས་ལ་གཞུང་དྲུང་གི་བོན་ཕྱི་བ་མེད་པ་ལ་མ་འདྲེས་པ་དགུར་བསྟན་པས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད། རིག་ཁམས་ལ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ཉིད་བསྟན་པས་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ། དབྱིངས་ཁམས་ལ་གཞུང་དྲུང་གི་ཡན་ལག་དགུར་བསྟན་པས་དྲུག་ཅུ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་མཉམ་ཁམས་ལའང་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་འདུག་གོ །

དེ་ལྟར་བབ་འཛོགས་བྱུང་བའི་ཐད་ལ་བྲུ་བདག་ཉིད་རྗེ་བཙུན་དང་རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ་རྗེས་འབྲང་བཅས་པས། ཁམས་རེའི་དོན་རེ་དང་འགྲེས་རེའི་ཚིག་མཐུན་སྦྲད་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་ཡོད་ལ། ད་དུང་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་ཀྱང་བྲུ་རྗེའི་དགོངས་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་བླངས་ཏེ། གཤེན་གྱི་གཏེར་དཔེ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པས། ཆད་པ་བྱུང་བའི་དུས་བརྟག་ན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོབ་བྱེད་བཀོད་འདུག མཁས་པ་དཔལ་ཆེན་[77] གྱིས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོབ་བྱེད་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཕྱིར། དཔེ་ཕྱི་མོ་ལས་བྱུང་བའི་བབ་འཛོགས་ཅན་འདི་ནི་ཆད་པ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་པར་བྱུང་བའི་དགོངས་བཞེད་བསྟན་པས་འདོད་ལུགས་གཉིས་སུ་

[77] རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན། 《ཁམས་འགྲེལ་》[M]ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥.༢༥༢-༢༥༩ "གལ་ཏེ་སྔ་ངན་ལས་འདས་པའི་འགྲེས་ལ། བབ་འཛོག་བྱུང་བ་འདི་ལྷག་ཆད་ཡིན་ནམ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ལ། འདི་ནི་མི་རིགས་པར་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་སྨྲ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་དཔེ་ཕྱི་མོ་ལས་བྱུང་བའི་བབ་འཛོག་འདི་ནི་ཆད་ལྷག་ཅན་ཏེ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་པར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་"ཞེས་པའི་བར་དུ་བསྟན།

བྱུང་།   གང་ལྟར་ཁོ་བོས་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཁམས་ཆེན་དཔེ་གཞུང་འདིར་མཚོན་ན། ཁམས་བརྒྱད་ཡོ་ལ་མྱང་འདས་འགྲེམས་ཁང་དྲུག་ཅུ་ཚད་པ་མ་བྱུང་བས་དཔེ་རྒྱུན་འདི་ལ་ཕྱིས་སུ་ཁ་གསབ་གནང་བར་བསྙོན་མེད་ཡིན། སྲིད་སྒོམ་འཁོར་བ་དང་འདས་མྱང་འདས་འགྲེམས་ཁང་ལ་བརྒྱ་དང་རྩ་དྲུག་བདོག་པ་ཡིན་ཡང་འཁོར་འགྲེམས་སོ་ལྔ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བསྟན་པས་བརྒྱ་དང་རྩ་བདུན་ཡོད་པ་ལས་འདིར་མྱང་འདས་འགྲེམས་ཁང་རྣམས་གཞམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་དོ། །

ཁམས་ཆེན་ལས་བསྟན་པའི་མྱང་འདས་འགྲེམས་ཁང་།			
༡ སྦྱིན་པའི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༢ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༣ བཟོད་པའི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༤ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།
༥ བསམ་གཏན་གྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༦ སྟོབས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༧ སྙིང་རྗེའི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༨ སྨོན་ལམ་གྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།
༩ ཐབས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༡༠ ཤེས་རབ་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ།	༡༡ ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༢ ནང་སྟོང་པ་ཉིད།
༡༣ ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༤ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༥ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།	༡༦ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད།
༡༧ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༨ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༩ དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༠ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད།
༢༡ རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༢ རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༣ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད།	༢༤ དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།
༢༥ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད།	༢༦ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༧ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༨ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།
༢༩ དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི།	༣༠ ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི།	༣༡ རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་བཞི།	༣༢ དབང་པོ་རྣམས།
༣༣ ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས།	༣༤ གཤེན་རབ་ཀྱི་ལམ་བཞི།	༣༥ མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས།	༣༦ ཐར་བའི་ལམ་བརྒྱད།
༣༧ ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུ།	༣༨ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ།	༣༩ རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ།	༤༠ ཚད་མེད་པ་བཞི།
༤༡ གཡུང་དྲུང་གི་བོན་ལྷ་བ་མེད་པ་ལ་མ་འདྲེས་པ་དགུ།	༤༢ ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ཉིད།	༤༣ གཡུང་དྲུང་གི་ཡན་ལག་དགུ།	༤༤ གཤེན་རབ་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི།
༤༥ སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི།	༤༦ མི་བསྙེལ་བའི་གཟུངས།	༤༧ མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ།	༤༨ མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི།
(བོན་གཡུང་དྲུང་གི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད།)	༤༩ རྒྱུན་དུ་གནས་པའི་ཐུགས་རྗེ་བཞི།	༥༠ རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ།	༥༡ སྲུང་དུ་མེད་པའི་དམ་ཚིག
༥༢ ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས།	༥༣ རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་པ།	༥༤ ལེགས་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན།	༥༥ སྙོམས་པར་གནས་པའི་ངང་ཉིད།
༥༦ འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐུ།	༥༧ རང་བཞིན་མེད་པའི་གསུང་།	༥༨ མཉམ་ཉིད་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཐུགས།	༥༩ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས།
༦༠ བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ།			

ཡུམ་འབུམ་མྱང་འདས་འགྲེམས་ལ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པ་གཞམ་ངོས་རེའུ་མིག་ལས་གསལ་བ་འདི་དག ཡུམ་འབུམ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་འགྲེམས་ཁང་དུ་སྒྲུར་བ་ཁྱབ་ཆེ་བས། ཁོ་བོས་འདིར་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་ཙམ་ལས། སྲིད་ཡུམ་འབུམ་མྱང་འདས་འགྲེམས་ལ་འདྲ་མིན་ཁ་ཤས་ཡོད་དེ།   《ཡུམ་འབུམ་ད་

པ་》ཤོག་ངོས་༧༩༡ལས། འབྲས་བུ་བཞི་དང་། རང་བྱང་ཆུབ། ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་དོར་ཏེ་མཚན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་འགྲེས་ཀྱང་དུ་སྦྱར་ཡོད་ལ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》ཤོག་ངོས་༧༤༩ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་བོར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་བཞི་བསྣན་ནས་འགྲེས་སུ་བཏུག་ཡོད་འདུག དེ་ལྟར་ཡུམ་འབུམ་གཞུང་འདིར་སྤྱིར་རྒྱུག་ཆེ་བའི་འགྲེས་རྣམས་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་དོ། །

ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་ཤོག་གྲངས་༢༤༢-༢ལས་སྒྱུར་འདས་འགྲེས་ཀྱང་ལ་ང་དྲུག་བསྣན་པའི་རེའུ་མིག			
༡ སྦྱིན་པ།	༢ ཚུལ་ཁྲིམས།	༣ བཟོད་པ།	༤ བརྩོན་འགྲུས།
༥ བསམ་གཏན།	༦ ཤེས་རབ།	༧ ནང་སྟོང་པ་ཉིད།	༨ ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད།
༩ ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༠ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༡ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༢ དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད།
༡༣ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༤ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༥ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༦ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད
༡༧ དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༨ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད།	༡༩ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༠ རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།
༢༡ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༢ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༣ ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།	༢༤ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད།
༢༥ དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི།	༢༦ ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི།	༢༧ རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི།	༢༨ དབང་པོ་ལྔ།
༢༩ སྟོབས་ལྔ།	༣༠ བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།	༣༡ ལམ་ཡན་བརྒྱད།	༣༢ འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས།
༣༣ བསམ་གཏན་རྣམས།	༣༤ ཚད་མེད་པ་རྣམས།	༣༥ གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམ་འཇུག་རྣམས།	༣༦ རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད།
༣༧ མཐར་གནས་སྙོམ་འཇུག་དགུ།	༣༨ སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན།	༣༩ མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།	༤༠ སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།
༤༡ མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས།	༤༢ ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད།	༤༣ གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས།	༤༤ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ།
༤༥ མི་འཇིགས་པ་བཞི།	༤༦ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི།	༤༧ བྱམས་པ་ཆེན་པོ།	༤༨ སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ།
༤༩ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད།	༥༠ རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ།	༥༡ ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ།	༥༢ ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ།
༥༣ དགྲ་བཅོམ་པ།	༥༤ རང་བྱང་ཆུབ།	༥༥ ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།	༥༦ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།

ད་དུང་ཡུམ་འབུམ་འཁོར་འདས་འགྲེས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》ལེའུ་༧༣དང་བམ་པོ་༣༠༢ཤོག་ངོས་༩༤༣-༩༤༥ལས། ཡུམ་འབུམ་སྤྱི་མཐུན་འགྲེས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་འགའ་ཤས་དང་། སྤྱི་རྒྱུག་ལས་བརྒལ་བ་བདེན་པ་

རྣམ་བཞི། ཐོགས་བཅས་དང་ཐོགས་མེད། དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་དང་གསུམ། འདས་མ་ད་ལྟ་གསུམ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ལ་སོགས་སྣང་དོར་རིགས་རྣམས་འདྲེས་མའི་ཚུལ་དུ། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བར་སྡོམ་གྲངས་འགྲེས་ཕང་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔར་བསྟན། དེ་དག་གི་ཐོག་མར་ཕུང་པོ་ལྔ་འགྲེས་སུ་སྦྱར་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བགྲི་བའི་བར་དུ་ཞེས་ཚིག་སྔུད་བྱས་ཏེ་འགྲེས་ཕང་དུ་བསྟན་ལུགས་ནི། ཡུམ་འབུམ་པོ་ཏི་དང་ལེའུ་བམ་པོ་སྡོན་མ་རྣམས་དང་བསྡུར་ན་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་མིན། སྤྱིར་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་ལས་མྱང་འདས་འགྲེས་གཞི་འཛོག་ལུགས་ལ། ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། ཁམས་ཆེན་ལམ་འགྲེས་ལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་དང་འབྲས་བུའི་འགྲེས་ལ་ཐེག་ཆེན་འབྲས་བུ་ཁོ་ནར་འཛོག་ལ། ཡུམ་འབུམ་ལམ་འགྲེས་ལ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་འབྲས་བུའི་འགྲེས་ལ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་ཀའི་ལམ་འབྲས་ཡོད་[78]པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཆ་ནས་འཁོར་འདས་འགྲེས་ཕང་གཅིག་གྱུར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐ་ཕྱི་གོ་རིམ་འཛོག་ལུགས་ཙུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་དང་། འགྲེས་སུ་སྦྱོར་སྐབས་ཚད་པར་བྱུང་བའི་སྣང་ཚུལ་གང་མང་འདུག་པས་རེ་རེར་འབྲི་བའི་བཙོན་པ་མ་བྱུང་།

[78] སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》[༤] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༥༠༨ "དགྲ་བཅོམ་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ[དཔའ་འམ]། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས།"

དགུ། ཐེག་པ་ལ་དཔྱད་པ།

ཁམས་ཆེན་ལས་ཐེག་པ་དགུ་དང་ཡུམ་འབུམ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་འདིས་གཞུང་ལུགས་རང་རང་ཐོག་མར་དར་བའི་ཁོར་ཡུག་ལ། ཐེག་པ་དགུ་དང་གསུམ་དུ་འཕེལ་རིམ་བྱུང་བ་ར་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གནས་གཞི་དེ་ཀར་ཆགས་པའི་གྲུབ་མཐར་འཛིན་པ་དང་མི་རིགས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱེད་མིན་ལ་ལྟོས་པར་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། དཔེ་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་སྟོན་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཁམས་ཆེན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བདེན་པ་མ་བསྒྲིབས་པར་སོ་སོར་གསལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བསྟན་པ[79] དང་། ལྟོ་གཉེར་ལུགས་བཞིན་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་རེ་རེའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅི་སྙེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན། བོན་ཉིད་རྣམ་དག་ལ་མཁས་པའི་རིག་པ་འཆར་བར་བཞེད[80] པ་འདི་ཙམ་ལས། ཐེག་པ་འོག་མའི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་བསླབ་དགོས་པར་གདམ་པའི་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་མེད། ཡུམ་འབུམ་ལས་དམན་ས་བརྒྱད་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ[81] དང་། ཉན་རང་

---

79 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ང་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༧༢༩-༧༥༠ "རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མ་བསྒྲིབས་པར་གསལ་ཞིང་། སོ་སོ་ཁྱད་པར་གྱི་བདེན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་སོ་སོར་གསལ་བ་རིན་པོ་ཆེའོ། །"

80 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཐ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༤༤༧-༤༤༨ ཕྱྭ་གཤེན་ཐེག་པ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་ཆེན་ཐེག་པ་དག་གི་དོན་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་མཁས་པའི་རིག་པ་འཆར་བ་བཅས་བསྟན་ནོ། །

81 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༦༠༧-༦༠༩ "ས་བཅུ་པོ་གང་དང་གང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ"ཞེས་སོགས་

ལམ་དང་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཐོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་[82] ཚུལ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་བསླབ་པར་བགྱི་[83] བ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་བས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་[84] བ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་[85] པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལམ་འབྲས་ན྄ང་བྱར་བསྟན་པའི་རིགས་རྣམས་མང་[86] བར་བརྟེན། 《ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་》ཤོག་ངོས་༤༠ལས། "ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ" ཞེས་པས་མངོན་གསལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པའི་

དམན་ས་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་སྦྱར་ནས་བསྟན།

82 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༠༠ "བདག་གིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། གཞན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བར་བྱ།"

83 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༤༣༠ "དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་རོ། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་རོ། ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་རོ། །"ཡང་དེ་ཉིད་ཤོག་ངོས་༢༠༩ལས། "དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བགྱི། རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བསླབ་པར་བགྱི། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསླབ་པར་བགྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བགྱི།"

84 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༩༧༢ "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ། རང་རྒྱས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། སྟོན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །"

85 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ད་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར།དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༥༤༧ "སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །"

86 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་》[g]སྣར་ཐང་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༧༨༨ "ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིའི་ནང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་སམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །"

རང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་དང་གཅིག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡུམ་འབུམ་རང་ལས[87] བསྟན་པ་ལ། རིག་པས་སློ་ཀུན་ནས་བསམ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་གོ་དགོས་པར་ཤེས་ཐུབ། གཞན་ཡང་གཞུང་འདིར[88] ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་གནས་ཤིང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་བསྒྲགས་བརྗོད་གནང་བ་དེ་དག་གིས། ཐེག་ཆེན་ཡུམ་འབུམ་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་སློ་དང་བསྟུན་ཞིང་། འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སའི་གནས་གཞིའི་ཁྲོད་དུ་ཉན་རང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འགྲོ་དོན་ཆེ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་པར་རྟེད་ཐུབ། མདོར་ན་ཁམས་ཆེན་ལས་ཐེག་པ་དགུར་བསྟན་པ་ལས་རྒྱུ་ཐེག་བཞི་ནི། ལྷ་གཤེན། སྣང་གཤེན། འཕྲུལ་གཤེན། སྲིད་གཤེན་ཐེག་པ་དང་བཞིའོ། །འབྲས་ཐེག་ལྔ་ནི་དགེ་བསྙེན། དྲང་སྲོང་། ཨ་དཀར། ཡེ་གཤེན། བླ་མེད་ཐེག་པ་དང་ལྔ་སྟེ་དགུའོ། །ཡུམ་འབུམ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་།

---

87 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། «ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་»[ཐ] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༡༣༠ "མདོ་སྡེ་གང་ཉན་ཐོས་དང་ལྡན་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ།"

88 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། «ཡུམ་འབུམ་ད་པ་»[ཐ] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༤༧༢ "འཕགས་པའི་ཆོས་ཟག་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་ཏེ་འཕགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །"

རང་སངས་རྒྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་[89] ཐེག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་ཉན་རང་ཐེག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཡོད་དོ། །

བཅུ། མཚན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་ལ་དཔྱད་པ།

མཚན་བཟང་ནི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རྒྱུན་ལྡན་མི་ལས་བརྒལ་བའི་མཚན་རྟགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འཛོག དེ་ཡང་ས་གནས་ཁོར་ཡུག་མི་འདྲ་བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་བློ་ལ་འབབ་སྟངས་བཞིན། ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་ཐད་ལ་གཅིག་མཚུངས་མིན་པ་ཅི་ནས་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དཔེར་ན་ཁམས་ཆེན་ལས་སྣ་ར་ཨག་ཚོམ་མཚན་བཟང་དུ་བཞག་ལ་ཡུམ་འབུམ་ལས་མ་བསྟན། ཡུམ་འབུམ་ལས་ཆུ་ཞེང་[90] གབ་པ་མཚན་བཟང་དུ་བཞག་ལ་ཁམས་ཆེན་ལས་མ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་གནད་ཀྱིས་གྲུབ། འོན་ཀྱང་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་ལས་

89 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱུས་ལོ་མི་གསལ། ༤༥༧ "སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འདུས་པ་ནི། ངོ་མཚར་ཆེའོ། །"

90 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱུས་ལོ་མི་གསལ། ༤༢ "སྐུ་ཆུ་ཞེང་འདོམ་གང་དུ་མཉམ་པས་ཤིང་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པའོ། །"

མཚན་བཟང་གྲངས་འདྲེན་ལ་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཕྱག་ཞབས་གཉིས་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་ཞེས་དཔེ་འཇོག་བཅས་པ་གཅིག་མཐུན་གང་མང་བྱུང་བ་འདི་དག་གིས། གཞི་རྩའི་གཞུང་ལུགས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོར་བརྒྱུད་པའི་དུས་རིམ་ཁྲོད་དུ། འགྱུར་བ་ཅི་ལྟར་སོང་ཡང་རྨང་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁ་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ཡིན། ཁམས་ཆེན་ལས་སྨྲ་ར་ཨག་ཚོམ་བཤད་པས་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁྱིམ་སྤྱངས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་བཟང་བཞག་པ་དང་། ཡུམ་འབུམ་ལས་དབུ་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྡན་པའི་མཚན་བཟང་ལ་དབུ་རླུམ་པར་[91] བཤད་པས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་རྗེས་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་བཟང་བཞག་པར་འདྲའོ། །དཔེ་གཞུང་གཉིས་ཀས་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སངས་རྒྱས་དབུ་ཡི་གཙུག་ཏོར། མཚན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་གང་གི་ཁོངས་སུ་གསལ་བོར་བཤད་པ་མེད། ཁམས་ཆེན་གྱིས་དབུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་པ་ཙམ་ལས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་མངོན་པར་མ་བསྟན། ཡུམ་འབུམ་ལས་ལྷག་པར་གཙུག་ཏོར་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་དང་ཉེ་སྟེ། མཚན་བཟང་ཉེ་གསུམ་པ་དབུ་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱི་གཙུག་རླུམ་པར་[92]

བསྟན་པས། གཙུག་ཏོར་འབུར་ཐོན་ལ་བར་ཐག་རིང་དུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གྲངས་ཚད་གཅིག་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་

91 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》[8] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱམས་ལོ་མི་གསལ། ༥༢ “སྤྱི་གཙུག་རླུམ་ཞིང་ལེགས་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་ལྡན་པའི་དབུ་མཉམ་ཞིང་ལེགས་པར་གྲུབ་ལ་མཛེས་པ་མངའ་བས། དབུ་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྡན་པའོ། །”

92 ཨང་མཆན་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་པ་ལ་གཟིགས།

བཀོད་པའོ། །

ཁམས་ཆེན་ལས་བསྟན་པའི་མཚན་བཟང་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས།	ཡུམ་འབུམ་ལས་བསྟན་པའི་མཚན་བཟང་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས།
༡ ཁྲུ་དགུའི་སྐུ་རི་རབ་འདྲ་བ།	༡ ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན།
༢ དབུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་འདྲ་བ།	༢ ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ།
༣ དབུ་སྐྲ་ཨུཏྤལ་སྔོན་མཐིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ།	༣ ཕྱག་ཞབས་དྲ་བས་འབྲེལ་བ།
༤ དཔྲལ་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཟླ་བ་གམ་པ་འདྲ་བ།	༤ ཕྱག་ཞབས་གཞོན་ཤིང་འཇམ་པ།
༥ སྨིན་མིག་བགྲ་ལ་རིང་བ་སྐར་ཆེན་ལ་ཀར་ཤར་བ་འདྲ་བ།	༥ གནས་བདུན་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ།
༦ སྤྱིན་མ་མཐོ་བ་བར་སྣང་ལ་གློག་འཁྱུ་བ་འདྲ་བ།	༦ སོར་མོ་རིང་བ།
༧ ཛྷི་མ་ཐབ་ལ་འབྲེལ་མ་ཆད་པ་ཁྲ་གཤོག་གདེངས་པ་འདྲ་བ།	༧ རྟིང་པ་ཡངས་པ།
༨ སྣན་ཐུག་ཅིང་ཤལ་རིང་བ་གྲོ་ག་གཙུས་པ་འདྲ་བ།	༨ སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ།
༩ ཤངས་སྒོ་མཐོ་སྟེ་སྨུ་གུ་བཙད་པ་འདྲ་བ།	༩ ཞབས་ལོགས་པར་མཐོ་བ།
༡༠ ཡ་མཆུ་ཐབ་ལ་སུལ་དོད་པ་དར་དཀར་ལ་ཆ་ག་བཏགས་པ་འདྲ་བ།	༡༠ ཡན་གི་ལག་སྦུ་གྱེན་དུ་འཁྱིལ་བ།
༡༡ མ་མཆུ་ཐབ་ལ་ལེགས་པ་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་འདྲ་བ།	༡༡ རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་ལྟ་བུ།
༡༢ ལྗགས་ཐབ་ལ་རིང་བ་ལེབ་རྐན་ཛྷི་ལ་ཕྱུར་བ་འདྲ་བ།	༡༢ ཕྱག་བརླ་དྲང་པོར་སླེབ་པ།
༡༣ ཚེམས་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་དཀར་ལ་ཚགས་དམ་པ་གངས་རི་གཏམས་པ་འདྲ་བ།	༡༣ གསང་གནས་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ།
༡༤ ཨོག་སྒོ་གུག་ལ་ལེགས་པ་རྒྱ་ཐོར་བཀུག་པ་འདྲ་བ།	༡༤ གསེར་གྱི་ཁ་དོག
༡༥ གསུང་གི་སྒྲ་སྐད་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པ།	༡༥ མདོག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ།
༡༦ སྙ་ར་ཨག་ཚོམ་དོམ་ནག་ཕྱུར་དུ་དཀྲུས་པ་འདྲ་བ།	༡༦ སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ།
༡༧ ཞལ་མདོག་འཛུམ་ལ་མདངས་ཆགས་པ་གངས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་འདྲ་བ།	༡༧ ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ།
༡༨ སྙེ་མགུལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་དྲིལ་བ་འདྲ་བ།	༡༨ སེང་གེའི་རོ་སྟོད།
༡༩ སྐུ་སྟོད་སེང་གེ་འགྱིང་བ་འདྲ་བ།	༡༩ ཐུག་པའི་ལྷུན་མཛེས་པར་གྲུབ་པ།
༢༠ དཔུང་སོག་ཟླུམ་ལ་བརྗིད་བག་ཆེ་བ།	༢༠ ཐུག་སོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ།
༢༡ ཕྱག་སོར་རབ་ཏུ་ཐྲ་ལ་རིང་བ།	༢༡ རོ་བྲོ་བའི་མཆོག
༢༢ ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་ཚུལ་དུ་དྲ་བར་འབྲེལ་བ་བྱ་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་འདྲ་བ།	༢༢ ཤིང་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ།
༢༣ སེན་མོ་བསེ་མདོག་ལྟར་དམར་ལ་གདང་བ།	༢༣ དབུ་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྡན་པ།
༢༤ སྟ་ཟུར་གཡས་གཡོན་རྐེད་སྐབས་འཁྲིལ་བག་ཆེ་བ།	༢༤ ལྗགས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ།
༢༥ ལྟེ་བ་པད་མའི་སྦུ་གུ་དོད་པ་འདྲ་བ།	༢༥ ཚངས་པའི་དབྱངས།
༢༦ གསང་བའི་ཟེའུ་བེར་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་རྟ་དང་གླང་པོ་འདྲ་བ།	༢༦ སེང་གེའི་འགྲམ་པ་ལྟ་བུ།
༢༧ བརླ་གཉིས་གླང་པོ་འགྱིང་བའི་སྣ་ལྟར་གུག་ལ་ལེགས་པ།	༢༧ ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ།
༢༨ པུས་མོ་དཔྱལ་གྱི་གཤང་ཆུང་ཁ་སྦུབས་པ་འདྲ་བ།	༢༨ ཚེམས་མཉམ་པ།
༢༩ བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་འདྲ་བ།	༢༩ ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ།
༣༠ ཞབས་ཀྱི་བོལ་གོང་མཐོ་ལ་འབུར་བཞི་གྱེན་དུ་རྒྱས་པ།	༣༠ ཚེམས་མཉམ་ཞིང་བཞི་བཅུ་ཚང་བ།
༣༡ ཞབས་རྒྱན་ལ་ལྡབས་པར་ཞུགས་པ།	༣༡ སྤྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་པ།
༣༢ སྟབས་སྡུག་ལ་འགྲོས་ལེགས་པ་བྱ་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་འདྲ་བ།	༣༢ བའི་ཛྷི་མ་ལྟ་བུ།

དཔེ་བྱད་ནི་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ནུས་པ་ཞིག་ཏུ་འཛོག

གཞུང་དངོས།

དཔེ་བྱད་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་མཐུན་པར་མི་གནས་ཏེ། ཁམས་ཆེན་ལས་གཟུགས་ཅན་ཡོན་ཏན་དང་ནང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཆ་ནས་བཞག་ཡོད་ལ། ཡུམ་འབུམ་ལས་གཟུགས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནར་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་སྣང་། དེར་བརྟེན་ཁམས་ཆེན་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི་མཚན་དཔེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཙུང་ཙམ་སླ་ནའང་། ཡུམ་འབུམ་དགོངས་དོན་གྱི་མཚན་དཔེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཅི་ལྟར་འཛོག་མིན་ཁ་ཚོད་གཅོད་པའི་ངེས་ཤེས་མ་བྱུང་། ཡང་གཅིག་བསམ་ན་གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཀས་མཚན་དཔེ་འགལ་བར་བཞེད་པའི་དགོངས་ཚུལ་མེད་པ་གཤམ་འོག་རེའུ་མིག་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁམས་ཆེན་ལས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་ཡུམ་འབུམ་ལས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་བསྟན་པ་རྣམས་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ།།

ཁམས་ཆེན་ལས་བསྟན་པའི་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག	ཡུམ་འབུམ་ལས་བསྟན་པའི་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ།
༡ ཡངས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མཐུང་སྐོར་བ་འདྲ་བ།	༡ སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་གནས་པ།
༢ བརྟེན་འགྲུས་སྒྲ་ལ་མི་ཤོར་བ་འདྲ་བ།	༢ སེན་མོའི་མདོག་སྣུམ་པ།
༣ བསམ་གཏན་གསེར་གྱི་ཐྲག་ཆེན་འདྲ་བ།	༣ སེན་མོ་མཐོ་བ།
༤ མོས་པ་མ་ཕྱིར་བུ་འཁྲང་བ་འདྲ་བ།	༤ སོར་མོ་ཟླུམ་པ།
༥ སྤྱོད་པ་གླང་ཆེན་ཆུར་ཞུགས་འདྲ་བ།	༥ སོར་མོ་རྒྱས་པ།
༦ དམ་ཚིག་སྨིན་གྲིས་མ་གོས་ཤེལ་སྒོང་ཕྱིས་པ་འདྲ་བ།	༦ སོར་མོ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ།
༧ ཐེག་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་འདྲ་བ།	༧ རྩ་མི་མངོན་པ།
༨ སྒྱུར་མགྱོགས་བར་སྣང་གློག་དང་འདྲ་བ།	༨ རྩ་ལ་མདུད་པ་མེད་པ།
༩ མཐུ་སྟོབས་ནམ་མཁར་ཐོག་གཤེགས་པ་འདྲ་བ།	༩ ལོང་བུ་མི་མངོན་པ།
༡༠ ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ།	༡༠ ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ།
༡༡ ཏིང་འཛིན་གཞུ་བདུངས་འདྲ་བ།	༡༡ སེངྒེའི་འགྲོས་སུ་བཞུད་པ།
༡༢ འོད་ཟེར་ཀུན་ལ་སྐོམས་པ་ཉི་ཤར་འདྲ་བ།	༡༢ གླང་པོའི་འགྲོས་སུ་བཞུད་པ།
༡༣ སྐུ་བརྗིད་གཟི་བྱིན་ཆེ་བ་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ།	༡༣ ངང་པའི་སྟབས་སུ་བཞུད་པ།
༡༤ སྒྲ་ནི་དུས་ཀྱི་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པ་འདྲ་བ།	༡༤ ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་བཞུད་པ།
༡༥ དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ཆར་རྒྱུན་འདྲ་བ།	༡༥ གཡས་ཕྱོགས་སུ་བཞུད་པ།
༡༦ བརྩེ་བ་མ་དང་སྲིང་མོ་འདྲ་བ།	༡༦ མཛེས་པར་བཞུད་པ།
༡༧ མ་རིག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་འདྲ་བ།	༡༧ མ་ཡོ་བར་བཞུད་པ།

གཞུང་དངོས།

༡༨ ཐབས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མར་དང་མེ་འདྲ་བ།	༡༨ སྐུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ།
༡༩ དགོས་འདོད་རེ་བ་བསྐོང་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདྲ་བ།	༡༩ སྐུ་ཤིན་ཏུ་སྡུངས་པ།
༢༠ བརྗོད་པའི་སྐུ་མཆོག་རི་རབ་ལྷུན་པོ་འདྲ་བ།	༢༠ སྐུ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ།
༢༡ གསུང་དབྱངས་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ལྟར་སྒྲོག་པ་འདྲ་བ།	༢༡ སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ།
༢༢ ཐུགས་དགོངས་གསེར་ཕུར་ཐྲག་ལ་གདབ་པ་འདྲ་བ།	༢༢ སྐུ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ།
༢༣ གསང་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདྲ་བ།	༢༣ སྐུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ།
༢༤ འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་འབྱུང་བ་རླུང་དང་འདྲ་བ།	༢༤ དཔེ་བྱད་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ།
༢༥ སྐུ་མདོག་རིན་ཆེན་ཁ་དོག་བརྒྱད་ལྡན་འདྲ་བ།	༢༥ སྐུ་ཆེ་ཞིང་མཛེས་པ།
༢༦ བྱམས་པ་བུ་གཅིག་མ་དང་འདྲ་བ།	༢༦ སྐུ་ལེགས་པར་མཉམ་པ།
༢༧ གཏི་མུག་མུན་ཚོགས་གསལ་བྱེད་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་འདྲ་བ།	༢༧ སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ།
༢༨ སྤྲིན་གཏོང་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་འབབ་པ་འདྲ་བ།	༢༨ སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ།
༢༩ ཚུལ་ཁྲིམས་འཁྲུགས་སྦྲམ་དབང་ལ་བཏབ་པ་འདྲ་བ།	༢༩ སྐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ།
༣༠ བཟོད་པ་དགྲ་རྣམས་ལ་ཉམ་ང་མེད་པ་འདྲ་བ།	༣༠ སྐུ་ཤིན་ཏུ་མཁྲེགས་པ།
༣༡ སྙིང་རྗེ་ཉོན་མོངས་བྲལ་ཞིང་ཐར་བར་བྱེད་པ་མ་དང་འདྲ་བ།	༣༡ ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སྲ་བར་མཛེས་པ།
༣༢ འཇམ་ཞིང་དེས་པ་རྩེ་མཆོག་སྙིང་པོ་མར་དང་འདྲ་བ།	༣༢ སྣང་བ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ།
༣༤ ཡིད་འོང་ལྷ་གཉན་ཤེལ་སྒོང་འདྲ་བ།	༣༣ ཕྱལ་ཟླུམ་པ།
༣༣ སྐྱོན་རྣམས་འཛོམས་པ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་འདྲ་བ།	༣༤ ཕྱལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་དང་ལྡན་པ།
༣༥ དད་པ་ལ་རྒྱུན་ཐག་རིང་བ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འདྲ་བ།	༣༥ ཕྱལ་མ་ཞོམ་པ།
༣༦ འཁོར་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་མདའ་དང་འདྲ་བ།	༣༦ ཕྱལ་ཕྱམ་མེར་འདུག་པ།
༣༧ གདུང་བ་སྐྱེ་བ་མ་དང་བུ་འཕྲད་པ་འདྲ་བ།	༣༧ ལྟེ་བ་ཟབ་པ།
༣༨ རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་འཛིན་མེད་པ་ལམ་ཁའི་ཕ་ཡོང་འདྲ་བ།	༣༨ ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ།
༣༩ གབ་སྦས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསེར་གྱི་རུས་སྦལ་འདྲ་བ།	༣༩ ཀུན་ནས་མཛེས་པ།
༤༠ ཐུགས་རྗེ་དཔག་མེད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ།	༤༠ ཀུན་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ།
༤༡ ཐུགས་རྗེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འདྲ་བ།	༤༡ སྐུ་ལ་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ།
༤༢ ཐུགས་རྗེ་ཟད་མེད་ས་གཞི་འདྲ་བ།	༤༢ ཕྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ།
༤༣ ཐུགས་རྗེ་དམིགས་མེད་ཉི་མ་འདྲ་བ།	༤༣ ཕྱག་གི་རི་མོ་སྟུམ་པ།
༤༤ དྲི་ཞིམ་སྤོས་ཀྱི་གླང་པོ་འདྲ་བ།	༤༤ ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ།
༤༥ སྨོན་ལམ་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་འདྲ་བ།	༤༥ ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ།
༤༦ ཉེས་སྐྱོན་མ་གོས་ཤེལ་སྒོང་ཕྱིས་པ་འདྲ་བ།	༤༦ ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ།
༤༧ རྟོགས་པའི་དྲ་བ་འདྲལ་བ་གསེར་གྱི་གཙག་བུ་འདྲ་བ།	༤༧ ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ།
༤༨ སྐུགས་པ་ཁ་འབྱེད་འཕྲུལ་གྱི་ཡི་གེ་འདྲ་བ།	༤༨ ལྗགས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ།
༤༩ ནུས་མཐུ་མ་སེང་གེའི་སྲས་དང་འདྲ་བ།	༤༩ ལྗགས་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ།
༥༠ བཙལ་དཀའ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་བ།	༥༠ ལྗགས་ཤིན་ཏུ་དམར་བ།
༥༡ འབྱུང་བར་དཀའ་བ་ཨུད་དུ་འབར་བའི་མེ་ཏོག་འདྲ་བ།	༥༡ གླང་པོའི་ང་རོ་དང་འབྲུག་གི་དབྱངས་དང་ལྡན་པ།
༥༢ མཐོང་བར་དཀོན་པ་རུས་སྦལ་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱམས་པ་འདྲ་བ།	༥༢ སྙན་ཅིང་འཇམ་པ་དང་ཉམས་སུ་བདེ་བའི་གསུང་དང་ལྡན་པ།
༥༣ བྱོད་ཚད་བཟུང་དཀའ་བ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་འདྲ་བ།	༥༣ ཚེམས་མཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ།
༥༤ དོན་ལ་འཆོར་མེད་ཆུ་སྲིན་བྲེ་བར་ནོར་བུ་ཆུད་པར་འདྲ་བ།	༥༤ ཚེམས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་ལྡན་པ།
༥༥ ཟབ་ཅིང་གཏིང་རིང་བ་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བ།	༥༥ ཚེམས་མཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ།
༥༦ ཁྱབ་ཅིང་བདལ་བ་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ།	༥༦ ཚེམས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པ།
༥༧ ཞི་དེས་མར་ཁུ་འདྲ་བ།	༥༧ ཚེམས་མཆེ་བ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ།
༥༨ སྐྱེ་བ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐུ་ནི་སོས་ཀའི་རྩེ་མཆོག་འདྲ་བ།	༥༨ ཤངས་ལེགས་པར་མཐོ་བ་དང་ལྡན་པ།
༥༩ དཔྱད་དུ་མེད་པ་ཆུ་ཟླའི་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ།	༥༩ ཤངས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ།

གཞུང་དངོས།

༦༠ རང་རིག་མངོན་དུ་ཤར་བ་བྱ་ཐོ་མ་རོག་གུ་དང་འདྲ་བ།	༦༠ སྤྱན་རིང་བ་དང་ལྡན་པ།
༦༡ རིག་པ་གདེང་དུ་གྱུར་བ་ཡི་གེ་ཨ་དཀར་འདྲ་བ།	༦༡ སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ།
༦༢ འཆོར་མེད་གར་སྤྱིན་ཟླན་ལ་སྦྲང་བུ་ཆགས་པ་འདྲ་བ།	༦༢ རྫི་མ་སྟུག་པ།
༦༣ སྟོན་པ་དང་འཁོར་དབྱེ་ཡིས་མི་ཕྱེད་པ་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་འདྲ་བ།	༦༣ སྤྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་འདུག་པ།
༦༤ དབྱིངས་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བ།	༦༤ སྨིན་མ་རིང་བ་དང་ལྡན་པ།
༦༥ ཡེ་ཤེས་དང་རིག་པ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་མར་དང་མེ་འདྲ་བ།	༦༥ སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པ།
༦༦ བོན་ཉིད་དང་སེམས་ཉིད་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཆུ་དང་རླ་བ་འདྲ་བ།	༦༦ སྨིན་མའི་སྤུ་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པ།
༦༧ ཀུན་གཞི་དང་རིག་པ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་མཁའ་ཉི་འདྲ་བ།	༦༧ སྨིན་མ་སྣུམ་པ་དང་ལྡན་པ།
༦༨ ཐབས་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ས་གཞི་དང་ཆུ་བོ་འདྲ་བ།	༦༨ སྙན་ལེགས་ཤིང་སྙན་ཤལ་རིང་བ།
༦༩ ངང་དང་རང་བཞིན་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བ།	༦༩ སྙན་མཉམ་པ།
༧༠ ཐོགས་མེད་རྩལ་སྦྱོང་བྱ་ཁྱུང་བུ་དང་འདྲ་བ།	༧༠ སྙན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ།
༧༡ སྐྱེ་ཤི་མི་མངའ་བ་མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་འདྲ་བ།	༧༡ ཞལ་འཕྲུལ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ།
༧༢ བསམ་པ་བཟང་པོ་གསེར་དང་འདྲ་བ།	༧༢ ཞལ་འཕྲུལ་བ་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པ།
༧༣ ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འབྲུ་བ་རྩེ་མར་སྤྱུར་བའི་ཚན་ཆབ་འདྲ་བ།	༧༣ དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ།
༧༤ ངེས་དོན་རྟ་རྒོད་འདུལ་བ་འདྲ་བ།	༧༤ དབུ་བྱུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་ལྡན་པ།
༧༥ དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མེ་ལོང་དང་ཆུ་ཟླ་འདྲ་བ།	༧༥ དབུ་སྟུག་པ།
༧༦ མེད་པའི་སྐུ་ལས་ཡོད་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པ་མ་ལས་བུ་བྱུང་བ་འདྲ་བ།	༧༦ དབུ་འཇམ་པ།
༧༧ གསང་བའི་ཐེའུ་བེར་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་རྟ་དང་གླང་པོ་འདྲ་བ།	༧༧ དབུ་མི་འཛིངས་པ།
༧༨ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་གཙོ་ལ་འཁོར་གྱིས་སྐོར་བ་འདྲ་བ།	༧༨ དབུ་མི་རྩུབ་པ།
༧༩ མདུན་རྒྱབ་མི་མངའ་བ་འོད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་བ།	༧༩ དབུ་དྲི་ཞིམ་པ།
༨༠ དོན་དང་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་རྐུན་པོ་དོང་དུ་བཙུགས་པ་འདྲ་བ།	༨༠ དཔལ་བེའུ་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ།
༨༡ དོན་གང་ལ་ཡང་བཅོས་སུ་མེད་པ་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བ།	

བཅུ་གཅིག མཆོད་རྫས་ལ་དཔྱད་པ།

འདིར་མཆོད་རྫས་བཤད་པ་ནི་ཞུ་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་དད་མོས་རང་མདངས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་རྫས་ཤིག་ཏུ་འཛོག ཁམས་ཆེན་ལས་ཁམས་རེར་གསུངས་པའི་ཐོག་མར་མཆོད་འབུལ་བྱས་པའི་དོན་རེར་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་འདིར་རྒྱས་སྤྲོས་བྱ་བར་མི་འདོད། དམིགས་

བསལ་སྟོང་ཁམས་གསུངས་པའི་ཐོག་མར་མཚན་མ་རྫས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དོན་དམ་སྟོང་པའི་མཆོད་པ་བསྟན། ཡུམ་འབུམ་ལས་ཁམས་ཆེན་བཞིན་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་ནས་མཆོད་འབུལ་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་འགར་གང་མང་ཞིག་ཏུ་མཆོད་རྫས་རྣམ་བཞག་བཞེད་པ་ཡོད། གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་དང་། ཕྲེང་བ། བྱུག་པ། བདུག་སྤོས། ཕྱེ་མ། གདུགས། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། རྒྱན། སིལ་སྙན་ལ་སོགས་ལྷ་རྫས་ལ་བཞག་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་བྱུང་འདུག ལྷག་པར་ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་[93] ལས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་སིལ་སྙན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱས་ན། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕེལ་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱར་དུ་བཞེད་པ་དང་ལྷན་དུ་བྱུང་བའི་སིལ་སྙན་ནི། ཡུམ་འབུམ་ད་པ་ལས་[94] རོལ་ཆ་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་ལ། དེ་དང་ཁམས་ཆེན་ཅ་པོད་[95] ལས་སིལ་སྙན་དང་ང་གླིང་ཞེས་མཆོད་ཆར་བཞག་པའི་སིལ་སྙན་གཉིས་ལ་གོ་དོན་མི་གཅིག་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་སེམས། དེས་ན་ཁམས་ཆེན་ལས་ང་དང་ལྷན་དུ་བཤད་པའི་སིལ་སྙན་འདི་ནི། བོན་གྱི་ཐུན་མིན་མཆོད་ཆས་ཡོ་བྱད་གཤང་ཆུང་རིགས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན། ཡང་ན་རིགས་

---

93 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༧༨༣ "མེ་ཏོག་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། སྤོས་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་དང། ན་བཟའ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན། སིལ་སྙན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རིམ་གྲོར་བྱས། བཀུར་སྟིར་བྱས། ཞུད་དུད་དུ་བྱས། མཆོད་པར་བྱས་ན། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ནི། ཚད་མེད། གྲངས་མེད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། མཚུངས་པ་མེད། དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཕེལ་ལོ། །"

94 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ད་པ་》[g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༨༧༦" མེ་ཏོག་གི་ཆར་དབབ་པའམ། སྤོས་ཀྱི་དུད་འཐྱེ་བའམ། འབྲུག་གི་སྒྲ་བསྒྲག་པའམ། གླུ་དང་། རོལ་མོ་དང་། སིལ་སྙན་གྱི་སྒྲ་བསྒྲག་པ།" 《དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས།》[m]མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༤.༨༥༤ "སིལ་སྙན་ནི་དཀྲོལ་བའི་རོལ་མོའི་རིགས་ཤིག"

95 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཅ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༩༣-༩༤ "སིལ་སྙན་དང་། ང་གླིང་དང་། གར་དང་། རོལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ།"

སྒོ་གཞན་ཞིག་ནས་དཔྱད་ན་ཡུམ་འབུམ་ལས་གཤང་ཆུང་སིལ་སྙན་གྱི་ཕྱག་ཆ་བཞེད་པ་དང་། བོན་གཞུང་གང་མང་ཞིག་ལས་[96] ཐྲ་ཕུད་རྡོ་རྗེ་བཞེད་པ་གཉིས་ལ་ཧྲན་ཐོར་ཞིང་འཛེགས་མི་དགོས་ཏེ། འཕོ་འགྱུར་རིམ་པས་ད་ལྟར་བསླེབས་པའི་དུས་འདིར་བན་བོན་སོ་སོའི་ལུགས་བཞིན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ། ཕྱག་ཆ་དེ་གཉིས་རང་རང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཡང་དོན་དུ་གངས་ཅན་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་རྣམས། རྩ་ཁུངས་རིགས་རྒྱུད་གཅིག་ལས་མཆེད་པས་ཁྲག་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་འགལ་ཆ་དང་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟའོ། །

ཡང་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་རང་རང་གཞུང་ལས་མཆོད་རྫས་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ གཟུགས་དབྱིབས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཞིབ་ཕྲར་མ་བཤད་པས། ཡོ་བྱད་དེ་དག་གནའ་རབས་ཞང་ཞུང་དང་རྒྱ་གར་ས་གནས་གང་ལ་འོས་མིན་དང་འབྲེལ་མིན་གསལ་བོར་བརྗོད་པར་དཀའ་ནའང་། སྤྱི་བཤད་རགས་པ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དག་ནི། ཡུལ་ལུང་དེ་གཉིས་ཀར་དར་སྲོལ་ཡོད་པས་ས་གནས་གཅིག་གི་ཐུན་མིན་དུ་གླེང་བར་མི་ནུས། འོན་ཀྱང་ཁམས་ཆེན་དུ་ཞང་སྐད་ཐ་སྙད་[97] དང་ཡུམ་འབུམ་དུ་ལེགས་སྦྱར་བརྡ་སྐད་[98] ཀྱིས་མཆོད་རྫས་འགའ་ཤས་བསྟན་པས།

[96] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད་དེབ་བདུན་པ།》 [g] བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༠.༣༣༥ "ཁྲོ་བོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་རྡོ་རྗེ་དང་ཐྲིག་མཛུབ་མཛད་པ"ཞེས་དང་། ཡང་། ༢༨༨ "ཕྱག་གཡས་པ་[པས]གསེར་གྱི་ཐྲ་(ཞང་སྐད་དུ་རྡོ་རྗེ་ལ་གོ)ཕུད་རྩེ་དགུ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱར་བ།"

[97] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཆ་བོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩· ༤༤༤ ཞང་སྐད། སད་ལེར་སེ་སྟོ་སྨར། (ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་།) ༤༤༩ ཡུ་ཏི། (ཆང་།)

[98] སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༣༢ ལེགས་སྦྱར་སྐད། པུཎྜརཱི། (པདྨ་དཀར་པོ།) སོ་གནྡྷི། (སྤུ་ཟེ།) ན་ལི་ན། (པདྨ་ཅན།)

གཞུང་ལུགས་རང་རང་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཁུངས་ཕྱོགས་ལ་གོམ་བགྲོད་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་གཉིས། སྒྲོག་ཚགས་ལ་དཔྱད་པ།

འདིར་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་པ་གཉིས་ལས་ཞོར་ཟུར་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲོག་ཚགས་བཤད་པ་འདིས། གཞུང་ལུགས་རང་ཉིད་ས་གནས་གང་གི་ཁོར་ཡུག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ག་ལ་ཐུབ་ཀྱང་། ཡུལ་ལུང་གཞན་པར་མེད་ཅིང་ས་གནས་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲོག་ཚགས་རྣམས། རིག་གཞུང་དཔེ་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་དཔེ་དོན་ཅི་རིགས་ལམ་ནས་རང་རྗོལ་དུ་བྱུང་ན། ཤེས་རིག་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྲུ་དེ་ཀ་དང་བར་ཐག་ཉེ་བར་བཏང་ཞིང་ལོ་རྒྱུས་ངེས་དོན་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་པའི་རྨང་གཞི་ཐེ་ཟབ་དང་ཐེ་བརྟན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཁམས་ཆེན་ལས་མཐོ་སྒང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲོག་ཚགས་འཁྱོར་[99] གཡག་[100] གཉིས་དང་། ཞང་ཞུང་རིག་གནས་

99 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ད་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༡༢ "གཡུ་ལུང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སློ་སྦྱངས། འཁྱོང་དར་མའི་ཏ་འདྲ་བའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་སློ་སྦྱངས།"

100 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༤༧" ཇ་ཕོ་ཡོང་གཡག་སྙིང་ནི་བརྟུངས།" (ཞེས་པ་ནི་དཔེ་གཡག་སྙིང་དང་འདྲ་བའི་ཇ་ཕོ་ཡོང་བརྟུངས་པའི་དོན་དུ་གོ)

དང་འདོན་ཚོག་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཆེར་དམ་པའི་བྱ་རྒྱལ་ཁྲུང་[101] བཅས་བསྟན་པ་འདིས། བདེན་འཚོལ་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ལའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ཡིན། གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་མཐུན་དུ་བསྟན་པའི་སེང་གེ་དང་གླང་ཆེན་དང་རྟ་ལ་སོགས་ནི། འཛམ་གླིང་ས་སྟེང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་སར་ཡོད་པར་མངོན་མཐོང་གིས་གྲུབ་པས། ས་གནས་ཁོར་བུ་དང་ཡུལ་གྲུ་ག་གེ་མོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བར་མཚོན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། སྲོག་ཆགས་འབྲུག་ནི་ཞང་བོད་དང་རྒྱ་ནག་རིག་གཞུང་ནང་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་མང་། ཁམས་ཆེན་[102] དང་ཡུམ་འབུམ་[103] དུའང་འབྲུག་ཅེས་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཟབ་པར་ཤེས་ཐུབ་བོ། །

བཅུ་གསུམ། དཔེ་འཛོག་ལ་དཔྱད་པ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་རིགས་འདྲ་དངོས་པོ་མཐོང་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་རིག་གནས་འབྲེལ་མེད་རྩོམ་ཡིག་གཉིས་སུའང་། དཔེ་དོན་འཛོག་

101 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ག་པོད།》 [ཨ] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩· ༢༥༢ "རྟ་དང་ཁྲུང་།"
102 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད།》 [ཨ] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩· ༤༥༣ "སྒྲ་སྐད་དུས་ཀྱིས་[ཀྱི] འབྲུག་ལྟར་སྒྲོགས་[སྒྲོག]པ།"
103 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ད་པ་》 [ཨ] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༧༨ "འབྲུག་གི་སྒྲ་བསྒྲགས་པའམ།"

ལུགས་གཅིག་མཚུངས་འགའ་ཤས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཀ་ལ་ཡིན། རེད་དེ་སྔོ་ཀུན་ནས་འཇོག་སྟངས་གཅིག་གྱུར་མང་དུ་བྱུང་བ་སྟབས་འགྲིག་པ་མེད་ཕྱིར། ཡོད་ཚད་སྟེས་དབང་ལ་ཁག་འགེལ་བ་ནི་གནས་ལུགས་མིན་པ་རྟོགས་ཐུབ། དེས་ན་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་ལས་བྱ་དངང་བ་ལྟར་ཕྱུག་ཞབས་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། འགྲོས་ལེགས་པ་བྱ་དངང་བ་སྟབས་སུ་བཞུད་པ། རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡ་ལྟར་བྱིན་པ་དྲང་ཞིང་རླུམ་པ། ཐུགས་ཀ་དཔལ་བེའུ་འདྲ་བ། གསུང་སྐད་འབྲུག་ལྟར་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་ དཔེ་དོན་སྦྲེལ་ཚུལ་བཅས་གཅིག་མཐུན་ཆེས་མང་བ་རྣམས་ནི། གཞུང་གཉིས་སྟབས་འགྲིག་ རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཙམ་མིན་པ། མཛོད་པ་པོའི་རིག་གནས་དང་རིག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་ན། ད་གཟོད་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལྟག་འདུག་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ཐུབ་པ་ཡིན། ཡང་ཁམས་ཆེན་[104] དང་ཡུམ་འབུམ་[105] ལས་ཆེས་ཆེར་མང་བའི་དཔེ་ལ་གནྣའི་ཧླུང་གི་བྱེ་མ་སྣེད་ཅེས་བསྟན་པ་འདིས། གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཀ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་ཕབ་ཡུལ་དུ་ཆུ་བོ་གནྣ་གྲགས་ཆེ་བས་མཚོན་དཔེར་བཀོད་པ་སྨོས་མ་དགོས། གནྣ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་གྲགས་པས་ཁམས་ཆེན་གཞུང་དཀྱུས་ལས་གསལ་དོན་ཅི་ཞེས་དྲི་བ་ལ། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ནི་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་བྱང་རྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ལྟག་རྒྱུན་ཤས་ཆེ་བ་ལས། སྤྱིར་དབྱེ་ལང་། ཨ་ཧྲུ་ཀྲན། པ་ཀི་སི་ཐན། ཞང་ཞུང་ས་གནས་མང་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་བརྫ་སྐད་ལྟག་རྒྱུན་ཡོད་པས་ས་གནས་དེ་དག་ཐུན་མོང་སྤྱི་སྐད་ཅིག་ཏུ་འདོད། ལྟག་

---

104 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༣༧ "གནྣའི་ཧླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་མི་རྟོག་གི་ཚར་མཛོན་པར་བབས་ཏེ།"

105 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༠༩ "འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གནྣའི་ཧླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཅིག"

པར་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་དམ་པའི་ཐེག་ཆེན་དགོན་ཤུལ་དང་སྐུ་བརྙན་ལ་སོགས་རིག་རྫས་རྙིང་བ་གང་མང་ཞིག ས་ཁུལ་དེ་ག་ནས་རྙེད་སོན་བྱུང་བ་འདིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཔེ་གཞུང་ཁྲོད་དུ་གཡུང་དྲུང་ལྷ་སྐད། སྟག་གཟིག་གི་སྐད། ཞང་ཞུང་སྨར་སྐད་ཅེས་པ་རྣམས་དང་། སཾགྲི་ཏ་ལྷ་ཡི་སྐད་དམ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་བཅས་དུས་རབས་བདུན་པའི་གོང་ནས། ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་ལ་རྒྱུར་བཞག་དང་སྦོམ་ཐག་དྲ་འབྲེལ་བཞིན་དུ་སོང་བས། བྱེ་བྲག་ཁམས་ཆེན་ཙམ་ཞིག་མིན་པ་བོད་ཀྱི་བཀའ་དང་བཀའ་བརྟེན་འདོན་ཆོག་ཁྲིད་ཡིག་གསེབ་ཏུའང་སྐད་རིགས་དེ་དག་མཐོང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་མང་། ད་དུང་ལེགས་སྦྱར་ཡི་གེ་ལཉྫ་དང་ཝརྟུ་གཉིས་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱུངས་སོ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡིག་ཚུགས་དང་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བ་འདིས། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཡིག་དང་སྤྱུངས་སོའི་ཡི་གེའི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཡོད་པར་མཚོན་པས། བོད་གཞུང་ཁམས་ཆེན་སོགས་ལས་ལེགས་སྦྱར་ཐ་སྙད་རིགས་རྣམས་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱུང་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་བཞི། ཐུན་མིན་བརྡ་སྐད་ལ་དཔྱད་པ།

རང་གཞུང་དབུ་ལ་ཞང་ཞུང་དང་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱིས་མཚན་དོན་སྟོས་ཡོད་ལ། གཞུང་དངོས་སུའང་སྐད་རིགས་རང་དང་ཁུངས་མཐུན་བརྡ་ཆད་འདུག་པ་ཉུང་ཙམ་མིན། ཁམས་ཆེན་ལས་[106] སྐད་གཉིས་ཟུང་སྦྲེལ་ཚུལ་དུ་མར་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཏིང་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་གཡུའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ། དུན་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་བ། ཤིང་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་ཐྲ་མེན་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་བ། ཞུན་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་དུང་གི་ཡི་གེ་འབྲི་བ། ཐུ་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་ཟངས་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་བ། ཁ་སྨུང་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་སྣག་ཚ་དང་འོ་མའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། རྩལ་ཤུན་གྱུ་གེ་ཊུད་ཅེས་བྱ་བ་མཚལ་དང་ཤིང་ཁུའི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞང་བོད་སྦྲགས་མའི་བརྡ་སྐད་ཁམས་ཆེན་གཞུང་དངོས་སྤྱི་ཕྱི་བར་གསུམ་གང་མང་ཞིག་ཏུ་གྲུབ། ཡུམ་འབུམ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བརྡ་སྦྱོར་དེ་བཞིན་སྦྲགས་མ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ཡང་། ཀཱ་ཤི་ཀ་དང་། པུཎྜ་ཀ། སོཾ་གཉྫི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ལེགས་སྦྱར་བརྡ་སྐད་ཐ་སྙད་འཚོལ་རྒྱུ་མང་། བོད་སྐད་ལམ་ནས་ཀྱང་རང་གཞུང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་བརྡ་དང་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་ཆེན་ལས་ཀུན་གཞི་[107] དང་། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། མ་བཅོས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག ཐིག་པ་རིམ་དགུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་

106 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཆ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༤༤༣-༤༤༤ ལ་གཟིགས།

107 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཉ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༦༦༣ "ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ངེས་དོན་བསྟན་པ་ནི། བཅུ་དགུ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀུན་གཞི་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡིད་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡིད་བདེན་པ་ལ་གཅོད་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལས་སྤྲུལ་པ།"

གཞུང་དངོས།

108 སོགས་དང་། ཡུམ་འབུམ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། རང་བྱུང་ཆུབ། དགེ་སློང་། ཐེག་པ་གསུམ། དཀོན་མཆོག་ 109 གསུམ། ཆོས་ལ་དཀར་ནག་ལ་སོགས་ 110 བཞི་བཅས་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། གཞུང་ལུགས་གཉིས་ལས་མིང་ཚིག་ཕན་ཚུན་བརྗེ་སྒྱུར་མི་གཅིག་པ་འགའ་རེ་ཕོལ་དུ་ཕྱུངས་ནས་དཔེ་མཚོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་བོན་གཞུང་ཁག་ཏུ་ཆེས་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུག་ཆེ་བ་བྱམས་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདིའང་། སྐབས་འགར་ཆོས་གཞུང་ནང་དུའང་རེ་འགའ་ཙམ་འོང་བ་ 111 མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན། 《ཁམས་ཆེན་ག་པོད་》༨༩༩-༩༠༠ལས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་གཤེན་རབ་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འཇམ་དཔལ་
112 ཁོང་གི་མཚན་ཟུར་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི། སྤྱིར་བོན་གྱི་

108 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ད་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༣༥ "ཕྱི་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ནང་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །སྒྲ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །བཟོ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །གསོ་བ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེའོ།"

109 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༤༩༤ "སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཆོས་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་བར་འགྱུར། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་བར་འགྱུར།"

110 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༨༢༨ "དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ནག་པོའམ། དཀར་པོའམ། ནག་པ་དང་དཀར་བའམ། མི་ནག་མི་དཀར་བ་དམིགས་ལགས་སམ།"

111 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ང་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༩༧༠ ཚེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བུ།

112 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ག་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༨༩༩ "ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནི། གཤེན་རབ་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔེ་གཞུང་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཉུང་ཞིང་དཀོན་པར་གྱུར་ནའང་། ཆོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ཏུ་མིང་བརྡ་དེ་ཉིད་གྲགས་ཆེ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་འདུག དེས་ན་འཇམ་དཔལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྩད་གཅོད་བྱས་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་དགོས་པ་གནད་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཡོད། ཡང་གཅིག་བསམ་ན་བོན་གཞུང་ལས་བྱམས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་ཆོས་གཞུང་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས་སམ་འཇམ་དཔལ་དུ་བཞེད་པ་ནི། སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ 113 དང་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་དགོངས་དོན་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བས། ངེས་པར་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གདམས་པ་འདི་དག་སྔོམ་ཐག་དྲ་བས་སྤེལ་བཞིན་འདུག་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆེས་འགག་གནད་ཆེ་བ་ནི་རྩ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་ཁུངས་དངོས་དོན་གང་ཡིན་ལ། བདེན་འཚོལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་ཐག་གཅོད་བྱས་པས་མདུད་བརྒྱ་ཟུར་སྣེ་གཅིག་ལས་བཀྲོལ་ཐུབ་པ་ཡིན། 《ཡུམ་འབུམ་ཉ་པ་》 114 ལས་གྲོང་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་། ཉིས་བརྒྱ། སུམ་བརྒྱ། བཞི་བརྒྱ། ལྔ་བརྒྱ་མཚམས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་བྱུང་བ་དང་། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》 115 ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུ་

དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་སློན་ལམ་བཏབ་ན། ཐམས་ཅད་ཐུགས་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ལ་སྙོམས་པར་འགྱུར་རོ། །"

113 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།》 [m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༢༥.༢༢༧ ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རང་གཟུགས། རྣམ་པ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འཆང་བ།

114 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཉ་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༡༠༢༨ "སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་འབྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་པ་ཞིག་ནས་བྱུང་བའམ། འབྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་པ་དང་། སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་པ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མཆིས་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་ཚེ། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་ཟླ་ལྟས་བ་ལང་རྫི་འམ། ལུགས་རྫི་འམ། ས་མཚམས་སམ།"

115 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༩༧༥

ཡིས་ལུས་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འཚོལ་ཏེ་འབྲོག་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པར་བསྟན་ཡོད། སྐབས་དེར་གླིང་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཡུལ་དངོས་དོན་ནི། གཏན་སྡོད་གྲོང་ཁྱིམ་མེད་ཅིང་ཕྱུགས་རིགས་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་ཡུལ་ས་ཁུལ་[116] ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས་སྟབས། འབྲོག་དགོན་པ་རྒྱ་གར་འཚོ་བ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་མཐོ་སྒང་གི་འཚོ་བར་ཁ་ཐག་ཉེ་བས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གཞུང་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར་བར་དོགས་སོ། །

བཙོ་ལྔ། དོགས་གནད་འགའ་ཤས་ལ་དཔྱད་པ།

༡ གཙུག་ཏོར།

《ཁམས་ཆེན་ག་པོད་》༤༥༩-༩༠༠ལས་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཉེས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་བཞག་པའི་ནང་ཚན་དུ། གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་མཚན་དང་ལྡན་པ་[117] ཞེས་པས།

“བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་ཞིང་འབྲོག་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ།”

116 《དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས།》[m]མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༨.༥༤༠ “ཕྱུགས་འཚོ་སའི་རྩྭ་ས་དང་ཕྱུགས་ལས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ས་ཆའི་མིང་།”

117 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ག་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༤༩༥“ གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་(༡༩༧)དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན།”

སངས་རྒྱས་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆེ་རྟགས་གཙུག་ཏོར་གྱི་མཚན་བཟང་གསལ་བར་བསྟན་འདུག་ནའང་། དབྱིངས་ཁམས་ལས་མཚན་དཔེ་འཆད་སྐབས་སུ་དབུ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། ཁྱད་འཕགས་གཙུག་ཏོར་མངོན་གསལ་སྒྲོས་དོད་དུ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཞེས་གལ་ཏེ་དྲིས་པར་བྱུང་ན། གནད་ལ་འཁེལ་ཞིང་འདོད་བློ་ཚིམས་པའི་ལན་ཞིག་སྟེར་བ་ཁོ་བོས་མ་ནུས་སོ།། ཡུམ་འབུམ་གཞུང་ལ་མཚོན་ན་དེ་བས་དོགས་གཞི་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། མཚན་བཟང་ཉེ་གསུམ་པ་དབུ་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱི་གཙུག་ཟླུམ་པར་བཤད་པས་སོ། །

༢ ཡུམ་འབུམ།

ཡུམ་འབུམ་གདམས་པ་བསྟན་ཡུལ་གྱི་སློབ་མ་དང་ཞུ་འཁོར་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཤཱ་རིྀ་ཡིན་[118] པ་དང་གཅིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཟུར་ཙམ་བསྟན་ནས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཙམ་མ་གཏོགས་འགྲེས་གཞིར་མ་བཟུང་བ་དང་གཉིས། གཞུང་གི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་ཉན་རང་གྲུབ་མཐས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབ་པ་དང་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ཞུ་འཁོར་གྱུར་བ་

---

118 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ང་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༡༧༠ "ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽདྒལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་ཏྱཱའི་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བུ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལྟར་ཟབ་པ། འདི་ལྟར་བལྟ་དཀའ་བ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། འདི་ལྟར་ཞི་བ། འདི་ལྟར་གསལ་བ། འདི་ལྟར་ཕྲ་བ། འདི་ལྟར་བཟང་བ། འདི་ལ་སུ་དག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །"

གཞུང་དོན།

[119] དང་བཞི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་འདི་འཆད་པའི་སྐབས་པ་[120] གནང་སྟེ། ཡུམ་འབུམ་སུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡས་མས་ཤིག་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་ལྷ་བཅས་ལ། དུང་བ་ཞེན་པས་ཕྱོགས་སུ་མ་འཛིན་པར་བསམ་བློ་རྣལ་དུ་ཕབ་ནས་ནན་ཞིབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ན། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་གཏན་ལ་ཕབ་ཡུལ་དུ་ཉན་རང་གདུལ་བྱ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བས། ཁོ་ཚོར་བསྟན་ནས་དེ་བཞིན་གསུངས་འདུག་པར་སྙམ་པའི་བློ་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འདོང་ངོ་།།

༣ སྤྱི་བོར་ལྷུང་བ།

ཡུམ་འབུམ་ན་པ་[121] ལས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར

119 ཨང་མཚན་བརྒྱ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་གཟིགས།

120 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ག་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༧༣ "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིག"《ཡུམ་འབུམ་ག་པ་》 ༡༧༡-༡༧༢ "བྱམས་གང་གི་བུས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐད་དུ་བསྒོ་བ་མཛད་པས། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གམ། གཅིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འགལ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་མ་གྱུར།"

121 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༤༣༢-༤༣༣ "རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ན། བདེན་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ན། བདེན་པ་རྟོགས་ཤིང་འཚལ་ཏེ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མ་མཆིས་པར་འཇུག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་དེ་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པས་བདེན་པར་རྟོགས་པའམ། བདེན་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་སྐྱོན་མེད་པར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས་སྤྱི་བོར་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟུང་བའི་སྤྱི་བོར་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །"

སྒྲོད་ན། བདེན་པ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཉན་རང་ས་ལ་མི་ལྟུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མ་མཆིས་པར་འཇུག་ལགས་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མཐོང་པས་སྐྱོན་མེད་པར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱི་བོར་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སར་ལྟུང་བའི་ཕྱི་བོར་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་སྐྱོན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི། ཐེག་དམན་ས་བརྒྱད་[122] ལས་གཉིས་པ་རིགས་ཀྱི་སར་གནས་པར་གྱུར་ཞིང་ཉན་རང་ས་ལ་ལྟུང་བར་བཞེད་པ་འདི་དག་འཐད་མིན་དང་། ཡང་ན་དགོངས་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་དོགས་གཞི་ཆེ་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་ཁོ་བོས་བསམ་རྩལ་ཇི་བཞིན་གླིང་བར་མི་འདོད་དོ།།

༤ རྟོག་དཔྱོད།

རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་ཙམ་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་དུ་འབྱེད་པ་ནི། མཆིམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན་[123] སོགས་

122 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། 》[M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང། ༡༩༨༥.༡༡༨༩ "དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྲབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་བསྒྲུང་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་སྟེ་བརྒྱད།"

123 མཆིམས་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས། 《ཆོས་མངོན་པར་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན། 》[M] པར་སྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་ཐང་ཡིན།

ཆོས་གཞུང་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཡུམ་འབུམ་ག་པ་[124] ལས་ རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉེར་བསྡོགས་གསུམ་པ་ དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་ཙམ་ལྡན་པའི་ཏིང་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ ནས་གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་བར། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་(གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སུ་བཞི་སོགས)ཚོར་ འདུ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བར་དུ་བཞག་པ་བཅས་ལ་ནན་ཏན་དུ་གཞིག་ ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྣང་ཚུལ་ཞིག་ཡེ་ ནས་མི་འདུག ངོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སླ་བས་ལུང་ཚིག་རང་གི་འདོད་ ཕྱོགས་ལ་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་སྲིད་ནའང་། གཞུང་དཀྱུས་སྤྱི་ བབ་གོ་དོན་ལ་དྲང་བདེན་གཟུ་བོར་གནས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ན། ཡུམ་ འབུམ་དགོངས་དོན་དེ་དང་གོང་གི་ཡོངས་གྲགས་བཞེད་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་མ་ མཐུན་པ་གསལ་བར་སྣང་ངོ་།།

༢༠༠༤.༤༥༧ "དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་ རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད།"

124 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ག་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་ཐེངས་ལོ་མི་གསལ། ༥༢༩-༥༢༥ "དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདོད་པས་དབེན། སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཤིང་གནས་ཏེ། འདི་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་ཏེ། འདི་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ནས། སྙོམས་པར་ འཇུག་པའོ་"ཞེས་པའི་བར་རོ། །

བཅུ་དྲུག ཡི་གེ་ལ་དཔྱད་པ།

འདིར་བཤད་པ་ནི་ཁམས་ཆེན་དང་ཡུམ་འབུམ་གཉིས་ལས་ཡི་གེ་ཅུང་ཟད་གླེང་བ་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ། གཞུང་གཉིས་རང་རང་བསྒྱུར་གཞི་ཡི་གེ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཕྲན་ཙམ་དཔྱད་པ་ལས་སྤྱིར་ཡི་གེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་འདུག་པ་མིན། དེས་ན་《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད་》༢༩ལས་འཕྲུལ་གྱི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུས་ངན་ངག་གི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བསྟད་པ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ལ་གོ་བ་ཡིན་སྙོད། མིང་གཞི་ཡི་གེ་ལ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་ཞང་བོད་གཉིས་ཆ་གཅིག་མཐུན་དུ་གྲུབ་པར་བརྟེན། ཞང་བོད་གང་གི་ཡིག་རིགས་ལ་འཇོག་མིན་གསལ་པོར་འབྱེད་ཐུབ་པ་མིན། ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད་[125] ལས་དབྱངས་བཞི་དང་། འདོགས་ཅན་གཉིས། ཚེག་ཤད་གཉིས། ཐིག་དང་ཐིག་འཇོར་གཉིས་བཅས་བསྟན་འདུག་པ་ལ་བསམ་ན། སྐབས་དེར་ཡིག་ཚེག་བཤད་པས་སྐྱངས་སོ་ཆེ་ཆུང་དང་ཞང་ཞུང་སྐད་ཆེན་མིན་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཡང་། སྐད་ཆུང་དང་བོད་ཡིག་ལ་བར་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མངོན་པའི་སྣང་ཚུལ་འདུག་ཏེ།ཡིག་ཚེག་ནི་ཡིག་རིགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་

125 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད།》 [g] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༤༣༩ "ཡིག་འབྲུ་ཉིད་ནི་སྐུའི་ཆ་བྱད་དང་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་གི་གུ་དང་། ཞབས་ཀྱུ་དང་། འགྲེང་བུ་དང་། ན་རོ། ཡ་བཏགས་དང། ར་བཏགས་དང་། ཚེག་དང་། ཤད་དང་། ཐིག་དང་། ཐིག་འཇོར་ལ་སོགས་པ་ནི། དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་འབྲུ་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །"

པས་སོ། །གོང་དུ ཡིག་དང་ཡིག་འཇོར་བཤད་པ་ནི་ལྷེབ་ངོས་མདུན་རྒྱབ་སྟོད་ཀྱི་བྲང་ཡིག་རིང་པོ་འཛིན་པ་གཅིག་ལ་ཡིག་འཇོར་དང་། དེ་འོག་ཡིག་ཐུང་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཡིག་ཞེས་བཤད་སྲོལ་བྱུང་ཡང་། 《ཁམས་ཆེན་》[126] ལས་ཡིག་དང་ཡིག་འཇོར་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་འབྲུ་བཀོད་པ་ཞེས་བཞེད་པས་ཙུང་ཙམ་ཨེ་འཐད་སྙམ་པའི་དོགས་སྣང་བྱུང་། གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ན་ཡིག་ནི་ཀླད་ཀོར་དང་ཡིག་འཇོར་གང་ཞིག་ལ་འཇོག་མིན་ཚིག་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་པར་མི་ནུས། གལ་ཏེ་ཡིག་མགོ་ལ་གོ་བ་མིན་ཆེ་ཞང་ཤུང་སྐར་ཚུང་གི་ཁྱད་པར་དུ་གྲུབ་ལས་ཆེ་བས། ཁམས་ཆེན་བསྒྱུར་གཞི་ཡི་གེའང་སྐར་ཚུང་ཡིན་པར་ཕྱོགས་ཙམ་གོ་ཐུབ་པར་སྙམ་མོ། །

《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》[127] ལས་ཡི་གེ་གཅིག་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ནས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་བར་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྔོམས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྐྱོད་པ་རྣམས་ནི། ཡུམ་འབུམ་བསྒྱུར་གཞི་ལེགས་སྦྱར་དབྱངས་གསལ་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་གོ་བ་མིན་ཏེ། ཡུམ་འབུམ་ག་པ་[128] ལས་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྟན་པ་དེ་དག་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡུམ་འབུམ་ལས་རང་གཞུང་བསྒྱུར་གཞི་ལེགས་སྦྱར་ཡི་གེ

---

126 ཨང་མཆན་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་གཟིགས།

127 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༧༧ "ཡི་གེ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག ཡི་གེ་གཅིག་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག ཡི་གེ་གཉིས་ནས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་འདུས་པར་སྒོམས་ཤིག ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཡི་གེ་གཅིག་འདུས་པར་སྒོམས་ཤིག"

128 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ག་པ་》 [g] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༥༩༠-༥༩༣ གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཨ་ནས་ཀྵ་བར་ཞེ་གསུམ་བསྟན་པའོ། །

ཡིན་ པར་སྟོན་ནམ་ཞེས་དྲི་བ་བྱུང་ཆེ། གཞུང་དཀྱུས་སུ་ལེགས་སྦྱར་ཐ་སྙད་སྐབས་འགར་དུ་མར་ཐོན་པས་མཚོན་པ་མ་གཏོགས་གསལ་ཁ་གཞན་དུ་མེད་དོ། །

བཅུ་བདུན། པོ་ཏི་རྫོགས་མཚམས་ལ་དཔྱད་པ།

ཁམས་ཆེན་པོ་ཏི་ཐ་མ་ཨ་པོད་ལས་ཐ་གའི་ཀློང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་ལ་རྫོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ་རྒྱས་པར་སྨྲོས་པ། མཐར་མཇུག་མ་བཙོས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ་བཞག་པ་བཅས་བསྟན་ཡོད་ལ། ཡུམ་འབུམ་པོ་ཏི་ཐ་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། བསྡུ་བ་རྣམ་བཞི། མཚན་དཔེ་རྒྱས་བཤད། མཉམ་པ་ཉིད། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ། ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུ་ལ་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གདམས་པ། མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་པར་བསྟན་ནས་མཇུག་རྫོགས་པར་གྲུབ། གཞུང་གཉིས་ལ་འགྱུར་བ་ཅི་ལྟར་སོང་ཙང་རྩ་བ་གྲུབ་གཞི་གཅིག་ཏུ་གནས་པས། པོ་ཏི་ཐ་མའི་བསྟན་དོན་བསྡུར་ནས་ཕ་ཚུན་གཞུང་དོན་རྫོགས་མིན་ལ་དཔྱད་དགོས། དེས་ན་བསྡུ་བ་རྣམ་བཞི་དང་མཚན་དཔེ་གཉིས་ནི་ཁམས་ཆེན་ལ་མཚོན་ན་

པོ་ཏི་བཅུ་བཞི་པའི་[129] ཁོངས་སུ་གསལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོགས་ཡུམ་འབུམ་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་དུ་མ་བསྟན་པས། ཡུམ་འབུམ་གཞུང་མཇུག་མ་ཚང་བའི་བཤད་སྲོལ་དེ་ནི་དོན་དངོས་ཤིག་ཏུ་སེམས། སྐར་ནན་ཞིབ་ཀྱིས་ཡུམ་འབུམ་རིམ་པས་བསྒྲགས་ནས་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་སུ་བསྡེབས་པ་ན། རྒྱས་མཐའ་ཆེ་བ་ལས་གློ་བུར་རྒྱས་མེད་ལམ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐབས་དེར་ཡུམ་འབུམ་གཞུང་དཀྲུས་འགྲེས་འགྲོས་དང་ཚིག་འགྲོས་དོར་ནས་གཞན་དུ་བླངས་པས་གྲུབ། ལྷག་པར་ཡུམ་འབུམ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་རྩ་གསུམ་དང་རྩ་བཞི་བ་གཉིས་ནི་ཅུང་ཟད་འགྱུར་བ་བཏང་བ་ལས། དོན་དུ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་མཇུག་གི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འཚོལ་རྗེས་ཆོས་འཕགས་ལ་མཇལ་ནས་ཁོང་གིས་གདམས་པ་གནང་བར་བསྟན་པའི་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་དང་ཉེར་བཞི་གཉིས་དང་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་ཁ་བསྒྲིགས་ནས་ཀློག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བླངས་ཏེ་ཡུམ་འབུམ་མཇུག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁམས་ཆེན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་ལས། །
རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་ཐོག་ཏུ། །
རང་རིག་རང་ཤར་འདྲེན་པས་ན། །
ཡས་ཐུབ་ལྷ་བ་མདོ་ཙ་བླངས། །

[129] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད།》 [ཀ] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༤༤༣ "བླ་ན་མེད་པར་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཡིས་སྐྱན་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །" ཡང་། ༤༩༢-༤༩༥ མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བསྟན་ཡོད།

ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ཡུམ་འབུམ་ལས། །
ཐེག་དམན་ལམ་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིས། །
ཞུགས་རྐྱེན་ཡང་ཡང་ཐེབས་པས་ན། །
ཉན་རང་ཁོར་ཡུག་ཚུད་པར་རྫོགས། །

ཁམས་ཆེན་སྒྲི་ཁོག

སྤྱིར་ཁམས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དུ་གོ་ཞིང་ཐེ་བྲག་གཞུང་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དོན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ[130] ལ་གཏིང་ཟབ་པར་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས། མཚན་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁམས་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་ལ་སོགས[131] ཞུ་བའི་གཤེན་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་ལ་སྲིད་ཁམས་སོགས་ཁམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་

---

130 རྨའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན། 《ཁམས་འགྲེལ།》 [m] ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥. ༧༥༣ ལས། "མདོ་འདི་ནས་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པས་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེ།"
131 རྨའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག》 གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་གྱི་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "ཞུ་བ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་དང་། གཏོ་བུ་འབུམ་སངས། གསལ་བ་འོད་ལྡན། མེད་ཁམས་སྟོང་རྗེ། ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད། བླ་མོ་མ་མ། གཙུག་གཤེན་རྒྱལ། འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་།"

ཞུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁོང་གིས་འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་[132] གསུང་གནས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ ནས་ཁམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གདན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་པོ་ཏི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་པོ་ཏི་གཉིས་རེས་ཁམས་རེར་བསྟན་ཡོད་ལ། ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི། བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་ཡན་ལག་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་བཅས་ཡོད་པར་བསྟན་འདུག གཞུང་འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁུངས་བཙུན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཞང་སྐད་དུ། གུ་གེ་འཕྱོ་སླེ་སད་ཕྱེར་རྡངས། །སྨུ་ཡེ་ཞི་ལ་ཕྲོང་ཅེ་ནས། །འཕྱོ་སང་སངས་ཏེ་ཨེ་མ་ཧོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་སྐབས། སྒྲའི་སྡེབ་ཚུལ་བདུན་[133] ལས་ཐང་ལོག་ཏུ་བསྡེབས་ན། འཕྲུལ་གྱི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུས་མན་ངག་གི་དོན་བསྟན་པ། ཁམས་བརྒྱད་གདན་ལ་ཕབ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ། ཐད་ཀམ་[134] དུ་བསྡེབས་ན། གུ་གེ་ནི་ཡི་གེ འཕྱོ་སླེ་ནི་མང་པོར་སྤྲོས་པ། སད་ནི་ལྷ། ཕྱེར་ནི་རྒྱལ་པོ།

---

132 རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གདུག་པའི་དག་ཡིག》 སློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་གྱི་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com“ ཡུལ་ནི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའི་གནས། རིན་ཆེན་དྲ་མ་སྤུངས་པའི་གླིང་། གཡུང་དྲུང་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་གླིང་། བར་ཏི་མུན་པ་གཡུང་དྲུང་གླིང་། མུན་མེད་ཁྲུད་མཚོ་མུ་ཡང་གླིང་། དར་དཀར་གུར་འོག་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་གཡུང་དྲུང་ཁྲིམ་བདུན། རིན་ཆེན་འཕྲུལ་ སྣང་གཞལ་ཡས། ”

133 ཞུ་ཉི་མ་གྲགས་པ། 《སྒྲ་ཡི་སྡེབ་སྦྱོར་སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེ།》 [g] 《གངས་ཅན་རིག་མཛོད།》བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༣༥༨ “སད་ནི་གཙུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ བསྒྱུར་བའི་ཞང་ཞུང་སྨར་གྱི་སྒྲ་སྐད་སྟོན་ཏེ། ཐང་བབས་དང་། ཐང་ལོག་དང་། ཐང་ཚོལ་དང་། འབྱུང་རྒྱལ་དང་། འབྱུང་ཆེན་དང་། འབྱུང་ཆུང་དང་དྲུག”བཞག་པའི་སྟེང་དུ། མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། 《ཤེར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ།》 [g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠. ༣༡ “སྦྱོར་སྒྲའི་སྡེབ་ཚུལ་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འདི་ནི་ཐང་ལོག་དང་ཐད་ཀམ་དུ་བསྡེབ་པ་”ཞེས་པའི་ཐད་ཀམ་བརྩིས་ནས་བདུན་འཛོག་དགོས་པར་སེམས།

134 རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན། 《ཁམས་འགྲེལ།》 [m] ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥. ༡༥༡ དང་པོ་གུ་གེ་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ཡིན་ལ་ཞེས་ནས། མི་སླེ་ཁྲོ་སླེ་ཕྱོ་སངས་ཟེར་བས་སོ་ཞེས་པའི་བར།

རྔངས་ནི་རི། སྲུ་ཡེ་ནི་ནམ་མཁའ། ཞི་ལ་ནི་ཞི་བ། ཕྲོང་ཙེ་ནི་རྩུབ་མོ། ནན་ནི་ནག་པོ། འཕྲོ་སང་སངས་ཧྲེ་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན། ཨེ་མ་ཧོ་ནི་ངོ་མཚར་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁོང་གིས་འཕྲུལ་ངག་བདེན་པའི་ཡི་གེ་མང་དུ་སྤྲོས་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་བྲལ་བའི་ཞི་བ་མྱང་འདས་དང་། རྩུབ་རགས་ནག་པོ་འཁོར་བའི་བོན་རྣམས་ཡོད་མེད་མཐའ་འདས་སུ་སྟོན་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སེམས། གོང་ནས་ཁམས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་སྟེ། གཞི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ། དགག་སྒྲུབ་དང་དམིགས་ཡུལ། གཡོ་རྗོལ་དང་ཆེ་ཆུང་གི་མཐའ་བརྒྱད་རེ་རེ་བྲལ་ཆ་ནས་རིམ་པས་གཞི་སྲིད་ཁམས་དང་། རྒྱུན་ཁམས། སྣང་ཁམས། སྟོང་ཁམས། སོ་སོར་གསལ་ཁམས། རིག་ཁམས། དབྱིངས་ཁམས། མཉམ་ཁམས་དང་བརྒྱད་དུ་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་འཇོག་ཚུལ་འདུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་ཙམ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁམས་ཆེན་གཞུང་འདིར་ཁམས་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ནས་སྡེ་ཁག་བརྒྱད་དུ་བཅད་དེ། དཔེ་གཞུང་མཚན་ལའང་སྲིད་ཁམས་ནས་མཉམ་ཁམས་བར་དུ་ཁམས་རེར་མིང་བཏགས་སྦྱར་ཡོད་དོ། །

གཅིག ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད།

སྲིད་ཁམས་ནི་ཞུ་འབོར་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་གནས་གཞི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་གྱི་རྩེ་མོར་གདན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། སྲིད་ཁམས་ཀ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༨དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༨༢ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༥༧.༣༨ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད། འདིར་བསྟན་ལེའུ་དང་པོས་སྲིད་པ་གླེང་གཞི། ལེའུ་གཉིས་པས་སེམས་སྐྱོད་ཟབ་མོ། ལེའུ་གསུམ་པས་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། ལེའུ་བཞི་བས་འཕྲུལ་བ་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་མི་རྟོག་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ཀ་པོད་འདི་ཉིད་ཁོངས་སུ་ཞུ་བ་པོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་དང་། གཙོ་བོ་འབུམ་སྲས། འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་ངང་རིང་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༢༥བཅས་ཡོད་དོ།།

གཉིས། ཁམས་ཆེན་ཁ་པོད།

སྲིད་ཁམས་ཁ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་

བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༡དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༢ཡོད་ཅིང་། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༣.༥༤སྐྱག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ ལེའུ་ལྔ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷུན་གྲུབ། ལེའུ་དྲུག་པས་ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་བ། ལེའུ་བདུན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་བ། ལེའུ་བརྒྱད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་བཅས་བསྟན་འདུག ཁ་པོད་འདི་ཉིད་ཁོངས་སུ་ཞུ་བ་པོ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་དང་། གཙོ་བོ་འབུམ་སྲས། ཀླུ་མོ་མ་མ་དེ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༩༥བཅས་ཡོད་དོ། །

གསུམ། ཁམས་ཆེན་ག་པོད།

རིན་ཆེན་རྒྱན་ཁམས་འདི་ནི་ཞུ་འཁོར་གཙོ་བོ་འབུམ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་གནས་གཞི་རིན་ཆེན་དྲང་མ་སྤྱངས་པའི་གླིང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། རྒྱན་ཁམས་ག་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས[135] ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༥དང་ཆེས་མང་བ་ལ་

135 ག་པོད་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་པའི་དབུ་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་དང་མཇུག་ཏུའང་བམ་པོ་གསུམ་ཞེས་འབྲི་ནོར་བྱུང་བ་དེ། བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་དུ་གོ་བ་བླངས་ཏེ་བགྲང་ན་གྲངས་ཙམ་འཁྲིག་ཀྱང་ཁམས་ཆེན་སྤྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པས་དཔྱོད་དགོས་པར་སྣང་།

༥༨ཡོད་ཅིང་། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༢.༨༣ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད། འདིར་བསྟན་ལེའུ་དགུ་བས་སྲིད་པ་རིན་པོ་ཆེ། ལེའུ་བཅུ་བས་བསྐལ་བ་རིན་པོ་ཆེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པས་སྣང་བ་རིན་པོ་ཆེ[136] བཅས་བསྟན་འདུག ག་པོད་འདི་ཉིད་ཁོངས་སུ་ཞུ་བ་པོ་ལ་གཙོ་བོ་འབུམ་སྲས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཡོད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༣༡བཅས་ཡོད་དོ། །

བཞི། ཁམས་ཆེན་ང་པོད།

རྒྱུན་ཁམས་ང་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༡དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༧ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༢.༨༠ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་[137] པས་སྟོང་པ་རིན་

136 སྣང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ་ཞེས་འབྲི་ནོར་བྱུང་འདུག

137 སྟོང་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བའོ་ཞེས་འབྲི་ནོར་བྱུང་འདུག

པོ་ཆེ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པས་སོ་སོར་གསལ་བ་རིན་པོ་ཆེ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་བསྟན་འདུག ང་པོད་འདི་ཉིད་ཁོངས་སུ་ཞུ་བ་པོ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཏོ་བུ་འབུམ་སྲས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས་བདོག་ལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བ་དབྱིངས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་མཉམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་གཉིས་རྒྱུན་ཁམས་ཁོངས་གཏོགས་[138] ཡིན་ཡང་སྣང་ཁམས་ཅ་པོད་ནང་དུ་ལྷག་ཡོད། པོ་ཏི་འདིར་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༩༢༠བཅས་ཡོད་དོ། །

༥། ཁམས་ཆེན་ཅ་པོད།

སྣང་ཁམས་ནི་ཞུ་འཁོར་གསལ་བ་འོད་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་གནས་གཞི་གཡུང་དྲུང་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་གླིང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། སྣང་ཁམས་ཅ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་བཅུ་བདུན་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༣དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༥ཡོད། ཆ་སྙོམས་

[138] ཟླའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་ཆེན་ཞུན་ཏིག》 གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡ་བོན་གྱི་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་དེ། སྲིད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་། བསྐལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་། སྣང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་། སྟོང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པའི་ལེའུ། སོ་སོ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་། དབྱིངས་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་། མཉམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་དང་བརྒྱད་དོ། །"

བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༩༥.༨༩ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བས་གཡུང་དྲུང་གི་དབྱིངས་རིན་པོ་ཆེ། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པས་མཉམ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་[139] པས་མི་དམིགས་ངང་ལ་གནས་པ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པས་བོན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་བས་ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་པ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་བས་མི་དམིགས་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་མི་འགྱུར་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པས་སྤྲིན་གཏོང་རྒྱུ་འབྲས་མི་དམིགས་པ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་དམིགས་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ཅ་པོད་དབུ་ལ་གནས་པའི་ལེའུ་ཐོག་མ་གཉིས་ཞུ་བ་པོ་ནི་གཏོ་བུ་འབུམ་སྲས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས། སྣང་ཁམས་ཅ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་འཁོར་གསལ་བ་འོད་ལྡན་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས་ཡིན། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༧༧༨བཅས་ཡོད་དོ། །

དྲུག ཁམས་ཆེན་ཆ་པོད།

སྣང་ཁམས་ཆ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༤དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༩༨ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་

139 འདི་ནས་སྣང་ཁམས་དབུ་ཚུགས་པ།

གཞུང་དངོས།

ངོས་༣༧.༤༥འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པས་བཟོད་པ་བླ་མེད་དོན་ལ་སྒོམ་དུ་ཡོད་པ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ། ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པས་སྨོན་ལམ་གདབ་པ། ལེའུ་ཉེར་དགུ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་བས་ཤེས་རབ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ། ལེའུ་སོ་གཅིག་པས་སེམས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ཆ་པོད་འདི་ཉིད་ཁོངས་སུ་ཞུ་བ་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་དང་གསལ་བ་འོད་ལྡན་གཉིས་སུ་བདོག ལེའུ་སོ་གཅིག་པའི་མཇུག་དང་སོ་གཉིས་པ་[140] ནི་སྣང་ཁམས་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཁམས་ཛ་པོད་ནང་དུ་ལྷག་འདུག་པོ་ཏི་འདི་ལ་སྦྲོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༧༥༣བཅས་ཡོད་དོ།།

---

140 རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། «ཁམས་ཆེན་ཞུན་ཏིག»གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་གྱི་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com སྣང་བའི་ཁམས་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཡོད་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་དང་། མི་དམིགས་ངང་ལས་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་དུ་ཡོད་པའི་ལེའུ་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། བསམ་གཏན་མཉམ་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། སྟོབས་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། སེམས་ཉིད་རྣམ་དག་སེལ་བུའི་ལེའུ་དང་། དོན་དྲུག་འབྲེལ་བ་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་དང་བཅུ་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་འདིར་ལེའུ་བཞི་ཁ་མི་ཚང་བ་མ་ཟད་ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན་སྨོན་ལམ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་ལེའུ་གསུམ་ཆད་འདུག

བདུན། ཁམས་ཆེན་ཇ་ཡོད།

སྟོང་ཁམས་ནི་ཞུ་འཁོར་མེད་ཁམས་སྟོང་པ་རྗེས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁོང་གིས་གནས་གཞི་བར་ཏི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྨུན་པ་གཡུང་དྲུང་གི་གླིང་དུ་གདན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། སྟོང་ཁམས་ཇ་ཡོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༡དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༢ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༩༢.༢༥འདུག ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་བཏོག་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་སོ་གཉིས་པས་དོན་དྲུག་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ། ལེའུ་སོ་གསུམ་[141] པས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཤིང་ཅི་ཡང་མེད་པ། ལེའུ་སོ་བཞི་པས་གཡོ་བ་མེད་པ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པས་བླ་མེད་ཕྱིན་བཅུའི་དོན། ལེའུ་སོ་དྲུག་པས་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ། ལེའུ་སོ་བདུན་པས་འཕྲུལ་བའི་མཚན་མ་མེད་པ། ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ཇ་ཡོད་དགུ་ལ་བཞུགས་པའི་ལེའུ་ཕྱེད་གཉིས་སྣང་ཁམས་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཞིང་ཞུ་བ་པོ་ནི་གསལ་བ་འོད་ལྡན་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས། སྟོང་ཁམས་ཇ་ཡོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ལ་མེད་ཁམས་སྟོང་པ་རྗེ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཡོད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༢༩༥བཅས་ཡོད་དོ། །

---

141 འདི་ནས་སྟོང་ཁམས་དགུ་རྩོགས་པ།

བརྒྱད། ཁམས་ཆེན་ཉ་པོད།

སྟོང་ཁམས་ཉ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༦དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༦༧ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༤.༨༧ལྷག་འདུག་ཅིང་། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་སོ་དགུ་པས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འཁོར་བ། ལེའུ་བཞི་བཅུ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་མི་དམིགས་པ། ལེའུ་ཞེ་གཅིག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྒོམ་པ། ལེའུ་ཞེ་གཉིས་པས་རྣམ་གྲངས་དང་ངེས་དོན། ལེའུ་ཞེ་གསུམ་པས་རྣམ་གྲངས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བཅས་བསྟན་འདུག སྟོང་ཁམས་ཉ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་མེད་ཁམས་སྟོང་པ་རྗེ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས་ཡིན་ལ། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༡༦༣བཅས་ཡོད་དོ། །

དགུ ཁམས་ཆེན་ཏ་པོད།

སོ་སོ་གསལ་ཁམས་ནི་ཞུ་འཁོར་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ལ་སོགས་ཀྱིས་

ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་མཚོ་མུ་ལེ་ཁྲུད་འགྲམ་མུ་ཡང་སྤྲུལ་བའི་གླིང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། སོ་སོ་གསལ་ཁམས་ཏ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༨དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༢ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༧འདུག ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ཞེ་བཞི་བས་བདེན་པ་རྣམ་གཉིས་སོ་སོ། ལེའུ་ཞེ་ལྔ་པས་འཁོར་འདས་སོ་སོ། ལེའུ་ཞེ་དྲུག་པས་དགེ་སྡིག་སོ་སོ། ལེའུ་ཞེ་བདུན་[142] པས་དུག་དང་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་བཅས་བསྟན་འདུག ཏ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྨོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༤༥༡བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅུ། ཁམས་ཆེན་ཐ་པོད།

སོ་སོ་གསལ་ཁམས་ཐ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༣དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༡ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༥.༣༤ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ཞེ་བརྒྱད་[143] པས་རྩོལ་

142 ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་འདིར་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ལྔ་ཞེས་འབྲི་ནོར་བྱུང་འདུག

143 ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་འདིར་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་བདུན་པ་ཞེས་འབྲི་ནོར་བྱུང་འདུག

ཁྲིམས་སྲུང་ཉམས་སོ་སོ། ལེའུ་ཞེ་དགུ་བས་དགེ་རྩ་དམིགས་མེད་དབྱིངས་སུ་བསྔོ་བ། ལེའུ་ལྔ་བཅུ་བས་དགེ་བསྔོས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ། ལེའུ་ང་གཅིག[144] (ལེའུ་འདི་ནས་རིག་ཁམས་དབུ་ཚུགས)པས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུས་པ། ལེའུ་ང་གཉིས[145] པས་རིག་པ་ཤར་བ། སོ་སོ་གསལ་ཁམས་ཐ་བོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་ཡིན་ལ། ཐ་པོད་མཇུག་གི་ལེའུ་ང་གཅིག་པ་དང་ང་གཉིས་པ་ཟུང་ནི་རིག་ཁམས་ཁོངས་གཏོགས་སྒྱུར་ཅིང་། ཞུ་བ་པོ་ནི་ཀླུ་མོ་མ་མ་དེ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་གཉིས་། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༡༡བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅུ་གཅིག ཁམས་ཆེན་ད་པོད།

རིག་ཁམས་ནི་ཞུ་འཁོར་ཀླུ་མོ་མ་མ་དེ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ལ་དར་དཀར་གུར་ཕུབ་རིན་ཆེན་གཅལ་བཀྲམ་

---

144 ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་འདིར་ལེའུ་སྟེ་གཅིག་པའོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་ཀྱང་འབྲི་ནོར་བྱུང་བར་སེམས། (ཁམས་བརྒྱད་ཞུན་ཐིག་ལས་ལེའུ་འདི་དང་ལེའུ་ང་གཉིས་པ་རིག་པར་ཤར་བར་བསྟན་པའི་ལེའུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རིག་པ་ཀུན་སྣང་ས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཡོད།)

145 ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་འདིར་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ང་གཅིག་པའོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་ཀྱང་འབྲི་ནོར་བྱུང་བར་སྣམ།

ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་གདན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། རིག་ཁམས་ད་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༦དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༤༣ཡོད། ཚ་སྒོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས༣༤.༢༤འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ང་གསུམ་པས་སྐྱེས་བུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པས་ཏིང་འཛིན་ཟབ་མོར་སྒོམས་པ་གནས་པ། ལེའུ་ང་ལྔ་པས་རིག་པ་ཀུན་འགྱུར། ལེའུ་ང་དྲུག་

[146] པས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་བདལ་བཅས་བསྟན་འདུག ད་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་དང་ཟླ་མོ་མ་མ་དེ། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༢༥༧བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅུ་གཉིས། ཁམས་ཆེན་ན་པོད།

རིག་ཁམས་ན་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༠དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༥ཡོད། ཚ་སྒོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༢.༩༥ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ང་བདུན་པས་རིག་པ་དགོད་ལས་འདས་པ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པས་རིག་པ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ། ལེའུ་ང་དགུ་པས་

---
146 གཞུང་དངོས་བསྟན་ལས། ཟླ་མོས་ཞུས་པའི་ལེའུ།

རིག་པའི་ས་གནོན་པ། ལེའུ་དྲུག་ཅུ་[147] པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ། ལེའུ་རེ་གཅིག་པས་ཟླ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་རེ་གཉིས་པས་འབྲུམས་ཡས་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ན་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བའམ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༢༢བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅུ་གསུམ། ཁམས་ཆེན་པ་པོད།

དབྱིངས་ཁམས་ནི་ཞུ་འཁོར་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་གཡུང་དྲུང་ཁྲིམ་བདུན་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། དབྱིངས་ཁམས་པ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༢དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༦༩ཡོད་ལ། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༧.༢༣ལྷག་འདུག ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་རེ་གསུམ་པས་རྒྱ་མ་ཆད་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་རེ་བཞི་བས་ཁ་གཏིང་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་རེ་ལྔ་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་རེ་དྲུག་པས་

147 ལེའུ་འདི་ནས་དབྱིངས་ཁམས་དབུ་ཚུགས།

དོག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་རེ་བདུན་པས་བདལ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་བཅས་བསྟན་འདུག པ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བའམ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྦྱོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༧༥༩བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅུ་བཞི། ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད།

དབྱིངས་ཁམས་ཕ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༠དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༠ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༢.༥འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པས་ཟད་མེད་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་རེ་དགུ་བས་འགྱུར་མེད་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱས་པ། ལེའུ་བདུན་ཅུ་བས་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ཉིད་བཅོས་སུ་མེད་པ། ལེའུ་དོན་གཅིག་པས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད། ལེའུ་དོན་གཉིས[148] པས་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་དུ་མི་སྟོན་པ། ལེའུ་དོན་གསུམ་པས་གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བ། ལེའུ་དོན་བཞི་བས་མི་དམིགས་པ་ལ་བཅད་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ཕ་པོད་འདི་

[148] ལེའུ་འདི་ནས་མཇུག་ཁམས་དབུ་ཚུགས། (ཁམས་བརྒྱད་ཞུན་ཐིག་ལས་ལེའུ་འདིར་མཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བསྟན་ཡོད་)

ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་གཡུང་དྲུང་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བའམ་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་དང་འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་བཅས་ཡིན་ལ། ལེའུ་དོན་གཉིས་པ་ནས་མཉམ་ཁམས་དབུ་ཚུགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ཡང་འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཞེད་འདུག པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༨༨བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅོ་ལྔ། ཁམས་ཆེན་པ་པོད།

མཉམ་ཁམས་ནི་ཞུ་འཁོར་འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་སྣང་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། མཉམ་ཁམས་བ་པོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༨དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༤ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༥.༠༨ ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་དོན་ལྔ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་ཐུན་མོང་མིན་པ། ལེའུ་དོན་དྲུག[149] པས་མཉམ་ཉིད་དོན་ལ་འདུས་པ། ལེའུ་དོན་བདུན་

[149] 《ཁམས་བརྒྱད་ཞུན་ཐིག་》ལས་མཚམས་འདིར་རྒྱས་འབྲས་མཉམ་པའི་ལེའུ་ཞེས་པ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་ལ་མི་འདུག

པས་བཅོས་སུ་མེད་པ། ལེའུ་དོན་བརྒྱད་[150] པས་ཐྣ་གའི་ཀློང་དུ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་བཅས་བསྟན་འདུག་ཅིང་། བ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་དང་རིང་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༤༣༠བཅས་ཡོད་དོ།།

བཅུ་དྲུག ཁམས་ཆེན་ཨ་བོད།

མཉམ་ཁམས་ཨ་བོད་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༨དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༥ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༥.༨༥ཙམ་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ ལེའུ་དོན་དགུ་[151] བས་སྟོང་

150 ཁམས་གཞུང་དངོས་བསྟན་འདིར་ལེའུ་བདུན་བཅུ་བདུན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་འབྲི་ནོར་བྱུང་འདུག

151 མཉམ་ཁམས་ཨ་བོད་བམ་པོ་༡༢ཤོག་ངོས་༣༥ ལས། ལེའུ་འདི་ཉིད་མཇུག་རྫོགས་ཡོད་ཀྱང་ལེའུ་འདི་ཞེས་གསལ་ཁ་མེད་པས་ཚད་པར་སྣང་། རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོ། 《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གདུག་པའི་དག་ཡིག》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་གྱི་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་[ལེའུ་]དང་། དམིགས་པ་མེད་པར་ལ་བཅད་པའི་ལེའུ་དང་། རྟོགས་དཀའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེའུ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་པའི་ལེའུ་དང་། མཉམ་པའི་དོན་ལ་རྫོགས་པའི་ལེའུ་དང་། བཅོས་སུ་མེད་པའི་ལེའུ་དང་། བ་གའི་ཀློང་དུ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་ལེའུ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། མ་བཅོས་པའི་ཐིག་ལེ་ཅིག་

ཉིད་ཡེ་ཤེས། ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། ལེའུ་གྱ་གཅིག་པས་བྱ་ནན་ཡེ་ཤེས། ལེའུ་གྱ་གཉིས་པས་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས། ལེའུ་གྱ་གསུམ་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། ལེའུ་གྱ་བཞི་པས་མ་བཅོས་ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་བཞག་པ་བཅས་བསྟན་འདུག ཨ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་ནི་འཕྲུལ་བོན་གསང་བ་ངང་རིང་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གཉིས། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༧༡༧བཅས་ཡོད་དོ། །

བཅུ་བདུན། ཁམས་ཆེན་བརྡ་སྙིང་དང་ཞང་སྐད་ཐ་སྙད་ཟུར་བཀོད།

མ་མ་ནྭ་ག་ལི། ཐྩུ་མོ་མ་མ་དེ། ཧྣ་ག མོ་ཧྣགས། སྟོང་པ་ཉིད། མི་འགོང་བ། མི་སྐྲག་པ། དང་ར། (ཞང) མཚོ། ཤིམ་ཕོད། (ཞང) སྲོ་དྲི། དུང་ཕོ་ཨང་གྲགས། དུང་གི་བྱེ་བྲག་ཞིག ཡ་ལད། གོ་ཁྲབ། པན་ཙོ། (ཞང) ལྷ་ཡི་ན་བཟའ་ཞིག པྲེང་བརྒྱད།(ཞང) ཡི་དྭགས། འབྲས་ས་ལུ།འབྲས་དཀར་ཟས་མཆོག་ཅིག ཁོར་བུ་ཆུང་། ཁོར་ཡུག་ཐྲན་བུ། སྡེ་རྟེ།(?) གྲ་ཀླུམ།(?) ཤ་འབབ།(ཞང) སྟ་རེ། སད། ལྷ། སུར་ཟངས། (ཞང) ཐྩུ། བྱུང་རྒྱལ། གང་བྱུང་དུ་ཐལ་བ། ཁྱབ་བདལ། ཀུན་ལ་མཉམ་པོར་ཡོད་པ། ཤེལ་གྱི་གབ་ཙེ། ཤེལ་གྱི་སྣོད་ཅིག འཁྱིང་ཀར། འཁར་དབྱུག སྣང་མ། མེ། ཐོལ་མ་གྱུ། ཐོ་ཅོ། སྟར་མ་གེ ཤིང་ཞིག གཙག་བུ། སོ་ལེབ་གཏར་ཁ་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་ཞིག ཚོ་དགུ སད་ཀྱི་ཏ། (ཞང) བྱ་ཞིག ཨ་འགྱུ།(?)

[གཅིག]ལ་བཞག་པའི་ལེའུ་དང་བཅུ་བཞིའོ། །”

གཞུང་དངོས།

ཨར་མོ་ལི་ཀ། ནེམ་འཕར་ལྡན་པའི་རྫོ་ཞིག སྤྲི་ཏིང་།(?) རལ་ཀྱུ། རལ་གྲི། ཕྲ་མོ་ཏ། ཤིག ཏ་རི་ཀ མེ་ཏོག་རིགས་ཤིག སུ་རི་ཀ མེ་ཏོག་ཅིག ཨུ་སུ་ཏ། མེ་ཏོག་བྱེ་བྲག་ཅིག ཙམ་པ་ཀ ཚ་ཁྲུལ་གྱི་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་ཞིག ཏ་ལོ། མེ་ཏོག་ཅིག ཁྲིན་ཆགས། རིམ་པ། སྨུར་འཛོག མཛེ་ནད། བཟེད་ཞོམ། སྣོད་རིགས་ཁ་གྱེན་དུ་བཟེད་པའི་གྲབས་གཞོམ་པ། མཆོང་བྱ། དཀར་ལ་སྔོ་མདངས་ཆགས་ཤིང་ཕྱི་ནང་མི་སྐྲིབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག ཤལ་མ་རི། ཤལ་མ་ལི་སྡོང་པོ་སྐྱེས་པའི་རི་བོ། ཕྱུལ་བ། ཆད་མཐའ། གཅལ་བཀྲམ། དངོས་རྫས་ས་ལ་བརྡལ་བ། ཁྱུ་རིས། ཁྱུ་ཚོགས་རིས་སུ་བཅད་པ། གུ་ལང་། གསེར། འཁྲོང་དར་མ། འཁྲོང་གཞོན་དར་ལ་བབ་པ། ཆེ་འཚོས། ཆེ་ཚུགས་སུ་བཙོས་པ། ཡིད་བྲིང་བྲིང་། སེམས་གཅིག་རྗེས་མཐུད་ཀྱིས་རྒྱུ་བ། གཏིང་ཕུལ། གཞིན་འདེབས་པའམ་དྲན་སྐྱུལ། གཅམ་བུ། ངོ་བསྟོད། གཅམ་སག ཁ་གསག་གམ་རང་ཕན་གཞན་ལ་ངོ་བསྟོད་བཤད་པ། ཆ་ག ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར། བྱ་ཕོ་མ་རོག་གུ བྱ་ཕོ་རོག ཉ་ཙ་མོ། ཉ་མགྱོགས་རྩལ་ཅན་ཞིག གུ་གེ (ཞང) ཡི་གེ རུད། (ཞང) འབྲི་བ། མར།(ཞང) གསེར། ཏིང་།(ཞང) གཡུ། དུན། (ཞང) དངུལ། ཨུན། (ཞང) དུང་། ཕྱུ། (ཞང) ཟངས།

ཡུམ་འབུམ་སྤྱི་ལོག

ཡུམ་འབུམ་པ་ཞེས་པའི་ཡུམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཚིགས་བཅད་འབུམ[152] གྱིས་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པའི་མདོ་གཞུང་རྒྱས་པ་ལ་ཡུམ་འབུམ་པར་འཇོག་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། མཚན་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཞེས་འབོད་ལ། གཞུང་འདིའི་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙུན་པ་སྟོན་ཕྱིར་རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲི་ཀ་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཞེས་སྨོས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲི་ཀ་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ[153] དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་འབུམ་རང་ལས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཞུ་འཁོར་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཞུས་ཏེ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་འདུག་ལ། ཤེར་འབུམ་འདིར་པོ་ཏི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཙ་ལྔ། བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་ཙ་བཞི། སྤྱི་སྡོམ་ཤོག་ངོས་༧༢༨༤༢བཅས་ཡོད་དོ། །

---

152 པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། 《ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།》[m] མཚོ་སྔོན་ནང་བསྟན་རིག་གནས་སྤྱི་རྩལ་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཁང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢ "དེ་རྣམས་ལ་ཡུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།"

153 《སློབ་མའི་བོད་ཡིག་ཚིག་མཛོད།》 www.luozang.com "ཤ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཐེར་གཅིག་ཡོད་པའི་ཤེར་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་པ།"

གཅིག ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ནས་དབུ་བཙུང་སྟེ་ལྔ་བའི་ཕྱེད་མཇུག་མ་རྫོགས་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བམ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༧དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༨ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༥.༢ཕྲག་འདུག ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་ཡོད། འདིར་བསྟན་ལེའུ་དང་པོས་གླེང་གཞི། ལེའུ་གཉིས་[154] པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ། ལེའུ་གསུམ་པ་པས་མིང་དང་བརྡ་ཙམ་དུ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གདགས་པ། ལེའུ་བཞི་བས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་བསླབ་པར་བགྱི་བ། ལེའུ་ལྔ་བས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གང་ལ་མིང་དུ་གདགས་པར་བགྱི་བ་བཅས་བསྟན། ཀ་པོད་འདི་ཉིད་ཞུ་འཁོར་ཁོངས་སུ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་། རབ་འབྱོར། ཀུན་དགའ་བོ། མཽདྒལ་གྱི་བུ་དང་བཞིར་བཞེད་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཞུ་ལན་བྱས་པའི་རྣམ་པའང་གསལ་ལ། པོ་ཏི་འདིར་སྨོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༨༧ཡོད་དོ། །

154 སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། 《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ།》 [ཨ] ལྷ་སའི་ཞོལ་ཤིང་པར། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༣༧-༢༤༢ སྐར་འདི་ནས་འཁོར་བའི་འགྲེལ་རྐང་ལ་ང་གསུམ་དང་མྱང་འདས་འགྲེལ་ལ་ང་དྲུག་གསུངས། འོན་ཀྱང་འཁོར་འགྲེལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནས་སོ་ལྔ་བར་འཇོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲེལ་གཞི་གཙོ་བོར་བཟུང་འདུག

གཉིས། ཡུམ་འབུམ་ཁ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཁ་པ་ནི་ལེའུ་ལྔ་བའི་མཇུག་དང་དྲུག་པ་ཆ་ཚང་བདུན་པ་མ་རྫོགས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་བདུན་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་གྲངས་༢༧

དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༣ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་གྲངས་༣༩.༥༩ལྷག་འདུག ཤོག་གྲངས་མང་ཆེ་བའི་གྲངས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་བཏོག འདིར་བསྟན་ལེའུ་དྲུག་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་[155] རྩ་གསུམ། ལེའུ་བདུན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམིགས་སུ་མེད་པ་བཅས་བསྟན། ཁ་པོད་འདིར་རབ་འབྱོར་ཆེན་པོས་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ལ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་དང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་གསུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གཉིས་སུ་ཡོད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྦྱོམ་གྲངས་ཤོག་གྲངས་༡༠༧༩ ཡོད་དོ།།

[155] ཡུམ་འབུམ་ཁ་པ་ཤོག་གྲངས་༤༧༥-༤༩༧བར་དུ་གསལ།

གསུམ། ཡུམ་འབུམ་ག་པ།

ཡུམ་འབུམ་ག་པ་ནི་ལེའུ་བདུན་པའི་སྨད་ནས་བཅུ་གཉིས་ཕྱེད་ཀ་མ་རྫོགས་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བམ་པོ་ཉེར་བདུན་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༢དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༧ཡོད་དེ། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༨༡.༧༨ལྷག་འདུག ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་བརྒྱད་པས་ཚིག་གི་དོན་མེད་པ། ལེའུ་དགུ་པས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ལེའུ་བཅུ་པས་ས་བཅུ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་[156] པས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་བཅས་བསྟན། ག་པོད་འདི་ནི་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་བྱམས་གང་གི་བུ་གང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཡང་གང་པོས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ལ་ཞུས་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྟན། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༡༢༧ཡོད་དོ། །

བཞི། ཡུམ་འབུམ་ང་པ།

ཡུམ་འབུམ་ང་པ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྨད་ནས་བཅོ་ལྔ་བ་དགུ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་

[156] ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། ཤཱ་རིའི་བུའི་ལེའུ།

བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༡དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༧ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༢.༢༠ལྷག་འདུག ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་བཅུ་[157] གསུམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ། ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་བས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བཅས་བསྟན། ང་པོད་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་བརྩོན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤཱ་རད྄་ཧེའི་བུ་ལ་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བམ་པོ་གོ་དྲུག་པ་ནས་བམ་པོ་ལྔ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ཉིད་ལ་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་བམ་པོ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་པ་སོགས་ལྷ་བུ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་འདུག གཞན་ཡང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོར་བུ་རེ་གསུངས་པའང་ཡོད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྤྱོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༡༣ཡོད་དོ། །

ང་། ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་ནི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་སྐད་ནས་ཉེར་གསུམ་དབུ་བཟུང་བ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་

157 ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ།

ལ་ཤོག་ངོས་༢༨དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༦༧ཡོད། ཆ་སྒྲོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༨.༧༥འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ལ་མཆོད་པ་བྱ་ཕྱིར་མེ་ཏོག་མངོན་པར་སྤྲུལ་བ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པས་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་བས་མཆོད་པར་བྱས་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་བས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པས་མིང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་མ་མཛད་པ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་[158] པས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་བླང་བར་བགྱི་བ། ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་བཅས་བསྟན། ཅ་པོད་འདི་ནི་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཏུ་བཞེད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྤྱོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༨༥ཡོད་དོ། །

དྲུག ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ།

158 ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེའུ།

ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ་ནི་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པའི་སྨད་ནས་ཉེར་དྲུག་པ་དབུ་བཟུང་བ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཚེས་ཞུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༥དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༧༣ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༤.༥༢ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ཉེར་བཞི་བས་ཡོངས་སུ་བསྡོ་བ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་བ་པས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་སྔང་བར་བགྱིད་པ། ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བཅས་བསྟན། ཆ་པོད་འདི་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དང་། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་བཅས་ལ་གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་རབ་འབྱོར། ཡང་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་གསུངས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཏུ་བཤད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༧༡ཡོད་དོ། །

བདུན། ཡུམ་འབུམ་ཇ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཇ་པ་ནི་ཆ་ཚང་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པའི་ཁོངས་གཏོགས་གྱུར་ལ་ཆ་པོད་མཇུག་ནས་ལེའུ་དེ་ཉིད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་

ལྔ་པ་ནས་ཡུམ་འབུམ་ཇ་པ་དབུ་བཟུང་སྟེ། གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྟན་ཡོད་པ་མ་ཟད་མཇུག་ཀྱང་ཉ་པོད་ནང་དུ་ལྷག་འདུག བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༩དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༧༠ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༨༢.༥༩ལྷག་ཡོད་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཇ་པོད་འདི་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་འདས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་གསུངས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཡིན། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྦྲོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༧༠༤༩ཡོད་དོ། །

བརྒྱད། ཡུམ་འབུམ་ཉ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཉ་པ་ནི་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པའི་སྨད་ནས་སུམ་ཅུ་མ་རྫོགས་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་བདུན་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༠དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༧༠ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༨༧.༤༤ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པས་མི་དམིགས་པ། ལེའུ་ཉེར་དགུ་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ལེའུ་སུམ་ཅུ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་མི་འཇིགས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་བཅས་བསྟན། ཉ་པོད་འདི་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ལ་བསྟན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཏུ་བཞེད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྤོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༡༢༥ཡོད་དོ། །

དགུ། ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་ནི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐད་ནས་སོ་བརྒྱད་སྟོང་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༢དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༤༨ཡོད། ཆ་སྙོམ་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༠.༠༣ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་དང་སོ་གཉིས་པས་བར་ཆད་བདུད་ལས་དང་། ལེའུ་སོ་གསུམ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་མཚན་ཉིད། ལེའུ་སོ་བཞི་བས་ཉེ་བར་གནས་པ། ལེའུ་སོ་ལྔ་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། ལེའུ་སོ་དྲུག་པས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ། ལེའུ་སོ་བདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ། ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་བཅས་བསྟན། ཏ་པོད་འདི་ཉིད་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་ལྷ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཞེད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྤོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༤༡ཡོད་དོ། །

བཅུ། ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ།

ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་ནི་ལེའུ་སོ་བརྒྱད་པའི་སྨད་ནས་ང་གསུམ་སྟོད་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་པ་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བམ་པོ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༠དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༨ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༠.༥༧ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་སོ་དགུ་པ་དང་བཞི་བཅུ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། ལེའུ་ཞེ་གཅིག་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན། ལེའུ་ཞེ་གཉིས་པས་ཉེན་པར་བསྒོམས་པས་འཕེལ་ན་རྨི་ལམ་དུ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་འཕེལ་བ། ལེའུ་ཞེ་གསུམ་པས་གཏྲའི་ལྷ་མོ། ལེའུ་ཞེ་བཞི་བས་འདྲིས་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ། བསྒོམ་པར་བགྱི་བ། ལེའུ་ཞེ་ལྔ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད། ལེའུ་ཞེ་དྲུག་པས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་སྐད་དུ་ཟབ་པ། ལེའུ་ཞེ་བདུན་པས་མཉམ་པ་ཉིད། ལེའུ་ཞེ་བརྒྱད་པས་བསོད་ནམས་ཚད་མེད། ལེའུ་ཞེ་དགུ་བས་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ། ལེའུ་ལྔ་བཅུ་བས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཅི་དང་ཅི་སྤྱོབས་པ། ལེའུ་ང་གཅིག་པས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་མཛོན་པར་བསྒྲུབ་པ། ལེའུ་ང་གཉིས་པས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། ལེའུ་ང་གསུམ་པས་གྲངས་མེད་པ་ནས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་བཅས་བསྟན། ཐ་བོད་འདི་ཉིད

ཞུ་བ་པོ་ལྷ་བུ་རྣམས་དང་། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། རབ་འབྱོར། གནྡྷའི་ལྷ་མོ། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན། ཀུན་དགའ་བོ། དགེ་སློང་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་བཅས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཡང་ལྷ་བུ་རྣམས་དང་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་དང་། སྐར་བྱམས་མའི་བུས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་དང་། བཙུན་པ་དགའ་བོས་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་བཅས་ལ་ཞུས་ཏེ། གཙོ་བོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དེ་མིན་རབ་འབྱོར། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཏུ་བཞེད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༥༥ཡོད་དོ། །

བཅུ་གཅིག ཡུམ་འབུམ་ད་པ།

ཡུམ་འབུམ་ད་པ་ནི་ལེའུ་ང་གསུམ་སྐད་ནས་རེ་གསུམ་སྟོད་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། བམ་པོ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༣༥དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༨༢ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༨.༡༧ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཚིག་ཕྲེང་བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་ང་བཞི་པས་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བླ་མེད་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པ། ལེའུ་ང་ལྔ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་པ། ལེའུ་ང་དྲུག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ། ལེའུ་ང་བདུན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། ལེའུ་ང་བརྒྱད་པས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ། ལེའུ་ང་དགུ་བས་བསམ་གཏན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། ལེའུ་དྲུག་ཅུ་བས་ཐེག་དམན་ས་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། སངས་རྒྱས་ས་དང་ས་བཅུ། ལེའུ་རེ་གཅིག་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པ། ལེའུ་རེ་གཉིས་པས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ལེའུ་རེ་གསུམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་མཚན་དཔེ་བཅས་བསྟན། ད་ཕོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་ཏེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པར་བཞེད་འདུག པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་༡༠༧༩ཡོད་དོ།།

བཅུ་གཉིས། ཡུམ་འབུམ་ན་པ།

ཡུམ་འབུམ་ན་པ་ནི་ལེའུ་རེ་གསུམ་སྨད་ནས་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བདུན་ཅུ་ཙ་ལྔ་བར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བམ་པོ་ཉེར་དྲུག་ཡོད་ཅིང་ཆེས་ཉུང་བའི་བམ་པོ་ལ་ཤོག་ངོས་༢༩དང་ཆེས་མང་བ་ལ་༥༨ཡོད། ཆ་སྙོམས་བམ་པོ་རེ་ལ་ཤོག་ངོས་༤༠.༠༣ལྷག་འདུག་ལ། ཤོག་ངོས་མང་ཆེ་བའི་ངོས་རེར་ཐིག་ཕྲེང་

བདུན་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདིར་བསྟན་ལེའུ་རེ་བཞི་[159]བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། ལེའུ་རེ་ལྔ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འགོད་པ། ལེའུ་རེ་དྲུག་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ། ལེའུ་རེ་བདུན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པས་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ལེའུ་རེ་དགུ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས། ལེའུ་བདུན་ཅུ་བས་སོ་སྐྱེས་ལུས་ཅན་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མངོན་པར་འགྲུབ་པ། ལེའུ་དོན་གཅིག་པས་མཉམ་པ་ཉིད། ལེའུ་དོན་གཉིས་པས་དོན་དམ་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་བསྒྱུ་བ་རྣམ་བཞིས་སེམས་ཅན་དོན་མཛད་པ། ལེའུ་དོན་གསུམ་[160]པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ངུ་བ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་བ། ལེའུ་དོན་བཞི་[161]བས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ། ལེའུ་དོན་ལྔ་[162]བས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་བཅས་བསྟན། ན་བོད་འདི་ཉིད་ཞུ་བ་པོ་རབ་འབྱོར་དང་། ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་བཅས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཏུ་བཞེད། པོ་ཏི་འདི་ལ་སྡོམ་གྲངས་ཤོག་ངོས་ཤོག་ངོས་༡༠༤༡ཡོད་དོ། །

---

159 ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ལེའུ།

160 ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། རྟག་ཏུ་ངུའི་ལེའུ།

161 ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ།

162 ཡུམ་འབུམ་དངོས་བསྟན་ལས། ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུ།

བཅུ་གསུམ། ཡུམ་འབུམ་བརྡ་སྙིང་ཐ་སྙད་བྱུར་བཀོད་པ།

འདོང་བ། འགྲོ་བ། སྦྲུས། གཤེ་བ། ཆེ་གེ་མོ། ག་གེ་མོ། མི་ཀ། ཆ་རྒྱུས་མེད་པ། གཉེ་མ། རྒྱུ་དཀར། སྤྲེལ་ཞི་གོ་རིམ་འཚོལ་བ། ཐེར་ཟུག བརྟན་པོ། ཧུ་མ། མིག་སྐྱུག ཕུད་དུད། གུས་བཀུར། པོ་ཐོས། ཇེ་ཙམ་འགོར་བ། གླགས་ལྟ་བ། ཚོད་ལྟ་བ། དར་གྱི་ལྷ་ལྷེ།མཆོད་རྫས་དར་ཆ་ཞིག སྐོགས། ཀློག དོང་བ། འགྲོ་བ། འོད་མ། སྐྱུག་མ། གདའ། ཡོད་པ། ཉེ་ཝོ། སྐྱོན་ཀ། ལྷུང་བ། བྲུས་མ། བཞོན་མ། སྣད། རྨས་པ། གུམ་པ། འཆི་བ། བཀྱལ་བ། དོན་མེད་ཡོང་གཏམ། བྱུང་རྒྱལ། གང་བྱུང་དུ་ཐལ་བ། གཞན་དྲིང་། གཞན་སྟོབས། ཟ་མ་ཧོག ཟས་རིགས་འཛོག་སྡོད་ཅིག འཇུམ་པ། བཙུམ་པ། ཚོ་ཚད། ཡིད་ཐང་ཆད་པ། འཕྱོན་མ། སྨད་འཚོང་མ། མི་བས་པ། མི་ཟད་པ། ཆེ་ཡོང་། རགས་པ། ཆ་སྙ། འཇབ་ཅེ། ཨོ་མ་ཀ། མེ་ཏོག་ཅིག འབྲེས་པ། བར་མཚམས་གསལ་བོ། ཕྱལ། སྟོ་བ། བསྙེངས་པ། འཛིགས་པ། གསོང་ཕྲོང་། ཆར་ཆུ་འགྲོ་ལམ་ཞྭ་ཁ། གསེ་ཚགས།(?) ཚོ་ཚད། ཡིད་ཐང་ཆད་པ། གླགས་རྙེད་པ། གོ་སྐབས་བྱུང་བ། ཐ་གུ། ཐག་པ་ཕྲ་མོ། གེལ་པ། ཡལ་ག

ཁམས་ཆེན་ལྷ་བ་སྟུགས་རྫོགས་གཉེན་ཉེར་གྱུར་བར་འདྲ། །
ཡུམ་འབུམ་རིག་སྒོ་ཀུན་ནས་ཉན་རང་ལམ་དུ་བཞུད། །
ཡུལ་ལུང་དུས་རབས་མི་ཁ་བརྒྱ་སྟོང་བརྒྱུད་པ་ན། །
འཕོ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་རང་གཤིས་དངོས་ལ་སྲིད། །
རྣམ་དཔྱོད་རིག་པས་བགྲིས་ཁྱུལ་ཡང་། །
འགལ་འཁྲུལ་ཉོངས་པ་མཆིས་སྲིད་པས། །
མཁས་པས་ཟེར་འདོན་གླེང་བ་ལ། །
བདག་གིས་ཡི་རང་ཁྱེད་ལ་འབུལ། །

བོན་ཆོས་མཛོད་གཞུང་དཔྱད་བསྡུར།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས།

མཛོད་ཕུགས་དང་མངོན་མཛོད་གཉིས་ལས་བསྟན་པའི་རྟེན་སྣོད་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་དང་། བརྟེན་པ་ནང་བཅུད་གྲོལ་ལུགས་བཤད་པ་དེ་དག་དཔྱད་བསྡུར་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རིམ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བསྟན་ཡོད་ལ། ཡང་སྙིང་ཞེན་པས་ཕྱོགས་སུ་ཤོར་བ་དོར་ཞིང་མི་ཁའི་གཏམ་ལ་མ་འཛེམས་པར་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་ངོ་མ་གླེང་བའོ། །

བརྡ་ཆད་གཙོ་བོ།

སྲིད་པ་གསུམ། ཕྱི་སྣོད་རི་རབ། ནང་བཅུད་སེམས་ཅན།

གཅིག བོན་ཆོས་མཛོད་གཞུང་ལས་ཕྱི་སྣོད་བསྟན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ།

ཧི་མ་ལ་ཡི་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་ཧུ་ཅག་སྲོག་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་འཚོ་སྡོད་བྱེད་སའི་འཇིག་རྟེན་གོ་ལ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་གྱིས་འཁོར་བསྐྱོད་བྱེད་ལུགས། ནང་བཅུད་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་རིམ་བཅས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་དང་བསམ་གཞིག་མང་དུ་བྱས་པའི་ཉིང་ཁུ་རྣམས། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ཏེ་སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ཞེས་པ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་དེ་ཉིད་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། སྒྲ་བསྒྱུར་ངག་ཐོག དུས་རིམ་འཕོ་འགྱུར་བརྒྱུད་པ་ཏ་ཅང་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་སོང་བར་བརྟེན། ད་ལྟ་མིག་སྔར་མངོན་པའི་མཛོད་ཕུགས་དཔེ་གཞུང་ཇི་བཞིན་རང་དུ་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ནའང་། སྙིང་གཞི་རྩ་བའི་ཆ་ལ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་མཛོད་ཕུགས་ཏན་ཏན་གྲུབ་ཡོད་ལ། ཞང་ཞུང་དང་གནའ་རབས་རྙིང་བའི་ཁྱད་བོན་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡང་སྨོས་མ་དགོས། དེང་དུས་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་གཞུང་ཁྲོད་དུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་སྣང་སྲིད་མཛོད་ཕུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་ཆགས་ལུགས་ནི་ཡེ་སྲིད་

དང་། བྱེད་བྱས། རྒྱུ་མཐུན་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་འདོད་དོན་གསུམ་[163] དུ་བཞེད། དེ་ཡང་རྟེན་སྣོད་འབྱུང་བ་བཞི་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་བྱེད་པོ་གང་ལ་མི་ལྟོས་པ་རང་བཞིན་དབང་གིས་གྲུབ་པས་ཡེ་སྲིད། ལྷ་མངོན་རྫོགས་ཁྲི་ཁྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞལ་དང་ཧ་དང་ཧུ་བཏབ་པའི་རླུང་ལས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་འོག་གཞི་རླུང་རི་ཆགས། རླངས་པ་ལས་ཆར་ལྷུན་གནམ་ཡོལ་སྤྲིན་དུ་ཆགས། དྲོད་ལས་ཚ་རླབས་མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཆགས། ཚ་གྲང་འཐབ་ཤུགས་ལས་ཆུ་ཡི་འཁོར་ལོ་བརྩེགས། དེ་རླུང་གིས་དཀྲུགས་པ་ལས་རྟེན་གཞི་ཆེན་པོ་ས་གཞི་གྲུབ་པ་སོགས་ནི་བྱེད་བྱས། རྒྱུ་བཞི་རྐྱེན་དང་ལྔ་ལས་ཕྱི་སྣོད་རྟེན་གཞི་སྲིད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་དུ་བཞག་ཡོད་ལ། རྒྱུ་བཞི་རྐྱེན་དུ་འཛོག་ལུགས་ལའང་གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོ་[164] དང་། ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ་[165] དང་། བྲུ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་[166] དག་གིས་བཞེད་ལུགས་

---

[163] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུག》[ཀ]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢-༩ “རང་བཞིན་ཡེ་སྲིད་སྲིད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་བསྟན་པ་གནས་དང་པོའོ་”ཞེས་པའི་བར་གཟིགས།

[164] གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོ།《མཛོད་ལྷ་འགྲེལ》སྟོད་ཆ།[ཀ]《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༣༡-
༣༢ “རྒྱུ་བཞི་རྐྱེན་དང་ལྔ་ལས་འབྱུང་། གཅིག་མ་ཚང་ན་འབྱུང་བ་མེད། བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། བསྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་བཞིའོ། །འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་ལྔའོ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་ན་རྒྱུ་བཞི་ལ། གཞི་ཡི་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། སྨིན་པའི་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཞི་ཡི་རྒྱུ་ནི་གནས་སོ། ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་གྲོགས་སོ། །སྨིན་པའི་རྒྱུ་ནི་རྟག་(བརྟན་)པར་བྱེད་པའོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ས་བོན་ནོ། །རྐྱེན་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། འབྲེལ་བའི་རྐྱེན་དང་། ཡུལ་གྱི་རྐྱེན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྐྱེན་དང་བཞིའོ་”ཞེས་པ་སོགས་ལ་གཟིགས།

[165] ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ》[ཀ]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.
༡༩༩ “རྒྱུ་བཞི་རྐྱེན་དང་ལྔ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ། མེ་མི་ཆུ་ས་རླུང་བཞི། ནང་ཤ་ཁྲག་དྲོད་དབུགས་བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། རྐྱེན་ཞེས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས་ (ཡི་)
རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །”

མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་གསུམ་དུ་བྱུང་། མཛོད་གཞུང་《སྒྲ་འགྲེལ་》[167] ལས་ནམ་མཁའ་སྟོང་ལྡན་ཕྱོད་[168] གསུམ་ནི་སྲིད་པ་ཆགས་གཞི་གཙོ་བོའམ་རྫེ་བོ་ལྟ་བུར་བཤད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ཐུགས་རྗེ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་ལས་དབང་གིས་འབྱུང་བཞི་ཁད་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་《སྐྱུང་མོ་མདའ་ཁྱེར་གྱི་རྒྱུད་》[169] དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་གོང་གི་བྱེད་བྱས་དང་རྣམ་པ་ཕྱོགས་སུ་མཐུན་པར་སྣམ། 《མདོ་གཟེར་མིག་》[170] ལས་“དང་པོ་ཡེ་མེད་སྟོང་པ་ལ། སྲིད་ནི་ཡེ་ཡོད་ཙུང་ལ་སྲིད། ཆགས་ནི་ཕྲ་རབ་རྡུལ་ལ་(ལས་)ཆགས། སྐྱེད་ནི་དྲོད་དང་རླན་གྱིས་བསྐྱེད། གྲུབ་ནི་སྤྱི་མཐུན་ལས་ལ་(ལས་)གྲུབ། རྒྱུ་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་བརྟེན་”ཞེས་པ་དངོས་བསྟན་རྒྱུ་མཐུན་ལུགས་སུ་བཞག་པ་མིན་མོད། སྒོ་ཀུན་ནས་རྣམ་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་གནས་ཤིང་དོན་དངོས་གནད་ལ་འཁེལ་བས་འདིར་སྨོས་པ་ཡིན། རྩ་བ་སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ལས་སྲིད་གསུམ་བློ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཇོག་མིན་གང་ཡང་མི་གསལ་

---

166 བྲུ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་།《སྡོད་བཙུད་སྣང་སྲིད་གསལ་བྱེད་ལྡེ་མིག།》[m]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་།༢༠༠༩.༦༡༠ “རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་འཛོམ་པ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ།”

167 ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ།》[g]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.
༡༨༠ “ནམ་མཁའ་སྟོང་ལྡན་ཕྱོད་སུམ་རྗེ།”

168 《དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས།》[m]མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༨.༥༡༠-༥༡༡ “མཐུ་དང་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་སྟེ།”

169 རྩོམ་སྒྲིག་པ། མཁར་རྨེའུ་བསམ་གཏན། ཡ་སུ་ཧི་ཀོ.ན་ག་ནོ། 《ཁྲོ་བྱུག་སྔོན་མོའི་གསུང་སྣན་》ལས་《སྐྱུང་མོ་མདའ་ཁྱེར་གྱི་རྒྱུད།》[g]ཉི་ཧོང་མི་རིགས་རིག་པ་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༢.༢༠༣ “ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་ལས་དབང་གིས། ནམ་མཁའ་སྟོང་ལྡན་ཕྱོད་གསུམ་ལས་ རླུང་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་བྱུང་ངོ་། དེ་ཡིས་བསྐྱོད་ཅིང་བསྐོར་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་ཁད་དང་རིམ་གྱིས་ཆགས་སོ། །”

170 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《མདོ་གཟེར་མིག》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༡.༦༧༣-༦༧༨ གཟིགས།

ནའང་། འགྲོ་མགོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་[171] དྲང་སྲོང་ཐེག་པ་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་བྱེད་མེད་ཡེ་སྲིད་དང་། འབྲིང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་བྱེད་བྱས། ཐ་མ་དགེ་བསྙེན་ཐེག་པས་རྒྱ་མཐུན་ལས་གྲུབ་པར་ལྟ་བར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོས་[172] རྫུ་འཕྲུལ་བྱེད་བྱས་བཞེད་ཚུལ་ཐེག་པ་འོག་མའི་བསམ་བློ་དང་བསྟུན་པར་བསྟན་པ་འདི་བདེན་དོན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་གཏད་པ་ཡིན་འདུག གང་ལྟར་སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་དེ་དག་ནི་གཟུང་བ་ཡུལ་སྣང་ནས་སྲིད་པ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པའི་ལྟ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་འདྲ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀུན་གཞི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རྩལ་དུ་ཤར་བར་ལྟ་ཞིང་། དགོངས་དོན་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་ཆེན་གཞུང་ལུགས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོར་མ་ཆགས་པས་བདེ་ལེགས་སུ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ནུས་ཀྱང་། འོ་སྐོལ་ཚང་མས་རྒྱུས་ལོན་རགས་ཙམ་ཡོང་ཆེད་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་གི་བར་དོའི་སྣང་བ་འཕེལ་རིམ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་སུ་ཞིག་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཕུང་ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ནུས་

171 འགྲོ་མགོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།《ལུང་མཚན་ཉིད་སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།》[m]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༥༩-༡༦༠ "གཉིས་པ་ཡེ་བྱེད་བྱས་རྒྱུ་མཐུན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་གང་ཟག་གང་གི་བློ་དང་ཐེག་པའི་རྟོགས་ཚོད་ལོག་རྟོག་བཟློག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱེད་དེ་དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་བློ་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་(ཀྱིས་)རང་བཞིན་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། འབྲིང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ལས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་མས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་གྲུབ་པ་རྟོགས་པས་རིམ་བཞིན་ཕྱེ་ལ། གཉིས་པ་ནི་དྲང་སྲོང་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་རྟུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། འབྲིང་གིས་ལྷ་ཡེ་སྲིད་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལ་གྲུབ་པར་ལྟ་ལ། དགེ་བསྙེན་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་གྲུབ་པར་ལྟ་བས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱེ་ལ།"

172 གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོ།《མཛོད་ལྷ་འགྲེལ།》སྟོད་ཆ།[g]《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༡༧ "མངོན་རྫོགས་ལྷའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཐེག་པ་འོག་མ་བ་ལྟ་བ་དམན་པ་དང་བསམ་པ་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །"

སྟོབས་ཉམས་པའི་མཐར། གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་སྟོང་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་པས་རང་འབྱུང་རིག་པའི་ངང་དུ་རེ་ཞིག་ཙམ་ལ་གནས་ཐུབ་ཀྱང་། ཀ་དག་བོན་སྐུའི་བར་དོའི་སྐབས་དེར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བློ་འདས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ངོས་ཟིན་མ་བྱུང་བ་དང་མ་རྟོགས་ན། རིམ་པས་སྟོང་རིག་རང་མདངས་ལས་དྭངས་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་ཤར། སྣང་བ་དེ་དག་རང་སྣང་དུ་མ་ཤེས་པས་ཡང་བསྐྱར་འཁོར་བ་འཁྲུལ་འགོ་བརྩམས་ཏེ། སྟོང་རིག་འབྲེལ་བའི་འོད་སྣང་དཀར་པོ་དང་། ལྗང་ཁུ། དམར་པོ། སྔོན་པོ། སེར་པོ་རྣམས་ཛེ་རགས་སུ་སོང་བས་འབྱུང་བ་དྭངས་མ་ལྔ་རུ་ཤར། དྭངས་མ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་སྙིགས་མ་ལྔ་རུ་ཤར་[173] ནས་སྣང་སྲིད་གྲུབ་ལུགས་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ངོས་རང་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པ་བརྟས་པས། ད་ལྟ་ཡུལ་ཐོག་ནས་ཚུར་ཚུགས་ཀེར་ཡོད་པའི་མཐོང་སྣང་རགས་པ་སྣོད་བཅུད་འདི་དག་བྱུང་བར་བསྟན་འདུག གཞུང་དོན་དེ་ལུགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་གོ་བ་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་ཅིང་ངེས་ཤེས་དང་ཡི་རང་འདྲེན་ནོ། །

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་རིགས་དོར་ནའང་《ནྲངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ་རྒྱས་པ་》[174] ལས་སྲིད་པ་ཆགས་པའི་མ་ལ་གཟའ་དང་ཟེར། ཕ་ལ་དམིགས་སུ་སྲིད་པའི་འབྱུང་བ་ལྔུང་། དེ་

---

173 བཀའ། 《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད།》སྨད་ཆ། [༥]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༡༥༥ “རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཚོན་གང་ལས། སྣང་བའི་འོད་མདངས་རྣམ་ལྔར་ཤར། དེ་ལས་དྭངས་མ་རྣམ་ལྔར་ཤར། དེ་ལས་སྙིགས་མ་རྣམ་ལྔར་ཤར།”

174 ཏྭ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས། 《ནྲངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ་རྒྱས་པ།》[༥]བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༧.༥ “སྟེང་གི་གཟའ་དང་ཟེར་ནི་མ། འབྱུང་བ་ལྔུང་ནི་དམིགས་སུ་སྲིད། དམིགས་ནི་ཕ་ལ་དམིགས་ནི་མ། དེ་ན་བ་མོ་དཀར་ཙམ་སྲིད། བ་མོ་བཞུ་བ་ཟིལ་པར་སོང་། ཟིལ་པ་འཁྱིལ་བ་ཆུ་བོར་སོང་། ཆུ་བོ་ཁ་འོད་སྤྲིན་དུ་ཆགས། ཆུ་བོའི་ཐོག་ཏུ་རྡུལ་དུ་ཆགས། དེ་ལ་ས་ཆེན་ཁད་དེ་ཆགས།”

གཉིས་ནུས་པས་བ་མོ་དཀར་པོ་སྲིད། བ་མོ་བཞུས་ནས་རྒྱ་བོར་སོང་། རྒྱ་ཐོག་རྡུལ་དུ་ཆགས་ཏེ་ཁད་ཀྱིས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། 《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་》[175] དང་《ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་》[176] གཉིས་ལས་འོག་གཞི་རླུང་རི་དང་། ཆུ་ནན་བྱེད་ཆུ། རིན་ཆེན་ས་གཞི་བཅས་པའི་རྫམས་ཚད་ལ་སོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཟད་ཚིག་སྦྱོར་ལའང་ཐལ་ཆེར་དབྱེ་བ་མེད་པར་གྱུར། མཛོད་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མེ་ལ་རྫམས་ཚད་ལོགས་སུ་བཞེད་པ་མེད་དོན་འདི། བན་དེའི་གཞུང་ཁག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནའང་། མེ་རྫམས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་རླུང་རི་ནང་དུ་མར་ནུབ་ཅིང་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཡར་རྒྱ་གླིང་དུ་ཁྱབ་པས་ལོགས་སུ་རྫམས་ཚད་མེད་པ་ཁོད་སྤུངས་དྲན་པའི་《སྒྲ་འགྲེལ་》[177] ལས་བཞེད་འདུག ཡང་བོན་[178] ཆོས་[179] མཛོད་གཞུང་རྩ་

175 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༧ "མཁའ་ལ་རླུང་གི་རྫམས་སུ་ནི། ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ། ཆུ་རྫམས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་གོ །སྟོང་གི་ཕྲག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཕྱི་ནི་རྫམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད། ལྷག་མ་རིན་ཆེན་གསེར་དུ་འགྱུར། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་གསུམ་དང་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། ཕྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པར་འདོད། ཁོར་ཡུག་དུ་ནི་གསུམ་གསུམ་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཀུན་ཀྱང་མཉམ་པར་སྟོན།"(འདིར་བར་མཚམས་ཞང་སྐད་རྣམས་དོར་ནས་དྲངས་པ་ཡིན།)

176 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།《ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༠.༡༥ "རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫམས་སུ་ནི། ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ། ཆུ་རྫམས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཕྱིས་ནི་རྫམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད། ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། ཕྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་གསུམ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཀྱང་མཉམ་པར་སྟོན།"

177 ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ།》[g]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.༢༤༧ "ལིབ་ཐུན་གྱི་པད་མ་དམར་པོ་ཞིག་ཚ་ཞིང་སྲེག་པར་ཆགས་ཏེ། འབུམ་ཚོ་གཅིག་རླུང་གི་རྫམས་ལ་མར་ཁྱབ་པས། འདེགས་བྱེད་དྲོད་འབེབས་ཀྱི་མེ་ཞེས་བྱ། འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཏུ་མ་ལ་ཡ་(ཡར)ཁྱབ་པས། སྨིན་པ་རླན་བྱེད་རྒྱུའི་མེ་ཞེས་བྱ་སྟེ།"

178 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་

ཁུངས་གཉིས་ལས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན། རོལ་བའི་མཚོ་བདུན། གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་མཐའ་སྐོར་ཚད་དང་གཟུགས་དབྱིབས་ཤས་ཆེར་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཡོད་ལ། སྒོས་སུ་འཛམ་གླིང་སྣེ་ཟུར་གཅིག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བཞིར་བཞག་པའི་གཡས་གཡོན་ཡོགས་ངོས་ཐུང་བ་གཉིས་ལ་སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ལས་དཔག་ཚད་བཞི་བཞི་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་དུ་མི་གསལ་ཡང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབྱིབས་དཔེ་ལ་མཛོད་ཕུགས་ལས་སོག་པ་དང་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཤིང་རྟ་བཞག་ཡོད་པ་འདི་ནི། དཔེ་གཞུང་གཉིས་ཀས་འཛམ་གླིང་ངོས་གསུམ་པའམ་གྲུ་གསུམ་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་རྩ་བ་དགོངས་དོན་གཅིག་ཏུ་གནས། རེད་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོས་མིག་ སྔར་མཐོང་བའི་ཤིང་རྟའི་རིགས་རྣམས་ནི་ངོས་གསུམ་ཅན་དུ་འཆར་སྣང་མེད་པས་དཔེར་འོས་འཛོག་པར་དཀའ་མོད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སྐུ་དུས་ལ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་ཟུར་ངོས་གསུམ་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ངེས་པ་མེད། རི་རབ་ལྷུན་པོ་ཆགས་དབྱིབས་ལ་མཛོད་ཕུགས་[180] དང་མངོན་མཛོད་[181] དགོངས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་

རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༧-༡༨ "དེ་ལ་ལྷུན་པོ་གཞའ་ཤིང་འཛིན་ཞེས་པས་ནས། དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པར་སྟོན་"ཞེས་པའི་བར་གཟིགས།

179

སློབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེན།《ཆོས་མངོན་ པའི་མཛོད།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༠.༡༥ "དེ་ལ་ལྷུན་པོ་གཞའ་ཤིང་འཛིན་ཞེས་པས་ནས། སྲ་མི་སྣན་བརྒྱད་གྲུ་བཞིར་མཉམ་"ཞེས་པའི་བར་གཟིགས།

180

སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༠ "རི་རྒྱལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་གྱི་ཐག་ཀྱང་ཁྲི་ཁྲི་ཡོད། ཁ་ཁྱེར་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་བསྐྱེད་དོ། །"(འདིར་བར་མཚམས་ཞང་སྐད་རྣམས་དོར་ནས་དྲངས་པ་ཡིན།)

181

སློབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེན།《ཆོས་མངོན་ པའི་མཛོད།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༠.༡༦ "འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། །"

ཀྱིས་འགྲེལ་སྟངས་ཐད་ལ་མི་མཐུན་པ་བོན་དང་ཆོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྟེ། བོན་གཞུང་ཡོངས་གྲགས་ལ་《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ་》[182] ལས"རི་རབ་ཆུ་མེད་བཞི་ཁྲིའི་སྟེང་ན། བང་རིམ་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱུར་ནང་དུ་བཀྱེད"ཅེས་པ་བཞིན་མཚོན་རྟེན་དབྱིབས་སུ་གཤམ་གསལ་གཟུགས་རིས་བཀོད་པ་ལྟར་དུ་འདོད།

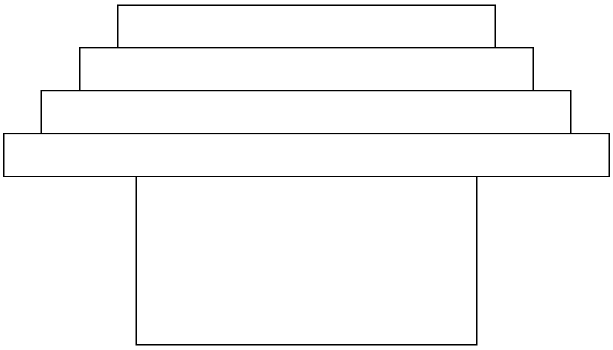

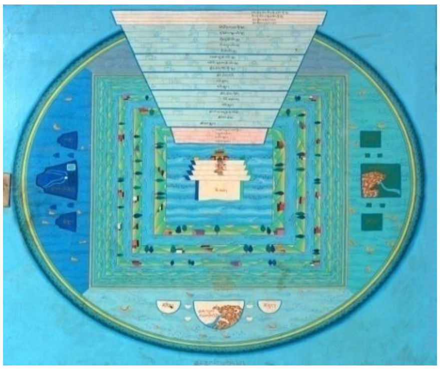

བྲུ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་གི《སྣོད་བཅུད་སྣང་སྲིད་གསལ་བྱེད་ལྡེ་མིག་》[183] ལས་རི་རབ་དབྱིབས་ལ་འདོད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཤས་བཤད་པ་ལས་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་དྲན་པའི་སྒྲ་འགྲེལ་དང་དགོངས་པ་མཐུན་ལ། གཞན་ལུགས་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ང་ཚོའི་ཡིད་ངོར་འཆར་སྣང་སླ་ཞིང་བདེ་ལེགས་སུ་རྟོགས་ཆེད། ཁ་ཅིག་འདོད་དོན་བསྟན་པའི་གཞུང་ཚིག་རེ་དང་གཟུགས་རིས་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ཏེ་གཤམ་འོག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

182 ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ།》[g]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.༢༥༣ གཟིགས།

183 བྲུ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་།《སྣོད་བཅུད་སྣང་སྲིད་གསལ་བྱེད་ལྡེ་མིག།》[m]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་།༢༠༠༩.༤༥༣-༤༥༩ གཟིགས།

༧ "ཁ་ཅིག་བང་རིམ་རེ་རེ་དང་བར་ཐག་རེ་རེ་ལ་ཁྲི་ཁྲི་སྟེ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་ལ། དབྱིབས་སྒོ་ལྷགས་མང་ཡུལ་མ་ལྟར་གནས་ཤིང་། ཁ་ཁྱེར་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ནི། རི་རབ་སྟེང་གི་ཁ་ཁྱེར་ལ་འོག་མ་ལྟར་བརྒྱད་བཞི་གཉིས་བསྐྱེད་པས་སྟོང་ཞིང་(ཞིང་)ཆེ་བར་གནས།"

དཔེ་འདི་ད་ལྟ་བླ་བྲང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས

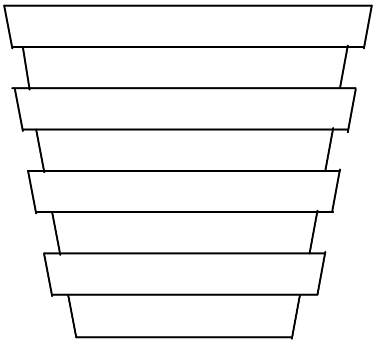

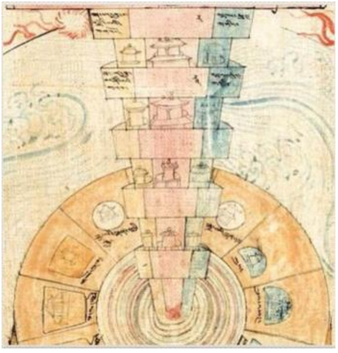

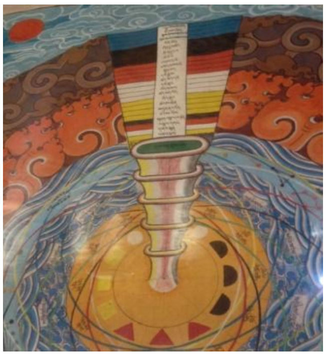

ཡང་ན་དཔེ་གཟུགས་འདི་བཞིན་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས།

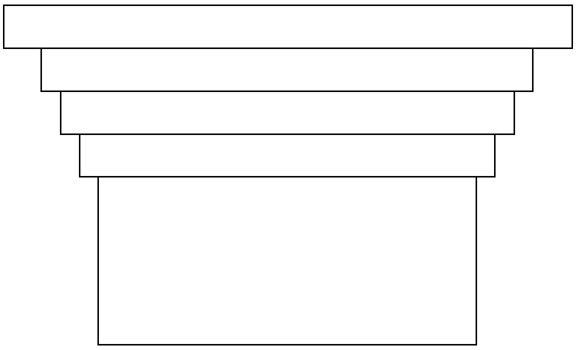

༢ "ཁ་ཅིག་ན་{རི(ཚད་པ།)}རི་རབ་རྒྱ་འཚམས་(མཚམས)ཡན་ཆད་བང་རིམ་གཅིག་ལ་གཉིས་འགྱུར་མཆོད་རྟེན་དབྱིབས་སུ་གནས་ཤིང་རྫམས་སུ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཁྲི་ཡོད་ལ། དེ་ནས་སྟེང་པོའི་ཆ་ལ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་བཞི་ཡོད།"

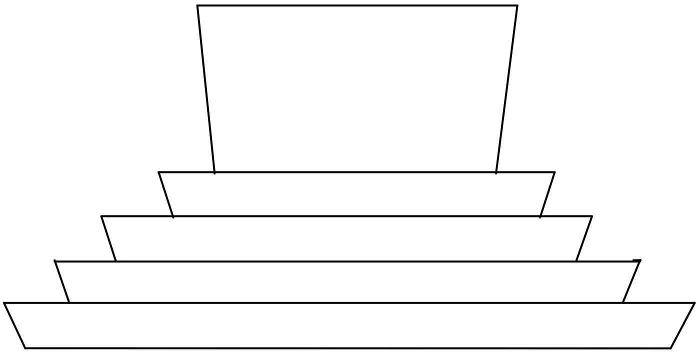

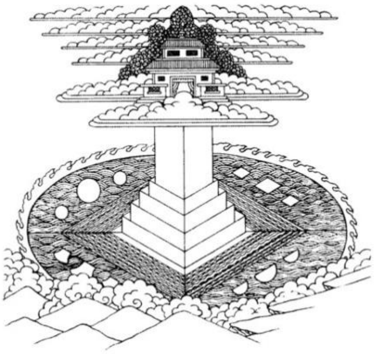

ཆོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་གྲགས་ལ་རི་རབ་ཆགས་དབྱིབས་འཇོག་སྟངས་《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན་》[184] ལས། "རི་རབ་འདི་ལ་ཆུའི་མཚམས་ཡན་ཆད་ན་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བར་གྱི་ཐག་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བང་རིམ་དང་པོ་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་དང་། གསུམ་པ་ནི་བཞི་དང་། བཞི་པ་ནི་གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་སོ་"ཞེས་པས་མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་རི་རབ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་གཞུང་ཚིག་གིས་རི་རྒྱལ་གྱི་སྙིང་པོའི་ཆགས་ཚད་གསལ་ཁར་བཏོན་མེད་ནའང་། རི་རབ་བང་རིམ་བཞིའི་གཟུགས་དབྱིབས་གྲུབ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། གོང་དུ་བྲ་བརྩོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་ཁོང་གིས་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ་འོག་མ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གནས་པར་མཐོང་ངོ་། །[185]

མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ ཁ་ཅིག་གི་འདོད་དོན་བཀོད་པའི་རི་རབ་བཟོ་དབྱིབས་བཞེད་ལུགས་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་མཐོང་

184 མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས།《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན།》[M]ཟླའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས།༢༠༠༤.༢༥༩ གཟིགས།

185 མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས།《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན།》[M]ཟླའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས།༢༠༠༤.༢༥༩ གཟིགས།

འགྲེལ་མངོན་རྒྱན་གཞུང་ཚིག་དང་སྣང་བརྙན་གཟུགས་རིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་གཤམ་ལ་རིམ་པར་བཀོད་པའོ། །

༡ "དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུའི་སྟེང་ནས་ཕྱིར་དཔག་ཚད་སུམ་ཁྲི་འཕགས་ལ། དེ་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་སྟེང་དུ་འདས་པ་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་དོ། །"

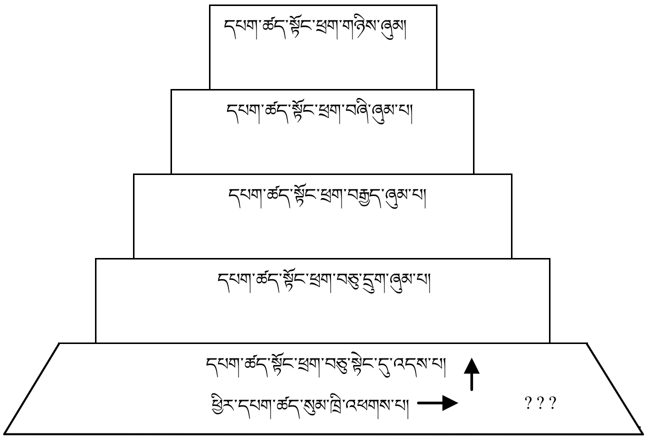

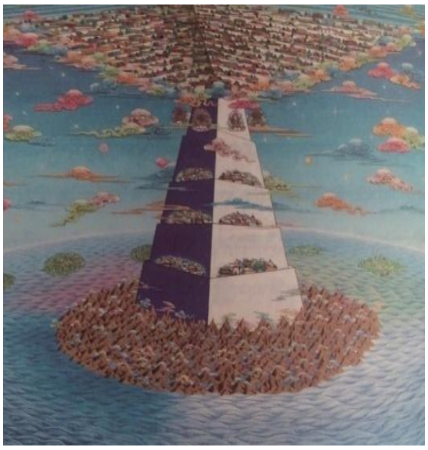

༢ "བླ་མ་དག་ནི་རྒྱུའི་སྟེང་ནས་རི་རབ་བགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་དུ་སོང་སྟེ་སྤག་(དཔག)ཚད་ཁྲི་འཕགས་པ་ན་ཞུམ་པ་ནི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ནའང་འཕགས་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཡིན་ནོ། །"

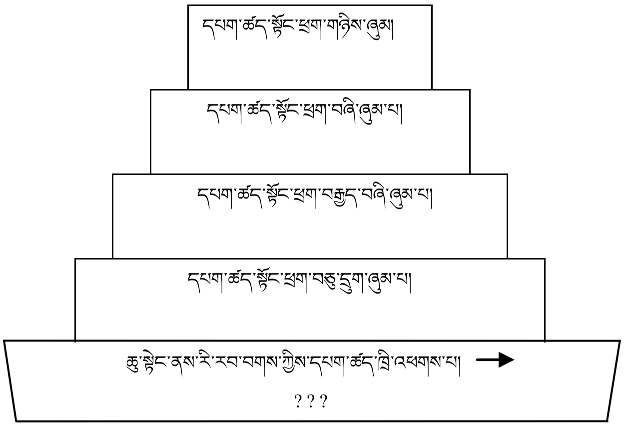

དེ་ལྟར་བོན་དང་ཆོས་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་རི་རྒྱལ་དབྱིབས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་འཛམ་གླིང་འདི་དང་འོག་གཞི་འདབས་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་གཏོང་བ་ནི། ཝུ་ཅག་ཆོས་ལུགས་པའི་ཞུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཁས་བླང་ཙམ་ལས་དྲང་བདེན་གནས་ལུགས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ལ་སོགས་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་གཞི་མ་ཤེས་པར་སྣང་སྟེ། ས་གཞི་གོ་ལའི་ཆགས་རིམ་དང་། གངས་རྒྱལ་ཏི་སེ། དེའི་ཁོར་ཡུག་གནས་བཤད་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་བྱུང་བར་བརྟེན། ད་གཟོད་མཛོད་གཞུང་ཁག་ལས་བཤད་པའི་རི་རབ་ལྷུན་པོ་དང་རྩ་གསུམ་ལྷ་གནས་ཞེས་སྣང་བརྙན་བསྐྲུན་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་གླིང་ཕྱོགས་གློ་བུར་དུ་ཐོས་པ་གང་མང་གིས་རྒྱུ་མཚན་དང་གནས་ལུགས་མེད་པར་སྐམ་སྲིད་ཀྱང་། མཛོད་གཞུང་དཔེ་རྙིང་དང་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་བར་གསེང་ནས་རང་གཟུགས་གྲིབ་ཡོལ་མངོན་པར་འདུག་སྟེ། དྲན་པའི་《སྒྲ་འགྲེལ་》[186] ལས་རི་རྒྱལ་ཕྱོགས་བཞིའི་གླིང་བཞི་ལ་ཁ་འབབ་ཆུ་བོ་བཞིར་བསྟན་པ་འདི། གངས་རྒྱལ་ཏི་སེའི་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཁ་འབབ་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ལ། ལྷག་དོན་རི་རྒྱལ་དང་གངས་རྒྱལ་བྱང་དུ་སེང་གེ་ཁ་འབབ་དང་ནུབ་ཏུ་གླང་ཆེན་ཁ་འབབ་ཅེས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱང་

[186] ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ།》[ཨ]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩. ༢༩༥-༢༩༦ "ཆུ་བཞི་ཞེས་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་འབབ་པ་སྟེ། ཤར་ལུས་འཕགས་ཀྱི་གླིང་དུ་ཆུ་བོ་ཏ་ན་ཞེས་བྱ་བ། ཀླུང་རྫི་བ་དུང་ཕྱུར་ཀྱི་(གྱི་)སྒྲུབས་ནས་བྱུང་སྟེ། ཆུ་སྲིན་མ་ཏའི་ཁ་ནས་འབབ་པོ (བོ)། །བྱང་གི་ཆུ་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང་དུ་ཀླུང་བེ་ཅི་རམ་པས་སའི་སྦུབས་ཕྱེ་སྟེ། སེང་གེའི་ཁ་ནས་འབབ་པོ་(བོ)། །ནུབ་བ་གླང་སྤྱོད་དུ་གླིང་བསྐྱོད་གི་(ཀྱི)ཀླུང་ཞེས་བྱ་བས་སའི་སྦུབས་ཕྱེ་སྟེ། གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་འབབ་པོ་(བོ)། ལྷོའི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཀླུང་འདེགས་པ་གུལ་སྐྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་(བས)སའི་སྦུབས་ཕྱེ་སྟེ། ཙ་སྨལ་ཁ་བཞི་པ་ཞིག་གི་དབུས་ན་གནས་ཏེ། དེའི་ཁ་ནས་སའི་སྦུབས་བརྒྱུད་དེ། ཤར་དུ་རྟ་ཁྲ་བའོ་ཆུ་སོ་ནས་འབབ་པོ་(བོ)། །བྱང་དུ་སེང་གེ་འཁྲོས་པའི་ཁབ་(ཁ)ནས་འབབ་པ། ནུབ་དུ་(ཏུ)བ་གླང་དམར་པོའི་ཁ་ནས་འབབ་པའོ། །ལྷོ་ཙ་རྨ་བྱའི་ཁ་ནས་འབབ་པོ་(བོ)།"

གཅིག་གྱུར་བྱུང་བས་ང་ཚོ་ལ་གནས་དོན་གསང་སྒོར་བསྟན་པ་ཡིན། རི་རབ་ཕྱོགས་བཞི་གླིང་བཞིའི་ཁ་འབབ་བཞི་དང་གངས་རྒྱལ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཁ་འབབ་བཞི་བཅས་ཐ་སྙད་ཧྲིལ་པོར་མི་མཐུན་ནའང་། ཁ་འབབ་བཞེད་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གཞི་རྩ་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་གནད་དོན་དང་གཏན་ཚིགས་འདྲེན་དུ་མེད་དེ། གངས་རྒྱལ་ཏི་སེའི་ལྷོ་ངོས་ཁ་འབབ་ལའང་རྨ་བྱ་ཁ་འབབ[187] དང་ཁྱུ་མཆོག་ཁ་འབབ[188] ཅེས་དང་། ད་དུང་《མཛོད་ལྟ་འགྲེལ་》ལས[189] རྒྱུན་ལྡན་ཁ་འབབ་བཞེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཤད་པའི་རིགས་འགྲེས་ཀྱིས་གྲུབ། ཕོད་སྤུངས་དྲན་པས་གླིང་བཞི་ལ་ཆུ་བོ་ཁ་འབབ་བཞིར་བཞག་པ་དེ་ཡང་རྩ་བ་《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུག་》[190] ལས“ཕྱི་མ་ཕྱི་ཡི་རོལ་མཚོ་ཡིན། ཆུ་བཞི་དེ་ནས་འབབ་པའོ་”ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་འདུག་པས་ཁུངས་མེད་ཀྱི་གཏམ་ཞིག་མིན་པར་གསལ་པོ་ཡིན། གངས་མདུང་རྩེ་འདྲ་བའི་རི་བོ་ཏི་སེ་ནི་རི་རབ་སྟེང་ཕྱོགས་ཆ་ལ་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡང་《གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད་》[191] ལས་བཞེད་པ་དག་གིས། དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་

187 ཨང་མཆན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བཞི་པ་ལ་གཟིགས།

188 མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས།《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན།》[m]ཟླའི་ལྷན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྡན་ཚོགས།༢༠༠༨.༢༥༠ “ཤར་ཕྱོགས་བྲག་གླང་པོའི་ཁ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཁ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་རྟའི་ཁ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སེང་གེའི་ཁ་ལྟ་བུ་ལས་བབས་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་སྟེ།”

189 གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོ།《མཛོད་ལྟ་འགྲེལ།》སྟོད་ཆ།[g]《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༡༡༡ “ཤར་ཕྱོགས་སྟག་སྐྱ་བོའི་སྐྱ་བོའི་ཁ་ནས་ཆུ་འབབ་པ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དོམ་ནག་ལྟ་བུའི་ཁ་ནས་འབབ་པ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྲུལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའི་ཁ་ནས་ཆུ་འབབ་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ རུས་སྦལ་ནག་པོའི་ཁ་ནས་འབབ་པའོ། །”

190 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུག།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༨ གཟིགས།

191 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི།《གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད།》 གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཏི་མ་ལ་ཡི་

རྐྱོག་གྱུར་ལོ་རྒྱུས་གནས་དོན་མཛུབ་སྟོན་བྱེད་པ་དང་དབྱེ་བ་མ་མཆིས། ཡང་གོང་དུ་རྩ་གསུམ་ལྷ་གནས་བཤད་པ་དེའང་མིག་སྔར་མཛོད་གཞུང་རིགས་ལས་བསྟན་དོན་ཇི་བཞིན་འདོད་པ་ཆེས་དཀའ་སོད། གཏམ་རྒྱུད་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདི་དང་ཁ་བྲལ་ས་གནས་ཞིག་ཀྱང་མིན་ལ། འཛམ་གླིང་གོ་ལའི་ཡང་རྩེ་གངས་རི་མཚོ་གསུམ[192] གྱིས་རྒྱན་པའི་མཐོ་སྒང་ཡུལ་གྲུར་འཛོག་དགོས་པར་འདྲ་སྟེ། 《མདོ་གཟེར་མིག་》[193] ལས་ལྷ་བཟའ་དང་འབྲང་མ་ནི་གཤེན་རབ་མི་བོའི་ཡབ་རྒྱལ་བོན་ཐོད་དཀར་གྱི་མ་ཡུམ་དང་། རྒྱལ་བོན་ཐོད་དཀར་གྱི་ཞང་པོ་ལྷ་ཁ་རྗེ་ཐང་པོ་ལ་སོགས་ལྷ་ཡུལ་གྱི་མི[194] རུ་བཤད་པ་འདི་རིགས་ཀྱིས། ལྷ་ཡུལ་ཞེས་པ་མི་ཡུལ་འཛམ་གླིང་གི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཏ་ཙང་གསལ་བོར་བསྟན། དྲན་པའི་《སྒྲ་འགྲེལ་》[195] ལས་ལྷ་རྗེ་ཡབ་ལྷ་བདལ་དྲུག་ཅེས་པ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་མཆོག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞེད་པས་བརྒྱ་བྱིན་ཁོང་ཉིད་ལྷ་

བོན་གྱི་དྲ་རྒྱ། www.himalayabon.com "གླིང་གི་སྙིང་པོ། ས་གཞིའི་བཅུད་ལྡན། རི་རབ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་དུ་འབར་བ། འོད་ཀྱི་ལྷ་རི་སྤོ་མཐོན་དང་འདྲ་བའི་སྙིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གླིང་འགྲམ། ཆུ་བོ་བཞི་འདུས་ཀྱི་དབུས། གངས་མདུང་རྩེ་འདྲ་བའི་རྩར། རི་སྤོས་རི་དང་ལྡན་གྱི་ཚལ།"

192 གངས་རྒྱལ་ཏི་སེ། སྤོས་རི་ངད་ལྡན། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ།

193 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《མདོ་གཟེར་མིག》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༡༤-༡༥ "དེའི་བཙུན་མོ་ནི། ལྷ་ཨ་ལྡེ་ཁྱབ་པའི་སྲས་མོ། ལྷ་བཟའ་དང་ འབྲང་མ་བགྱིས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། མིང་དང་མཚན་ཡང་། མི་བོན་ལྷ་བོན་ཡོ་བོན་ན། རྒྱལ་བོན་ཐོད་དཀར་ཏུ(དུ)བཏགས་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

194 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《མདོ་གཟེར་མིག》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༡༧༦ "དེ་ནས་ཡང་ཡབ་རྒྱལ་བོན་ཐོད་དཀར་གྱི་ཞང་པོ་ལྷ་ཁ་རྗེ་ཐང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུའི་མི་རྣམས་དང་།"

195 ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ》[g]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.
༡༧༨ "ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་ཞེས་པ། དེའི་དབུས་ན། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ། ཕྱ་(ལྷ)རྗེ་ཡབ་ལྷ་བདལ་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་བ་དེའི་རྫོང་སྒོག་མཁར། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ཞེས་ཀྱང་བྱ།"

ཡུལ་གྱི་རྗེ་བོ་ཡིན་པ་གོ་ཐུབ་པར་སླ་ལ། མཆིམས་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན་》[196] ལས་གངས་རྒྱལ་ཏི་སེའི་ཉེ་འགྲམ་ཕྱོགས་རི་དང་ལྷང་གི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་ལྡ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་དང་། བྲག་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་ཤིང་སྣ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན། ཤིང་དེའི་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་གསུམ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགུན་དུས་དང་། དཔྱིད་དུས། དབྱར་དུས་གསུམ་དུ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྤྱོད་པའི་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལ་སོགས་གླང་ཆེན་བརྒྱད་སྟོང་འཚོ་གནས་སུ་བཤད་པས། ཕྱུ་རྗེ་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་ནི་རི་བོ་ཏི་སེའི་ཉེ་འགྲམ་ཕྱོགས་རི་དང་ལྷན་བདོག་པའི་ཉེ་སྐོར་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་ནས་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་འདུག ཡང་ཞང་བོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་ས་ཁུལ་རི་བོ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་དབྱིན་སྐད་དུ་[tibet]ཞེས་འབོད་པ་འདི་ཉིད། ལེགས་སྦྱར་ཐ་སྙད་ཏྲི་

196 མཆིམས་འཛམ་པའི་དབྱངས།《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན།》[M]ཟླའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྡན་ཚོགས།༢༠༠༨.༢༥༧-༢༥༢ “རི་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་ལྷང་གི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཅན་ལྡ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྱ་བ་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་མཐའ་སྐོར་ན་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ་སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་འཕགས་པ་བྲག་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། བྲག་དེའི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་ཤིང་སྣ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་སྣ་ལའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྣ་ལའི་རྒྱལ་པོར་རྩ་བ་ནི་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཐུར་དུ་ཟུག་པ་སྣ་ལའི་སྡོང་པོའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྩ་བ་འདོམ་བཅུ་གསུམ་ཐུར་དུ་ཟུག་པ་ནས་བདུན་པའི་རྩ་བ་འདོམ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཟུག་པ་སྣ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱིས་ས་(སྣ)ལའི་ཕྲེང་བ་དང་པོ་ལ་ཐུག་པ་ནས་ཕྲེང་བ་དྲུག་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱིས་ཕྲེང་བ་བདུན་པ་ཐུག་ཅིང་བདུན་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ནི་ནམ་མཁའ་(མཁར)ཁྱབ་པའོ། །ཤིང་དེའི་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན་རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཅེས་བྱ་བ་ཆུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་མཐའ་སྐོར་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ་རྫིང་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྤྱོད་པའི་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ནི་གླང་གཡོག་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ་དགུན་ཟླ་བ་བཞི་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ལྡ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་དང་དཔྱིད་ཟླ་བ་བཞི་སྣ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་དྲུང་དང་། དབྱར་ཟླ་བ་བཞི་རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་ཏུ་གནས་སོ། །”

སྲི་ཕྲི་[ཕྲིར]ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་དེའང་། སྔ་རབས་གཞུང་ལུགས་ཁག་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་ཆ་དང་འགལ་འདུ་མེད་པར་སེམས། དེ་ལྟར་བོན་དང་ཆོས་པའི་རིག་གཞུང་གང་ལ་དུང་ཞེན་ཤུགས་དྲག་གིས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་བསམ་ཡང་གནའ་རབས་གཞི་རྩའི་ཡིག་རྙིང་ཁག་གི་དགོངས་བཅུད་དུ་མཐོང་བར་དཀའ་ལ། གལ་ཏེ་མཐོང་ནའང་ངོས་ལེན་བྱེད་པ་དང་གླེང་བར་མི་འདོད་པ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ཀྱི་གཤིས་ལ་གྲུབ་པར་བཤད་མ་དགོས། ཡིན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་འགྱུར་རིག་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཆགས་ཤིང་ཞིབ་འཇུག་སྨྲ་བའི་གོ་རྟོགས་སད་པ་རྣམས་ཀྱིས། གོང་དུ་རྒྱུན་ལྡན་བཤད་ཚུལ་ལས་བརྒལ་བ་དེ་དག་དྲང་བདེན་གནས་ལུགས་ཤིག་ཏུ་དགོངས་ཀྱང་སྲིད་པའོ། །

གཉིས། བོན་ཆོས་མཛོད་གཞུང་ལས་ནང་བཅུད་འཕེལ་རིམ་བསྟན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ།

དུས་རབས་སོ་སོའི་ནང་གི་ཆེས་གོ་རྟོགས་མཐོ་ཞིང་ཆབས་ཆེན་མི་སྣ་རིམ་པས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ནང་བཅུད་སྒྲོག་ལྡན་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་འཕེལ་རིམ་ཐད་ལ། ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་བསམ་གཞིག་

བྱས་ཏེ་རང་རང་ལྟ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒོམ་ཚིག་དང་རྩོམ་གཞུང་མང་དུ་སྤེལ་ཡོད། རེད་དེ"མི་སུམ་བཅུར་བསམ་པ་སུམ་བཅུ"ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་རང་རང་བསམ་ཚུལ་དང་བསྟུན་པ་རེ་རེར་བཞག་པ་ལས། ཆོས་ལུགས་ཁག་སོ་སོ་དང་དགོད་ལྡན་མི་སྣ་སོ་སོ་གཅིག་མཐུན་གྱི་ལྟ་བ་ཞིག་ད་ཕན་བྱུང་བ་མེད། དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་སྟེང་དུ་མིའི་རིགས་རྣམས་བྱུང་རབས་འཛོག་སྟངས་ལ་གཏམ་རྒྱུད་ལྷ་སྒྲུང་རང་བཞིན་ཅན་དང་། དཔྱད་ཞིབ་རིག་པས་རྒྱུ་མཚན་དང་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཞེད་པ་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད།

འདིར་བྱེ་བྲག་བོན་དང་ཆོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ནང་བཅུད་སྲིད་པ་གྲོལ་ལུགས་གླིང་བར་འཇུག་པ་ལ། ཐོག་མར་དེང་རབས་ཚན་རིག་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ། 《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་》[197] ལས"རྒྱ་ལྔའི་བཅུད་ལས་སྣང་གཉིས་སྲིད། དཀར་ནི་འོད་དང་ཟེར་ལས་བཇོལ། ཡོད་ཁམས་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོར་གསལ། ནག་ནི་མུན་དང་འཐིབས་ལས་བརྗོལ། མེད་ཁམས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་པོར་གསལ"ཞེས་པས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྔ་དྭངས་མའི་བཅུད་ལས་རིམ་པས་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་སྣང་དཀར་ནག་གཉིས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། འོད་དང་ཟེར་གྱི་ནུས་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་དཀར་པོ་བརྗོལ་བ་ལས་མཐུན་པ་དགེ་ཕྱོགས་སྤེལ་ལ་ཡོད་ཁམས་སྦྱོར་བར་དགའ་བའི་རིགས་རྒྱུད་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོ་མངོན་པར་བྱུང་བ་དང་། མུན་དང་སྨག་འཐིབས་ནུས་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་ནག་པོ་བརྗོལ་བ་ལས་མི་མཐུན་སྡིག་ཕྱོགས་སྤེལ་ལ་མེད་ཁམས་སྦྱོར་བར་དགའ་བའི་རིགས་རྒྱུད་སྟོང་པའི་རྒྱལ་པོ་མངོན་པར་བྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བསམ་

197 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས།》[ཐ]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༩ གཟིགས།

དགོས་པ་ཞིག་ལ་《མཛོད་ལྡེ་འགྲེལ་》དུ་[198] གསལ་རབ་ལྡེ་ཡི་སྲས་པོས་“ལྷ་ལས་སྒོང་གཅིག་གཉིས་མདོག་སྲིད་”ཅེས་རྩ་བ་མཛོད་ཕུགས་གཞུང་ཚིག་ལུང་འདྲེན་གནང་སྟེ་“རིན་པོ་ཆེའི་སྒོང་ཕྱེད་དཀར་ཕྱེད་ནག་ཅིག་ཏུ་སྲིད་དོ་”ཞེས་འགྲེལ་བརྗོད་བཅས་མཛད་པ་ཡིན་མོད། ད་ལྟ་མིག་སྔར་མཇལ་ཡུལ་གྱུར་པ་《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་》ནང་དུ་“རྒྱ་ལྷའི་བཅུད་ལས་སྒོང་གཉིས་སྲིད་”ཅེས་སྒོང་དཀར་ནག་སོ་སོ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ལས་གཅིག་ལ་ཕྱེད་དཀར་ཕྱེད་ནག་ཏུ་བསྟན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དཔྱད་ན། མཛོད་གཞུང་དེ་ཉིད་[199] ཞང་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་མཁས་པ་མི་འདྲ་བས་བསྒྱུར་ལུགས་མ་མཐུན་པའམ། ཡང་ན་དུས་རིམ་ཡན་ནས་རིང་དུ་བརྒྱུད་པས་གཞུང་ལུགས་གཉིས་པོ་གང་ཞིག་ལ་འཕོ་འགྱུར་ཐེབས་པ་ཡིན་ཡང་སྲིད། སྒོང་དཀར་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁོང་གི་བཙུན་མོའང་མཚོ་དང་སྒོ་ང་ནས་གྲུབ་ཚུལ་བཞེད་པ་སྟེ། 《མཛོད་ཕུགས་》[200] ལས་“མཚོ་དབུས་དབྱལ་མོ་གཅིག་སྲིད་པས། ཆུ་ལྕམ་རྒྱལ་མོ་སྲིད་པའི་ཡུམ་”ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི། རླུང་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བསྐྱོད་ཤུགས་ཀྱིས་མཚོ་ནང་དུ་ལྦུ་བ་གྲུབ་ཅིང་རིམ་པས་

198 གསལ་རབ་ལྡེ་ཡི་སྲས་པོ།《མཛོད་ལྡེ་འགྲེལ།》སྟོད་ཆ།[ཅ]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༡༨ གཟིགས།

199 ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ།》[ཅ]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.

༡༣༥ “ཡུལ་ཐེ་མ་ལ་གཡུང་དྲུང་། མཁར་གད་ཀྱི་ཐེལ་མཁར་དུ། དཔོན་མཁས་པ་མི་བཞི་(བཞིས)[ཞང་ཞུང་སྟོང་རྒྱུང་མཐུ་ཆེན། བོད་ཤ་རི་དབུ་ཆེན། མེ་ཉག་ལྕེ་ཚ་མཁར་བུ། ལྡེ་བོན་གྱིམ་ཚ་རྨ་ཆུང་དང་བཞི]བཀའ་བགྲོས་ནས། ཞང་ཞུང་ལས་བོད་དུ་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ། ལོ་པཎ་བྱད་དང་མེད་ལོང་གི་ཚུལ་གྱིས། ལོ་པཎ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་དུ་བསྡེབས་པའོ། །(ད་ལྟ་བོན་གྱི་བཀའ་བརྟེན་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་མཛོད་ཕུགས་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བར་བསྟན)

200 ཨང་མཚན་བརྒྱ་དང་གོ་བདུན་པ་ལ་གཟིགས།

སྒོ་ང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་རྫོལ་བྱུང་[201] བ་ལས་ཆུ་ལྷམ་རྒྱལ་མོ་སྲིད་ལ། ཡབ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོ་སངས་པོ་འབུམ་ཁྲི་དང་ཡུམ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་མོ་ཆུ་ལྕམ་གཉིས་གཉེན་སྒྲེབ་བྱས་ཏེ། མིང་དགུ་སྲིད་དགུ་བཅོ་བརྒྱད་འཁྲུངས་ནས་སྲིད་པ་ཐོག་མའི་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་རིམ་བསྟན་པའི་སྐད་ཆ་དེ་དག དེང་དུས་ཚན་རིག་སྨྲ་བས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ལམ་ནས་གླེང་མྱོགས་དང་ཙུང་ཙམ་ཉེ་བ་མང་བར་བརྟེན། ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་རྩལ་ལས་ཐོན་པའི་གཏམ་ལ་ཡི་རང་དགོས་པར་སྣང་། ནང་བཙུད་མི་རབས་སྲིད་པ་སྒོ་ང་ལས་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ་བོན་གཞུང་གཅིག་པུ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་པའི་གནའ་རབས་དཔེ་རྙིང་རྒྱ་ཡིག་བསྒྱུར་མ《མའོ་ཡོས་ཕྱ་ཏན》[202] ཞེས་པའི་ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། གངས་ཅན་ཆོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ཏུའང་བྱུང་བ་ཡོད་དེ《རླངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ་རྒྱས་པ》[203] ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་ལྔའི་སྙིང་པོ་ལས་སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་སྒོ་ངའི་ཕྱི་ཤུན་དུ་ལྷ་བྲག་དཀར་པོ་ཆགས་པ་དང་། ནང་གི་སྒོང་ཆུ་ལ་དུང་མཚོ་དཀར་མོར་འཁྱིལ། སྒོ་ངའི་བར་ཤུན་དར་ཆ་ལྷ་བུ་

[201] ཁོད་སྤུངས་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《མཛོད་ སྒྲ་འགྲེལ།》[g]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༠༩.༡༢༨ "མཚོ་དེ་ལ་རླུང་གིས་སྐྱོད་པས། ཞྲུ་བ་གུར་ཙམ་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལས་འོད་སྒོང་སྔོན་པོར་བྱུང་། སྒོང་(སྒོ)ང་རང་གིས་རང་རྫོལ་(བརྫོལ)པས། གཡུའི་བུད་མེད་སྔོན་མོ་ལ། མཐིང་གི་མཚན་ལྡས་བདུན་དུ་བརྩེགས་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ།།"

[202] [汉译世界学术名著丛书]《摩奴法典》[g]商务印书馆出版 1982. 7 看.

[203] ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས།《རླངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ་རྒྱས་པ།》[g]བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༧.༥" འབངས་ཀྱི་མི་རབས་ལ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྙིང་པོ་ལས། སྒོ་ང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོང་བ། ཕྱིའི་སྒོང་ཤུན་ལ། ལྷ་བྲག་དཀར་པོ་ཆགས་ལ། ནང་གི་སྒོང་ཆུ་ལ་དུང་མཚོ་དཀར་མོ་འཁྱིལ། བར་གྱི་སྒོ་ངའི་དར་ཆ་ལ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་གྲོལ།"

ལས་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བཞེད་པ་འདི་རིགས་ལ་བོན་གྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་དོགས་སྣང་བྱུང་། གང་ལྟར་བྲམ་ཟེ་བོན་ཆོས་གསུམ་གྱིས་སྲིད་པ་སྒོང་ལས་མི་རབས་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འགྲེལ་བཤད་སྣ་ཚོགས་མི་འདྲ་བར་ཅི་ལྟར་བྱུང་ཡང་རྩ་ཁུངས་རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་ཁུངས། སྲིད་སྐྱེ་སྒོ་བཞི་ལས་སྲོག་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཡོངས་སུ་སྲིད་པར་བོན་གཞུང་《མཛོད་ཕུགས་》[204] དང་ཆོས་གཞུང་《མངོན་མཛོད་》[205] སོགས་ལས་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྫུས་སྐྱེས་དང་། སྒོང་སྐྱེས། དྲོད་གཤེར་ལྣན་སྐྱེས། མངལ་སྐྱེས་དང་རིགས་བཞི་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་བསལ་ནང་སྲིད་གྲོལ་ཕུགས་བཤད་པ་མིན། 《མངོན་པ་མཛོད་》[206] ལས་"སྔར་བྱུང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན་"ཞེས་པས་སྔར་བྱུང་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་གཟུགས་ཅན་ལྷ་བཞིན་ལུས་ལ་འོད་གསལ་རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་ཞིང་རྫུས་སྐྱེས་སུ་བཞེད་པའི་དོན་དུ་གོ་བར་མཚམས་འཛམ་དབྱངས་[207] སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་འདུག་དེས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མཛོད་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་

---

204 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༠.༣ "སྐྱེ་བ་བཞི་ལས་ཡོངས་སུ་སྨྲུལ། རྒྱུད་ལྔའི་ལམ་ནི་སོ་སོར་འགྲོ།"

205 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།《ཆོས་མངོན་ པའི་མཛོད།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༠.༡༡ "སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི།"

206 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།《ཆོས་མངོན་ པའི་མཛོད།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༠.༡༨ གཟིགས།

207 མཚིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས།《མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན།》[m]ཟླའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས། ༢༠༠༨.༢༤༩ "སྔར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བསྐལ་པ་དང་པོ་པའི་མི་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དབང་པོ་ཚང་བ་མཛེས་པ་ཁ་དོག་བཟང་བ་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །"

པས་སེམས་ཅན་མི་རྒྱུད་སྲིད་པའི་ཐོག་མ་ནི། རྫུས་སྐྱེས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ལ་རང་ལུས་འོད་ཅན་རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་པ་ཏིང་འཛིན་ཟས་སུ་རོལ་བའི་རིགས་ལས་མཆེད་པར་ལྟ་བ་ཡིན། བོན་གཞུང་མཛོད་ཕུགས་དང་ཆོས་གཞུང་མངོན་མཛོད་གཉིས་སུ་མི་རྒྱུད་ལྷ་ལས་ཆད་པར་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་། བོན་གྱི་གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོས[208] འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞིང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཉམས་ལ་རང་ལུས་གསལ་འོད་འདོམ་གང་བཅས་པ་ཞིག་ས་གཞིའི་དོག་འདིར་བབས་ཏེ་མི་རབས་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་པའི་གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེས[209] མདོ་ལུང་ལས"སེམས་ཅན་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཆད"ཅེས་པ་ལ་ཁུངས་བཙོལ་བྱས་ནས་མི་རྒྱུད་གདུང་རབས་ལྷ་ལས་གྲོལ་བར་བཞེད་པ་གཉིས་པོ་འགག་གནད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་འདུག་ལ། 《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ་》[210] ལས་རྫུས་སྐྱེས་བསྟན་པ་མངོན་མཛོད་དང་ལྷ་བབས་བསྟན་པ་མདོ་ལུང་གཉིས་ཀ་འདྲེད་དོན་འཐད་ཕྱོགས་བླངས་ཏེ་བཞེད་པ་ཡོད། ཡང་《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་》[211] ལས་སངས་རྒྱས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་

---

208 གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོ།《མཛོད་ལྷ་འགྲེལ།》སྣད་ཆ།[g]《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.
༡༩༤-༡༩༧ "འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞིང་། བསམ་གཏན་ཉམས་པ་གཅིག བསམ་གཏན་བཟང་པོ་ནི་ཉམས་ཀྱང་། བསམ་པའི་རྟེན་ལ་གནས་པས། གསལ་བའི་འོད་འདོམ་གང་ཆས་པ་ཞིག ཛེ་དམའ་ཛེ་དམའ་ལ་དོག་ལ་ལྷན་གྱིས་བབས་ཏེ་གནས་པ་ལ"ཞེས་པ་སོགས་སོ། །

209 གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ《མངོན་པ་མཛོད་འགྲེལ་གཞུང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ།》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཁང་། www.tibetanebooks.com "ཆུ་དང་མེས་འཇིག་པའི་རྗེས་ལ་འོད་གསལ་དང་ཚངས་པའི་སྣོད་ཅེས་པ་ནས། ལྷ་ལས་ཆད་དོ་ཞེས་པས་སོ"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

210 གཏེར་སྟོན་པ་གུ་རུ་ཨུ་རྒྱན་གླིང་པ།《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༥༢༤.༥༤ "རང་བཞིན་འོད་ལས་གྲུབ་པའི་མི་ཡང་བྱུང་། ནམ་མཁའི་ལྷ་ལས་བབས་པའི་མི་ཡང་བྱུང་།"

211 གཏེར་སྟོན་པ་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ།》[m]ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

ཨཱཙ་པ་ལོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རང་གི་སློབ་མ་སྤྲེའུ་ཧ་ལུ་མ་ད་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་རི་ལ་སྒོམ་དུ་བཏང་། སྤྲེའུ་གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བྲག་སྲིན་མོ་དང་གཉེན་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལས་བོད་མིའི་རིགས་རྒྱུད་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་འདས་རྗེས་རིགས་གསུམ་[212] མགོན་པོའི་རྣམ་སྤྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དྭ་ཕྲུག་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ། ད་གཟོད་གཞི་ནས་སྤྲེའུ་དང་བྲག་སྲིན་མོ་ལས་བོད་རིགས་མི་རབས་མཆེད་པར་བཞེད་པས། ཚན་རིག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་ཏུ་སྤྲ་དང་སྤྲེལ་ལས་མི་རྒྱུད་བྱུང་རབས་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་སྟེས་དབང་གིས་ཕྱོགས་མཚུངས་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལས་རྣམ་དཔྱོད་རིག་པ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད། གོང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་དག་ལ་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་རིག་པས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཞིབ་དཔྱད་གནང་ན། དང་ཐོག་བོད་མི་དུད་འགྲོ་བྱོལ་སོང་གི་རིགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གར་མཁས་པ་འགས་དམའ་འབེབ་གཏམ་རྒྱུད་བཟོས་ཏེ། ཕྱིས་དུས་གནས་བབས་སྐྱི་ཚོགས་ཁ་ཕྱོགས་ལ་བསྟུན་ནས་སྤྲེའུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་སློབ་མ་ཞེས་སུ་ལེགས་བཅོས་གནང་བར་སྣམ། བོན་དང་ཆོས་པའི་མདོ་གཞུང་གང་ལས་ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་སྲིད་རབས་གླེང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། གཙོ་བོ་མི་རྒྱུད་བྱུང་རབས་སྤྱི་བཤད་ཙམ་ལས་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་འགྲོ་མི་ཡི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྲོལ་ལུགས་ཀྱི་རྩ་ཁུངས་བཞེད་པ་ཁོ་བོས་དེ་སྔོན་མངོན་པར་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་

༡༩༤༩.༩༥-༥༧ གཟིགས།

212 འཇམ་དབྱངས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་གསུམ།

རྒྱུད་》[213] ལས་"འོད་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། སྐུ་དང་ལུས་ཀྱི་གཞི་རུ་གྱུར། སྒྲ་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། གསུང་དང་ངག་གི་གཞི་རུ་གྱུར། ཟེར་དང་རིག་པ་འབྲེལ་བ་ལས། ཐུགས་དང་ཡིད་ཀྱི་གཞི་རུ་གྱུར་"ཅེས་པས་གང་ཟག་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཆེ་འཁོར་ནས་བོན་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་བར་དོར་བསླེབས་སྐབས་སྟོང་གཤིས་རང་མདངས་དྭངས་མ་སྒྲ་འོད་ཟེར་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་ཤར་ཆེ། ཉམས་ལེན་ཟབ་མོས་རང་རྒྱུད་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྣང་གང་ཤར་སྟོང་པའི་རང་གཟུགས་སུ་མཁྱེན་པས། རང་སྣང་འོད་དང་གཞི་སྟོང་ཡེ་རིག་ངོ་བོ་འབྲེལ་བའི་ནུས་སྟོབས་ནི་རྣམ་དག་སྐུ་ཡི་འཆར་གཞི་དང་། སྐྱེ་བོ་རང་རྒྱུད་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་གང་ཤར་སྟོང་གཟུགས་རང་སྣང་དུ་མ་ཤེས་ཏེ་འཁྲུལ་བ་ཡུལ་ངོས་ནས་རང་ཚུགས་གྲུབ་པར་བཟུང་བས། རང་སྣང་འོད་དང་གཞི་སྟོང་ཡེ་རིག་ངོ་བོ་འབྲེལ་བའི་ནུས་སྟོབས་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་སྲིད་ལུས་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་རྒྱུད་དག་པ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་སྒྲ་དང་གཞི་སྟོང་ཡེ་རིག་ངོ་བོ་འབྲེལ་བའི་ནུས་སྟོབས་ནི་རྣམ་དག་གསུང་གི་འཆར་གཞི་དང་། རང་རྒྱུད་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་སྒྲ་དང་གཞི་སྟོང་ཡེ་རིག་ངོ་བོ་འབྲེལ་བའི་ནུས་སྟོབས་ནི་ཡང་སྲིད་ངག་གི་འཆར་གཞིར་གྱུར། ཡང་རང་རྒྱུད་དག་པ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་ཟེར་དང་གཞི་སྟོང་རིག་པ་འབྲེལ་བའི་ནུས་སྟོབས་ནི་རྣམ་དག་ཐུགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་། རང་རྒྱུད་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་ཟེར་དང་གཞི་སྟོང་ཡེ་རིག་ངོ་བོ་འབྲེལ་བའི་ནུས་སྟོབས་ནི་ཡང་སྲིད་ཡིད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་

213 བཀའ། 《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད།》 སྟོད་ཆ། [༤]《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣. ༢༥༢ གཟིགས།

བསྟན་ལ། སྔར་གོང་གི་བར་དོའི་སྐབས་དེར་སྟོང་གཟུགས་རང་མདངས་སྣང་བ་འོད་ལྔ་དང་། དེ་ལས་དྭངས་སྙིགས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བསྡོམས་པའི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ཅན་སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་གནས་གང་དུ་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ལུས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་[214] པས། སྲིད་པ་ནང་བཅུད་ཆགས་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སྲིད་ལུས་སེམས་སྣོན་བྱེད་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིབ་ཕྲར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་གོ་བ་གཏིང་དུ་ཟབ་པའོ། །

སྲིད་པ་ཆགས་རིམ་འགལ་འབྲེལ་ཉེས་ཅན་རྣམས། །
མཛོད་གཞུང་བཙན་རྫོང་ར་བར་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར། །
མཁྲིགས་འཛིན་ལྟ་བ་དམག་མིས་ཡོངས་སུ་སྐོར། །
ད་དུང་ལོ་རབས་བརྒྱ་ལ་བཙོན་གྲོལ་དཀའ། །

214 གྱེར་སྤུངས་སྣང་བཞེར་ལོད་པོ། ཇོགས་ཆེན་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད་ལས《གཞེར་བུ་ཉེར་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ།》སྟོད་ཆ། [g]《སངས་རྒྱས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༣.༡༤༡ “དང་པོ་ནི། ‘རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་ལས། སྣང་བའི་འོད་མདངས་རྣམ་ལྔ་ཤར་ཏེ། དེ་ལས་དྭངས་མ་རྣམ་ལྔ་ཤར། དེ་ལས་སྙིགས་མ་རྣམ་ལྔ་ཤར། ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ལུས་སེམས་བསྐྱེད།’ ཅེས་པ། འདིས་བསྟན་ཏེ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོན་གང་ལ་འོད་ལྔར་ཤར། འོད་ལྔ་ལས་དྭངས་མའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཤར། དྭངས་མ་ལྔ་ལས་སྙིགས་མའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཤར། དྭངས་སྙིགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ལུས་{སེམས?}བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་མཁའ་འོད་རླུང་འོད་ཆུ་འོད་མེ་འོད་ས་འོད་ལྔས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེས། མཁའ་རྡུལ་རླུང་རྡུལ་མེ་རྡུལ་ཆུ་རྡུལ་ས་རྡུལ་རྣམ་པ་ལྔས་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱས། མཁའི་ཞྭན། རླུང་གི་ཞྭན། མེའི་ཞྭན། ཆུའི་ཞྭན། སའི་ཞྭན་དང་རྣམ་པ་ལྔས་ལུས་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གསོས་ཀྱང་བཏབ། ནམ་མཁའི་དྲོད། རླུང་གི་དྲོད། མེའི་དྲོད། ཆུའི་དྲོད། སའི་དྲོད། དྲོད་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས། མཁའི་རླུང་། རླུང་གི་རླུང་། མེ་རླུང་། ཆུ་རླུང་། ས་རླུང་དང་། རླུང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིས་ལུས་སེམས་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་ཅིང་རྩ་སྦྲུབས་སེལ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ལས་ལུས་སེམས་ཤར་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནད་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།”

གསུམ། མཛོད་ཕུགས་དང་མངོན་མཛོད་ཁོག་ཤིང་།

སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ལ་ཤོག་ངོས་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་[215] དང་གནས་བཅུ་བདུན་ཡོད་ཅིང་གནས་དང་པོས་སྲིད་པ་གསུམ་དང་། གཉིས་པས་བསྐལ་བ་དགུ། གསུམ་པས་མི་གཡོ་དབྱིངས་བཞི། བཞི་བས་ཡེ་ཤེས་ལྔ། ལྔ་བས་ཀུན་གནས་སྟོང་བཞི། དྲུག་པས་སྐྱེ་འཕེལ་བཅུད་གསུམ། བདུན་པས་དབང་པོ་དྲུག བརྒྱད་པས་ཕྲ་རྒྱས་དུག་གསུམ། དགུ་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། བཅུ་བས་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་གཉིས། བཅུ་གཅིག་པས་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག བཅུ་གཉིས་པས་རྒྱ་ཆེ་ཁམས་གསུམ། བཅུ་གསུམ་པས་རང་འཛིན་མཚན་ཉིད་གཉིས། བཅུ་བཞི་བས་ལས་སྤྱོད་བཞི། བཅོ་ལྔ་བས་འགྲོ་བའི་ལམ་བཞི། བཅུ་དྲུག་པས་ས་དང་གནས་གསུམ། བཅུ་བདུན་པས་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་བཅས་བསྟན་པའོ། །

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལ་ཤོག་ངོས་ལྔ་བཅུ་[216] དང་གནས་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་གནས་དང་པོས་ཁམས་དང་། གཉིས་པས་དབང་པོ། གསུམ་པས་འཇིག་

---

[215] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་༢༠༡༠ལོར་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བའི་གངས་ཏི་སེ་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད་དཔེ་ཚོགས་དེབ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་》[g]འདི་ཉིད་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན།

[216] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་༢༠༡༠ལོར་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བའི་《མངོན་པ་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་》[m]ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ནང་གི་《ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་》འདི་ཉིད་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན།

རྟེན། བཞི་བས་ལས། ལྔ་བས་ཕྲ་རྒྱས། དྲུག་པས་ལམ་དང་གང་ཟག བདུན་པས་ཡེ་ཤེས། བརྒྱད་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཅས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དབྱེ་གཉེན་མངོན་མཛོད་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕལ་ཆེར་བོན་པོའི་མཛོད་ཕུགས་ གནས་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་གྱུར་ནའང་། གནས་རེ་རེའི་ཚིག་སྦྱོར་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་བསྟན་དོན་ལའང་མི་གཅིག་ས་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མངོན་མཛོད་གནས་གསུམ་པ་དང་མཛོད་ཕུགས་གནས་ལྔ་བ་གཉིས་ཀྱིས། རྟེན་སྣོད་འབྱུང་བཞི་དང་། རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ། གསེར་གྱི་རི་བདུན། རོལ་མཚོ། གླིང་བཞི་དག་གི་ཆགས་ཚད་བཀོད་དབྱིབས་བཅས་པ་ཤས་ཆེར་ཚིག་འགྲོས་གཅིག་གི་ལམ་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་བཞེད་པ་འདིས། གཞུང་ལུགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་ར་སྤྲོད་བྱེད་པའི་ནུས་ཤུགས་བཏོན་པར་འདུག་གོ །

བོན་ཆོས་འདུལ་གཞུང་དཔྱད་བསྡུར།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས།

བོན་དང་ཆོས་པའི་འདུལ་བརྒྱུད་འཕེལ་རིམ་དང་། འདུལ་ཁྲིམས་སྲོམ་པའི་གྲངས་འདྲེན་འཛོག་ལུགས། འདུལ་གོས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་བཅས་ལ་དཔྱད་བསྡུར་བྱས་པ་ཞིག་ཏུའོ། །

བརྗོད་ཆད་གཙོ་བོ།

གཅིག རབ་བྱུང་བའི་འཕེལ་རིམ་ལ་དཔྱད་པ།

སྤྱིར་སུ་ཞིག་དཀའ་ངལ་དུ་འཕྲད་ཚེ་དེ་ཉིད་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་སྙེག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་སྲོག་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་རང་གཤིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དང་ཐོག་མིའི་རིགས་རྣམས་དཀའ་ཁག་ཏུ་འཕྲད་པའི་ལས་ལ་འཚེར་སྣང་གིས་ བསླངས་པའི་སྐྱོ་བ་དྲག་པོས་རྐྱེན་བསྐུལ་བྱས་ཤིང་། རང་བྱུང་རྒྱུན་ལྡན་ལས་བཀལ་བའི་དམིགས་བསལ་སྣང་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རེ་ཧོས་བྱས་པ་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། རིམ་པས་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་། ཇམ་བཛིད་རི་བོ། ཆུ་བོ་དང་ཆུ་མིག སྐྱེ་དངོས་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་ཁྱད་མཚར་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་ཆེ་མཐོང་གཙོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཚོར་སྣང་གི་ནླབས་ཤུགས་འབར་ཞིང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་མངོན་གྱུར་བྱུང་བ་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་སྨོན་གྱིས་ཁེངས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་དུས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་ཟེར།[217] ཡུལ་གྲུ་ཁག་སོ་སོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་འཛིན་ལུགས་དང་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་མི་གཅིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས། འཛམ་གླིང་གོ་

217 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《ཐེག་འགྲེལ་མེ་ལོང་དགུ་སྐོར།》[ཋ]《ཐེག་ཆེན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས།》གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་། ༢༠༡༠.༣༣ “ཇི་སྲིད་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ། དེ་སྲིད་ཀྱི་

ཡའི་སྙིང་དུ་རང་རང་སོས་འདུན་བཞིན་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ལེགས་ཉེས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་ནས་མིའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་ཇེ་རྒྱས་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྔར་བྱུང་གདོད་མའི་སྲོལ་ལུགས་རྣམས་ལ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པའི་དབུ་ཚུགས་ཤིང་། ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ནང་སེམས་ཁམས་བསམ་བློའི་གོ་རྟོགས་ཇེ་མཐོར་ཕྱིན་ནས་རྩོད་ངས་དང་རྒྱུད་བའི་གོམ་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ། ཕྱི་ཡུལ་ནང་སེམས་ཀུན་ལ་དངོས་དོན་གནས་ལུགས་གང་དུ་གྲུབ་པར་འཚོལ་ཞིབ་འཇུག་པའི་ཁྲོད་དུ། ཁྲིམ་ཐབ་བླངས་ནས་བུ་ཚ་བུ་རྒྱུད་བསྐྱང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཀའ་ཁག་མང་དུ་འཕྲད་ཚེ། འཇིག་རྟེན་འཚོ་བ་འདི་ལ་སྐྱོ་ཤེས་སུན་སྣང་དང་ཞེན་པ་སེམས་གཏིང་ནས་ལོག་སྟེ་བློ་ཐག་ཐད་ཆོད་གཙང་བཅད་ཀྱིས། ཡུལ་ལུང་ངེས་མེད་དུ་མཁྱམས་ཤིང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དྲང་པོར་བསྲངས་ཏེ་སྒྲུབ་ལམ་རྣམ་དག་ལ་འཇུག་པའི་རབ་བྱུང་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་བྱུང་། བོན་དང་ཆོས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་རབ་བྱུང་པ་ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་དང་ཡང་ན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསར་གཏོད་ལུགས་སྲོལ་ལས་བྱུང་བར་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ནའང་། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁྱིམ་སྤངས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་སྔོན་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་རབ་བྱུང་པ་ཡིན་པར་《གཟེར་མིག་》[218] ལས་གསལ་བར་བཞེད་ཅིང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཀྱང་ངར་སྣྲིག་ན་བཟའ་བརླུབས་པའི་གྲྭ་བཙུན་ཞིག[219] གཟིགས་པས་

ཐེག་པའི་གྲངས་ལ་ཐུག་མཐའ་མེད་པར་ཡང་བཤད།”

218 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》[M]ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༡༡༩-༡༢༩ བར་ལ་གཟིགས་ན་གཤེན་རབ་མི་བོས་ཧོས་བཟའ་རྒྱལ་མེད་ཁབ་ཏུ་མ་བཞེས་སྔོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་རབ་བྱུང་བར་བསྟན་འདུག ཡང་ཤོག་ངོས་༧༡༩ ལས། “ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་སྲིད་པའི་དཀའ་ཐུབ་དག་པ་ཡིན་པས་སུ། རྣམ་བཞིའི་འཁོར་གྱི་ཁྲིམས་འབྱེད་མཁན་པོ་བྱས། སྟོན་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་བླ་ནས་སྡོམ་པ་དགོག”ཞེས་པས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །

219 གནས་བརྟན་སྒྲི་རི་ཧྲམ་མ། བསྒྱུར་བ་པོ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། 《སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་

རྐྱེན་སྐྱུལ་བྱས་ཏེ་རབ་བྱུང་མཛད་པར་བསྟན་པས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་འདུལ་ཁྲིམས་སྒོ་ལ་མ་ཞུགས་སྔོན་ནས་འདུལ་འཛིན་པ་ཡོད་ལུགས་མངོན་པ་ཡིན། གཤེན་རབ་མི་བོ་དང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་འདུལ་བའི་སྡེ་ཚོགས་བཙུགས་ཏེ་ཡུལ་དུས་དང་བློ་སྟོབས་འཚམས་པའི་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་གཞག་གཏན་འབེབ་གནང་། འགག་གནད་དུས་ཚིགས་མི་འདྲ་བར་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདུལ་བརྒྱུད་རིམ་བྱུང་ཁྲོད་དུའང་། ལོ་རྒྱུས་ཤོག་གྲུར་སོང་བས་རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོ་ཡངས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་སྐོང་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བ་གང་མང་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་གཤེན་མི་བོའི་འདུལ་བརྒྱུད་འཆད་སྐབས་ཞང་ཞུང་ལ་འདུལ་འཛིན་གསུམ་ལས་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་མཁན་རབས་ལ་ཡ་གོང་བརྒྱུད་པ་ཉེར་ལྔ་དང་ཕམ་ཤེའི་བརྒྱུད་པ་སུམ་ཅུར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་བཞིན་གང་དུ་མངོན་པར་མ་མཐོང་། དེ་བཞིན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འདུལ་བརྒྱུད་འཆད་སྐབས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་[220] ལས་གྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་བར་འདུལ་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་གླེང་བ་ཆེས་ཉུང་ཞིང་གསལ་ཁ་མེད། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་སྨད་མི་དྲུག་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བར་གྱི་འདུལ་བརྒྱུད་བཤད་པ་ནི། ཆོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ལ་རྟོག་འཛིང་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པ་མང་བ་མ་ཟད་དོགས་གཞི་དེ་བས་ཆེ་བ་རྣམས་འོག་ཏུ་སྙོ་བར་འཇུག་པའོ། །

ཡོང་།》[M]དཔེ་སྐྲུན་ཁང་མི་གསལ། ༢༠༠༩.༣༠-༣༧ "ལུས་ལ་ငུར་སྨྲིག་ན་བཟའ་བཞེས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས་ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ཁོང་དང་འདྲ་བར་གྲྭ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་དགོངས་ནས་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

220 གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་དང་བཞིའོ། །

གཉིས། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་དང་འདུལ་བརྒྱུད།

གངས་རྒྱལ་ཏི་སེ་རི་བོའི་བྱང་ནུབ་ཆུ་བོ་པག་ཤུ་དང་སི་ཏཱ་བཅད་པའི་ཡུལ་གྲུ་འོལ་མོ་ལུང་རིང་དུ་རྒྱལ་སྲས་གཤེན་རབ་མི་བོ་སྐུ་འཁྲུངས། ཕོང་ནར་སོན་རྗེས་འབུམ་ཁྲི་གློག་གི་ལྡེ་ཅན་[221] སོགས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་རྩལ་སྦྱངས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་ཚད་མཐར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཉིད་འདུ་འཛི་འཁོར་བའི་ལས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་ཅིང་སྐྱོ་ཤེས་ངེས་འབྱུང་བསམ་པས་རྐྱེན་སྐུལ་བར་བརྟེན། རྒྱལ་སྲིད་སྟོབས་འབྱོར་དང་མངའ་ཐང་ཡོངས་སྤྱོད་བཅས་པ་རྩེ་ཡི་ཐོག་ཏུ་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་བསྣུར་སྐུ་ལས་ན་བཟའ་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བླངས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་ནས་ཆགས་མེད་སྦྱིན་པར་བཏང་། རྣམ་དག་རང་བྱུང་མཆོད་རྟེན་བཞི་ཡི་དྲུང་དུ་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་བསིལ་ནས་ཁྲིམ་སྡུངས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ན་བཟའ་གོས་དྲུག་སྐུ་ལ་མནབས། དེ་རྗེས་དྲང་སྲོང་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་བའི་[222] སྐུ་དྲུང་དུ་འདུལ་

---

[221] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》[M]ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༣༨༣ "སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཡིས། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དོན་ཆེད་དུ། །སློབ་ལམ་དྲུག་པོ་བཏབ་པ་ཡིས། །སྲིད་པ་ཡེ་སངས་ཡུལ་དུ་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་དམ་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། །འབུམ་ཁྲི་གློག་གི་ལྡེ་ཅན་ལ། ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་བློ་རྩལ་སྦྱངས། །"

[222] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ།《མདོ་འདུས》[G]《གངས་ཅན་རིག་མཛོད》བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་

ཁྲིམས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སྟོན་པ་ཁྲི་གཙུག་རྒྱལ་བ་ཞེས་མཚན་དུ་གསོལ་བ་ཡིན། སྟོན་པས་རྒྱལ་སྲིད་བོར་ནས་བྱ་སྤྲེལ་གནས་ཡུལ་དང་འོལ་མོ་ལུང་རིང་གི་ཟད་མཚམས་མེ་ཏོག་གླིང་གསུམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་ལོ་ངོ་དགུ་ལ་མཛད། སྟོན་པ་ཁོང་གིས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྤེལ་ཕྱིར་འཁོར་ལ་སྡེ་བཞི་ཡ་བརྒྱད[223] ཕྱེས་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱུད་དྲུག་དང་། མངོན་པ་སྡེ་བཞི། མདོར་བསྡུས་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན། ལས་ཁྲིགས་བྱང་བུ་བཞི་བཅུ་བཅས་གཏན་ལ་ཕབ། སྟོན་པ་ཁྲི་གཙུག་རྒྱལ་བས་སློབ་དཔོན། ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་གིས་མཁན་པོར་མཛད་ནས། རྨ་ལོ་དང་གཡུ་ལོ། གཏོ་བུ་འབུམ་སངས་དང་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ལ་སོགས་ཕོ་ཡི་སྡེ་ཚོགས་དང་། གཤེན་ཟ་ནེའུ་ཆེན་དང་ནེའུ་ཆུང་། ཧོས་ཟ་རྒྱལ་མེད་ལ་སོགས་མོ་ཡི་སྡེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་སྡོམ་ཁྲིམས་ཕོག་སྟེ། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་འདུལ་བསྟན་དབུ་བརྙེས་ཤིང་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕོ་གླིང་ཁྲི་སློན་རྒྱལ་བཞེད་དང་། ནེའུ་ཆུང་མ་སོགས་ཀྱིས་མོ་གླིང་ཁོལ་མ་ནེའུ་ཆུང་བཏབ་ནས་གླིང་སོ་སོར་བཟུང་། དེ་ནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་རིམ་པས་འདུལ་སྡེ་སོ་སོར་བཟུང་ཞིང་བཀའ་གཞུང་འདུལ་བ་ཁག་ལ་གསལ་བྱེད་གནང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་གདུང་སོབ་ཨུ་ཚེ་ལྡེམ་དྲུག་གི་མཁན་

དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༤༠ "ང་ནི་དྲང་སྲོང་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་བ་སྟེ། སྟོན་པ་གཏོ་རྒྱལ་ཡེ་མཁྱེན་སློབ་བུ་ཡིན༔ སྟོན་པ་ཁྲིམ་སྲུངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས༔ སྔོན་བྱུང་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁྲིམ་སྲུངས་རབ་ཏུ་བྱུང༔" ཞེས་པས་གཤེན་རབ་མི་བོས་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བྱུང་བར་བཞེད་ཀྱང་གཟེར་མིག་སོགས་ལས་མ་བསྟན་དང་མདོ་འདུས་ལས་སྟོན་པས་ཁྲིམ་སྲུངས་རབ་བྱུང་བཤད་པའི་སྐོར་ལ་དོགས་གཞི་འདུག་པས་ངེས་པར་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །

223 བློ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ། 《འདུལ་བ་གླིང་གྲགས།》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། དྲ་གནས་ཧི་མ་ལ་ཡ་བོན། www. himalayabon. com སྡེ་བཞི་པ་ནི་བཀའ་གཞུང་ཉན་ཤད་(བཤད་)པའི་སྡེ། རི་ཁྲོད་ཅོག་བུའི་སྡེ་དང་། ཤིང་དྲུང་མི་རྟག་པའི་སྡེ་དང་། ཟླ་དགོན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྡེ་དང་བཞི། དྲང་སྲོང་ཕོ་མོའི་སྡེ། རྩང་(གཙང་)མ་རྩུག་(གཙུག་)ཕུད་ཕོ་མོའི་སྡེ། ཚུལ་གནས་དགེ་སྙེན་(བསྙེན་)ཕོ་མོའི་སྡེ། སྙེན་(བསྙེན་)གནས་ཡན་ལག་ཕོ་མོའི་སྡེ། དེ་ལྟར་ཡ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་(ཕྱེས)།

བུ་གཙུག་གཤེན་རྒྱལ་བས་རི་ཁྲོད་ཅོག་པུའི་སྡེ་བཟུང་། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བ་དང་། གཙུག་ཕྲས་རྨ་བོ། ཁྲི་ལྡེ་གུང་གྲགས་གསུམ་གྱིས་བཀའ་གཞུང་ཉན་བཤད་ཀྱི་སྡེ་བཟུང་། དམུ་ཙ་ཏྲ་ཧེ་ཁོང་གིས་བྲག་དགོན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྡེ་བཟུང་། ལྡང་ལྡང་གཙུག་ཕུད་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྒྱུད་དྲུག་ལ་ཡིག་སྣ་བཏབ་སྟེ་མཚན་ལ་རྣམ་འབྱེད་ལྡེ་མིག་བཏགས། དྲང་སྲོང་ཐར་པ་ཡིད་རིང་གིས་མངོན་པ་སྡེ་བཞི་ལ་ཡིག་སྣ་བཏབ་ལ་བཤད་ཉན་སྡེ་བཙུགས། དྲང་སྲོང་ཐུགས་དཀར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཁྲིགས་བྱང་བུ་བཞི་བཅུར་ཕྱག་ལེན་མཛད་པ་ལ་ལས་ཁྲིགས་གསལ་བ་རིག་པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་སུ་གྲགས། དྲང་སྲོང་གུང་ཙུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདུལ་ཁྲིམས་གོང་མའི་རྗེས་སུ་བཟུང་། དྲང་སྲོང་འོད་ལྷ་གསལ་འབར་གྱིས་སོ་ཐར་དུས་ཆེན་གྱི་སྡེ་བཟུང་། དེའི་མཁན་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས་ནས་ཞང་ཞུང་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེས་གཡུང་དྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས། དེས་གཙུག་ཕུད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྒྱུད། གཙུག་ཕུད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཁན་བུ་ལ་ག་ཚ་གཙུག་ཕུད་རྒྱལ་བ་དང་། ཡ་གོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བ། ཕམ་ཤི་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ལྡེ་བཙུན་རབ་གསལ་དང་བཞི་བྱུང་། ཡ་གོང་དང་ཕམ་ཤི་གཉིས་ནི་བོད་མི[224] ཡིན་ཞིང་བོད་ལ་འདུལ་རྒྱུད་ཐོག་མར་དེ་ནས་དབུ་ཚུགས་པ་ཡིན། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་བཞིའི་སྐུ་རིང་ལ་ག་ཚུས་བྱང་འདམ་ཤོད་སྣར་མོ་སློངས་སུ་གཡུང་དྲུང་ཁྲི་འདུས་ལྷ་ཁང་དང་བྲག་ནག་ཏ་སྒོ་སུམ་ལག་ཏུ་ཁྲི་འདུས་གསང་བའི་དགོན་པ་བཏབ། ཡ་གོང་གིས་ལྷ་ས་ཡེར་བ་ཙ་བདུད་འདུལ་གཡུང་དྲུང་ཁྲིམས་གནས་ལྷ་ཁང་དང་། ཕམ་ཤིས་ལ་སྟོད་གྲམ་པར་ཁྲི་འདུས་འོད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། ལྡེ་བཙུན་གྱིས་ར་ཟ་གཡུང་དྲུང་རོལ་བའི་ལྷ་ཁང་

---

224 སྲ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོ། 《དར་རྒྱལ་གསལ་སྒྲོན།》[m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༡.༡༣༩ "ཡ་གོང་དང་ཕབ་ཤིང་(ཕམ་ཤི་)གཉིས་ལ་བོད་མི་གཉིས་ཟེར་རོ། །"

བཞེངས་སྐྲུན་མཛད་དེ་གནས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི་རུ་འཕེལ། རིམ་པས་ཟང་ཟང་ལྷ་རྗེ་ལ་སོགས་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་གཡུང་དྲུང་རོལ་བ་ལ་སོགས་འདུ་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་རྒྱས་ཤིང་། ཡ་གོང་གི་བརྒྱད་པ་ཉེར་ལྔ་དང་ཕམ་ཤིའི་བརྒྱུད་པ་སུམ་ཅུ་འདས་པའི་དུས་ན། འདུལ་བསྟན་སྡེ་ཁག་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བར་བརྟེན་ཕམ་ཤི་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་འདུལ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཚོ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁན་བུ་[225] ཕྱི་དར་འདུལ་བསྟན་གཉེར་དཔོན་ཆེན་པོ་འགོག་པ་ཟླ་ཟེ་གསལ་བཟང་ཁོང་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྨ་རི་དེའུ་གསུམ་བྲག་ཕུག་[226] དུ་བཞུགས། དུས་ཡུན་རིང་ཙམ་འདས་རྗེས་མེ་ཉག་རྒྱལ་པོ་རབ་རྗེ་འདུས་བྱ་བའི་རྟ་རྗེ་སོག་པོ་སྤྲེལ་སྐྱག་ཅན་ནི། རྟ་རྗེར་སོང་ལམ་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྨུ་ཟེ་གསལ་བཟང་དང་མཇལ་ཏེ། འདུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པར་མནོས་ཤིང་ཚུལ་མིང་ཁྲི་འབར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་གསོལ་ལ། ཁྲི་འབར་ཁོང་གིས་རྒྱལ་བ་གཙུག་ཕུད་དང་། དེས་གཙུག་ཕུད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྡོམ་ཁྲིམས་ཕོག་པའོ། །

དེ་ནས་ཟེ་ཁྲོམ་འབར་གྱི་སྲས་པོ་ཡ་ཟེ་བོན་སྟོན་གྱིས་དྲང་སྲོང་གཙུག་ཕུད་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་མཚན་ལ་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བླ་ཆེན་རྨུ་ཐུར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་ཀྱང་འབོད། སྐབས་དེར་

---

225 བླ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ།《འདུལ་བ་གླིང་གྲགས།》 གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། དྲ་གནས་ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན། www. himalayabon. com "བཙོ་(གཙོ)བཙུན་གྱི་མཁན་བུ་དམུ་(རྨུ་)ཟེ་གསལ་བཟངས་(བཟང་)།"

226 མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།《འདུལ་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མེ།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.
༢༢༠ "རྨུ་ཟེ་ནི་མ་འོངས་པ་ནས་བསྟན་པའི་ས་བོན་མཛད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ། མདོ་སྨད་རྨ་རི་དེའུ་གསུམ་གྱི་བྲག་ཕུག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་བཞུགས་སོ། །"

གཉོས་ཨ་རིན་བྱ་བ་རྒྱ་ནོར་མེད་པས་མདོ་སྨད་ཡུལ་དུ་འཁྱམས་ནས་ཕྱིན་པ་ན། ཟླ་ཆེན་སུ་ཐུར་དང་མཇལ་ཏེ་ཁྲིམ་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཚུལ་མིང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་སུ་བཏགས། དེའི་མཁན་བུ་ཀུན་དགའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཕུད་དང་། ཕྲ་ཕུད་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས། རྫེ་བཙུན་ཁྲོ་ཚང་འབྲུག་ལྷ། ཤེར་བཙུན་གཡུང་དྲུང་ཕྲ་ཕུད། གུང་བཙུན་གཡུང་དྲུང་རྒྱལ་མཚན། འཚོ་བཙུན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། གཡུང་བཙུན་རྡོ་གདུང་། སུམ་སྟོན་ཚུལ་ཟླ་དང་དགོངས་མཛོད་རི་ཁྲོད་ཆེན་མོ། མེ་སྟོན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། གཤེན་སྟོན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། གཡོར་མེ་གྲགས་པ་དཔལ། འ་ཞ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་མཚན། འ་ཞ་ཟླ་གྲོས་དང་བྲུ་སྟོན་དར་མ་སོགས་ནས་བྲུ་ཚང་གདན་ས་ཆེན་མོ་གཡས་རུ་དབེན་སའི་མཁན་རབས་རྣམས་དང་། གཡས་རུའི་གླིང་ཟུར་མཁན་པོ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ནས་གྲྭ་ས་གོང་མ་སྨན་རི་བའི་མཁན་རབས་བཅས་ལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་དག་ནི་བོན་བསྟན་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སོ། །

གསུམ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་དང་འདུལ་བརྒྱུད།

རི་བོ་ཏི་མ་ལ་ཡའི་ལྷོ་ངོས་རྒྱ་གར་སེར་སྐྱའི་ཡུལ་དུ་སྐྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་དུས་

རབས་དྲུག་པ་དང་བཞི་བའི་བར་དུ། གོ་ཏ་མའི་གདུང་རིགས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་སྲས་སུ་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་སྐུར་བལྟམས་ཤིང་། ཁོང་ཉིད་དགུང་ལོ་བདུན་དུ་བསླེབས་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ན་མཁས་པར་གྲགས་ཆེ་བ་བྲམ་ཟེ་སྲིན་བུ་གོ་ཆ་ཉིད་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ལ་[227] བསྟེན་ནས་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀུན་ལ་རིམ་པས་སྦྱོང་བ་བྱས་མཐར། ཁོང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤེས་ཡོན་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་གྱིས་ཕྱུག་ཅིང་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་སྟབས་བྲམ་ཟེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བསྟགས་བརྗོད་འབུལ་ལ།[228] རྒྱལ་སྲས་སྐུ་ན་ཆེར་སོན་ནས་དགུང་གྲངས་ཉེར་དགུར་ ཕེབས་ཚེ་ཐེངས་བཞི་བར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཟིགས་སྐོར་གནང་སྐབས། སྐུ་ལུས་ལ་ངུར་སྨྲིག་ན་བཟའ་བགླུབས་ཤིང་སེམས་རྒྱུད་སྟོད་ལ་སྤྲོ་སྣང་གིས་ཁེངས་པའི་རབ་བྱུང་པ་ཞིག་མཐོང་[229] བས། རྒྱལ་སྲས་ཟས་གཙང་སྲས་པོས་ངེས་པར་ཁོང་དང་འདྲ་བར་གྲྭ་བཙུན་བྱེད་པར་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་

227 རྩོམ་པ་པོ་ཞང་ཞོན་དེང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར། 《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།》[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༡༩ "ཟླ་གྲུ་ལོ་བདུན་དུ་བསླེབས་སྐབས་གཞི་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ་མཁས་པ་སྲིན་བུ་གོ་ཆ་རྒྱལ་བུའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཀུར།"

228 རྩོམ་པ་པོ་ཞང་ཞོན་དེང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།[m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༣༩ "དེ་དུས་རྒྱལ་སྲས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུར་སླེབས་ཞེས་པ་ནས། ཡབ་ཀྱིས་བདག་ལ་རབ་བྱུང་གནང་བ་(བར་)རྩོལ་(སྩོལ?)ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།"

229 གནས་བརྟན་སྙི་རི་ཧྲམ་མ། བསྒྱུར་བ་པོ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། 《སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།》[m]དཔེ་སྐྲུན་ཁང་མི་གསལ། ༢༠༠༩.༣༠-༣༡ "རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཐེངས་བཞི་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཟིགས་སྐོར་སྐབས་ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ཁོང་དང་འདྲ་བར་གྲྭ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་དགོངས་ནས"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

བདག་ལ་ཡབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཆོག་མཆན་གནང་བ་སྩོལ་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཁོང་གིས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དོགས་ཏེ། ཕོ་བྲང་ལྟགས་རི་ཕྱོགས་བཞིའི་སྒོ་སྲུང་ལ་དམག་མི་འཕར་མ་བཏང་ཞིང་། བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་། ཞལ་ཏ་མ་ལ་སོགས་རྒྱལ་སྲས་འགོག་ཐབས་ལ་ཞུགས་ནས་ཉིན་བདུན་པའི་ནམ་སྨད་དུ། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གྲོགས་མཐུན་འདུན་པ་ལ་བརྡ་བཏང་ནས་རྟ་མཆོག་བསྔགས་ལྡན་ཆིབས་ནས་བྱོལ། སེར་སྐྱའི་རྒྱལ་མཚམས་ལས་བརྒལ་ཞིང་ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་ལ་ཚང་ཚིང་ནགས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་བསླེབས་ཚེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བསིལ་ཏེ་རྒྱལ་ཆས་ན་བཟའ་ཇོན་པ་ཙ་འཕྲད་པའི་རྩབ་ཧྲལ་གོས་དང་བརྗེས་ནས་གྱོན་ཇེས། ཁྱིམ་སྤངས་རབ་བྱུང་ཚུལ་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ཕག་ཀའི་(བྲམ་ཟེ་དྲང་སྲོང་ཉིན་སོངས་མེད།?)གནས་གཞིར་ཕེབས་ཚེ་བྲམ་ཟེ་ཁོང་གིས་ལམ་སྟོན་གནང་བར[230] བརྟེན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་ཨ་ལོ་ལོ་ཀ་ལན་(བྲམ་ཟེ་དྲང་སྲོང་རིང་འཕུར།?)འཚོལ་ཏེ་མང་ལྷ་ཧྲར་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱོད་སྐབས། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་དམག་དཔོན་རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་མང་དུ་བཏང་བ་རྣམས་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་བས་ཕྱིར་ཕེབས་ཞུས་ཀྱང་། མོས་མཐུན་མ་གནང་མཐར་རྒྱལ་སྲས་རྗེས་ལ་ཞབས་འབྲང་མཆེད་གྲོགས་ལྔ[231] བཅས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་བོ་ནེ་ར་ཛ་ན་འགྲམ་བརྒྱུད་གནས་ཆེན་ཀ་ཀྲས་རི་

---

[230] རྩོམ་པ་པོ་ཕྱང་ཕྱོན་དིང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར། 《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།》[m]སི་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༥༩ "རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཕག་ཀས་བསྟན་པའི་ཁ་ཕྱོགས་ལྟར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སོ། །"

[231] གནས་བརྟན་སྒྲི་རི་ཧྲམ་མ། བསྒྱུར་བ་པོ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། 《སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།》[m]དཔེ་སྐྲུན་ཁང་མི་གསལ། ༢༠༠༩.༩༠ "ཀོཎྜི་ནྱ། (kondanna)རྟ་ཐུལ། (assaji) བཟང་ལྡན། (bhaddiya)མིང་ཆེན། (mahanama)རླངས་པ། (wappa) "ལྔའོ། །

བོར་འགྱུར་ལ། སློབ་དཔོན་ཨ་ལོ་ལོ་ཀའི་གནས་གཞི་དབེན་དགོན་དུ་དྲང་སྲོང་ཁྲིམས་སྐོར་ཞུགས་ནས་དཀའ་ཐུབ་བྱས་པས། སྐབས་དེར་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ལ་དྲང་སྲོང་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་པ་ཞེས་མཚན་གྱིས་འབོད་[232] ཀྱིན་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ནི་ཐ་དུས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བྲམ་ཟེ་སྲིན་བུ་གོ་ཆ་དང་དགེ་སློབ་འབྲེལ་བ་བྱུང་རྐྱེན་གྱིས། བྲམ་ཟེ་ཆོས་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འཚོལ་ཞིང་བྲམ་ཟེ་ཆོས་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་སྐོར་འཇུག་པ་ལས། ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་ཐུགས་དགྲེས་མ་གནང་བ《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་》[233] ལས"བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལུགས་ཁག་མང་པོས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སྤྱོད"ཅེས་པས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་དཀའ་ཐུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ཁོང་ཀ་ཀྲས་རི་བོ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་ཡུལ་ལུང་གཞན་དུ་ངེས་མེད་འཁྱམ་ཉུལ་བྱེད་ཚེ། དགེ་སྦྱོང་ཉམས་ལེན་པ་གཡུ་ཀ་ཏ་ལོ་ལོ་ཙེ(བྲམ་ཟེ་དྲང་སྲོང་ལྷག་སྤྱོད།?)ཞེས་བྱ་བར་སློབ་དཔོན་བཀུར་[234] ནས་སྦྱང་བརྩོན་ལྷོད་མེད་གནང་། དུས་ཡུན་གང་ཙམ་སོང་བ་ན་དཀའ་ཐུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྦྱང་གནས་སྲུང་ཁྲིམས་[235] ངོར་བ་ལ། ཞབས་ཏོག་པ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་མ་དང་

232 གནས་བརྟན་སྣི་རི་ཧྲམ་མ། བསྒྱུར་བ་པོ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།《སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།》[M]དཔེ་སྐྲུན་ཁང་མི་གསལ། ༢༠༠༩.༣༨ "སྐབས་དེར་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་དྲང་སྲོང་པ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་འབོད།"

233 རྩོམ་པ་པོ་ཕུང་ལྷོན་དེང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར།《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།》[M]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༥༩ གཟིགས།

234 རྩོམ་པ་པོ་ཕུང་ལྷོན་དེང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར།《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།》[M]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༨༢ "རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཡང་དགེ་སྦྱོང་གི་གཙོ་བོ་གཡུ་ཀ་ཏ་ལོ་ལོ་ཙེ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟེན།"

235 གནས་བརྟན་སྣི་རི་ཧྲམ་མ། བསྒྱུར་བ་པོ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།《སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།》[M]དཔེ་སྐྲུན་ཁང་མི་གསལ། ༢༠༠༩.༤༥ "དགེ་སྦྱོང་གོ་ཏ་མས་ཟས་བཅད་སྦྱང་གནས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་

236 ཅིང་བློ་ཡོག་ནས་ཕ་ར་ཏྭ་སིའི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་དབེན་ཁྲོད་ནགས་སུ་ཕེབས། གང་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་དོར་བ་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་གི་ཡུན་དུ་དཀའ་སྤྱད་ལ་གཞོལ་རྗེས་དགྲ་བཅོམ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པར་བསྟན་ཡོད། འཇིག་རྟེན་བདེ་སྐྱིད་འདོར་བར་སྤོབས་ཤིང་ཡོད་པ་ 237 དང་དཀའ་སྤྱད་ལས་ལ་འཇུག་ཐུབ་ 238 པར་བརྟེན། རིམ་པས་རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་མཚན་ལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་མཚན་སྙན་གྲགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་རྣམ་དབྱིན་རྒྱ་བོད་ཡིག་བསྒྱུར་མ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བོད་རང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅུ་ཐུག་ལྟག་ལ་ཁོ་བོས་དངོས་མཇལ་བྱུང་ཡང་། རྒྱལ་སྲས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དགེ་སློང་ཁྲིམས་སྡོར་ཞུགས་པའི་མཛད་འཕྲིན་མི་གསལ་བ་ནི། ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་བསམ་གཞིག་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཅིག་ཏུ་མཐོང་། གཞན་ཡང་དཀའ་ཐུབ་ལོ་ངོ་དྲུག་ལ་མཛད་རྗེས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཕ་ར་ཏྭ་སིར་ཕེབས་ནས། ལྔ་སྡེ་འཁོར་དུ་བསྡུས་ཤིང་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་དོན་གདམས་པས་ཉན་ཐོས་ལྔ་སྡེ་
239 བཟང་པོར་གྱུར་པ་མ་ཟད། ཕ་ཏྭ་རིགས་གཙོའི་སྲས་རྒྱུད་གྲགས་པ་ཞེས་

དོར་བ།”

236 ཇོ་ནང་ཏ་ར་ན་ཐ། 《བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ།》[M]མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༣༨ དེར་རིམ་གྲོ་པ་ལྔ་པོ་མ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཤིས་ལྡན་དག་དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཏ་མ་འདི་ནི་སྤོང་བ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། ང་ནི་འདིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོར་ནས་ཕ་ར་ཏྭ་སིར་སོང་སྟེ། ལྔ་སྡེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

237 《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།》[M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༢༨༣༠ “ནུས་པའམ་ཡོད་པ།”

238 རྗོམ་པ་པོ་ཕུང་ལྷོན་དེང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར། 《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།》[M]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༥.༧༥ “ཀུ་ནེ་ནི་ཐུབ་པ་དང”

239 རྗོམ་པ་པོ་ཕུང་ལྷོན་དེང་། སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར། 《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་

བྱ་བ་དང་། རིམ་པས་དྲི་མེད། གང་པོ། བ་ལང་བདག ལག་བཟང་བཅས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་དྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བཞེད་འདུག དེ་རྗེས་འོད་སྲུང་སྲུན་མཆེད་ལ་སོགས་དང་ཤཱཀྱའི་རིགས་རྒྱུད་ལྔ་བརྒྱ་[240] རྣམས་ཁྱིམ་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འདུལ་བསྟན་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །

སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཁོང་གི་འདུལ་བསྟན་ཆུ་རྒྱུན་ཡན་ལག་སོ་སོ་མི་མཐུན་ཉན་ཐོས་སྡེ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་[241] དུ་གྱེས་ཤིང་། ཤས་ཆེར་ཀུན་དགའ་བོ་ལས་བརྒྱུད་པར་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་[242] བསྟན་ཡོད། འགལ་རྩོད་སྡེ་རིས་བཅད་པ་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པ་ལ་མ་སྤྱངས་པའི་དགེ་སློང་ཡོད་པར་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་[243] གྱིས་བཤད་པ་འདི་ལ། རྒྱབ་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་དང་བདེན་དོན་གནས་ལུགས་ཡོད་སྲིད་ལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གསང་བའང་ཡོད་སྲིད་པ་ཡིན།

ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར།》[m]སི་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༥.༢༨ "དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོ་ཆེས་སྔ་ཤོས་ཀྱི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ཞེས་སུ་གྱུར།"

240 ལྡེའུ་ཇོ་སྲས། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་།》བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[m]༡༩༩༧.༣༢ "ཤཱག་གི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་དད་པར་གྱུར་ནས་ཤཱཀྱ (ཤཱཀྱ་)བ་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་།"

241 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[m]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༤༩ བསྟན་པའི་རྩ་བ་སྡེ་བ་རྣམ་བཞི་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། མང་པོས་བཀུར་བ་དེ་ཡང་མཁན་པོས་དབྱེ། དེ་ལ་སྨྲ་གཅན་འཛིན་དང་ཉེ་བར་འཁོར་ཞེས་པ་ནས། ཐ་དང་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

242 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[m]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༤༩ "ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་ནས་བརྒྱུད་པ་མང་ངོ་། །"

243 འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ།》 སྟོད་ཆ། [m]སི་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༩༥.༦༩ "ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་བས།"

གཞུང་དངོས།

སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྗེས་འཇུག་ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་སྡེ་བ་དང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་རྒྱུན་གཉིས། ཕྱིས་དུས་(ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་ལྔ་བ)ནཱ་ལནྡྲ་ལ་ནང་བསྟན་དགོན་སྡེ་ཆགས་རྗེས་གནས་གཞི་དེ་ནས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་དུས་སུ[244] ནཱ་ལནྡྲའི་འདུལ་འཛིན་པ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ལས། བོད་མི་དྲུག་གིས་འདུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་འདུལ་བསྟན་བོད་དུ་རྒྱས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་རྒྱུད། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཟམ་མ་ཆད་རེ་རེ་བཞིན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་བར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་མངོན་པར་མ་བྱུང་སོང་། སྡོམ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་རེ་ཟུང་ངོས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་རིམ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་མཐའ་རྒྱ་མེད་སྟབས། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་[245] གྱིས་ཀྱང་"གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་སུ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཐོས་པས་བྲི་བར་མ་ནུས"ཞེས་བཞེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད། འདུལ་བསྟན་ཕྱི་དར་བྱུང་རབས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་[246] གླེང་བ་ནི། བཙན་པོ་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་དུས་དབུས་ཁུལ་ནས་

---

244 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[M]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༤༨-༢༤༩ "མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ལ་བོད་ཀྱི་མི་དྲུག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཏང་བ་ནི་སྐབས་ནམ་མཁའ་སྙིང་པོ། ལྷངས་དཔལ་གྱི་སེང་གེ བྲ་གུ་ཞུ་པེག་ཤ ཙ་ཡོང་སེང་ཉ་ར་ཛ། འབྲི་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས། ཙ་གྲོང་བཻ་རོ་ཙ་ན་ཛ།"

245 འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ།》སྟོད་ཆ། [M]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༥.༥༨ གཟིགས།

246 དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།》[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༨.༢༩༣-༢༩༩ གཟིགས།

ཞང་མངའ་འཇམ་དཔལ་དང་ཡང་གོང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་གཉིས་མདོ་ཁམས་སུ་བྱོན། སྐབས་དེར་ཡང་གོང་གིས་ཁྲུངས་བསྟན་ནས་ཞང་མངའ་འཇམ་དཔལ་ལས་བླ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བསྙེན་པར་རྫོགས། བླ་ཆེན་མཁན་བུ་ལ་ཅོག་རོ་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་དང་གྲུམ་ཕྱིང་སླག་ཅན་གཉིས། ཅོག་གྲུམ་མཁན་སློབ་བྱས་པ་ལས་གཙང་པ་ལོ་ཚོང་གཉིས་དང་དབུས་པ་ཀླུ་མེས་འབྲིང་ཕོ་བཞིས་སྡོམ་ཁྲིམས་བླངས། དེ་ཡང་ཨུ་དུམ་བཙན་གྱིས་ལྕགས་བྱ་ལོར་ཆོས་བསྣུབས་པ་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་པ་(བཞི་བ?)ཆུ་མོ་གླང་ལོ་ལ། ཁུ་གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན་དང་། གཉན་ཡོན་ཏན་སྙིང་པོ། མཆིམས་ལྷུན་གྲགས། མཆོག་གྲུབ་བཞིས། ཀླུ་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་མོན་མཁར་འབྲས་ཕུར་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་སྟག་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ཞུ་བ་པོ་བཞི་པོས་ཀྱང་ཁྱིམ་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བཞེད། སླར་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི་《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་》[247] ལས་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་སྟེ། བོད་རྒྱལ་ཨུ་དུམ་བཙན་པོའི་ཆེན་མའི་བུ་དོད་དུ་གྲགས་པ་ཁྲི་ལྡེ་ཡུམ་བརྟན་ནས་གདུང་རབས་དྲུག་པ་[248] ཁྲི་ལྡེ་མགོན་བཙན་དང་ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་རྩད་བཅད་པས། བཙན་པོ་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ནས་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་བྱོལ་བ་ལས་མཆེད་པའི་འདུལ་བསྟན་མདོ་སྨད་ན་འདུག་ཅེས་གསན་ཏེ། དད་ལྡན་འགའ་ལ་སྐྱུལ་མ་གནང་བར་བརྟེན་དབུས་གཙང་ས་ཁུལ་ནས་མི་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་མདོ་སྨད་རྨ་

247 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[M]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༤༦༥-༤༦༦ གཟིགས།

248 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[M]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༤༦༥ དེ་ཡང་ཡུམ་བརྟན་ཁྲི་བརྟན་པོའི་སྲས་ཁྲི་ལྡེ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཚ་ལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀའི་རིང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བསྐངས་ན་ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

ལུང་[249] གནས་སུ་ཕྱིན། ནླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ། གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན[250]། སྒྲོ་མཆུ་ཤྲིས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་པའི་བྲུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཅས་བསྟན། དཔོན་བེ་ཅེས་བྲིས་པ་དེབ་༼ཐེར་སྔོན་པོ་༽ཏུ[251] བགོད་པ་ནི་རྫེ་ཤུ་དུམ་བཙན་པོས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་དུས་དཔལ་ཆུ་བོ་རིའི་སྒོམ་གྲྭ་ནས་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་མདོ་སྨད་སྲོ་གུ་ལུང་དུ་བྱོན་སྐབས། ཆོས་ནློན་འབྲོ་སྟག་སྣང་ཁྲི་སུམ་རྗེ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལོ་ལ་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་སུ་སྐྱ་འབྲུངས། ཁོང་ནར་སོན་རྗེས་ཉོན་འཇམ་དཔལ་ལ་བཟླས་ལུང་ནླངས། ཁང་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སྐྱེ་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ཏོར་ལ་དབུ་ཚད། ནམ་དགའ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡོ་ག་གསན། གཙང་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་བྱས། དམར་བན་ཤཱཀྱ་དང་གཡོ་དགེ་འབྱུང་སློབ་དཔོན་བྱས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚན་དགེ་བ་གསལ་དུ་བཏགས། ཤར་ཕྱོགས་ལྷ་རྩེ་ཌྷིག་ཏིག་ཅེས་བྱ་བ་རྟེན་ནླིང་མང་པོ་དང་དགེ་འདུན་གནས་གཞི་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། ཀཱ་འོད་མཆོག་གྲགས་པ་དང་མཇལ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསན་སྦྱོང་མཛད། དེ་ནས་རི་དན་ཏིག་དང་ཉེ་བའི་ཐེའུ་རང་སྲུན་དགུས་དགེ་བ་གསལ་ལམ་ནླ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་མཐོང་བས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་ཅག་ས་ཕྱོགས་གང་ན་དགོན་པ་ཆེན་པོ་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་

---

[249] རྨ་ལུང་ཞེས་པ་སྐབས་འགར་རྨ་ནླུངས་ཞེས་བྲིས་པའང་འདུག

[250] ཐེའུ་རྗེ་སྲས། ༼ཐེའུ་ཆོས་འབྱུང་།༽ བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[m]༡༩༨༧.༡༥༥ "དགེ་བ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་བྱས། རྩངས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་བྱས་ཏེ་གྲུམ་འབར་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། མིང་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཏུ་(དུ་)བརྟགས་(བཏགས)།"ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

[251] འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། ༼དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ།༽ སྟོད་ཆ། [m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༥.༨༩-༩༤ གཟིགས།

མང་དུ་བྱུང་། ཙ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་རྙེད་སླ་བ་དེར་འཁྱོན་པར་ཞུས་པས་བླ་ཆེན་ཁོང་དན་ཏིག་ཏུ་ཐོན། རིམ་པས་སྨ་གོང་ཡེ་ཤེས་གཡུང་དྲུང་དང་། བར་གནས་བརྟན་གྲགས་པ། ཛ་བ་གྲགས་པ། བཙུན་ཆེན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། བཞད་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ། གྲགས་རྒྱ་མཚོ། འལ་པ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག བསྐྱབས་ལབ་ཤེ་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ཟིང་མཆོག་ཆོས་སྐྱོང་། འཚུར་ཤེས་རབ་མཆོག་བཅས་མི་བཅུས་བླ་ཆེན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཚུར་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་མཁན་བུ་ཀླུ་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ད་དུང་《ཐ་བཞིད་ཞབས་བཏགས་མ་》[252] ལས། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྫོར་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་དགོན་པར་ཕེབས་པ་དང་། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》[253] དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་《སྒྲུང་ཆོས་འབྱུང་》[254] གཉིས་ལས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འཁྲུངས་ཡུལ་འཕན་ཡུལ་ཞོགས་པར་བཞེད་པ་སོགས་ལ་སྔོ་ཀུན་ནས་གཞིགས་ན། དེ་དག་ནི་ལོ་ངོ་གང་མང་རྗེས་སུ་ངག་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་པ་[255] རྣམས་ལོ་རྒྱུས་གསེབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱུང་བ་དང་གཅིག བླ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བོན་བསྟན་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་འདུལ་

252 《ཐ་བཞིད་ཞབས་བཏགས་མ།》[m]ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༨.༢༥༨ གཟིགས།

253 ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༢༩༡-༢༩༢ དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཁྲིག་ཅན་གྱིས་ཆོས་སྣུབས་(བསྣུབས)ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལོན་པ་ན། འཕན་ཡུལ་ཞོག་ན་རྨུ་གསལ་གཤེན་འབར་བྱ་བའི་བོན་པོའི་བུ། རྨུ་ཟ་འཕན་བྱ་བའི་བྱིས་པ་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས། མིང་ཡང་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

254 ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐ། 《སྒྲུང་ཆོས་འབྱུང་།》[m]བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༡.༡༩༥ “བླ་ཆེན་འཕན་ཡུལ་གཞོང་(ཞོགས)པ་རྟ་སྨུ་སུ་གསལ་འབར་ཞེས་བྱ་བའི་བོན་པོ་གཅིག་གི་སྲས་སྨུ་སུ་དགེ་འབར་ཞེས་སུ་འཁྲུངས།”

255 ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐ། 《སྒྲུང་ཆོས་འབྱུང་།》[m]བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༡.༡༩༥ “ངག་བརྒྱུད་གཡོམས་(གཡམ་) རྒྱུགས་སུ་འཆད་པ་མང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མ་དག་པ་སྟེ།”

རྒྱུད་རྐང་འཛིན་ལྷ་བ་ཅུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་གབ་ཅིང་གླེང་བར་མི་འདོད་པ་དང་གཉིས། ཕྱི་དར་དུས་སུ་འདུལ་བསྟན་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཀླུ་མེས་སོགས་ཀྱི་འདུལ་ཁྲུངས་བླ་ཆེན་ལ་ཐུག་པ་མངོན་གསལ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་ཁྲུངས་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་པ་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་དོན་དངོས་ལོ་རྒྱུས་གསང་བ་ཞིག་ཏུ་འོང་སྟེ། བླ་ཆེན་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དང་མ་མཇལ་གོང་རྩེ་དྲུག་ལྷུན་གྱི་སྐང་། གཡུང་དྲུང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཕུག དན་ཏིག་པད་མའི་ཡང་དགོན་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མར་ཁོང་གིས་ཞལ་ཏ་གནམ་རྫོང་དགོན་པར་བཏང་སྟེ་ཆོས་བསླབ་པར་ཞུས་པས། འདུལ་བ་འོད་ལྡན་གནང་བ་ལ་དཔེ་གཟིགས་གནང་བས་དང་པ་སྐྱེས་ལུགས་ཞྀའུ་ཛོ་སྲས་ཀྱིས[256] བཞེད་པ་འདིས། དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དང་ཞལ་མཇལ་མ་བྱུང་སྔོན་ནས་བླ་ཆེན་ཁོང་ཉིད་དགོན་པར་གནས་པའི་བོན་པོ་ཡོན་ཏན་པ་དང་འཁོར་གཡོག་ཡོད་པའི་མི་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ། དབོན་པོ་ཅིས་བཞེད་དོན་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོར[257] བཀོད་པ་ལས་དན་ཏིག་ན་ཐེའུ་རིང་སྤུན་དགུ་ཞེས་སྐྱོད་ཚོག་ཟུར་ལས་གནས་གཞི་དན་ཏིག་བོན་གྱི་གདན་ས་ཞིག་ཏུ་ཙུང་ཙམ་གོ་བར་ནུས། ཀླུ་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྔོམ་པ་ཞུས་ནས་རང་ཡུལ་ལོག་སྐབས་མཁན་པོར་མོས་པའི་རྟེན་སྐལ་གནང་བར་ཞུས་པས། མཁན་པོ་ཁོ་རང་གི་དབུ་ལ་

---

256 ཞྀའུ་ཛོ་སྲས། 《ཞྀའུ་ཆོས་འབྱུང་།》 བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[m]༡༩༨༧.༡༥༨-༡༥༥ རྨ་ཀླུངས་(ལུང་)རྗོ་རྗེའི་བྲག་ར། དན་ཏིང་(ཏིག)
པད་མའི་ཡང་དགོན། རྩེ་དྲུག་ལྷུན་གྱི་སྐང་། གཡུང་ཙུང་(དྲུང་)ཤེལ་གྱི་བྲག་ཕུག་ཅེས་པ་ནས། དད་ཆེས་ནས་མཆི་མ་ཡང་བྱུང་སྐད་ཅེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

257 འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ།》 སྟོད་ཆ། [m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༥.༩༡ གཟིགས།

གསོལ་འཚོ་བོན་ཞྭ་འོབས་ཅན་གྲུ་བཞི་སེར་པོ་བཏབ་པ་ཞིག་བསྟུལ་པ་《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་》[258] དང་བུ་སྟོན་བཞེད་དོན་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》[259] ལས་བཤད་པ་འདིས། བླ་ཆེན་པོས་བོན་གྱི་འདུལ་འཛིན་པའི་ན་བཟའ་གོས་དྲུག་ལས་དྲང་སྲོང་གཅིག་ཕྱར་ཐོབ་ཅིང་བླ་ཆེན་རང་གི་མནབས་པའི་པད་ཞུ་ཞིག་ཀླུ་མེས་ལ་དད་རྟེན་ནམ་རྗེས་དྲན་དུ་གནང་བར་མངོན་པས། བོན་ཕྱོགས་ལོ་རྒྱུས་དང་འདུལ་གཞུང་ལས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཁོང་ཉིད་བོན་གྱི་འདུལ་རྒྱུད་ཀྱང་འཛིན་བསྟན་པ་ལ་བདེན་དོན་ར་སྤྲོད་ཐུབ་འདུག་ལ། རྣམ་པ་དེ་དང་ཕྱོགས་ཙམ་འདྲ་བ་ཞིག་བོན་གཞུང་《རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ》[260] ལས་བསྟན་པར་འདུག་སྟེ། བླ་ཆེན་གྱིས་ཀླུ་མེས་ལ་སོགས་དབུས་

---

258 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[M]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༥༡༤ "ཀླུ་མེས་ཀྱིས་གྲུམ་ལ་འདུལ་བ་(ལོ)གཅིག་གསན། ཡར་ཕྱིན་ཁར་མཁན་པོ་ལ་མོས་པའི་རྟེན་དུ་ན་བཟའ་གཅིག་དང་མཆོད་གནས་ཞུས་པས། ཁོང་གི་དབུ་ལ་གསོ་འཚོ་བོན་པོའི་ཞྭ་འོབ་(འོབས)དང་གྲུ་བཞི་སེར་པོ་བཏབ་པ་གཅིག་གནང་།

259 དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།》 [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༤.༢༥༤ "ཕྱི་ལོ་ཀླུ་མེས་ཀྱིས་མཁན་པོ་ལ་ཁོ་བོ་དབུས་གཙང་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་གནས་ཤིག་ཞུ་བྱས་པས་བོན་པོའི་ཞྭ་འོབས་ཞུ་ཡོག་ནས་ས་སེར་པོ་བཏབ་པ་གསོལ་འཚོ་ཞིག་གནང་ནས་འདི་གོན་ལ་ང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱིས་གསུངས།"

260 ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན། 《རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།》 [M] གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ། ༢༠༠༣.༡༧
"གཉོས་ཀྱིས་ན་རེ། བདག་གིས་མདོ་སྨད་དུ་བླ་ཆེན་མུ་ཟུར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཞུས་བྱས་པས། དབུས་གཙང་གི་ཆོས་པ་ཀུན་གྲོས་བྱས་ཏེ། མི་བདུན་མདོ་སྨད་དུ་སོང་། བླ་ཆེན་མུ་ཟུར་ལ་འདུལ་བ་གནང་རོག་(རོགས)ཞུས་པས། བླ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ངའི་འདུལ་བརྒྱུད་འདི་བོན་ལ་ཐུག་ཅིང་སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་ཡིན་པས། དེ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོད། མཁན་པོ་མི་བརྗེད་པའི་རྟགས་བཞི་ བླང་དགོས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་(ཀྱི་?)བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་འདུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་དར་ཡང་ལེགས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་ཕོགས་པས། མཁན་པོའི་རྟགས་བཞི་ནི། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཀ་བ་སྔོན་པོ། ཐང་བའི་སྣོལ་ཚང་སྔོན་པོ། པད་ཞུའི་དབུ་རྩེ་སྔོན་པོ། གདིང་བའི་གཡུ་མདངས་སྔོན་པོ་དང་བཞི་དགོས། དེ་དག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྐྱུད་པ་སྔོན་པོས་ལྷན་ཚུགས་སུ་བཙེམ་དགོས་གསུངས་སོ། །"

གཙང་མི་བདུན་ལ་གསུང་དོན་ངའི་འདུལ་བརྒྱུད་བོན་ལ་ཐུག་ཅིང་སོ་ཐར་སྡེ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོད། མཁན་པོ་མི་བརྗེད་པའི་རྟགས་ལ། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཀ་བ་སྔོན་པོ། ཐང་བའི་སྣོལ་ཚང་སྔོན་པོ། པད་ཞུའི་དབུ་རྩེ་སྔོན་པོ། གདིང་བ་གཡུ་མདངས་སྔོན་པོ་དང་བཞི་བླང་དགོས། དེ་དག་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐུད་པ་སྔོན་པོས་ལྷན་ཚུགས་བཙེམ་དགོས་ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་སུའང་བོན་ཞྭ་པད་ཞུ་གནང་ལུགས་བཞིན་ཚུལ་དང་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དང་བུ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ། ཀླུ་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་དབུས་སུ་ཕེབས་རྗེས་པད་ཞུ་སེར་པོ་བཏབ་པ་བལྟབས་ཏེ་གསོལ་བས་ཞྭ་མོ་སྔེ་རིང་ དུ་གྲགས་ཤིང་། ཕྱིས་དུས་བཀའ་གདམས་པ་ལའང་འདི་ལས་གྱེས་པའི་ཞྭ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཅེས་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་[261] བཞེད། རིམ་པས་པཎྜི་ཏའི་ཞྭ་མོ་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །བླ་ཆེན་པོ་ལ་དགེ་བ་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའང་མཁན་པོ་གཡོ་དགེ་འབྱུང་དང་སློབ་དཔོན་གཙང་རབ་གསལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ལས་བཏུ་དྲངས་པར་དོགས་གཞི་ཆེ་བར་སྣང་སྟེ། ཁོང་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་སྔོན་ལ་དགེ་བ་འབར་ཞེས་ཐ་བཞིན་ཞབས་བཏགས་མ་[262] དང་གསལ་འབར་ཞེས་འབོད་པ་ལྡེའུ་

261 དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།》 [m] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༤.༢༩༤ "ཕྱིས་དབུས་སུ་ཚད་པ་ཚབས་རྒྱབ་བལྟབ་སྟེ་གསོལ་བས་ཞྭ་སྔ་རིངས་(རིང་དུ་) སུ་གྲགས་པ་བྱུང་ལ་དབུས་གཙང་མི་བཅུ་ལས་མཆེད་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཞྭ་ཡིན། ཕྱིས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཞུང་མན་ངག་པ་གཉིས་ལའང་འདི་ལས་གྱེས་པའི་ཞྭ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཅིང་དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་འདིའི་རྒྱབ་བལྟབ་སྟེ་གསོལ་བས་སློབ་དཔོན་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཞྭ་ཞེས་སྒོམ་ཞྭར་ཡང་གྲགས་སོ། །"

262 《ཐ་བཞིན་ཞབས་བཏགས་མ།》[m]ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༩.༢༥༩ "སྨན་ཛུ་དཔལ་འབར་བོན་པོའི་བུ། སྨན་ཛུ་དགེ་བ་འབར་ར་འཚོ་བས་མཐོང་ཏེ་(སྟེ)། ཁྱེད་དེ་ན་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས། ངེད་རང་དང་སྟོད་པ་ཡིན་ཟེར།"

ཆོས་འབྱུང་[263] དང་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་སོགས་[264] ལས་བསྟན་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》[265] དུ་བཀོད་པ་ལས་བླ་ཆེན་པོས་བསྙེན་རྫོགས་སྡོམ་པ་ལེན་ཡུལ་འཆད་སྐབས། ཡང་གོང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཁུངས་བསྟན་ནས་ཞང་མངའ་འཇམ་དཔལ་ལས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ལུགས་བཞེད་པས་མཁན་སློབ་མཚན་ཟུར་དུ་དགེ་བ་དང་རབ་གསལ་ཞེས་པ་མེད་པས་གྲུབ། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་བླ་ཆེན་པོས་བསྙེན་རྫོགས་ཞུས་སྐབས་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དང་རྒྱ་ཧྭ་ཤང་གཉིས་བསྣན་ཏེ་དགེ་སློང་སྡོམ་ཁྲིམས་བླངས་པར་བཤད་པ་ནི། མཁན་སློབ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ལས་སྡོམ་ཁྲིམས་མནོས་ན་འདུལ་གཞུང་དང་འགལ་བར་དོགས་ཏེ། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་》[266] དུ་བླ་ཆེན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྐབས་དམར་ཤཱཀྱ་མུ་ནེས་གསང་སྟེ་ཧྭ་ཤང་གཉིས་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་ཏུ་བཙུག་པའི་བཤད་ཚུལ་ལས་རིག་ལམ་འཁྲོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་མེད། རྒྱ་ཧྭ་ཤང་གཉིས་བླ་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་རབ་བྱུང་སྒྲུབ་ལུགས་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཀྱང་《རྒྱ་བོད་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ་》[267] ལས་གསལ་བར་བསྟན་འདུག ས་སྐྱ་བ་བསོད་

[263] ལྡེའུ་ཇོ་སྲས། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་།》 བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[M]༡༩༨༧.༡༥༥ "སྐྱེ་(སྐྱ)བོའི་མིང་ག་ར་འཕན། བོན་པོའི་མིང་གསལ་འབར་རོ། །"

[264] ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ།《དེབ་ཐེར་དམར་པོ།》[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༡.༤༡ "མདོ་སྨད་དུ་ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་དུ་སླེབ་(བསླེབས)པ་དང་། བོན་པོའི་བུ་མུ་ཟུ་གསལ་འབར་དང་དནས། གཙང་གིས་མཁན་པོ་གཡོས་སློབ་དཔོན་བྱས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་བྱས།"

[265] དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།》 [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༦.༢༩༣ གཟིགས།

[266] ལྡེའུ་ཇོ་སྲས། 《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་།》 བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[M]༡༩༨༧.༡༥༥ གཟིགས།

[267] མཁས་པ་ལྡེའུ། 《རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ།》[M]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

ནམས་རྒྱལ་མཚན་[268] གྱིས་བླ་ཆེན་འབྲུངས་གནས་འཕེན་ཡུལ་བཞེད་པ་འདི། 《ཞྲིའུ་ཆོས་འབྱུང་》[269] ལས་བླ་ཆེན་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་གོང་དུ་ཁོང་གི་མཚན་ལ་ཀ་ར་འཕན་ཞེས་པ་ལས་བརྡ་དྲངས་ཏེ། འབྲུངས་གཞིས་འཕན་ཡུལ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་གནས་ལུགས་དང་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་མ་མཐོང་། 《ཐ་བཞིན་ཞབས་བཏགས་མ་》[270] ལས་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་དགོན་པ་རུ་ཕེབས་པར་བཞེད་པས། བུ་སྟོན་ཕྱུགས་[271] ལ་ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་དང་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ཀྱང་། 《ཞྲིའུ་ཆོས་འབྱུང་》[272]
ལས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་སྣང་ཚུལ་འདུག་སྟེ། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དན་ཏིག་པད་མའི་ཡང་དགོན་ནས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཞལ་ཏ་བཏང་བ་དེ་ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་དགོན་དུ་ཐོན་པར་བསྟན་པ་འདིས། དན་ཏིག་དགོན་དང་གནམ་རྫོང་དགོན་གཉིས་ཐ་དད་ངེས་པའི་ཁ་

༢༠༡༠.༣༤༩-༣༦༠ "གཡོས་མཁན་པོ་བྱས། གཙང་གིས་སློབ་དཔོན་བྱས། དམར་གྱིས་གསང་ཏེ་(སྟེ་)སྟོན་པ་བྱས་ནས། རྒྱ་ནག་གི་ཏ་ཤང་སྐྱེ་བ། ཏ་ཤང་གེམ་འབབ། བླ་ཆེན་པོ་གསུམ་རབ་ཏུ་བྱུང་།"

[268] ཨང་མཚན་ཉིས་བརྒྱ་ང་གསུམ་པ་ལ་གཟིགས།

[269] ཨང་མཚན་ཉིས་བརྒྱ་རེ་གསུམ་པ་ལ་་གཟིགས།

[270] 《ཐ་བཞིན་ཞབས་བཏགས་མ།》[m]ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༩.༢༥༨ "བཙུན་པ་གསུམ་པོས་གོས་རེ་བས་སྦྲིལ་(སྒྲིལ་)ནས་སྤྲང་ཚས་སུ་ཞུགས་ནས་ཁམས་སུ་བྲོས་ནས། དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་དགོན་པར། སྦྱར་གྱི་གོས་གྱོན་པས།"

[271] དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།》 [m] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༤.༢༩༥ བུ་སྟོན་བཞེད་ལུགས་བཀོད་པ་ནི། "རྨ་ཆུའི་རྒྱུད་རྨ་ལུང་རྡོ་རྗེ་བྲག་ར་ཨན་ཆུང་གནམ་རྫོང་ཡང་ཟེར་བ་དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་ན།"

[272] ཞྲིའུ་རྗོ་སྲས། 《ཞྲིའུ་ཆོས་འབྱུང་།》 བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།[m]༡༩༨༧.༡༥༩ "རྨ་རླུངས་(ལུང་)རྡོ་རྗེའི་བྲག་ར། དན་ཏིང་(ཏིག)པད་མའི་ཡང་དགོན་ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྨད་ཡན་(ཨན་)ཆུང་རྣམ་(གནམ་)རྫོང་གི་དགོན་པར་བཞུགས་པའི་ཚེ། བླ་ཆེན་དེས་(དེའི་?)ཞལ་ཏ་བྱོན་པས་འཕྲལ་ནས་ཆོས་གཅིག་བསླབ་པར་ཞུས་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

ཕྱོགས་མཛུབ་སྟོན་གནང་བ་འདྲའོ། །

ད་དུང་པཎྜི་ཏ་རྣམ་པ་ལ་ལས་པ་ལ་རྣམ་གསུམ་[273] གྱིས་སྡོམ་ཁྲིམས་ཞུས་ཤིང་ཕྲཛྙཱ་པཱ་ལ་ནས་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྒྱུད་པ་དག་ནི་སྟོད་འདུལ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་[274] བོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་རྗེ་རྗེ་དཔལ་དང་བྱང་ཆུབ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་སྐུ་དྲུང་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་འདུལ་ཁྲིམས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཀྱང་བཏོག་པར་བཞེད་དོ། །

བཞི། བོན་དང་ཆོས་པའི་སོ་ཐར་སྡེ་དང་འདུལ་ཁྲིམས་དབྱེ་གཞག

༡ སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་འབོག་སྐབས་གདུལ་བྱ་འཁོར་ལ་སྡེ་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་མོས་འདུན་དང་བསྟུན་ནས་བཀའ་གཞུང་ཉན་བཤད་ཀྱི་སྡེ་དང་། རི་ཁྲོད་ཚོག་

[273] སྨྲ་རྟྱ་པཱ་ལ། གུ་པཊ་པཱ་ལ། ཕྲཛྙཱ་པཱ་ལ་དང་གསུམ་མོ། །

[274] སྐབས་འདིར་ཁ་ཆེ་ཞེས་པ་རང་རྒྱལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀ་ཤི་སྨིར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་ས་གནས་དེར་གནའ་བོའི་དུས་སུ་བོན་བསྟན་རྒྱས་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཁོང་ནི་བོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་གནས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

ཕུའི་སྐྱེ། ཤིང་དྲུང་མི་རྟག་སྒོ་པའི་སྐྱེ། ཟླག་དགོན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྐྱེ་དང་བཞིར་བཞག་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་རང་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཚད་དང་སྦྱར་ཏེ་རབ་བྱུང་པ་ལ་དྲང་སྲོང་ཕོ་མོའི་སྐྱེ་གཉིས་གཙང་གཙུག་ཕོ་མོའི་སྐྱེ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་ལ། ཁྱིམ་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་ཕོ་མོའི་སྐྱེ་གཉིས་བསྙེན་གནས་ཕོ་མོའི་སྐྱེ་གཉིས་དང་བཞི་བཅས་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་དབྱེ་བར་[275] མཛད་དོ། །

༢ སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་དུས་དེར་ཁོང་གི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་པ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་རིམ་པས་རྗེས་འཇུག་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་མ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྡེ་ཁག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལ་སོགས་མང་དུ་ཕྱེས་ལ། རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རིང་(དུས་རབས་གསུམ་པ)ལ་འབྲུག་རྩོད་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཁ་ཐོར་སོང་བར་བཞེད་པར་འདུག་སྟེ། སོ་ཐར་རྩ་བའི་སྡེ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བ་དང་། འོད་སྲུང་། ས་སྟོན་པ། ཆོས་སྲུང་བ། མང་ཐོས་པ། གོས་དམར་སློབ་མ། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་བདུན། གཉིས་པ་ཕལ་ཆེན་སྡེ་ལ་ཤར་རིར་གནས་པ་དང་། ནུབ་རིར་གནས་པ། གངས་རིར་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བ། བཏགས་པར་སྨྲ་བ་དང་ལྔ། གསུམ་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པ་དང་། འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ན་གནས་པ་དང་གསུམ། བཞི་བ་ཀུན་བཀུར་སྡེ་ལ་ས་སྒྲོག་རི་ལ་གནས་པ་དང་། སྲུང་བ་པ། གནས་མ་

275 ཟླ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁའ། 《འདུལ་བ་གླིང་གྲགས།》གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ། ཊ་གནས་ཏེ་མ་ལ་ཡི་བོན།

བུ་སྡེ་དང་གསུམ་སྟེ་ཁྱོན་སྡོམ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ[276] བཅོ་བརྒྱད་བདོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་སུ་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་རང་རང་སོས་ཕྱོགས་བཞིན་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་པས་སྐབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་གྲངས་འདྲེན་འཇོག་ལུགས་ཐད་ལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་སླ་ཆེད་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོར་བཀོད་པ་བཞིན་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་འདུལ་བསྟན་ལ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་འཇོག་ལུགས་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་རེའུ་མིག[277]

༡ རྩ་བའི་སྡེ་བ་གཉིས།	གནས་བརྟན་པ།	དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ།
དེ་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད།	གངས་རི་བ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ། གནས་མ་བུ་པ། ཆོས་མཆོག་པ། བཟང་ལམ་པ། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། མང་སྟོན་པ། ཆོས་སྲས་པ། ཆར་བཟང་འབེབས་པ། བླ་མ་པ།	དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བ། ཐ་སྙད་གཅིག་པ། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བ། མང་ཐོས་པ། བཏགས་པར་སྨྲ་བ་པ། མཆོད་རྟེན་པ། ཤར་རི་བ། ནུབ་རི་བ་དང་བརྒྱད།

༢ རྩ་བའི་སྡེ་བ་གསུམ།	གནས་བརྟན་པ།	དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ།	རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ།
དེ་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད།	ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་སྨྲ་བ། མང་བཀུར་བ། ཆོས་མཆོག་པ། བཟང་ལམ་པ། གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་པ།	དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བ། ཤར་རི་བ། རྒྱལ་པོའི་རི་བ། ནུབ་རི་བ། གངས་རི་བ། མཆོད་རྟེན་པ། དོན་གྲུབ་པ། བ་ལང་གནས་པ།	ས་སྟོན་པ། འོད་སྲུངས་པ། ཆོས་སྲས་པ། གོས་དམར་བ།

༣རྩ་བའི་སྡེ་བཞི།	ཕལ་ཆེནཔ།	ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ།	གནས་མ་བུ་པ།	གངས་རི་བ།
དེ་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད།	ཕལ་ཆེན་པ་སྡེ་བ། ཐ་སྙད་གཅིག་པ། བ་ལང་གནས་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། བཏགས་པར་སྨྲ་བ། མཆོད་རྟེན་པ།	ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བ། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ། མང་སྟོན་པ། ཆོས་སྲས་པ། གོས་དམར་བ། འོད་སྲུངས་པ། འཕོ་བ་པ།	གནས་མ་བུ་པ། ཆོས་མཆོག་པ། ལམ་བཟང་པ། མང་པོས་བཀུར་བ།	གངས་རི་བ།

སླར་ཡང་བསམ་དགོས་པ་ཞིག་པ་ལ་གོང་དུ་སོ་ཐར་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་

276 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། 《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད།》[m]བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༧༩ གཟིགས།

277 འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ།》 སྟོད་ཆ། [m]སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༥.༥༠-༥༣ "ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། གངས་རི་པ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།"

བཤད་པའི་ནང་ཚན་གངས་རི་བ་དང་གོས་དམར་སློབ་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་དེར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་ཁྱབ་བདལ་ཆེན་པོ་མ་ཕྱིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁོངས་ཚུང་ལ་ཚ་ཤུགས་ཆེ་སྟབས་གནས་ཡུལ་ས་ཁུལ་དེ་ལ་གངས་རི་ཡོད་པར་དོགས་པས་གངས་རི་བ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་འདུལ་བསྟན་བོད་ཡུལ་དུ་མ་དར་སྔོན་ལ་ཁོང་གི་རྗེས་འཇུག་རབ་བྱུང་བ་དག་གི་ན་བཟའི་ཁ་མདོག་དེ་ནི། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ས་གནས་རང་གི་འདུལ་འཛིན་པའི་ཆས་གོས་ཁ་དོག་སེར་མདོག་གྱུར་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འདྲ་བས། རང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་གོས་ཆས་དམར་མདངས་གྱུར་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་ཏེ་གོས་དམར་སློབ་མ་ཞེས་བཞག་པ་གཉིས་ལ། ཐོ་ཐག་ཐད་ཆོད་ཀྱིས་བཅད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་དོན་གནད་གསང་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་རིགས་ལ་དཔྱད་འཚོག་དགོས་པར་སྙམ། གཞན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སུ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ་སྟེ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་དུ་འཇོག་པ་ནི་ཆོས་གཞུང་སྤྱི་དང་མཐུན་ཞིང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་མོད། དྭགས་པོའི་《ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱན་》[278] སོགས་ལས་སོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བོན་གྱི་བཞེད་ཕྱོགས་ལས་མཆེད་པ་ཙམ་ལས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་གཞུང་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་འཇོག་པར་དཀའོ། །

༣ བོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལས་བྱུང་སྔོང་པ་དང་བར་སློབ་མ་ལ་

278 དྭགས་པོའི་ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། 《ལམ་རིན་ཐར་རྒྱན།》[༨]《གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྱེད་ལྡེ་མིག》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༢.༢༣༨ "སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བརྒྱད་འགྱུར། བསྙེ་ན་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་ཚུལ་དགེ་སློང་སློམ་རྣམ་བཞི།" (དྭགག་པོ་ལྷ་རྗེ་ཁོང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གི་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ཞིག)

འདུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། དྲང་སྲོང་མའི་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། གཙང་གཙུག་པོ་མོའི་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཅས་འཛོག་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། བཀའ་ལུང་དག་ལས་རྣམ་གྲངས་འདྲེན་ཆེ་གོང་དུ་བགྲངས་པ་ལས་བཀལ་བ་རྣམས་བསྡུས་ནས་སྤྱར་དང་གྲངས་མཐུན་དུ་དྲིལ་ལུགས་སྔ་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཚུལ་མི་གཅིག་[279]སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་བཞི་དྲང་སྲོང་ཕོ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་རྩ་བ་བརྒྱད་དྲང་སྲོང་མོ་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གྲས་ལ་རྩེ་བར་འདོད་མིན་གཉིས་ལས་འདིར་རེ་ཞིག་ཕྱི་མའི་ལུགས་བཞིན་གཤམ་འོག་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ།།

བོན་གྱི་འདུལ་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་དྲང་སྲོང་དང་གཙང་གཙུག་སྲུང་ཁྲིམས་རྣམ་གྲངས་རེའུ་མིག				
དྲང་སྲོང་ཕོ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ།				
རྩ་བ་བཞི།	སྲོག་གཅོད་པ།	མ་བྱིན་ལེན་པ།	མི་གཙང་སྤྱོད་པ།	རྫུན་དུ་སྨྲ་བ།
ཡན་ལག	མི་དགེ་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད། འཁྲུལ་བའི་སྡེ་བརྒྱ་དང་བཅུ། ཁ་ཟས་ཀྱི་སྡེ་བཞི། ཁྲི་སྟན་གྱི་སྡེ་གསུམ། ཁྲིམས་ཆེན་གྱི་སྡེ། སིལ་བུའི་སྡེ་བཅས་སྡུང་བའོ། །དེ་དག་ནི་རྩ་བ་གྲངས་སུ་མི་རྩིས་པའི་ལུགས་སོ།།			
དྲང་སྲོང་མོ་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ།				
མོ་ཁྲིམས་རྩ་བ་བརྒྱད།	སྲོང་གཅོད་པ།	མ་བྱིན་ལེན་པ།	མི་གཙང་སྤྱོད་པ།	རྫུན་དུ་སྨྲ་བ།
	རེག་པ།	ལུས་བཀན།	འཆབ་པ།	བློག་པ།
མོ་ཁྲིམས་ཡན་ལག	མི་དགེ་བ་ལ་རེ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པ་རེ་བརྒྱད། འཁྲུལ་ལྟ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྒྱ་དང་དགུ། སྐྱོན་དགུ་ལས་མ་རྫོགས་པའི་དབང་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན་པ། གཞན་ཚིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དང་གསུམ། ཁྲི་སྟན་སྡེ་གསུམ། ལྷ་གབ་ཆེན་པོ། དུས་མིན་ཁ་ཟས། ཁྲིམས་ཆེན་སྡེ། སིལ་བུའི་སྡེ་བཅས་སྡུང་བའོ།།			
བར་སློབ་མ།				
སྲུང་ཁྲིམས་ནི་རྩ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དྲང་སྲོང་པ་དང་གཅིག་མཐུན་ཡིན་ནོ།།				
གཙང་གཙུག་སྲུང་ཁྲིམས་ཉེར་ལྔ།				
རྩ་བ་བཞི།	སྲོང་གཅོད་པ།	མ་བྱིན་ལེན་པ།	མི་གཙང་སྤྱོད་པ།	རྫུན་དུ་སྨྲ་བ།
ཡ་ལག	སྲོག་གཅོད་གཞན་ལ་བཅོལ་བ། ཀུན་བུ་འབོད་པ། མི་དགེ་བའི་སྡེ་དྲུག ཁ་ཟས་སྡེ་བཞི། སིལ་བུའི་སྡེ་ལས་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་དང་། རྒྱན། བྱུག་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་དག་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ། ཁྲི་སྟན་སྡེ་གསུམ་བཅས་སྡུང་བའོ།།[280]			

279 མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། 《འདུལ་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མེ།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༣༢༥-༣༢༨ རྩ་བ་གྲངས་སུ་མི་བཟློ་ན་ཞེས་པ་ནས། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་ཞེས་པའི་བར་གཟིགས།

280 ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན།《རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།》[m]གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེ། ༢༠༠༣.༥༢"གྲངས་ནི་ཇི་ལྟར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཤེས་སྙམ་ན་ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་

༤ ཆོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལས་དགེ་སློང་ཕའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་ཁྲིམས་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག[281] དང་རྗེས་མཐུན་དྲུག དགེ་ཚུལ་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་གཞི་བཅུའམ་བླངས་འདས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་བཅས་འཛོག་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱུག་ཡིན་མོད། རྣམ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་དཔེར་ན་བླངས་འདས་སོ་གསུམ་དང་སོ་དྲུག[282] ཅེས་བགྲང་ལུགས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། འདིར་ཆོས་པའི་འདུལ་ཁྲིམས་གྲངས་འདྲེན་དང་དབྱེ་དགར་ཕྱེ་ལུགས་བདེ་ལེགས་རྟོགས་ཆེད་སྤྱི་མཚུངས་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་སྡོམ་ཁྲིམས་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ། །

ཆོས་པའི་འདུལ་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་སྲུང་ཁྲིམས་རྣམ་གྲངས་རེའུ་མིག				
དགེ་སློང་ཕའི་སྲུང་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ།				
ཕམ་པ་བཞི།	མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ།	མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ།	སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ།	མི་ཆོས་རྫུན་གྱི་ཕམ་པ།
ཡན་ལག	ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། སྤང་ལྟུང་སུམ་ཅུ། ལྟུ་བྱེད་འབབ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྤྲངས་པའོ། །			
དགེ་སློང་མའི་སྲུང་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི།				

མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ཡི་གེར་མ་བཀོད་པར་གསུངས་སོ་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

281 གཅིག་པུར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ཆུ་རྐྱལ་བ། སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ། སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ། ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་སྨྱན་བྱས་པ། ཟླ་མོའི་ཉེས་པ་འཆབ་པ་སྟེ་དྲུག་སྤངས་པའོ། །

282 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པ།《འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད།》[m]འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ༢༠༠༥.༥༢༢ རྗེའི་འདུལ་སྡོམ་གཞུང་ཉིད་ལུང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ན། "སྲོག་གཅོད་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རྫུན་དུ་སྨྲ། གཞི་མེད་བག་ཙམ་དགེ་འདུན་དབྱེན། དེ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན། རྫུན་དང་བཤེས་ངོར་འཕྱ་བ་དང་། ཟས་ཅུང་ལྷག་མས་སྐུར་འདེབས་དང་། བསླབ་པ་སྤོང་དང་འབྲས་ཆེན་འགེབ། ཆང་དང་གླུ་གར་རོལ་མོ་བྱེད། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་སྤོས་ཞུག་ཕྲེང་། ཁྲི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དངུལ་ལེན། ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དག་སྟེ། སུམ་ཅུ་དྲུག་ནི་བླངས་ལས་འདས།"

གཞུང་དངོས།

ཕམ་པ་	མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ།	མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ།	སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ།	མི་ཆོས་རྫུན་གྱི་ཕམ་པ།
	རེག་པའི་ཕམ་པ།	ལུས་བཀན་གྱི་ཕམ་པ།	འཆབ་པའི་ཕམ་པ།	ཟློག་པའི་ཕམ་པ།
ཡན་ལག	ལྷག་མ་ཉི་ཤུ། སྤང་ལྟུང་སོ་གསུམ། ལྟུ་བྱེད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སྤང་བའོ།།			
དགེ་སློབ་མའི་སྡུང་ཁྲིམས།				
རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན།	དགེ་ཚུལ་མས་དགེ་སློང་མ་ཞུས་གོང་དུ་གཅིག་པུར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆུར་རྒྱལ་བ། སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ། སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ། ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་སྨྱན་བྱས་པ། ཟླ་མོའི་ཉེས་པ་འཆབ་པ་སྟེ་དྲུག་སྤང་བའོ།།			
དགེ་ཚུལ་སྡུང་ཁྲིམས།				
བསླབ་པའི་གཞི་བཅུ།	རྩ་བ་བཞི། ཆང་། གར་སོགས་གསུམ། ཕྲེང་བ་སོགས་གསུམ། མལ་སྟན་ཆེན་པོ། མཐོན་པོ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤོང་བ་བཅུའོ།། འདི་དག་འོག་གི་བླངས་འདས་ཕོངས་ལ་འདུའང་འདུག			
བླངས་འདས་སོ་གསུམ།	རྩ་བ་བཞི། གསོད་པ་གསུམ། རྫུན་གྱི་ཆར་གཏོགས་བཅུ་གཉིས། ཆང་། གར་སོགས་གསུམ། ཕྲེང་བ་སོགས་གསུམ། མལ་སྟན་ཆེན་པོ། མཐོན་པོ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། གསེར་དངུལ་ལེན་པ། ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཅས་སྤངས་པའོ།།			

ལྔ། བོན་དང་ཆོས་པའི་འདུལ་གོས་ལ་དཔྱད་པ།

སྤྱིར་དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནང་གི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཕྱི་ཡི་ཁོར་ཡུག་ཡོངས་རྫོགས་འཕོ་འགྱུར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགའ་ཕྱོགས་སེམས་ཁམས་ལའང་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། གནའ་དུས་ནས་ ད་ལྟ་བར་དུ་མ་ཟད་དུས་རབས་（༡༩༩༥-༢༠༡༨）འདིའི་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་དུའང་སྐྱ་སེར་ཀུན་གྱི་གྱོན་ཆས་བཟོ་དབྱིབས་ལ། འགྱུར་ལྡོག་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་ནི་འཚོ་བ་དངོས་ཐོག་གི་མྱོང་བས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ འོ་སྐོལ་དེང་སྐབས་བོད་མི་འདུལ་འཛིན་རབ་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའི་རིགས་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་དུས་ཇི་བཞིན་མིན་པ་སྨོས་མ་དགོས། ཡིན་ནའང་འདུལ་གོས་དེ་དག་རྩ་བ་སྟོན་པ་རབ་བྱུང་ཆས་གོས་ཀྱི་སྙིང་གཞི་ལས་བྱུང་འདུག་པ་འདུལ་གཞུང་ཁག་དང་

གོ་བསྡུར་གྱིས་དཔྱད་ན། སྔོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་ཁྱིམ་སྤངས་རབ་བྱུང་གོས་ལ་ན་བཟའ་གོས་དྲུག་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་པད་ཞུ་ནི་པད་མའི་དབྱིབས་ལ་སྤྱི་བོར་ཚངས་བུག་དང་སྲུལ་བུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དཀྱིལ་དུ་སྤུངས་པ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་སྟོད་གོས་ནི་སྟོད་འགག་སྟེ་ཤ་འགག་དཔུང་རྟུམ་མཐའ་ལ་སྲུལ་བུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལྡན་པ། གསུམ་པ་རྨད་གོས་ནི་དཀྲུས་སུ་ཁྲུ་ལྔ་རྒྱང་ངོས་གླིང་སྣམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་ནས་དགུ་བ་བར་དུ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་དགུ་ཡོད་ཅིང་ཁ་མདོག་ངུར་སྨིག་ལྡན་པ། བཞི་བ་རྨད་འོག་ནི་དཀྲུས་ཚད་ཁྲུ་ལྔ་རྒྱང་ངོས་གླིང་སྣམ་བདུན་དང་ཁ་དོག་དམར་པོ་དགོས་པར་གྲགས། ལྔ་བ་སྨད་ཤམ་ནི་ཤམ་ཐབས་ཏེ་སྦུབས་ཅན་སྲུལ་བུ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལྡན་པ། དྲུག་པ་པད་ལྷམ་ནི་པད་རྩེག་ཞེས་སྦྱོར་ཡུ་བ་རིང་ཐུང་ཚད་ལ་རན་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་[283] བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟ་མིག་སྔར་མཐོང་བའི་བོན་གྱི་རབ་བྱུང་པའི་ན་བཟའ་གོས་དྲུག་ལས་པད་ཞུ་ལ་གཙུག་ཏུ་མདའ་རྩེ་འདྲ་བའི་ཏོག་དང་ཞྭ་ལུང་ལྷ་བུའི་དར་དཔྱང་གཡས་གཡོན་གཉིས་བཅས་ཡོད། སྟོད་འགག་ལ་སེང་གེ་དཔུང་བ་ཞེས་དཔུང་མདུན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་སྣེ་ཟུར་གཉིས་སུ་ཐོན་པ། རྨད་འོག་གམ་དེང་དུས་ཁ་སྐད་དུ་གཟན་ཞེས་པ་ལ་གླིང་སྣམ་བོར་ནས་མི་ལོང་བཞིན་དུ་ངོས་མཉམ་པར་བྱས་པས་གཟན་མི་ལོང་མ་ཞེས་གྲགས། ཤམ་ཐབས་ལ་སྲུལ་བུ་ཞེར་ལྔ་དོར་ནས་ལྡུགས་རིའི་ཞེང་ཚད་སོར་བཞི་ལས་བརྒལ་ཏེ་མཐོ་གང་ཡན་ཆད་འཛོག་པ་དེ་དག་ནི། གནའ་རབས་འདུལ་འཛིན་པའི་གྱོན་ཆས་ལ་ལྟོས་ན་དེང་དུས་གྲྭ་ཆས་རིགས་ལ་

283 སྔོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》[m]ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༤༢༢ "པད་ཞྭ་སྲུལ་བུ་རྩ་ལྔ་དང་། རྨད་གོས་གླིང་སྣམ་རྩ་ལྔ་དང་། རྨད་འོག་གླིང་སྣམ་བདུན་པ་དང་། སྨད་ཤམ་སྲུལ་བུ་རྩ་ལྔ་དང་། སྟོད་གོས་སྲུལ་རྩ་ལྔ་དང་། པད་ལྷམ་པད་རྩེག་ཉིས་སྦྱོར་དང་།"

འགའ་ཤས་མཚོས་ལེགས་བྱས་ཏེ་ལྷག་མར་ཐོན་པ་དང་། འགའ་ཤས་སྐབས་བདེ་བཟོས་ཏེ་ཆད་པར་བྱུང་འདུག་པ་མ་ཟད་གཟུགས་དབྱིབས་ལའང་འཕེལ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སོང་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཤེས་པར་སླ། 《མདོ་གཟེར་མིག་》ལས་[284] "རྨད་འོག་ལ་གླིང་སྣམ་བདུན་པ་"ཞེས་བཤད་པས་རྨད་གོས་དང་དེ་གཉིས་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་ནའང་། རྗེ་མཉམ་མེད་ཆེན་པོས་[285] "རྨད་གོས་དང་རྨད་འོག་ལ། ཚ་ག་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་ (ཀྱང་)། དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་(པ་)ནི། ཁོ་བོའི་བླ་མ་དང་། མཁས་པ་ལ་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་"ཞེས་པ་བཞེད་པ་དེ་ཡང་། 《ཀུན་འབྱུང་དབྱིངས་དག་རྒྱུད་》[286] ལས"རྨད་གོས་གླིང་སྣམ་སུལ་བུ་ཙ་ཐུ་ཐང་བ། རྨད་གོས་(འོག་)གླིང་སྣམ་སུལ་བུ་ཙ་ཐུ་ཚུལ་གོས"ཞེས་བསྟན་པ་དང་དགོངས་དོན་གཅིག་མཐུན་དུ་གྲུབ་པར་འདྲའོ།།

སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཁྱིམ་སྤངས་རབ་བྱུང་གོས་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་དམིགས་བསལ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཤིང་ང་དཔུང་ཆད་[287] ཅེས་བཞིར་བསྟན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྣམ་སྦྱར་ནི་སྣམ་ཕྲན་ཉེ་ཐུ་བ་ནས

---

284 ཨང་མཚན་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ་ལ་གཟིགས།

285 མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། 《འདུལ་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མེ།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༢༥༡-༢༥༢ གཟིགས།

286 བཀའ། 《བླ་ག་ཡངས་མ་ཀུན་འབྱུང་དབྱིངས་དག་རྒྱུད།》[g]《གངས་ཏི་སེའི་བོན་གཞུང་རིག་མཛོད།》མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༡༠.༡༩-༡༥ "སྟོད་གོས་སུལ་བུ་ཙ་ཐུ་ཤ་འགག སྨད་ཤམ་སུལ་བུར་(བུ)ཙ་ཐུ་ཤམ་ཐབས། རྨད་གོས་གླིང་སྣམ་སུལ་བུ་ཙ་ཐུ་ཐང་བ། རྨད་གོས་(འོག)གླིང་སྣམ་བུ་སུལ་བུ་ཙ་ཐུ་ཚུལ་གོས། པད་ཞུ་སུལ་བུ་ཙ་ཐུ་སྤྱི་བོར་ཚངས་བུག་ཅན། དཀྱིལ་སྤྱང་པ་ལྷ་བུ། མཐའ་པད་མ་བཞིན(བཞི?)། པད་ལྷམ་པད་བརྩེགས་(བརྩེགས་)གཉིས་སྦྱོར་ཤ་ཐུལ་དང་དྲུག་གོ །"

287 བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།》[m] གསེར་ཐང་བླ་རུང་ལྷ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༢༠ "དགེ་སློང་མས་ནི་ཤིང་ང་དཔུང་ཆད་དང་རྟུལ་གཟན་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ །"

དགུ་བ་བར་དུ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་དགུར་ཕྱེས་ཤིང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་ལྔ་དང་ཕྱེད་བཞི་ལྡན་པ། གཉིས་པ་བླ་གོས་ནི་སྣམ་ཕྲན་བདུན་ལ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་གསུམ་ལྡན་པའི་སྟོད་གཡོགས། གསུམ་པ་མཐང་གོས་ནི་སྣམ་ཕྲན་ལྔ་ལ་གླེགས་བུ་ཕྱེད་གཉིས་ལྡན་པའི་སྨད་གཡོགས། བཞི་བ་ཤིང་ང་དཔུང་ཚད་ནི་སྟོད་གོས་སྤྲུབས་ཅན་ཕུ་ཐུང་དཔུང་མཚམས་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་ཕྱིས་དུས་སུ་ཡུལ་ལུང་ལ་བསྟུན་ཞིང་འདུལ་ལུགས་གཞན་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྡེབས་པ་ལས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་[288] ཕྱེས་ཏེ་ན་བཟའ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བའང་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་[289] “བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་བླ་གོས་མཐོང་(མཐང་?) གོས་དང་། སྒྲ་གཅན་ཟིན་(འཛིན་)གྱི་རལ་ཆུང་དཔུང་ཚད་གཅིག་བྱས་སོ”ཞེས་དང་། ཡང་“ཀུན་དགའ་བོའི་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་དང་སྒྲ་གཅན་ཟིན་(འཛིན་)གྱི་ཧྲུལ་གཟན་ཡང་ལྷུང་ངོ་”ཞེས་པ་དག་གིས། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལས་འདུལ་གོས་གཞན་དག་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་མིན་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཞིང་། བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བཙུན་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་[290] “དགེ་སློང་མས་ནི་ཤིང་ང་དཔུང་ཚད་དང་ཧྲུལ་གཟན་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ”ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་དགེ་སློང་ཕ་

---

288 བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།》[m] གསེར་ཐང་བླ་རུང་ལྔ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༢༩-༢༣༠ “སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་དང་ཤམ་ཐབས་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་ཧྲུལ་གཟན་དང་ཧྲུལ་གཟན་གྱི་གཟན་དང་གདོང་ཕྱིས་དང་རྣག་གཟན་དང་གཡན་པ་དགབ་པ་དང་སྐྲ་བཟེད་དང་གདིང་བ་དང་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅང་བར་བྱའོ། །”

289 སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད། 《འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།》 བླ་རུང་ཐུ་འགྱུར་དཔེ་ཚོགས་ཁང་། སྨད་ཆ། [m] དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༥༡ གཟིགས།

290 ཨང་མཚན་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན་པ་ལ་གཟིགས།

སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ཆད་རིགས་རྣམས་མི་རུང་བ་བསྟན་པར་སྣམ། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་》ལས་[291] "བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་དག་ལ་ཐིག་ལེ་བྱའོ་"ཞེས་པས་ཆོས་གོས་རྣམས་ལ་ཐིག་ལེའི་མཚན་རྟགས་གདབ་དགོས་པར་བཞེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དོན་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟིགས་ཅན་སྙིང་པོས་དགེ་སློང་དང་མུ་སྟེགས་འཚོ་བ་ནོར་ནས་གླང་པོ་ཆེ་ལས་བབས་ཏེ་འཚོ་བ་པ་ལ་གུས་ཕྱག་བྱས་པར་བརྟེན་ཆོས་གོས་ལ་མཚན་མ་གདབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དགེ་སློང་དང་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བའི་གོས་གཉིས་རྐུན་དུ་ཤོར་བ་ཕྱིས་སུ་ཚུར་རྙེད་སོན་བྱུང་བ་ན་སོ་སོར་ངོ་མ་ཤེས་པས། ཆོས་གོས་མཐར་མཚན་རྟགས་ཐིག་ལེ་སྣག་ཚས་བཏབ་པའི་ལུགས་སྲོལ་རྣམས་ལུང་གཞི་དགོངས་དོན་སོགས་《ཊཱི་ཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་》[292] དུ་བཀོད་པ་འདིས། ཕྱི་བ་མུ་སྟེགས་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་དང་དབྱེ་དཀར་མི་ནུས་པའི་གྱོན་གོས་ཡོད་ལུགས་མངོན་གསལ་དུ་བཞེད་པས། ཆོས་གོས་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་རིང་དུ་གསར་བྱུང་མིན་པའི་ཁ་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བར་གྱུར། གཞན་ཡང་རབ་བྱུང་འདུལ་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མྱང་འདས་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཟས་གོས་ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོ་སོགས་གང་ལ་ལོངས་སུ་

291 བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།》[m] གསེར་ཐང་བླ་རུང་ལྷ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༢༨ གཟིགས།

292 སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད། 《འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།》 བླ་རུང་ལྷ་འགྱུར་དཔེ་ཚོགས་ཁང་། སྨད་ཆ། [m] དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༥༧ "དེ་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དགེ་སློང་དང་མུ་སྟེགས་འཚོ་བ་ནོར་ནས་རྒྱལ་པོ་གླང་པོ་ཆེ་ལས་བབས་ནས་འཚོ་བ་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གོས་དེ་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་པོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་གོས་དང་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་གོས་བཙག་གིས་བཙོས་པ་དག་ཆོམ་རྐུན་པས་ཕྲོགས་ནས། ཕྱིས་གོས་དེ་དག་སླར་གཏད་པ་ན་གོས་དེ་དག་ངོ་མ་ཤེས་ནས། ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐར་སྣག་ཚའི་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་བསྡུས་སོ། །"

སྦྱོད་ཀྱང་བཀག་རྒྱ་མེད་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས[293] བཤད་པ་འདི་ནི། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་འདུལ་གཞུང་སྤྱི་ལུགས་དང་མཐུན་མིན་ཐད་ལ་ငེས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། འདུལ་བ་མདོ་ལུགས་པས་ཕྱི་ཚུལ་ནང་ཁྲིམས་ཟུང་འབྲེལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་གལ་གནད་དུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་འདུལ་གོས་ཁ་དོག་ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས[294] "གོས་ཐམས་ཅད་སྔོན་པོ་བཀག་གི ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་། དམར་བ་ནི་མ་བཀག་གོ"ཞེས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྗེས་འཇུག་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཧྲིལ་པོ་སེར་པོར་བྱས་ཀྱང་འོས་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་ལོ་རྒྱུས་དོན་དངོས་དང་མཐུན་ཞིང་། གནའ་རབས་སྲོལ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའི་རྒྱ་གར་དང་། སི་ལི་ལན་ཁ། འབར་མ་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བ་དགེ་སློང་སེར་པོ་དག་གི་འདུལ་གོས་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་སེར་པོར་གྲུབ་པས་དཔང་པོར་སྟོན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད[295] ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སེར་པོ་དང་ཐམས་ཅད་

293 བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།》[m] གསེར་ཐང་བླ་རུང་ལྔ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༢༧ "སྔ་དྲན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཡང་འོས་སོ། །"

294 རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། 《དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ།》སྨད་ཆ།[m]འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ནང་པའི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཁང་། ༢༠༠༥.༢༢༨ གཟིགས།

295 སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད།《འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།》བླ་རུང་སྔ་འགྱུར་དཔེ་ཚོགས་ཁང་། སྨད་ཆ།[m]དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༥༣ "དེ་ལྟར་ཐམས་སེར་བ་དང་ཐམས་ཅད་དམར་བ་བཀག་པར་ལུང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལྔ་ལས་བཤད་པས་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་ཉེས་པ་དགག་ཕྱིར་ལག་ལན་དོག་མཐའ་བཟུང་བྱའོ། །"

དམར་པོ་བཀག་ལ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་[296] ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྡོན་པོ་མི་རུང་བར་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་ལ་འདུལ་ལུགས་དང་འདུལ་གཞུང་གཞན་པས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པ་ལས་ལོགས་སུ་མ་མཆིས། སྔོར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་འདུལ་བསྟན་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག དགེ་འདུན་པའི་གྱོན་གོས་ཏའོ་ཅའོ་ཆོས་ལུགས་པའི་རྣམ་པ་དང་རིགས་མཐུན་དུ་སོང་ཞིང་། བོད་ཡུལ་དུ་དར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བོན་གྱི་འདུལ་བསྟན་དང་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོན་བསྟན་འདུལ་ལུགས་ཁྲོད་དུའང་དེའི་སྐབས་ཤུགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྣང་ཚུལ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོ་རྒྱུས་སྙིག་ཏུ་ཡིབ་པ་བྱེ་རྡུལ་གྲངས་ལ་འགྲན། །
རྣམ་དཔྱོད་རིག་པ་ཕྲ་མོས་མངོན་པར་བྱས་པ་ན། །
བྲག་རོང་གཡང་གཟར་ལྷུང་ལ་འཇིགས་ཉེན་ཆེ་དྲག་པས། །
ཁོ་བོས་ཆ་ཤས་ཙམ་ལས་གླེང་སློང་སྒྲོབས་པ་བྲལ། །

296 བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། 《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།》[m] གསེར་ཐང་བླ་རུང་ལྔ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་། དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ། ༢༧༢ "གསོ་རས་དང་ཡན་ལག་གི་སྤྲུབས་དང་གོས་ཐམས་ཅད་སྔོ་བ་དང་། གདེངས་ཀ་ལྷ་བུ་དང་ཁ་ཚར་རིང་པོ་དང་རལ་ཀ་དང་གཙུག་ཏོར་དང་མགོ་དཀྲིས་པ་དང་ར་ཕྱུར་དང་ཙ་བལ་གྱི་སྣམ་བུ་དང་སྨུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ངོ་། །"

གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་དཔྱད་བསྡུར།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས།

གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་དང་། ས་བཅད། ལེའུ། ཚིག་འགྲོས་ བཅས་ལ་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐ་སྙད་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ཕན་ཚུན་ལ་ཤན་ཤུགས་ཐེབས་མིན་ཐད་ནས་དཔྱད་གཏམ་སྤེལ་བ་ཞིག་ཏུའོ། །

བརྡ་ཆད་གཙོ་བོ།

འབུམ་བཞི། རྒྱུད་བཞི།

གཅིག མཚན་བྱང་དང་བསྡོད་ཐུག་དཔྱད་བསྡུར།

འདིར་དཔྱད་བསྡུར་བྱས་པའི་དཔེ་གཞུང་ནི་སེ་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་ཉིས་སྟོང་གསུམ་ལོར་པར་སྐྲུན་གནང་བའི་གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་དང་། སྡེ་དགེ་ཤིང་པར་གཞིར་བཟུང་ཏེ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་ཉིས་སྟོང་བདུན་ལོར་པར་སྐྲུན་མཛད་པའི་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་འདི་གཉིས་ཡིན། དེ་སྔོན་རྒྱུད་བཞི་ལ་ཁོ་བོར་ཆ་རྒྱུས་མེད་ནའང་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབུམ་བཞི་དང་གཅིག་མཐུན་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པས། བཤད་རྒྱུན་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་པ་དངོས་སུ་མཇལ་འདོད་དང་གོ་བསྡུར་བྱ་འདུན་རིང་དུ་སོང་བར་བརྟེན། ད་

ཐེངས་རགས་ཙམ་དཔྱད་བསྡུར་བྱས་ཁུལ་གྱིས་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བྱང་དང་བསྟོད་ཕྱག་ནས་དབུར་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ། ཐོག་མར་གསལ་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་གཞུང་གཉིས་གོ་བསྡུར་གྱིས་རྒྱུས་ཡོན་དང་ཡོ་རྒྱུས་རྩད་ཞིབ་བྱས་མཐར་རྩ་བའི་མ་ཕྱི་འབུམ་བཞི་ཚགས་ཡོད་སྟབས། འབུམ་བཞིའི་དཔེ་གཞུང་གཞིར་བྱས་ནས་མཚན་བྱང་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་སོང་ལུགས་འཆད་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་གཞུང་ཁུངས་བཙུན་པར་སྟོན་ཆེད་འབུམ་བཞི་རང་རང་དབུ་ལ་ཞང་སྐད་ཀྱི་རང་གཞུང་མཚན་རེ་འདུག་ལ། རྒྱུད་བཞིའི་གཞུང་ལ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་དུམ་བུ་ཐོག་མ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱིས་མཚན་སྨོས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་ཐུབ། འབུམ་བཞི་ལས་དང་པོ་རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་མཁའ་སྟོན་ལ་རྒྱུད་བཞིའི་དང་པོ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་མཚན་དུ་འགྱུར་བ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པ་གསོ་བྱེད་སྨན་འབུམ་དཀར་པོ་ལ་རྒྱུད་བཞི་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད། གསུམ་པ་དཔྱད་འབུམ་ཁྲ་བོ་ལ་རྒྱུད་གཉིས་པ་བཤད་པའི་རྒྱུད། བཞི་བ་གསོ་བྱའི་ནད་འབུམ་ནག་པོ་ལ་རྒྱུད་གསུམ་པ་མན་ངག་རྒྱུད་ཅེས་བརྗེ་སྒྱུར་ཏེ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིར་གྲུབ་པ་ཡིན། 《རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་[297]》ལས"“རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་གཤེན་རབ་མཆོག མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོབ། དུག་གསུམ་སེལ་མཛད་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ། ནམ་མཁའི་མདོག་ཅན་བསྟན་པའི་གཙོ་ལ་

---

[297] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི》བོད་དང་པོ། [༩] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༣ གཟིགས།

བསྟོད་”ཅེས་པ་ལ། 《རྩ་བའི་རྒྱུད་[298]》ལས་“བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ་བཻ་ཌཱུརྻ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་”ཞེས་ཤད་བར་ སྦྲ་མ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཤད་བར་གཉིས་པའི་མཇུག བཻ་ཌཱུརྻ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཤད་བར་ལྔ་བ་བཅས་ལ་འགྱུར་བ་སོང་ཡང་གཞན་དག་རང་སོར་བཞག་འདུག་མོད། སྤྱིར་དཔེ་གཞུང་གཉིས་ལ་ཆ་རྒྱུས་མེད་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་འདིར་ལྟར་ཐད་ཀར་བསྒྱུར་བར་བཤད་པ་ལ། གནས་ལུགས་དང་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཕོ་བོ་ཡིན་ཡང་ཏན་ཏན་མཐོང་སྲིད། འོན་ཀྱང་ལག་ཏུ་བླངས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཞིབ་བསྡུར་དང་གོམས་འདྲིས་ལེགས་པར་བྱས་པས། ད་གཟོད་དེ་ཀ་རང་དུ་མི་འདོད་ཐབས་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷག་གོ །

གཉིས། ས་བཅད་དང་ལེའུ་དཔྱད་བསྡུར།

འབུམ་བཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྩ་བ་ས་བཅད་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་རྣམས་ལས། ཐོག་མ་འབུམ་ཞེས་པ་རྒྱུད་བཞི་ཅུ་མན་ངག་རྒྱུད་ཅེས་མཚན་བསྒྱུར་གནང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། གཞན་པ་ཡན་ལག་དང་། གནས། སྐབས། མདོ། ལེའུ་དང་ལྷ། ཡན་ལག་ལུས་ནས་རོ་རྩ་བར་དུ་བརྒྱད། རྩ་བ་མདོ་གནས་ནས་བྱ་བྱེད་སྨན་པའི་གནས་བར་བཅུ་གཅིག ཉེས་གསུམ་གསོ་བའི་

298 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[geo] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༣ གཟིགས།

སྐབས་ནས་རོ་རྩ་གསོ་བའི་སྐབས་བར་བཅོ་ལྔ། བཏག་པ་རྩ་ཚུའི་མདོ་ནས་འཇམ་རྩུབ་དཔྱད་ཀྱི་མདོ་བར་བཞིར་བཤད་པ་དག ཐ་སྙད་གྲངས་བཅས་ཕྱིལ་བོ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བ་དེ་སྙེས་དབང་ལ་ཁག་ཏུ་འཇོག་པ་མི་རིགས་སོ། །རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་ལ་ལེའུ་བདུན་དང་རྩ་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་བདུན་པ་ཐུགས་འབུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དོར་བས་ལེའུ་དྲུག སྨན་འབུམ་དཀར་པོ་ལ་ལེའུ་སོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ལ་སྨན་འབུམ་གྱི་གླེང་སློང་དང་། གཉེན་པོ་གཅིག་རྒྱུག འགོས་ནད་སྲུང་བ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ། འཕོར་གྱིས་གཙོ་ལ་བསྟོད་པ་རྣམས་ལོགས་སུ་མ་བགྲངས་པས་ལེའུ་ཉེར་བདུན། གསོ་ཐབས་དཔྱད་འབུམ་ཁྲ་བོ་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ལེའུ་སོ་གཅིག་ཐ་སྙད་གོ་རིམ་བཅས་པ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་གནས། གསོ་བྱའི་ནད་འབུམ་ནག་པོ་ལ་ལེའུ་གོ་བཞི་དང་མན་ངག་རྒྱུད་ལ། ནད་འབུམ་ལེའུ་ལུས་སྟོད་བྱུང་ཁོག་སྨད་གཉིས་གསོ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་དང་ཐ་མ་གཉེར་གཏད་བོར་བས་ལེའུ་གོ་གཉིས་སོ། །ལེའུ་དེ་དག་གི་གླེང་གཞི་གླེང་སློང་གཉེར་གཏད་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་གོ་དོན་བཅས་པ་མི་མཚུངས་ནའང་། གཞན་དག་ལ་ལྷག་བསྡུས་དང་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་ཙམ་ལས། ཚིག་འགྲོས་དང་བསྟན་དོན་གང་ཐད་ནས་ཕལ་ཆེར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་གསེར་ལ་གསེར་རྫེ་བྱུག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །

གསུམ། གཞུང་ཚིག་དཔང་པོར་སྟོན་པ།

འབུམ་འཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་གཉིས་ནི་གཅིག་ཤོས་ལ་གཅིག་གི་རིགས་རྒྱུད་

གཞུང་དངོས།

དམ་མ་བྱུར་གྱུར་བ་མཚོན་གསལ་དོད་པོར་ཆགས་པ་བསྐོན་མེད་ཡིན་ཡང་། བསམ་ཡུལ་ལས་བརྒལ་བ་དང་འཇིགས་སྣང་ཞར་དགོས་པ་ཞིག་ཡེ་ནས་མིན་ཏེ། འཛམ་གླིང་གི་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་སྔ་མ་གཞིར་བཟུང་ཕྱི་མ་འཕེལ་འགྱུར་འགྲོ་བ་དངོས་དོན་གཤིས་སུ་གྲུབ། འོན་ཀྱང་འདས་ཟིན་ལོ་རྒྱུས་ནི་ལོ་རྒྱུས་རང་དུ་གནས་པས་ང་ཚོས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱ་ཉ་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གྲུ་ཡངས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་གང་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་བླང་དང་ཡི་རང་བྱས་ཏེ། མིག་རྒྱང་རིང་པོས་གོམ་སྟབས་མདུན་དུ་བསྐྱོད་ན་ད་གཟོད་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱར་ལས་ཆེ་བ་ཐོབ། དེས་ན་འདིར་ཡང་གནས་དོན་དཔང་པོར་སྟོན་པའི་ཟུར་སྣེ་གཞུང་ཚིག་འགའ་ཤས་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་དོ། །

གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་གཞུང་ཚིག	
འབུམ་དང་པོ། རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་གཞུང་ཚིག	རྒྱུད་དང་པོ། རྩ་རྒྱུད་གཞུང་ཚིག
[299] དང་པོ་ཐུགས་འབུམ་མཁའ་སྟོན་གནས་བསྟན་པ། །རྩ་བ་གསུམ་ལ་དྲིལ་བའི་སྡོང་པོ་དགུ །ཁྱེར་པའི་ཡལ་ག་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་དེ། །ལོ་འདབ་ཉིས་བརྒྱ་རྩ་བཞི་རྒྱས་པ་ཡིན། །གསལ་བའི་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལྔ་རུ་སྨིན། །འདི་དག་ཐུགས་འབུམ་མཁའ་སྟོན་སྟོམས་སུ་བཤད། །	[300] དང་པོ་རྩ་རྒྱུད་མདོ་ཡི་གནས་བསྟན་པ། །རྩ་བ་གསུམ་ལ་འདྲིལ་བའི་སྡོང་པོ་དགུ །ཁྱེར་པའི་ཡལ་ག་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་དེ། །ལོ་འདབ་ཉིས་བརྒྱ་རྩ་བཞིར་རྒྱས་པ་ཡིན། །གསལ་བའི་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལྔ་རུ་སྨིན། །འདི་དག་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམས་སུ་བཤད། །
འབུམ་གཉིས་པ། སྨན་འབུམ་དཀར་པོ།	རྒྱུད་བཞི་པ། ཕྱི་མ་རྒྱུད།
[301] ཤིང་རྩ་བྱུང་ན་གཉེན་(གཉན)དང་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །མེ་རྩ་བཙན་བདུད་ལྷགས་རྩ་རྒྱལ་པོ་གདོན། །ས་ཡི་རྩ་བྱུང་ས་བདག་མ་མོ་གདོན། །ཆུ་རྩ་བྱུང་ན་ཀླུ་སྲིན་དམ་སྲི་གདོན། །	[302] ཤིང་རྩ་གཉན་དང་རྒྱལ་པོར་བཟུང་། །མེ་རྩ་བཙན་བདུད་ལྷགས་རྩ་རྒྱལ་པོ་དགོར། །ས་ཡི་རྩ་ལ་ས་བདག་མ་མོར་བཟུང་། །ཆུ་རྩ་ཀླུ་དང་ཀླུ་སྲིན་དམ་སྲིར་བཟུང་། །
འབུམ་གསུམ་པ། དབྱད་འབུམ་ཁྲ་བོ།	རྒྱུད་གཉིས་པ། བཤད་རྒྱུད།

299 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [ཀ] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༥ གཟིགས།
300 བེ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》 [ཀ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༡༡ གཟིགས།
301 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [ཀ] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༣༥-༣༦ གཟིགས།
302 བེ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[ཀ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༦༢༠ གཟིགས།

303 དེ་ལ་ངོས་བཟུང་བརྟག་པའི་ཐབས་དང་ནི། །རྟོགས་ན་ཇི་ལྟར་གསོ་བའི་གསོ་ཚུལ་དང་། །གང་གིས་གསོ་བའི་གསོ་ཐབས་གསུམ་དུ་བཤད། །དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ། །རྩ་བ་བཞི་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །འདི་དག་དཔྱད་འབུམ་ཁྲ་བོའི་སྡོམ་ཚིག་ཡིན།།	304 དེ་ལ་ངོས་བཟུང་བརྟག་པའི་ཐབས་དང་ནི། །རྟོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོ་བའི་གསོ་ཚུལ་དང་། །གང་གིས་གསོ་བའི་གསོ་ཐབས་གསུམ་དུ་བཤད། །དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ། །རྩ་བ་བཞི་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །འདི་དག་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོམས་（སྡོམ）ཚིག་ཡིན།།
འབུམ་བཞི་བ། ནད་འབུམ་ནག་པོ།	རྒྱུད་གསུམ་པ། མན་ངག་གི་རྒྱུད།
305 བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད། །སྔོང་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་དང་། །ཕན་གནོད་གོམས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པའོ།།	306 བརྟགས་པའི་ཐབས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །སྔོང་བ་རྒྱུ་ཡི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟག་པ་དང་། །ཕན་གནོད་གོམས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པའོ།།

ད་དུང་འདི་ལྟར་གཞུང་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་ཕན་ཚུན་གོ་བསྡུར་བྱས་ན་ང་ཚོས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། གླེང་གཞི་དང་གླེང་སློང་གཉེར་གཏད་དང་བསྟོད་ཚིག་སོགས་ཕུད་པའི་ལྷག་ཤུལ་དག་ལ་གཞིག་ཚེ། རྩ་ཆུ་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་བཞིན་རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་ཆེ་རིགས་དང་། བོད་གཞུང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཐ་སྙད་སྐོར་ནས་གཞུང་ཁག་གཉིས་ཚིག་སྦྱོར་མི་མཐུན་པ་ཤུགས་ཆེ་ལ། རྒྱུན་སྤྱོད་ཞུང་རིགས་རྣམས་ནི་ཚིག་སྦྱོར་རྒྱས་བསྡུས་ལ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་མཐུན་ཤས་ཆེ་བའི་སྣང་ཚུལ་མངོན་པར་ཤེས་ཐུབ་བོ།།

---

303 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [ཐ] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༨༨ གཟིགས།

304 ཐེ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[ཐ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༢༩

305 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [ཐ] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༠ གཟིགས།

306 ཐེ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[ཐ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༡༣༡ གཟིགས།

བཞི། ནད་བཅོས་སྔགས་ཡིག་དབང་པོར་སྟོན་པ།

གཞུང་ལུགས་གཉིས་ལས་གསལ་བའི་ནད་བཅོས་གཟུངས་སྔགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཕྱིལ་པོར་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཀྱང་། ལེགས་སྦྱར་དང་ཞང་སྐད་སྔགས་ཡིག་དུམ་བུ་འགའ་རེ་ཤེས་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པ་མ་ཟད། ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྔགས་ཡིག་ལ་བརྩེགས་མ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། ཞང་ཞུང་སྔགས་ཡིག་རིགས་ལ་དེ་ཙམ་མེད་པ་བོན་གཞུང་གསང་སྔགས་འདོན་ཚིག་ལ་འཇུག་པས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་བདེན་དོན་དང་གནས་ལུགས་གང་ལ་ཡོད་མེད་དབང་པོ་སྟོན་པའི་སླད་དུ་གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཟུངས་སྔགས་རྣམས་གཤམ་གསལ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའོ།།

འབུམ་བཞི་དང་རྒྱུད་བཞི་ལས་བསྟན་པའི་ནད་བཅོས་སྔགས་ཡིག	
གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།	གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི།
མིག་ནད་གསོ་སྔགས།	མིག་ནད་གསོ་སྔགས།
307 ཨོཾ་ན་ག་ཤ་རི་ཐད། ག་ཏོ་ཤ་རི་ཐད། ཐུག་ནན་ཤ་རི་ཐད་སྭཱ་ཧཱ།	308 ཨོཾ་ན་ག་ཤ་རི་ཐད། ག་ཏོ་ཤ་རི་ཐད། ཐུག་ནན་ཤ་རི་ཐད་སྭཱ་ཧཱ།
སྙེ་མགུལ་ལྷ་ནད་གསོ་སྔགས།	སྙེ་མགུལ་ལྷ་ནད་གསོ་སྔགས།
309 ཨོཾ་ན་ག་ཏ་རག་ཏ་བུས་པ་ཏ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་མི་ཏི་མི་ཏི་ཤུག་ཀུག་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཁ་ཁྱུག་མ་ལ་རག་ཏ་ནན། ཨོཾ་དམར་མོ་ཛོན་དུ་ཛོན་དུ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ།	310 ཨོཾ་ནག་ཏ་རག་ཏ་ཕུས་པ་ཏ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་མི་ཏི་མི་ཏི་ཤག་ཀུག་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཁ་ཁྱུག་མ་ལ་རཀྟ་ནན། ཨོཾ་དམར་མོ་ཛོན་དུ་ཛོན་དུ་ཧཱུྃ་ཧཱུྃ་ཕཊ་ཕཊ་སྭཱ་ཧཱ།
མོ་ནད་བུ་འབྱིན་སྔགས།	མོ་ནད་བུ་འབྱིན་སྔགས།

307 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༢༩༣ གཟིགས།

308 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༣༡༡ གཟིགས།

309 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༢༥༩-༢༦༠ གཟིགས།

310 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༣༢༥ གཟིགས།

གཞུང་དངོས།

311 ཨོཾ་གྲེང་གྲེང་མ་ཧཱ་གྲེང་བཛྲ་ཛྙེ་སེ་སཏྭ་ཁྲི་དེ་སྭཱཧཱ།	312 ཨོཾ་གྲེང་གྲེང་མ་ཧཱ་གྲེང་བཛྲ་ཛྙེ་སེ་སཏྭ་ཁྲི་དེ་སྭཱཧཱ།
གཅིན་འགགས་གསོ་ཐབས།	གཅིན་འགགས་གསོ་ཐབས།
313 ཨོཾ་རམ་རམ་ཤིག་ཤིག་ཙེར་ཙེར་ཙེར་ཙེར་ཐད་སྙིལ་སྭཧཱ།	314 ཨོཾ་རཾ་རཾ་ཤག་ཤག་རྩེར་རྩེར་ཚོག་ཚོག་ཐད་སྙིལ་སྭཧཱ།
གཟའ་བཅོས་རང་སྲུང་ཐབས།	གཟའ་བཅོས་རང་སྲུང་ཐབས།
315 ཨོཾ་བར་ཙགྲ་ཊཏྟུ་ལ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཏྟུ་ སུ་ལི་ཧེང་ཁྲི་དུ་སུ་སུ་མེ་མེ་ཤིག་ཤིག་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་དམ་བེ་ལི་དམ་བོ་ལི་ཧེང་ཧྨ་མི་ཧུྃ་ཧྨེཿ སུ་སུ་མེ་མེ་ཤིག་ཤིག་སྭཱཧཱ།	316 ཨོཾ་བ་ར་ཙགྲ་ཏྲ་ཏྟུ་ལ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཧུྃ་སུ་ལི་ཧུྃ་སུ་ལི་ཧེང་ཁྲི་དུ་སུ་སུ་མེ་མེ་ཤིག་ཤིག་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་སྟུམ་བོ་ལི་སྟུམ་བོ་ལི་ཧེང་ཧྨིམ་ཏུམ་ཧྨེ་སུ་སུ་མེ་མེ་ཤིག་ཤིག་སྭཱཧཱ།
གཟའ་བརྒྱད་བཅོས་ཐབས།	གཟའ་བརྒྱད་བཅོས་ཐབས།
317 ཨོཾ་གེ་ཏ་གེ་ཏ་ར་ཏུ་ལ་སྭཧཱ། ཨག་ཤམ་ཕཊཿ དུར་ཤམ་ཕཊཿ སེ་ཤམ་ཕཊཿ ཕཊ་ཤམ་ཕཊཿ ཕེ་ཤམ་ཕཿ ཕེར་ཤམ་ཕཿ ཤར་ཤམ་ཕཊཿ དྲག་ཤམ་ཕཊཿ ཙམ་ཤམ་ཕཊཿ	318 ཨོཾ་གེ་ཏ་གེ་ཏ་ཏྲ་ཏུ་ལ་སྭཱཧཱ། ཨག་ཤཾ་ཕཊཿ དུར་ཤཾ་ཕཊཿ སེ་ཤཾ་ཕཊཿ ཕག་ཤཾ་ཕཊཿ ཕེ་ཤཾ་ཕཊཿ ཕེར་ཤཾ་ཕཿ ཤར་ཤཾ་ཕཊཿ ཏྲག་ཤམ་ཕཊཿ ཙ་ཤམ་ཕཊཿ
དུག་ནད་གསོ་ཐབས།	དུག་ནད་གསོ་ཐབས།
319 ཨོཾ་ཀ་ལི་ཀུ་ཀུ་རི་ཏད་ཏུང་། འབུ་འཛྭ་ཧྲ་སི་ཧི་དན་ད་ཧྲིས། ཧྲ་གང་ཙུང་། ཨ་ན་ཧྲིས། ཧྲིས་གང་ཙུང་། ཧྲིས་པ་རི་ཀ་ཙུང་། ཧྲིས་གང་འདི་ཧྲིས། ཏ་ར་ཏ་ར་མེ་ཏུང་ཁྲི་སྭཧཱ། སྲབ་ཧྲ་ར་ཧྲིས། ལི་ཧི་ག་རོ་ཨ་སྲི་ཏ། ག་རི་པ་ནི་ན་གོ། མ་ཏ་ཧྲེ་གོ། ནི་ལེན་གན་ཏོ་ཏོ་ཏོར་ཙ། ཏ་རི་ཧྲིས་ནན་ཧི་ཧྲིས། ཨོཾ་ཤེར་ཤེད་སྭཧཱ། ཨོཾ་ཤེད་ཤེད་བི་ཤེད་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཀྲུག་ལི་ཧྲི། ཨ་ཧྲི་ཁ།	320 ཨོཾ་ཀ་ལི་ཀུ་ཀུ་རི་ཏད་ཙུང་། འབུ་འཛྭ་ཧྲ་ཧི་སེ་ཧྲ་ན་ཧྲ་ཧྲིས། ཧྲ་གང་ཙུང་། ཨ་ན་ཧྲིས། ཊེས་གང་ཙུང་། ཧྲིས་པ་རི་ཀ་ཙུང་། ཧྲིས་གང་ཧྲི་ཧྲིས། ཏ་ར་ཏ་ར་མེ་ཧུྃ་ཁྲི་སྭཱཧཱ། སྲབ་ཧྲ་ར་ཧྲིས། ལ་ཧི་ག་རོ་ཨ་སྲི་ཏ་ག་རི་པ་རི་ན་གོ། མ་ཏཱ་དེ་རོ། ནི་ལེན་གན་ཧྲ་ཏོ་ཏོར་ཙ། ཏ་རི་ཧྲིས། ནན་ཧི་ཧྲིས། ཨོཾ་ཤེད་དེ་ཤེད་དེ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཤེད་ཤེད་བི་ཤེད་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཀྲུག་ལི་ཧྲི་ཨ་ཧྲི་ཁ།
ཚེ་སྲིང་ཐབས་ཡིག	ཚེ་སྲིང་ཐབས་ཡིག
321 ཨཱ་ཨོཾ་ཧུྃ། གཡུང་དྲུང་ཚེ་ཉེ་ཨ་ཐྲི་ཏ། བ་བླ་དེ་གུ་རེ་སི་ཧི་ཛ་ཛཿ	322 ཨོཾ་སཏྭ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ཨ་སྲི་ཏ་ཤུདྡྷེ་ཨཱ་ཡུཀྵ་ར་ཧི་ཕུཥྚི་ཀུ་རུ་ཡེ་སྭཱཧཱ།

---

311 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༢༩༤ གཟིགས།

312 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༨༨༣ གཟིགས།

313 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༣༧༩ གཟིགས།

314 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༣༧༥ གཟིགས།

315 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༥༣༧ གཟིགས།

316 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༨༥༧ གཟིགས།

317 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༥༣༨ གཟིགས།

318 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༨༥༣ གཟིགས།

319 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༥༤༧ གཟིགས།

320 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[g] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༥༨༨ གཟིགས།

321 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

དེ་ལྟར་ནད་འབུམ་ལེའུ་གོ་གཅིག་པ་རྣམས་པ་གསོ་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཚེ་སྲིང་སྔགས་ཡིག་འདི་ཉིད། མན་ངག་རྒྱུད་དུ་རྣམ་པ་བསྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་གོང་གི་གཟུངས་སྔགས་རྣམས་ནི་འབྲི་སྟངས་དག་མིན་ཙམ་ལས་རང་སོར་གནས་པ་གསལ་བར་མངོན་འདུག ཡིན་ནའང་དེ་དག་ཞང་ཞུང་སྔགས་ཡིག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་དང་ཞང་ཞུང་སྔགས་སྐད་འདྲེས་མའི་ཚུལ་དུ་བཏོག་པ་སྐད་གཉིས་རྒྱུས་ཡོད་དག་གིས་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་མེད། སྤྱིར་འབུམ་གཞུང་གཅིག་པུས་མ་ཚད་བོན་གཞུང་གཞན་དག་ལའང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། ནད་འབུམ་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན་པ་ལས་བསྟན་པའི་གཟའ་བཅོས་རང་སྲུང་སྔགས་ཡིག་སྟོད་ཕྱོགས་ཞང་སྐད་གཟུངས་སྔགས་ཏ་ཅང་གློག་པར་དཀའ་བ་རྣམས་(ནད་འབུམ་ཤོག་ངོས་༥༣༧ལས། ཪ །བྲ་བྲ་ལོ་ཀླུ་ལག་ཏཱ། ཪ །ཕྲཇྙཇྙཁྲ། ཪ ། །ཉེཾ། ལེ་ཏ་ཏྣམཏྭན། །ཕྲམྲ། ཪ །མཏ། ཉར། །)མན་ངག་རྒྱུད་དུ་དོར་ནས། སྨད་ཕྱོགས་གཟའ་བཅོས་རང་སྲུང་བཀོད་ཡོད་པ་གོང་གི་རེའུ་མིག་ལ་གཟིགས་པས་རང་མལ་བཞག་འདུག་པ་མཐོང་ཐུབ་བོ། །

2003.402 གཟིགས།

322 བེ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[8] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2007.409 གཟིགས།

༤། ཐུན་མིན་ཐ་སྙད་དཔྱད་བསྡུར།

གནའ་རབས་དུས་སུ་རྒྱུད་ཐག་གིས་བཅད་པའི་ཡུལ་ལུང་ཁག་ལ་འཁྲིམ་འགྲུལ་འགྲོ་འོང་སྟབས་ལེགས་མིན་པས། རིག་གནས་ཚོང་ལམ་སོགས་ལ་འབྲེལ་རྒྱུན་ངེས་ཅན་དམ་པོ་ཞིག་མེད་ཚེ། ས་གནས་རང་རང་ཐུན་མིན་རིག་དངོས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་མི་ཐེབས་པའི་གནས་ལུགས་ཞིག་ཐུབ། དེར་བརྟེན་རྒྱུད་བཞི་རང་གཞུང་ལས་བཞེད་དོན་ལྟར་ན་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་གོང་གི་རྒྱ་གར་ཞེས་རིག་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པས། བྱ་ཁྱུང་ལྡ་པ། ཁྱུང་ལྡིང་། ཁྱུང་སྡེར་ཞེས་ཞང་ཞུང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བརྡ་སྐད་དང་། བན་བོན། དྲང་སྲོང་། མཛོ་གཡག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བོད་སྐད་མིང་བརྡ། སླེ་ཏྲེས། ཏྲེས་སམ། ད་ཏྲིག ཏ་ར། ཨ་ཏི། ཨེ་མ་ཧྲ་[323] ཞེས་ཞང་སྐད་རྣམས་རྒྱུད་བཞི་གཞུང་ཁོངས་ལས་[324] ཐོན་པ་འདི་དག་གིས། དངོས་དོན་གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་དང་ཤོག་གྲུར་ལོ་རྒྱུས་གསང་སྒོ་ཞིག་མཇུག་སྟོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ད་དུང་《རྒྱུད་བཞི་》[325] ལས། "གཏི་མུག་འཁོར་ལོ་བརྣེའི་མཁྲིས་

323 སྟོན་པ་གཤེན་མི་བོ། 《ཁམས་ཆེན།》[ཇ] སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་། ༡༩༩༩. ༢༨-༢༩ ཞང་ཞུང་སྐད་དུ། གུ་གེ་འགྱོ་སྨི་སད་ལྷེར་རྟངས། མུ་ཡེ་ཞི་ལ་ཕྱོང་ཅེ་ནན། འགྱོ་སང་སངས་ཏེ་ཨེ་མ་ཧྲ།

324 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[ཇ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧. ༤༤༩ བྱ་ཁྱུང་ལྡ་པ། ༧༣༢ ཁྱུང་ལྡིང་། ༦༦༤ ཁྱུང་སྡེར། ༦༢༤ བན་བོན་ཡིན་ན་བསྲུངས་(སྲུང)མ་བདུད་དུ་བབས། ༥ དྲང་སྲོང་། ༤༥༥ གཡག་མཛོ། ༦༣༣ སླེ་ཏྲེས། ༡༨ ཏྲེས་སམ། ༤༨༤ ད་ཏྲིག ༥༨༨ ཏ་ར། ༧༢༣ ཨ་ཏི། ༧༣༡ ཨ་མ་ཧྲ།

325 བཻ་རོ་ཙ་ན། 《རྒྱུད་བཞི།》[ཇ] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༧.༣༩༦ གཟིགས།

པ་དང་། བོན་པོའི་ཐལ་བ་འདྲེ་འཇིགས་ཐང་ཆུ་དང་"[326] ཞེས་བཅེ་དང་བོན་པོའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ་འདི་ནི། གལ་ཏེ་དེང་སང་འོ་སྐོལ་སེམས་ལ་ཤར་བ་བཞིན་བན་དེ་དང་བོན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་ལ་འཇུག་ན། རྒྱུད་བཞི་རང་གིས་རང་གཞུང་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་དང་བར་ཐག་ཇེ་རིང་དུ་བཏང་བར་མངོན་འདུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་འཇུག་ཡུལ་ལ་རིམ་པས་འགྱུར་ལྡོག་སོང་བ་ལས་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྔོན་དུ་བོན་པོ་དང་བན་དེ་ཞེས་པ་སྤྱགས་བཙུན་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། ད་ལྟའང་ས་གནས་གང་མང་ཞིག་ཏུ་འབོད་སྲོལ་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་སྙིང་ཐོག་གིས་གྲུབ་པས་གསལ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །

དྲུག གཤེན་རབ་མི་བོ་དང་འབུམ་བཞི།

སྤྱིར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོས་གསོ་རིག་གཞུང་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་འབུམ་བཞི་རང་ལས་བཤད་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་

---

[326] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༣༩༧ "གཏི་མུག་ནག་པོའི་འཁོར་ལོ་དང་། བན་རྡེ་(བཅེ་)བསད་པའི་མཁྲིས་པ་དང་། བོན་པོ་བསྲེགས་ཐལ་ཐང་ཆུ་དང་།"

འབྲིང་པོ་གཟེར་མིག་[327] དང་རྒྱས་པ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད་[328] ལ་སོགས་པོན་གཞུང་གང་མང་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན། སྟོན་པ་ཁོང་གིས་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ལས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་དག་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱ་བ་ཏ་སྟེང་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྲི་བན་པིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནད་ཡམས་གྲོལ་ཆེད་[329] སངས་རྒྱས་སྨན་ལྷའི་ཚོག་དང་སྙོས་མཁན་ཕྱུ་ཡུལ་[330] དུ་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་བཤད་པ་དག་གིས། གནའ་དུས་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཤས་ལ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་གསོ་རིག་བསྟན་པ་ཁྱབ་བདལ་བྱིན་ཡོད་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། སྔོས་ཐུགས་འབུམ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ལེའུ་[331] དང་ནད་འབུམ་གཉེར་གཏད་ལེའུ་[332] གཉིས་ལས་བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་མདོ་དགུ་བཞེད་པ་མ་ཟད། གཤེན་རབ་བཀའ་གཞུང་མཛད་མདོ་འབྲིང་པོ་གཟེར་མིག་ལས་ཀྱང་བདུད་རྩི་སྨན་

---

327 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》 [m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༢༢༧ “དཔྱད་ལ་ཁྲི་སྡེ་དཔྱད་བུ་ཁྱོད་ལ་བསྟན། ནད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ། མ་ཡེངས་བརྩོན་པར་དཔྱད་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གྱིས།”

328 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད།》པོད་གཉིས་པ། [m] ལྷོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༠༠.༣༨༧-༣༨༨ “དཔྱད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་མཐོང་ལ་དཔྱད་པ་དང་། ངོས་འཛིན་རྩ་ལ་དཔྱད་པ་དང་། ཕན་གནོད་ཆུ་ལ་དཔྱད་པ་དང་། འཆི་སོས་ཁམས་ལ་དཔྱད་པ་དང་། རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ།”

329 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད།》པོད་བདུན་པ། [m] ལྷོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་སྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༠༠.༣༥༨-༣༨༩

330 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》 [m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༤༣༣ “སྙོས་མཁན་ཕྱུའི་སྐུ་འཚོར་སྨྲུལ་བས་གཤེགས།” ཡང་། ༥༡༠ “གཤེན་རབ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་ཕྱུའི་གཏོ་དཔྱད་ལ་གཤེགས་སོ། །”

331 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༤གཟིགས།

332 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་གཉིས་པ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༩༡༠ གཟིགས།

གཞུང་དངོས།

དཔྱད་མདོ་དགུ་[333] གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས། བཀའ་གཞུང་སྤྱི་རྒྱུག་དང་མཐུན་ཞིང་ལོ་རྒྱུས་དོན་དངོས་འཇུག་སྒོ་ཀུན་ནས་འགག་གནད་གཅིག་ཏུ་བབ་པར་མཚོན། གཤིན་རབ་མི་བོས་འབྲུམ་བཞི་གདམས་པའི་སྟོད་ལྡན་ནང་འཁོར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བཅས་འབྲུམ་བཞི་རང་གཞུང་ལས་བཤད་པ་བཞིན་མཛད་མདོ་རྒྱས་པ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད་ལས་[334] ཀྱང་བསྟན་འདུག ད་དུང་གཤིན་རབ་མི་བོས་བདུད་རྩི་སྨན་དཔྱད་མདོ་དགུ་གཏན་ལ་ཕབ་རྗེས་རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ཁོང་གིས། སྨན་དཔྱད་མདོ་དགུ་འཆད་ཁྲིད་བྱེད་ཚུལ་མཛད་མདོ་འབྲིང་པོ་གཟེར་མིག་ལས་[335] བཞེད་པ་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་ལས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ཀྱི་སྨན་མདོ་
[336] བསྟན་པ་འདི་དག་གིས། གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་ད་ལྟ་མདོ་དགུ་ནང་ཚན་

---

[333] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》 [m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༤༣༧ "བདུད་རྩི་གྲུབ་པ་དཔྱད་ཀྱི་མདོ་དགུ་འཆད།"

[334] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད།》པོད་བདུན་པ། [m] ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༠༠.༣༧༨ "རྨ་ལོ་གཡུ་ལོ་དང་། གཏོ་བུ་འབྲུམ་སངས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁྲིའུ་ཆུང་དང་། དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་དང་། ལྷ་ཡི་དྲང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང་། རིགས་པར་སྨྲ་བ། ငེས་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཡིད་ལ་(ལས)སྤྲུལ་བ་དང་། ཡིད་ལ་(ལས)འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་(ལས)སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་ལས་གྲུབ་དང་།"

[335] སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》 [m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༤༣༧ "སྟོན་པའི་སྲས་སུ་གྱུར་བ་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་དེས། ནད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ། དཔྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁྲི་སྡེས་ནད་རྣམས་འཚོས། ཕྱི་རབས་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ལ། བདུད་རྩི་གྲུབ་པ་དཔྱད་ཀྱི་མདོ་དགུ་འཆད།"

[336] རིག་འཛིན་ཀུན་གྲོལ་གྲགས་པ། 《གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཀའ་འགྱུར་དཀའ་ཆག》 [m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༣.༣༢༢ དཔྱད་བུའི་སྨན་མདོ། (དེའུ་དམར་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《གསོ་རིག་གི་ཡིག་ཚ་གསལ་བྱེད་མཁྱེ་ཀའི་རྒྱན་ཐག་ཅེས་པའི་དཀར་ཆག་ཀུ་བའི་ནང་ཚན་དབང་པོ་རིལ་བུ་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཟབ་གསང་སྙིང་གི་ཐིག་ལེའི་》ལུང་ཚིག ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་༡༩༩༨ལོར་པར་སྐྲུན་མཛད་པའི་《བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་》[m]ཤོག་ངོས་༣༩༧ ལས་དྲང་སྲོང་ཁྲི་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《དུག་བཅོས་གཡུང་དྲུང་འཁྲིལ་

འབུམ་བཞི་མདོ་གཞུང་འཆད་རྒྱུན་ལྷག་པ་ཙུང་ཟད་གསལ་བྱེད་བྱས་ཡོད། དེས་ན་གཏེར་སྟོན་གཏེར་གནས་གཏེར་བཏོན་དུས་ཚོགས་མི་གཅིག་[337] པའི་སྨན་གཞུང་འབུམ་བཞི་དང་མཛད་མདོ་གཟེར་མིག་མ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་གླེང་བའི་བདུད་རྩི་སྨན་དཔྱད་མདོ་དགུར[338] 'བསྟན་པ་ལས། འདིར་བཤད་པ་གཙོ་བོ་གསོ་རིག་སྨན་མདོ་གསུམ་པ་བདུད་རྩི་བང་མཛོད་འབུམ་བཞིའི་མདོ་འདི། 《མདོ་གཟེར་མིག་》[339] ལས། "སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་དཔྱད་ཀྱི་ལུང་འདི་ལ། དཔྱད་བུ་ལ་སོགས་ཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་ཀུན། ཤེས་པའི་རྩལ་སྦྱོང་ཤེས་རབ་སླེབ་(བསླེབས)ཙམ་ན། བདག་དང་གཞན་མེད་རྒྱ་ལག་ཕྱད་པར་ནུས" ཞེས་དང་། 《རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་》[340] ལས། "སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། དཔྱད་བུ་ལ་སོགས་འདུས་པའི་འཁོར་རྣམས་ཉོན། བདུད་རྩི་བང་མཛོད་འབུམ་བཞིའི་མདོ་སྡེ་ལས"ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁོང་གིས་འཛམ་གླིང་འདིར་སྤྱིར་གསོ་རིག་གཞུང་ལུགས་དང་བྱེ་བྲག་སྨན་དཔྱད་འབུམ་བཞི་ཐོག་

བ་》ཞེས་བཤད་པ་དང་གོང་དཔྱད་བུའི་སྨན་མདོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གནས་མིན་དཔྱད་དགོས།)

337 འབུམ་བཞི། གཏེར་སྟོན་པ། བུ་འཚོ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད། གཏེར་གནས། གཙང་སྟོད་གསང་ཕུག་དང་སྤྲ་བྲོ། གཏེར་འདོན་དུས་ཚོགས་དུས་རབ་བཅུ་གཅིག གཟེར་མིག། གཏེར་སྟོན་པ། དྲང་རྗེ་བཙུན་པ་གསེར་མིག གཏེར་གནས། གླིང་གི་སྟོ་ཕུགས་ཀྱི་ཁྲི་དང་དུར་ཁྲོད། དུས་རབས་བཅུ་བ།?

338 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༨ "བདུད་རྩི་མི་ཏྲི་གཞུང་ཆེན་མདོ། བདུད་རྩི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་མདོ། བདུད་རྩི་བང་མཛོད་འབུམ་བཞིའི་མདོ། བདུད་རྩི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་མདོ། བདུད་རྩི་གཟའ་ཀླུ་དགོས་བཅོས་མདོ། བདུད་རྩི་དམར་བྱང་ཐེམ་བྱང་མདོ། བདུད་རྩི་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་མདོ། བདུད་རྩི་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་མདོ། བདུད་རྩི་གདམ་ངག་འཕྲུལ་མདོ་དང་དགུ"

339 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《མདོ་གཟེར་མིག》 [m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༧.༢༢༣ གཟིགས།

340 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༡ གཟིགས།

མར་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མི་རྣམས་རང་རང་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་རང་བྱུང་གློ་བུར་ཅི་རིགས་རྐྱེན་པས་ནད་གདུང་ལ་འཕྲད་ཚེ། སོ་སོས་དཀའ་ཁག་དེ་ཉིད་སེལ་ཐབས་ལས་འགོ་རྩོམ་ཏེ་དུས་རིམ་ཡུན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མཐར། སྟོན་པ་ཁོང་གིས་ཉམས་མྱོང་ཕྱོགས་བསྡོམས་ཀྱིས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འབུམ་བཞི་མཛད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གསོ་དཔྱད་འབུམ་བཞི་ནི་ཨུ་ཙག་གིས་མིག་སྔར་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་ཆེད་དུ་གྲུབ་པ་ལས། ད་ལྟར་མཇལ་ཡུལ་གྱུར་བའི་དཔེ་རྒྱུན་ཇི་བཞིན་བསམ་པ་ལ་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་སྟེ། སྒྲ་བསྒྱུར་དང་། ཆགས་འཇིག འགལ་རྐྱེན། མི་ལག མི་ཁ། དུས་རབས་གང་མང་བརྒྱུད་པའི་བཙན་ཤུགས་ཆར་ཤྲུང་ཁྲོད་ནས་ད་གཟོད་ལྷག་པས་སོ། །

དེ་རྗེས་གསོ་རིག་སྒྲོལ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ནས་རིམ་པས་བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་མདོ་དགུ་ནང་ཚན་སྨན་འབུམ་གཞུང་བཞི། སྟག་གཟིག་ལ་མཁས་པ་དམུ་ཙ་ཏྲ་ཧེ་དང་། ཕྲོམ་ལ་མཁས་པ་གསེར་ཐོག་ལྕེ་འབྱམས། ཞང་ཞུང་སྟོང་རྒྱུང་མཐུ་ཆེན། ལྗེ་བོན་གྱིམ་ཚ་རྨ་ཆུང་སོགས་བརྒྱུད་ནས་ [341] བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་དག་སྨན་གཞུང་བརྒྱུད་པ་གྲགས་ཆེན་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཙམ་བཟུང་བ་ལས་གཅིག་ཤོས་གཅིག་ལ་དངོས་མཇལ་བྱུང་ནས་བརྒྱུད་མིན་ངེས་མེད་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ལ། རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་དང་ཨ་མ་ར་ཡ་གཞུང་གི་མཇུག་བྱང་དུ་བརྒྱུད་རིམ་བཤད་པ་ཕལ་ཆེར་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་སེམས་པས། རྒྱས་

341 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》བོད་དང་པོ། [ཀ] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༢༩ "བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་མདོ་དགུའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོས་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ལ་གསུངས། དེས་དམུ་ཚ་ཏྲ་(ཏྲ)ཧེ་ལ་བཤད། དེས་གསེར་ཐོག་ལྕེ་འབྱམས་ལ་བཤད། དེས་སྟོང་རྒྱུང་མཐུ་ཆེན་ལ་བརྒྱུད། དེས་གྱིམ་ཚ་རྨ་ཆུང་ལ་བརྒྱུད། དེས་བན་ཧྲི་མི་བདུན་གྱིས་ཆོས་ལ་བསྒྱུར་སྐབས།"

གཟིགས་སུ་འདོད་ན་ཨ་མ་ར་ཡ་གཞུང་དང་བདུད་རྩི་ཕུམ་བུམ་དགུ་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་གཟིགས་པས་སླན་པར་མཐོང་། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་དུས་སུ་གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་ཆོས་སུ་[342] བསྒྱུར་གྲུབ་བྱེད་སྐབས་བོན་པོ་མི་བདུན་གྱིས་ཁྱེར་ནས་གཙང་སྟོད་བྱེ་མ་གཡུང་དྲུང་གསང་ཕུག་ཏུ་སྦས་པར་རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་མཇུག་བྱང་དུ་བཞེད་པས། གཙོ་བོ་བི་རོ་ཙ་ན་ལ་སོགས་སད་མི་བན་དེ་མི་བདུན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་བསྒྱུར་སྐབས་མ་ཕྱི་སྙིང་ནས་དཀའ་ཁག་འཕྲད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མཐོང་ཞིང་། གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་[343] ལས་གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཁོང་ཉིད་སྐོར་ཐེངས་གཉིས་པ་རྒྱ་གར་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིར་བོད་ཡུལ་ལ་ལོག་སྐབས། ཕ་གཅིག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་ནས་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་མཇུད་སྤྱད་པར་གསུངས་དོན་ལ་གཞིག་ན། མཇུད་ཅེས་པ་གསང་དོན་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་གཡུ་ཐོག་ཁོང་གིས་འབུམ་བཞི་ཡ་འཐོར་སླན་འབུམ་དཀར་པོ་དང་། ནད་འབུམ་ནག་པོ། དཔྱད་འབུམ་ཁྲ་བོ་གསུམ་གསང་ཐབས་བརྒྱུད་ནས་སྤྱད་ཅིང་ཕུག་སོན་བྱུང་བའི་སྣང་ཚུལ་སྟོན་པ་འདྲ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་སུའང་འབུམ་བཞི་ཡ་བྲལ་སོང་སྟེ་གཏེར་གནས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ནས་ཐོན་པའི་རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་དང་ཕྱི་མ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པའི་འབུམ་བཞི་ནི། ད་ལྟ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་པའི་སི་ཁྲོན་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་(༢༠༠༣)པར་སྐྲུན་མཛད་

---

342 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། «གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།»བོད་དང་པོ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༢༩ "དེས་བན་ཧྲི་མི་བདུན་གྱིས་ཆོས་ལ་བསྒྱུར་སྐབས། དཔེ་ཆ་མེ་ལ་བསྲེགས་པའི་གྲབས་བྱས་དུས། བོན་པོ་མི་བདུན་གྱིས་ཁྱེར་ནས་གཙང་སྟོད་བྱེ་མ་གཡུང་དྲུང་གསང་ཕུག་ཏུ་སྦས།"

343 ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། «གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།» [m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༡༧༤-༡༧༩ དེ་ནས་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་(པོ?)བོད་ལ་ཆས་བྱོན་ཞེས་པ་ནས། ཕ་གཅིག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་མཇལ་ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

པའི་འབུམ་བཞི་དཔེ་རྒྱུན་འདི་ཉིད་གྲུབ་པར་འདུག་སྟེ། ཐུགས་འབུམ་མཇུག་བྱང་ལས་གཏེར་གནས་གཙང་སྟོད་བྱེ་མ་གཡུང་དྲུང་གསང་ཕུག་[344] དང་སྨན་འབུམ་དཀར་པོ་དང་ནད་འབུམ་ནག་པོའི་མཇུག་བྱང་ལས་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་བཤད་པས། གཏེར་གནས་གཉིས་ལས་ཐོན་པའི་ཁ་འཐོར་འབུམ་རྣམས་མཉམ་དུ་བསྡེབས་པའི་འབུམ་བཞི་ཡིན་པར་གསལ་བར་མངོན། འོན་ཀྱང་གཏེར་གནས་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་ཞེས་པ་ཕྱིས་སུ་མཇུག་བྱང་བཀོད་པ་འདི་ནི། 《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཁོག་འབུགས་》[345] ལས"ལྷ་པ་ཆེན་པོས་'གསང་བའི་ཕྲུག་རྒྱུར་རྒྱས་བཏབ་སྒོ་འབྱེད་པའི། སྨྱུལ་པའི་གཏེར་སྟོན་གྲྭ་(གྲྭ)པ་མངོན་ཤེས་ཞབས་'ཞེས"བསྟོད་ཚིག་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་གིས་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་ནས་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་བཞི་གཏེར་ནས་བཏོན་པར་[346] བཞེད་པའི་གསུང་རྒྱུན་མཆེད་པ་ཙམ་ལས། དོན་དངོས་སུ་སྨན་འབུམ་དཀར་པོ་དང་ནད་འབུམ་ནག་པོའི་མཇུག་བྱང་ལས"དེ་ནས་ལྷ་རྗེ་གཡུ་ཐོག་པས་ཞུས་པའོ"ཞེས་བཀོད་པ་འདིས། 《དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན་》[347] ལས་ལྷ་རྗེ་ཁུ་ཚོ་

344 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》བོད་དང་པོ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༢༤ཐུགས་འབུམ་མཇུག་བྱང་། ༡༩༤ སྨན་འབུམ་དཀར་པོའི་མཇུག་བྱང་། པོད་གཉིས་པ། ༦༡༢ ནད་འབུམ་ནག་པོའི་མཇུག་བྱང་།

345 སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། 《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཁོག་འབུགས།》[m] ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༢༠༥ གཟིགས།

346 སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱ་མཚོ། 《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཁོག་འབུགས།》 [m] ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༢༠༥" ཞང་སློན་རྡོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་ནས་བདུད་རྩེ་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་བཞི་པོ་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་བདག་གི་བླ་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས། 'སྨན་གྱི་བླ་མའི་གསུང་རབ་འོད་མའི་བཅུད། །རང་བཟོའི་ཆུ་ཡིས་བསླད་པ་མི་འདུག་ཆེད། །གསང་བའི་ཕྲུག་རྒྱུར་རྒྱས་བཏབ་སྒོ་འབྱེད་པའི། །སྨྱུལ་པའི་གཏེར་སྟོན་གྲྭ་(གྲྭ)པ་མངོན་ཤེས་ཞབས། །' ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།"

347 སྲ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོ། 《དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན།》[m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

ཟླ་འོད་ཀྱིས་གཏེར་བྱུང་བཟུང་སྟེ་སྦ་གྲོ་ལས་གཏེར་དུ་བླངས་རྗེས་སྨན་གཞུང་ཁྲིར་ནས་ཤང་སྟོད་ལ་བཞུད་པའི་ལམ་ཁར། སྨན་ལུགས་ཁྲིམ་རྒྱུད་འཛིན་པ་དམུའི་བྲང་ཏི་སྨན་པས་གསོ་རིག་དཔེ་གཞུང་འཕྲོག་རྩིས་བྱས་ཏེ་མི་ལྷས་བསྐུལ་ཀྱང་། ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་ཁོང་ནི་ཁོ་རང་གི་དགེ་ཕྲུག་སྨན་ཆུང་ཞིག་གིས་སྲོག་ལ་མ་འཛེམས་པར་སྐྱབས་པས། ཕྱིས་སུ་ཁུ་ཚ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་སྲོག་སྐྱབས་དྲིན་ལན་གསབ་ཆེད་སྨན་ཆུང་དེ་ལ་སྨན་གཞུང་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་གནང་བས། རྗེས་སོར་མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་ཏུ་གྲགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་རྩ་བཅོལ་བར་རྟོགས་ཐུབ། དེས་ན་གཏེར་སྟོན་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་(འཁྲུངས་ལོ༡༠༢༤)དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་སྟོད་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའང་《བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་》[348] ལས། "རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཏ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༡༢༦ལོར་འཁྲུངས་ཞེས་འཁོད་ནའང་བི་སྟོན་གྱི་མཇུག་བྱང་སོགས་ཁུངས་ལྡན་ཡིག་རིགས་འགའ་ཤས་ནང་། འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་(འཁྲུངས་འདས་ལོ་ཚིགས།༡༠༠༤-༡༠༦༤)དང་དུས་མཉམ"ཞེས་འཁོད་པར་གཞིགས་ན་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་ནང་བྱོན་འདུག་ཅེས་འཐད་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་བབས་པས། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྗེ་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་དང་མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་གསོ་རིག་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགེ་སློབ་འབྲེལ་བ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་སྔེ་སྲིད་

༡༩༩༡.༢༡༨-༢༢༠ "དེ་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་དེར་གཏོགས་པ་ལ། སྦ་གྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་ཕྱིས་མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་ཏུ་གྲགས་སོ་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

348 གྲིག་སྦྱོར་བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་། 《བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ།》[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༦.༨༢༤-༨༢༥ གཟིགས།

གཞུང་དངོས།

《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཕོག་འབྱུགས་》[349] ལས། ཁྲུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་ཞེས་བཤད་པ་ཁྲུ་ཚ་ཟླ་འོད་ཀྱི་མཚན་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གྲྭ་བ་མངོན་ཤེས་ཅན་(དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས་འབྲུངས་ལོ་༡༠༡༢)ཕོང་གི་སློབ་མར་བཞེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཡོད་པ་སྟེ། ལོ་ཚིགས་ཐད་ནས་འཐད་པ་མ་ཟད་བདུད་རྩི་སྨན་དཔྱད་གཞུང་བཞི་གཏེར་ནས་བྲངས་རྗེས་རིང་དུ་སོང་ནས་གསོ་རིག་སྨན་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་ནས་ཁོང་ཉིད་མཁས་པར་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་[350] ཡོད་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས། ཁྲུ་ཚ་ཟླ་འོད་དང་ཀུ་ས་སྨན་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ཀུ་ས་ཁོང་གིས་སྲ་གྲོ་བཅལ་ནས་ཆོས་དང་། སྨན། བོན་བཅས་གཏེར་དུ་བཏོན་པ་《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཕོག་འབྱུགས་》སུ་ཐང་ཡིག་[351] ལུང་འདྲེན་ རྒྱབ་རྟེན་གནང་བ་ལས་བཞེད་པ་བཞིན། ཁྲུ་ཚ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྲ་གྲོ་ཤུག་གཅལ་(བཅལ?)ནས་གཏེར་སྒོ་ཕྱེས་ཏེ་བོན་དང་། སྨན། ཆོས་བཅས་གཏེར་དུ་ཐོན་ལུགས་《དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན་[352]》ལས་བཞེད་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ། རྒྱུད་བཞི་གཏེར་གནས་《གསོ་རིག་

---

349 ཐེ་ཐིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། 《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཕོག་འབྱུགས།》[m] ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༢༠༥ "ཁྲུ་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་ཞེས་པ་ནས། མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་ཆེ་"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

350 སྡེ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོ། 《དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན།》[m] ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༩༡.༢༡༩ "དེ་འོག་གཙུག་ཏུ་བཏགས་པ་ནས་སྨན་བྱུང་། རིང་དུ་བྱོན་ནས་སྨན་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་ནས་ཁྲུ་ཚ་སྨན་པར་གྲགས་སོ། །"

351 ཐེ་ཐིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། 《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཕོག་འབྱུགས།》[m] ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༡༨༣ "ཐང་ཡིག་ལས། 'ལ་སྟོད་བཙན་ཡུལ་བོན་ལ་གསོ་ནམ་བྱེད༔ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་དཔོན་བརྒྱུད་འབབས་མི་ནོན༔ ལྟོ་གཏེར་གཏེར་ཐུན་འགའ་ཞིག་སྦས་པ་འདི༔ མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་བྱུང༔ གཏེར་སྟོན་ཀུ་ས་སྨན་པ་ཞེས་བྱ་འབྱུང༔'ཞེས"

352 ཨང་མཚན་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་པ་ལ་གཟིགས།

སྨན་གྱི་ཡོ་འབྱུགས་》ལས་[353] བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་དང་། འབྱུམ་བཞི་གཏེར་གནས་སྨན་འབྱུམ་དཀར་ནག་མཇུག་བྱང་དུ་བསམ་ཡས་རྩེར་བཤད་པ་གཉིས་ནི། རྩ་བ་བྱུང་ཁུངས་གཡུ་ཐོག་གདུང་རབས་ལ་སོགས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ཁོང་གིས་བརྩམས་གནང་མཛད་པའི་《གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་》[354] ལས། "གཡུ་ཐོག་པས་(གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ)ལོ་ཙ་བ་(བཻ་རོ་ཙ་ན)ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་བདག་ནམ་སླེབས་བར་ལ། བསམ་ཡས་དབུ་རྩེའི་བར་ཁང་ཀ་བ་བུམ་པ་ཅན་ལ་གཏེར་དུ་སྦོས་གསུངས་པས། ལོ་ཙ་བ་དང་རྒྱལ་པོས་(ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན)གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོའི་གསུངས་ལྟར་གཏེར་དུ་སྦས་སོ"ཞེས་པས། སྐབས་དེར་རྒྱུད་བཞི་གཏེར་གནས་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེར་བཤད་པ་ལས་རིག་སྒོ་སྦྲོས་ཏེ་ཐ་སྙད་བསྒྲགས་པའི་མི་སོན་ནགས་ལ་མཆེད་པར་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་བོད་རྒྱལ་བཙན་པོས་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེར་གཏེར་དུ་སྦས་པའི་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་འདི། གཡུ་ཐོག་སྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྔ་ཐོག་ཁོང་གིས་གཏེར་དུ་བཞེས་ལུགས་《གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་》[355] ལས་བཞེད་པར་མངོན་པས། སྣར་ཡང་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་དང་གསོ་རིག་འབྱུམ་བཞི་གཏེར་དུ་སྦས་པར་བསྟན་

353 སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། 《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཡོ་འབྱུགས།》[m] ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༢༠༥ "ཞང་བློན་རྡོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ཞེས་ནས། སྤྲུལ་བའི་གཏེར་སྟོན་གྲ་(གྲྭ)པ་མངོན་ཤེས་ཞབས"ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

354 ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། 《གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༡༡༢ གཟིགས།

355 ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། 《གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༢༤༧ "དེ་ནས་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་བཞེས་པ་ལ། རྒྱུད་བཞི་གཏེར་ནས་སྤྱན་དྲངས།"

པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་ཞིག་གང་དུ་མངོན་པར་མ་བྱུང་། སྐབས་འདིར་ལོ་ཙ་བ་བཻ་རོ་ཆེན་པོས་ཆོས་སུ་བསྒྱུར་བའི་འབུམ་བཞིའི་ལུས་ལ་རྒྱུད་བཞིའི་ན་བཟའ་གསོལ་བའི་སྨན་གཞུང་ཕྱུག་དཔེ་ཕྱིས་དུས་གང་ལས་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་དོགས་འདྲི་དང་གིས་འོང་བ་ལ། འདི་ལྟར་བསམ་དུ་ཡོད་དེ་བསམ་ཡས་གཏེར་མ་གྲགས་ཀྱང་དོན་དངོས་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་སྤྲ་གྲོ་ཕུག་བཙལ་ནས་གཏེར་དུ་བཞེས་པའི་གསོ་དཔྱད་གཞུང་བཞི་དེ་ཉིད་ངེས་པར་སེམས་ཏེ། ཁོ་བོས་མཐོང་བའི་གཙང་སྟོད་གསང་ཕུག་གཏེར་མ་ཐུགས་འབུམ་གྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ལ་འབུམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ཞེས་གནས་དོན་གླེང་ནའང་། ཁུ་ཚས་སྤྲ་གྲོ་ཕུག་ནས་གཏེར་དུ་དྲངས་ཤིང་ཕྱིས་དུས་བསམ་ཡས་གཏེར་མ་ཞེས་མཐུག་བྱང་བཀོད་པ་སྨན་འབུམ་དཀར་པོའི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་རྒྱུད་ཅེས་ཐ་སྙད་ལྟག་འདུག་པ་འདིས། སྒྲ་བསྒྱུར་ཆེན་པོ་བཻ་རོ་ཙ་ན་ཁོང་གིས་འབུམ་བཞི་ལ་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་མིང་བཏགས་སྒྱུར་བའི་བྱིན་རླབས་མ་ཡལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ར་སྤྲོད་བྱེད་འདུག་པར་སྣམ། མདོར་ན་སྤྱི་ལོ༢༠༠༣ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་བའི་འབུམ་བཞི་འདི་ཉིད་ལས། སྨན་འབུམ་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་ནི་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་དམ་ཀུ་ས་སྨན་པས་སྤྲ་གྲོ་ཕུག་བཙལ་ནས་གཏེར་དུ་བཏོན་པའི་དཔེ་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་ནི་གཏེར་སྟོན་བྱ་འཚོ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོས་གཏེར་དུ་དྲངས་པར་ཐུགས་འབུམ་རང་གཞུང་མཇུག་བྱང་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་མངོན། གཏེར་སྟོན་བྱ་འཚོ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོས་གཏེར་ཞལ་ཕྱེས་པའི་སྨན་གཞུང་འབུམ་བཞི་ཕྱིལ་བོ་ཁོ་བོས་དེ་སྔོན་མངོན་པར་མ་བྱུང་ནའང་། སྔ་རབས་ལོ་རྒྱུས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་གནད་དུ་དྲིལ་ནས་གཞིགས་ན། གཙང་སྟོད་གསང་ཕུག་འབུམ་བཞི་ལ་གནའ་རབས་རང་

གཤིས་ལྡན་ཞིང་སྒྲ་བསྒྱུར་ཆེན་པོ་བཻ་རོ་ཙ་ན་སོགས་ཀྱི་ཏྲབས་ཤུགས་མེད་པར་སེམས་སོ། །

བདུན། བཻ་རོ་ཙ་ན་དང་རྒྱུད་བཞི།

དེང་རབས་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་མཛད་པོ་ ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་ལ་བཤད་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་ནའང་། སྔེ་དགེ་པར་མ་ཕྱི་མོར་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོར་པར་སྐྲུན་མཛད་པའི་མཇུག་བྱང་དུ། རྒྱུད་བཞི་མཛད་པ་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནི་གཡུ་གསར་རྙིང་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་རྒྱུད་བཞི་དང་གཡུ་ཐོག་བར་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཞིང་། གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་ཁ་སྐོང་གསལ་བྱེད་མང་དུ་མཛད་པ་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་གཞན་དུ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་བཞི་རང་གཞུང་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨན་བླའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤྲུལ་ནས། རྒྱུད་བཞི་གསུང་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཀ་རང་ལ་གཞིར་བཅོལ་འདུག་པ་ཤེས་སླ་བ་ཡིན། རྒྱུད་བཞི་གཞུང་དཀྱུས་སུ་ཞང་ཞུང་བརྡ་སྐད་དང་གཟུངས་སྔགས། མཐོ་སྐད་ཐུན་མིན་སྲོག་ཆགས་དང་སྨན་

རྫས། བྱ་ཁྱུང་བན་བོན་ སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཆོས་གཞུང་གཞན་དག་དང་འགྲོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དྲང་སྲོང་འཕོར་རྣམས་གཙོགས་ཆེན་བཟུང་ཞིང་། གཤེན་རབ་ཀྱིས་འབུམ་བཞི་གདམས་པའི་སྟོད་ཟླན་ནང་འཕོར་དྲང་སྲོང་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་རྒྱུད་བཞི་ཞུ་འཕོར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱིས། སྨྲ་བསྒྱུར་ཆེན་མོ་བཻ་རོ་ནས་རིམ་པས་མཛོས་བསྒྱུར་ཚོག་གིས་ཇེ་ལྷར་སྐོག་ཏུ་བཀབ་ནའང་། སྐུང་ཐུམ་ཀྱིས་མ་ཁེབ་པའི་རིན་ཆེན་གསེར་བཞིན་སྣེ་ཟུར་གང་མང་ཞིག་མངོན་པར་གསལ་བའི་དཔང་པོ་ཤུགས་ཀྱིས་བརྗོལ་འདུག་ལ། 《གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྣམ་ཐར་》[356] ལས་ཀྱང་རོག་སྟོན་གྱིས་གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལ་རྒྱུད་བཞི་ཞུས་སྐབས། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་གསོ་དཔྱད་སྒྲི་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐད་ལ་རྩོད་གླེང་མཛད་པ་གཡུ་ཐོག་རྣམ་ཐར་དུ་བཞེད་པས། གོང་དུ་འགག་གནད་བཤད་པ་དེ་དག་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་ཆོས་གཞུང་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཤེས་ཐུབ། ད་དུང་གཡུ་ཐོག་རྙིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཁོང་ཉིད་རྒྱ་གར་ལ་མ་ཕེབས་གོང་སྔ་དགུང་གྲངས་ཉེ་ཤུའི་ཐོག བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་སོགས་ཕྱོགས་རིགས་སྨན་པ་དགུ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། གཡུ་ཐོག་དང་གསོ་རིག་སྨན་དཔྱད་སྐོར་ནས་བགྲོ་གླེང་མཛད་སྐབས་མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས། ཏ་

356 བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས། 《གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྣམ་ཐར།》[M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༣༢༧ "དེ་ནས་རོག་སྟོན་ལོག་ཕྱོན་པའི་ཡར་ལམ་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་སྤྲ་སོར་རྐང་འབམ་བཅོས་པའི་དྲིན་དྲན་པ་དང་རྒྱུད་འདི་གཡུ་ཐོག་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་དགོངས། སློ་བཞི་རེ་ཐང་དུ་ཕྱིན་ནས་གཡུ་ཐོག་པར་རྒྱུད་འདི་གཞུང་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཕུལ། དེ་ནས་རྒྱུད་འདིའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོགས་གསོ་དཔྱད་སྤྱི་དང་ཁུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་ཐད་རྣམས་ལ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་རོག་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་རྩོད་པ་མཛད་པས་རོག་སྟོན་རྒྱལ་བས་རྒྱུད་འདི་ཁུངས་བཙུན་པར་གཟིགས།"

ཟིག་ལུགས་ལ་ནད་གསོ་དུག་བཅོམ་རྒྱུད་དང་། ཞང་ཞུང་ལུགས་ལ་ནད་ཐུར་དུ་སྦྱོང་བ་བཤལ་གྱི་རྒྱུད། བོད་ལུགས་ལ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་བཞི་ལྡན་རྒྱུད། གཡུང་དྲུང་བོན་ལུགས་ལ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དུགས་ལུམ་བྱུག་གསུམ་རྒྱུད། ཚངས་པ་ལྷ་ལུགས་ལ་གསོ་དཔྱད་འབུམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་[357] ལས། བཞེད་དོན་ཐུ་མ་དག་ནི་ཧན་ཧན་བོན་དང་བོན་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཟབ་པར་སེམས་ཤིང་། ལྷག་པར་གོང་གི་བོད་ལུགས་གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་བཞི་ལྡན་རྒྱུད་དང་ཚངས་པ་ལྷ་ལུགས་གསོ་དཔྱད་འབུམ་རྒྱུད་གཉིས་ལ། ཐ་སྙད་འདྲ་མིན་ཅི་ཙམ་སྒྱུར་ཙུང་གནས་དོན་གནའ་རབས་བོན་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་འབུམ་བཞི་ལས་ཡོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྣང་ཚུལ་མ་མཐོང་། དེར་བརྟེན་《གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྣམ་ཐར་》[358] ལས། "དང་པོར་གསོ་བ་རིག་པ་བྱོན། །དེ་ནས་གསོ་དཔྱད་འབུམ་པ་འབྱོན། །དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་འབྱོན་"ཞེས་པས། བསྟན་དོན་དངོས་གནས་ནི་ཐོག་མར་རང་བྱུང་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་གསོ་ཐབས་བློ་རིག་བྱུང་། དེ་ནས་གསོ་རིག་གཞུང་ལུགས་འབུམ་བཞི་གྲུབ་ལ། དེ་རྗེས་སྨན་འབུམ་གདུང་རབས་འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་འབྱོན་པར་བཞེད་པ་ལ་གོ་བར་སྙམ། འོ་ན་རྒྱུད་བཞི་བྱེད་པོ་གང་ལ་འདོག་མིན་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གནས་ལུགས་དག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཧ་གོ་ཐུབ་ཀྱང་། གསལ་བོར་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་སྨྲ་བསྒྱུར་ཆེན་པོ་བཻ་རོ་ཙ་ན་སྟེ་དཔེར་ན་རབ་བྱུང་བཙུན་པའི་ན་བཟའ་དོར་ནས་སྐྱ་ཆས་གྱོན་པ་བཞིན། བཻ་

[357] ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། 《གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།》[M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༩༩-༡༠༠ གཟིགས།

[358] ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། 《གཡུ་ཐོག་སྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།》[M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༡༠༨ གཟིགས།

རོ་ཁོང་གིས་འབུམ་བཞིའི་གླེང་གཞི་དང་། གླེང་སློང་། སྟོན་པ། ཞུ་འཁོར། གཉེར་གཏད་བཅས་དོར་ཏེ་གསར་བ་བན་གཞུང་དང་མཐུན་པར་ བླངས་ནས་རྒྱུད་བཞི་འདི་ཉིད་རྩོམ་བསྒྲུར་[359] ཐོག་མར་གནང་བ་ཡིན། རྗེས་སོར་གཡུ་ཐོག་གསར་རྙིང་ལ་སོགས་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་བྲི་སྐོན་བྱས་ལུགས་ འབྲེལ་ཡོད་རྣམ་ཐར་དང་ལོ་རྒྱུས་ཤུགས་བསྟན་གྱིས་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ ཡིན། གཡུ་ཐོག་རྙིང་མའི་དགུང་གྲངས་ཉེ་ལྔའི་ཐོག་བི་རོ་ཙ་ན་རྒྱ་གར་ནས་ ཕྱིར་རང་ཡུལ་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ། རྒྱུད་བཞི་དཔེ་གཞུང་བསམ་ཡས་དབུ་རྩེའི་ བར་ཁང་ཀ་བ་བུམ་པ་ཅན་ལ་གཏེར་དུ་སྦས་པ་ནས་བཟུང་། མཁས་པ་གཡུ་ ཐོག་དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྔའི་སྟེང་གཞི་ནས་ཁོང་གིས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་གཏེར་ ནས་དྲངས་པ་གཡུ་ཐོག་རྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་[360] ལས་བཤད་པ་འདིས། གསང་བའི་རྟོག་འཛིང་གང་མང་ཞིག་གིས་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་ཀྱང་བི་རོས་ རྩོམ་བསྒྱུར་གནང་རྗེས། ལོ་ངོ་བཙུ་དགུ་ཡུན་ལ་གཡུ་ཐོག་ཁོང་གི་ཕྱག་ཏུ་ རྒྱུད་བཞི་མ་ཐོབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད། དུས་རབས་དགུ་བའི་ནང་དུ་ བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ཉམས་རྒུད་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་སྨ་གྲོའི་ཕུག་བཅལ་དུ་གཏེར་ ལ་སྦས་པར་སྣང་ཞིང་། ཕྱིས་དུས་《དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན་》[361] དང་《གསོ་ རིག་སྨན་གྱི་ཁོག་འབུགས་》[362] ལས་ཐང་ཡིག་ལུང་འདྲེན་བྱས་པ་གཉིས་

---

359 ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། 《གཡུ་ཐོག་རྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༧༨ བྲི་ སྒོང་ལྡེ་བཙན་ཞེས་བྱ་ཡིས། ན་སྨན་ལྷ་ཡི་རྗེ་ཉ་འགྱུར། དེ་ཐོག་བི་རོ་ཙ་ན་ཡིས། མཁས་པ་མི་དབང་ཙནྡྲ་ (ཙནྡྲ)ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལེགས་ཞུས་ནས། བོད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིས།

360 ཇོ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། 《གཡུ་ཐོག་རྙིང་མའི་རྣམ་ཐར།》[m]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༡༩༨༢.༡༡༡-༡༡༢ དེ་ནས་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་དགུང་ལོ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཞེས་ཞེས་པ་ནས། བསམ་ཡས་དབུ་རྩེའི་ བར་ཁང་གི་ཀ་བ་བུམ་པ་ཅན་ལ་གཏེར་དུ་སྦས་ཞེས་པའི་བར་ལ་གཟིགས།

361 ཨང་མཚན་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་པ་ལ་གཟིགས།

362 ཨང་མཚན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ་ལ་གཟིགས།

པོ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་དམ་ཀུ་ས་སྨན་པས་སྦྱར་གྲོའི་ཕྱུག་བཅལ་ནས་སྨན་གཏེར་བླངས་བར་བཤད་པ་ནི་དེ་ཀ་རང་ལས་མ་འདས་པར་སེམས། ལྷ་རྗེ་ཁུ་ཚ་ཟླ་འོད་ཁོང་གི་སྨན་དཔེ་གཞུང་བཞི་ནི་《དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན་》[363] ལས་མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་ལ་བརྒྱུད་པར་བཤད་ཅིང་། སྨན་འབུམ《དཀར་ནག་》མཇུག་བྱང་[364] ལས་བསམ་ཡས་གཏེར་མ་འབུམ་བཞི་གཡུ་ཐོག་པས་ཞུས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡང་གནས་ཚོད་ལ་དར་རྒྱས་གསལ་སྒྲོན་དང་གཅིག་མཐུན་གྲུབ་ལུགས་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན། དེས་ན་ལྷ་རྗེ་གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་བརྒྱུད་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་འདི་ནི། ཀུ་ས་སྨན་པ་ཁོང་གི་གཏེར་ཡིག་དཔེ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་གཤིས་ཡོད་པར་འདུག་གོ །

363 ཨང་མཚན་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་པ་ལ་གཟིགས།

364 སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ། 《གསོ་རིག་འབུམ་བཞི།》པོད་དང་པོ། [g] སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། ༢༠༠༣.༡༠.༩ སྨན་འབུམ་དཀར་པོའི་མཇུག་བྱང་། པོད་གཉིས་པ། ༥༡༢ ནད་འབུམ་ནག་པོའི་མཇུག་བྱང་།

བརྒྱད། འབུམ་བཞི་ཤོག་དབུབ།

ང་ཚོས་འབུམ་བཞི་གླེང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་འབུམ་བཞི་རང་གཞུང་ལ་རྒྱུས་ལོན་ཡོད་རྒྱུ་ནི་མ་རྩའི་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལས། རྒྱུས་མེད་བཤད་ཡམས་རྗེས་སུ་བསླེགས་ཏེ་གཏམ་སླ་བ་དང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་ན་འགལ་འཛོལ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་ཞིང་། དངོས་དོན་གནས་ལུགས་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་གཏད་པ་ཏ་ཅང་མང་བར་བརྟེན། འབུམ་བཞི་དཔེ་གཞུང་རང་ལས་གཞུང་ཉིད་བྱུང་རིམ་དང་གཏན་ལ་ཇི་ལྟར་ཕབ་ལུགས་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་གླེང་བར་འདོད། དེས་ན་འཛམ་གླིང་གནས་མཆོག་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་གླིང་ཆེན་གྱི་ཡུལ་དབུས་སུ། རི་བོ་གཡུང་དྲུང་དགུ་བརྩེགས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ནུབ་བདུད་རྩི་གསོས་སྨན་ནགས་ཚལ་ཁྲོད་དུ། རིན་ཆེན་སྣ་དགུ་ལས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་སྨན་ལྷའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཏུ། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཉིད་སྐུ་མདོག་རིན་པོ་ཆེ་བཻཌཱུརྻའི་མདོག་ལྟར་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོས་པ། དབུ་ལ་རིན་ཆེན་ཟེ་ཐྲོག་གསོལ། ཕྱག་གཡས་ན་སྨྲོ་མཐིང་ཚགས་ཤིང་གཡུང་དྲུང་གསེར་རིས་ཅན། གཡོན་པས་མཉམ་བཞག་སྟེང་དུ་ཨ་རུ་རྣམ་རྒྱལ་སྡོང་པོ་འབྲས་སྨིན་འཛིན་པ། ཐུགས་ལས་འོད་ཟེར་སྦྲོ་བསྡུ་མཛད་དེ་མདུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་སྨན་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ། གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྣང་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་དུ་ཤར་རོ། །དེ་ལ་ནང་འཁོར་དང་། བར་འཁོར། ཕྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་བྱུང་སྟེ། ནང་འཁོར་གཡུང་དྲུང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྨ་ལོ་དང་། གཡུ་ལོ། གཏོ་བུ་འབུམ་སངས། དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས། ལྷ་ཡི་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ།

བདེན་པར་སྨྲ་བ། རིག་པར་སྨྲ་བ། ངེས་པར་སྨྲ་བ། ཡིད་ལས་སྤྲུལ་པ། ཡིད་ལས་འབྱུང་བ། ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ། ཡིད་ལས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། སྨན་གྱི་ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག བར་འཁོར་དྲང་སྲོང་དང་། གཙང་གཙུག དགེ་བསྙེན། བསྙེན་གནས་བཅས་སོ་ཐར་སྡེ་བཞི། ཕྱི་འཁོར་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཀླུ་ཆེན་བརྒྱད། རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི། ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ། གཟའ་ཆེན་བརྒྱད། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད། གནོད་སྦྱིན་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ལྷ་མི་རིགས་ཚོགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། ཡང་འཁོར་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་དག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་རྣམས་རང་རང་སྐད་མཐུན་སོ་སོར་གོ་ནས་ཤེས་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བཞེད་དོ། །

སྐབས་དེར་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཁོང་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཞི་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐུགས་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཚུར་འདུས་པ་ལས་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྱ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུར་བཞུགས་ནས། དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ལ་སོགས་འཁོར་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ། ནད་གདོན་བར་ཆད་གེགས་ལས་ཐར་བ་དང་སྤྱི་བོར་བཀུར་བ་འདོད་པས་གསོ་རིག་མན་ངག་འདི་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གླེང་བསླངས་པ་ལ། ཞུ་འཁོར་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་ཀྱིས་གསོ་རིག་མན་ངག་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བགྱི་ཞེས་གསོལ། ཡང་སྟོན་པ་ཁོང་གིས་བདུད་རྩི་བང་མཛོད་འབུམ་བཞི་ལས་གསོ་རིག་ཐུགས་འབུམ་མཁའ་སྔོན་བསླབ་པ་ལ། འབུམ་དང་། ཡན་ལག གནས། སྐབས། མདོ། ལེའུ་བཅས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན། དེ་ཡང་འབུམ་ལ་རྩ་བ་ཐུགས་འབུམ་མཁའ་སྔོན་དང་། གསོ་བྱེད་སྨན་འབུམ་དཀར་པོ། གསོ་ཐབས་དཔྱད་འབུམ་ཁྲ་བོ། གསོ་བྱའི་ནད་འབུམ་ནག་པོ་དང་བཞི། ཡན་ལག་ལ་བརྒྱད། གནས་ལ་བཅུ་གཅིག སྐབས་ལ་བཅོ་ལྔ། མདོ་ལ་བཞི། རྩ་

བ་ཐུགས་འབུམ་ལ་ལེའུ་བདུན།   སྨན་འབུམ་དཀར་པོ་ལ་ལེའུ་སོ་གཉིས། དཔྱད་འབུམ་ཁྲ་བོ་ལ་ལེའུ་སོ་གཅིག ནད་འབུམ་ནག་པོ་ལ་ལེའུ་གོ་བཞི་སྟེ་སྤྱི་སྡོམ་ལེའུ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཁོང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། སྨན་འབུམ་ཞུ་འཁོར་གཙོ་བོ་དཔྱད་བུ་ཁྲི་ཤེས་སོགས་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་བསྟན་ཏེ་མཇུག་སྒྲིལ་ཡོད་དོ། །

དགུ། རྒྱུད་བཞི་ཁོག་དབུབ།

སྤྱིར་ལོ་རྒྱུས་པས་གླིང་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པ་ང་ཚོས་རྒྱུད་བཞི་གཞུང་དཀྱུས་ལ་རྒྱུས་ལོན་འོང་ཆེད་དཔེ་གཞུང་ཁོ་རང་གཞིར་བཟུང་ནས་འཇུག་པར་འདོད།   དེས་ན་རྒྱུད་བཞི་རང་གཞུང་ལས་བྱུང་རིམ་ལོ་རྒྱུས་དང་སྡེ་ཚན་ལེའུ་བཅས་ཇི་ལྟར་བསྟན་དོན་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ། ཐོག་མར་དབུས་སུ་དྲང་སྲོང་གི་གནས་གཞི་སྨན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྡུག་ཅེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོད་ལ།   ལྷོ་ཕྱོགས་ན་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ཅེས་པ་ཉི་མའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། བྱང་ཕྱོགས་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་པ་ཟླ་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཤར་ཕྱོགས་ན་རི་བོ་སྤོས་ངད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བདུན་ཚོགས་ཤིང་ནད་རིགས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། ནུབ་ཕྱོགས་ན་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཟང་དྲུག་ལ་

སོགས་སྨན་རིགས་མ་འབྲུངས་པའམ་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་། དབུས་དཀྱིལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཚོ་མཛད་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྱ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པ་དང་། སྟོན་པ་དེ་ལ་འཁོར་ནི་ལྷ་དང་། དྲང་སྲོང་། ཕྱི་པ། ནང་པ་དང་བཞི་བཞག་ལ། དང་པོ་ལྷ་ཡི་སྨན་པ་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་པོ་སྲུར་བ་དང་། ལྷ་ཡི་སྨན་པ་ཐ་སྐར། ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན། ལྷ་མོ་བདུད་རྩི་མ་ལ་སོགས་ལྷ་འཁོར་མང་ངོ་། །གཉིས་པ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཤེས་ཀྱི་བུ་དང་། མེ་བཞིན་འཇུག སུ་ཁྱུད་འཛིན། འགྲོ་བ་སྐྱོང་གི་བུ། གཞོལ་འགྲོ་སྐྱེས། དཀའ་གཉིས་སྤྱོད། ཐང་ལ་འབར། ནབས་སོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་དྲང་སྲོང་འཁོར་ཚོགས་མང་ངོ་། །གསུམ་པ་མུ་སྟེགས་མེས་པོ་ཚངས་པ་དང་། མ་ཧ་དེ་བ་ཁྱི་རལ་བ་ཅན། ཁྱབ་འཇུག་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་ལ་སོགས་མུ་སྟེགས་འཁོར་ཚོགས་མང་ངོ་། །བཞི་བ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། ཀུན་དགའ་བོ། འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་ནང་པའི་འཁོར་ཚོགས་མང་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་བསྟན། སྐབས་དེར་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཚིག་གཅིག་ལ་འཁོར་སྡེ་རྣམ་པ་བཞི་སོ་སོ་རང་རང་གིས་སྟོན་པའི་ལུགས་སུ་གོ་བ་ཙམ་ལས། གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དྲང་པོར་བསྲངས་ནས་ཉེས་པ་མ་སྙོམས་པ་སྙོམས་པར་བྱེད་པས་དྲང་སྲོང་ལུགས་སུ་བཞེད་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཚོ་བྱེད་སྨན་བླའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་རྣམས་སླར་ཐུགས་ཀར་འདུས་པ་ལས། སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ་མདུན་གྱི་བར་སྣང་ལ་བཞུགས་ནས་གསོ་རིག་མན་ངག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་དེ་སྐད་ཅེས་བསྟན། ཡང་སྟོན་པ་

གཞུང་དངོས།

བཻཌཱུརྻ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ལྷུགས་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་རྣམས་སླར་ལྷུགས་ལ་འདུས་པ་ལས།   གསུང་སྤྲུལ་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་དྲང་སྲོང་འཁོར་རྣམས་དོན་ཆེད་དུ། ཐུགས་སྤྲུལ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོ་རིག་མན་ངག་་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བ་ལ། དྲང་སྲོང་ཁོང་གིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད། མན་ངག་གི་རྒྱུད། ཕྱི་མའི་རྒྱུད་དང་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་དབུ་རྩོམ་སྟེ། གསུང་སྤྲུལ་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞུ་བ་མཛད་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། མན་ངག་རྒྱུད་བཞི། ཡན་ལག་བརྒྱད། གནས་བཅུ་གཅིག སྐབས་བཅོ་ལྔ། མདོ་བཞི། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་དྲུག བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་སོ་གཅིག མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་གོ་གཉིས། ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལ་ལེའུ་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ་སྤྱི་སྡོམ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་བཅས་གཏན་ལ་ཕབ་ཚར་རྗེས། སྟོན་པ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྻ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསང་བར་ཐིམ་པར་བཞེད་འདུག་གོ །

ལོ་རྒྱུས་སྙོག་འཛིང་འབྲེལ་རྒྱུན་དྲ་ཐག་ཆད། །
འགའ་ཤས་གནས་དོན་བསྙོམས་ཏེ་མཐུད་པ་ལ། །
གལ་ཏེ་འགལ་འཁྲུལ་གནད་དུ་མཆིས་པ་ན། །
ཁོ་བོས་མཁྱེགས་འཛིན་ལྷ་བ་དོར་ལ་འབད། །

མཇུག་གཏམ།

བོན་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་གཞུང་ལུགས་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་ གཏམ་དུ་གླེང་བའི་གོ་ཐོས་རྒྱུན་འབྲུམས་སོང་བ་ཙམ་ལ། བདེན་དོན་དུ་ངེས་པར་ཡིད་རྟོན་བྱས་ནས་རྗེས་བསྙེགས་སུ་མི་མཛད་པ། བྱ་བཞག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱིས་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ལ་ལེན་པ་འདི་ནི། ཆེས་རིན་ཐང་བྲལ་ཞིང་སུ་ཞིག་གིས་བསྙོན་དུ་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་ཅིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ། ཡིན་ནའང་དངོས་ཞུགས་མྱོང་བས་མ་གྲུབ་པ་ཟེར་སྒྲོས་ལ་ངེས་ཅན་དུ་རློམ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཟུང་ན། ཡིད་ལ་མ་དྲན་པ་བསམ་ཡུལ་ལས་བརྒལ་བའི་འགལ་འཛོར་ཚབ་ཆེན་འབྱུང་ཡང་སྲིད་པས། ཐོས་ཚད་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ལོ་རྒྱུས་སུ་མི་འཛིན་པ་སྲིག་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་ལིང་བཞིན་དུ། རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་སླ་བ་དང་འབྲི་བར་བརྟོན་པའི་རེ་འདུན་མདོན་སྒྱུར་བྱ་དགོས་པ་ལགས་སོ། །

བོན་ཆོས་གཞུང་ལུགས་ཟབ་མེད་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ལས། །
རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་རིག་པས་སྙིགས་དོར་བཙུད་བསྡུས་ཏེ། །
དྭངས་གཙང་སེམས་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་འདི་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་ལ། །
འགལ་འཁྲུལ་ནོར་བ་ཅི་མཆིས་དམིགས་མེད་ཀློང་དུ་བཤགས། །

ཁྱུངས་འདྲེན་ཡིག་ཆ།

《མདོ་གཟེར་མིག་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༡)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《མདོ་འདུས་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་བོའི་བཀའ་ཡིན་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུག་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《ཁམས་ཆེན་ཀ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《ཁམས་ཆེན་ཁ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《ཁམས་ཆེན་ག་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《ཁམས་ཆེན་ང་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་

པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཙ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཚ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཛ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཉ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཏ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཐ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ད་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ན་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་པ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་

(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཕ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་བ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཁམས་ཆེན་ཨ་པོད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་དང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)ལོར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་སྐྲུན་ལྟེ་གནས་པར་འདེབས་ཁང་གིས་
པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཡུམ་འབུམ་ཀ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ཁ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ག་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ང་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ཅ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ཆ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ཇ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་རུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་
སྐྲུན་བྱས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་ལྷ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།

《ཡུམ་འབུམ་ཉ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་སྐྲུན་བྱེས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་སྣ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ཏ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་སྐྲུན་བྱེས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་སྣ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ཐ་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་སྐྲུན་བྱེས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་སྣ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ད་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་སྐྲུན་བྱེས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་སྣ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《ཡུམ་འབུམ་ན་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་སྐྲུན་བྱེས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་སྣ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་》ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཏུ་བསྟན་ཡོད་ལ་པར་སྐྲུན་བྱེས་ལོ་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་སྣ་ས་ཞོལ་གྱི་ཤིང་པར།
《བྱམས་མ་འབུམ་ཋ་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༩)ལོར་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།
《གབ་འགྲེལ་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་》ནི་བླ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《སྲིད་པ་སྤྱི་མདོས་》ནི་གཤེན་ཆེན་པོ་གཙོ་འོད་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སངས་པོ་ཁྲི་ནེ་ཁོད་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཏབ་པ། བྲིམ་མ།
《ཕུར་པའི་དོན་བསྡུས་རྩ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་》ནི་སྟག་ལ་མེ་འབར་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༨)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞུན་ཐིག་དང་དཔེ་ཕྱི་མོ་གསུམ་ལ་གཏུག་པའི་དག་ཡིག་》ནི་རྨེའུ་ལྷ་རི་གཉན་པོས་མཛད་ཅིང་ཧེ་མ་ལ་ཡི་བོན་

www.himalayabon.com ཞེས་པའི་དྲ་གནས་ལ་ཡོད།
གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ།
《རྒྱ་བོད་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ་》ནི་མཁས་པ་ལྡེའུས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཁམས་འགྲེལ་》སྟོད་ཆ་འདི་ནི་རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༥)ལོར་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཁམས་འགྲེལ་》སྨད་ཆ་འདི་ནི་རྨེའུ་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་ཆེན་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༥)ལོར་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《སྟོད་བཅུད་སྣང་སྲིད་གསལ་བྱེད་ལྡེ་མིག་》 ནི་བློ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཡུང་དྲུང་གིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༩)ལོར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་སློབ་གླིང་གིས་པར་གནང་།
《མདོ་སྡེ་རྒྱན་》ནི་བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས་མཛད་ལ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རིག་མཛོད་ www.himalayane.comཅེས་པའི་དྲ་གནས་ལ་ཡོད།
《སྲིད་དོན་གསལ་འགྲེལ་》ནི་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《མངོན་པ་མཛོད་འགྲེལ་གཞུང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ་》ནི་གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་མཛད་ལ་
www.tibetanebooks.com ཞེས་པའི་དྲ་གནས་ལ་ཡོད།
《ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་》སྟོད་ཆ་འདི་ནི་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་ལ་མཚོ་སྔོན་ནང་བསྟན་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཞབས་

ཞུ་ཁང་གིས་སྤེལ་བ་ཡིན་ཡང་དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ།

《ཤེར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་》ནི་མཁན་ཆེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་》ནི་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༥)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《ཞང་བོད་ལོ་རྒྱུས་ཏི་སེའི་འོད་》ནི་མཁས་དབང་ནམ་མཁའི་ནོར་བུས་བརྩམས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༩)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་》ནི་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༢)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《ཐེག་པའི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《སྤྱི་རྒྱུད་ཆེན་མོ་ཡེ་ཁྲི་མཐའ་སེལ་》ནི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༥)ལོར་ཁྲི་བརྟན་ནོར་བུ་རྩེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད་》ནི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

《མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོས་དོན་སྤྱོལ་བ་རིན་ཆེན་བསམ་འཕེལ་》ནི་གཡག་སྟོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱིས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༦)ལོར་སི་ཁྲིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས་བྱ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་》ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༧)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ་》ནི་སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༧)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་

སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད་》 (དེབ་བདུན་པ།) ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༠)ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།
《དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་》ནི་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༨)ལོར་པར་སྐྲུན་མཛད།
《ཆོས་མངོན་པར་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་》མཆིམས་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༦)ལོར་ཐེའི་ཕྲན་ནས་པར་གནང་།
《སྒྲ་ཡི་སྦྱོར་སྦྱོར་སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེ་》ནི་ཞུ་ཉི་མ་གྲགས་པས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《སློབ་མའི་བོད་ཡིག་ཚིག་མཛོད་》 www.luozang.com
《མཛོད་ལྷ་འགྲེལ་》སྟོད་ཆ་འདི་ནི་གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《མཛོད་ལྷ་འགྲེལ།》སྨད་ཆ་འདི་ནི་གསལ་རབ་ལྷ་ཡི་སྲས་པོས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《མཛོད་སྒྲ་འགྲེལ་》ནི་ཕོད་སྤྱངས་དྲན་པ་ནམ་མཁས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༡)ལོར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཁུ་བྱུག་སྔོན་མོའི་གསུང་སྙན་》ནི་མཁར་རྨེའུ་བསམ་གཏན་དང་ཡ་ཤུ་ཏེ་ཀོ་དང་ན་ག་ནོ་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༢)ལོར་པར་སྐྲུན་མཛད་པ་ལས་《སྐྱུང་མོ་མདའ་ཁྱེར་གྱི་རྒྱུད།》
《ལུང་མཚན་ཉིད་སྲིད་པའི་མཛོད་ཕུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་》ནི་འགྲོ་མགོན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《རླངས་ཀྱི་པོ་ཏི་བསེ་རུ་རྒྱས་པ་》ནི་ཏཱ་སི་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས

མཛོད་ལ་སྤྱི་ལོ(༡༩༨༥)ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་》ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《གཡུང་དྲུང་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུད་》ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་

www.himalayabon.com ཞེས་པའི་དྲ་གནས་སུ་ཡོད། གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ།

[汉译世界学术名著丛书]《摩奴法典》1982年11月商务印书馆出版

《བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ་》ནི་གཏེར་སྟོན་པ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པས་གཏེར་ནས་དྲངས་ཤིང་སྤྱི་ལོ(༡༩༨༥)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་མཛད།
《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་》ནི་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་གཏེར་ནས་དྲངས་ཤིང་སྤྱི་ལོ(༡༩༨༩)ལོར་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《གཟེར་བུ་ཉེར་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་》ནི་གྱེར་སྤུངས་སྣང་བཞེར་ལོད་པོས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ(༢༠༡༣)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ནི་གནས་བརྟན་སྤྱི་རི་རྣམ་མས་བརྡད་ཅིང ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོས་བསྒྱུར་ལ་སྤྱི་ལོ(༢༠༠༩)ལོར་པར་སྐྲུན་གནང་། (དཔེ་སྐྲུན་ཁང་མི་གསལ།)
《འདུལ་བ་གླིང་གྲགས་》ནི་བླ་ཆེན་དྲན་པ་ནམ་མཁས་མཛད་ཅིང་ཧི་མ་ལ་ཡི་བོན་www. himalayabon. comཞེས་པའི་དྲ་གནས་སུ་ཡོད། (གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ།)
《དར་རྒྱལ་གསལ་སྒྲོན་》ནི་ཐུ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་

(༡༩༩༡)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《འདུལ་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མེ་》ནི་མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་གནང་།
《སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་》རྩོམ་པ་པོ་ཕུང་ཡོན་དིང་གིས་བརྩམས་ཤིང་སུང་ཞའོ་ཅི་དང་བསྟན་འཛིན་ཐར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ལ་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༥)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་》ནི་ངོ་ནང་ཏ་ར་ནཐས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༧)ལོར་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་》ནི་ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༧)ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་》ནི་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་བོད་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་》སྟོད་ཆ་འདི་ནི་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༥)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་》སྨད་ཆ་འདི་ནི་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༥)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ནི་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༦)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ཐ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ་》འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ལོར་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་པར་སྐྲུན་མཛད།
《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ནི་ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༢)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་

གནང་།
《སྲུང་ཆོས་འབྱུང་》ནི་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ན་ཐས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ(༢༠༡༡)ལོར་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།
《རྣམ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་》ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་ལ་སྤྱི་ལོ(༢༠༠༣)ལོར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《དེབཐེར་དམར་མོ་》ནི་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ(༡༩༨༡)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《ལམ་རིན་ཐར་རྒྱན་》ནི་དྭགས་པོའི་ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ(༡༩༩༢)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《བླ་ག་ཡངས་མ་ཀུན་འབྱུང་དབྱིངས་དག་རྒྱུ་》འདི་ནི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༡༠)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
《འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་》ནི་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་གསེར་ཐང་བླ་རུང་ལྔ་རིག་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་པར་སྐྲུན་མཛད། (དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ།)
《འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་》སྨད་ཆ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་བླ་རུང་སྒྱུ་འགྱུར་དཔེ་ཚོགས་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་། (དཔེ་སྐྲུན་བྱས་ལོ་མི་གསལ།)
《དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་》སྨད་ཆ་འདི་ནི་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ནང་པའི་རིག་གཞུང་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།
གསོ་རིག《འབུམ་བཞི་》པོ་ཏི་དང་པོ་འདི་ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༣)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

གསོ་རིག་《འབུམ་བཞི་》པོ་ཏི་གཉིས་པ་འདི་ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༣)ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《རྒྱུད་བཞི།》ནི་བཻ་རོ་ཙ་ན་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༧)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《མདོ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད་》པོ་ཏི་གཉིས་པ་འདི་ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༠)ལོར་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《མདོ་དྲི་མེད་གཟི་བརྗིད་》པོ་ཏི་བདུན་པ་འདི་ནི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་བཀའ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༠)ལོར་ལྗོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཀའ་འགྱུར་དཀའ་ཆག་》ནི་རིག་འཛིན་ཀུན་གྲོལ་གྲགས་པས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༣)ལོར་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《ཞང་ཞུང་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་》ནི་སྤ་བསྟན་རྒྱལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣ལོར་སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་》ནི་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༨)ལོར་པར་སྐྲུན་མཛད་པ།

《གཡུ་ཐོག་རྙིང་མའི་རྣམ་ཐར་》ནི་རྗེ་བོ་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༢)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《གསོ་རིག་སྨན་གྱི་ཁོག་འབུགས་》ནི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༢)ལོར་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

《བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་》ནི་བོད་ལྗོངས་སྨན་རྩིས་ཁང་གིས་སྒྲིག་སྒྲོར་བྱས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་(༢༠༠༨)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་

པར་སྐྲུན་གནང་།

《གཡུ་ཐོག་གསར་མའི་རྣམ་ཐར་》ནི་བློ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་

སྤྱི་ལོ་(༡༩༨༢)ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།